Мирослав Димитријевић:
Древна паметарница земље и народа Мораве –
Сакривена историја Срба, други део

Мирослав Димитријевић:
Древна паметарница земље и народа Мораве –
Сакривена историја Срба, други део

Издавач:
Удружење свесловенске учености - Београд

Рецензент – уредник
Радомир Путник Алди

Дизајн корица
Никола Ранђеловић

Тираж:
200
Београд, 2015.

Фотографија на насловници:

Фигурина „Мајка са дететом“, неолитски предмет од светског значаја, врхунске уметничке израде, дело праисторијских Мораваца, са локалитета у Дреновцу код Параћина. Чува се у јагодинском музеју. Фотографија: Зорица Глигоријевић.

Фотографија на задњој корици:

Србска кућа у Рашевици, родни дом аутора књиге, изграђена према древној винчанској традицији. Сличних кућа-моравки- и данас има у свим селима дуж Мораве. Оне су сведоци вишемиленијумске традиције, историје и културе Срба – Мораваца.

МИРОСЛАВ ДИМИТРИЈЕВИЋ

ДРЕВНА ПАМЕТАРНИЦА ЗЕМЉЕ И НАРОДА МОРАВЕ

САКРИВЕНА ИСТОРИЈА СРБА

Други део

Удружење свесловенске учености
Београд

Паметарница је стара србска реч за давнину, повест или историју. Одлучили смо се за њу, да управо она стоји у наслову, јер мислимо да ни један народ на свету нема тако прикладан и мудар израз за своју прошлост као србски народ. Стари паметари, паметаристи, паметисти и паметници су своју прошлост држали у памети, знали је напамет и преносили на млађа покољења. Отуда је паметарница истовремено и извор историјске памети и мудрости за Србе.

Аутор

Уместо уводника

ЗАБРАЊЕНА АРХЕОЛОГИЈА И ЗАБРАЊЕНА ИСТОРИЈА СРБА

„Ове истине ће доспети до јавности, али питање је када. Велики труд се улаже да се то што више одложи, али је неминовност... Данас се археолошка истраживања у Србији контролишу и на теоретском и на практичном нивоу, преко својеврсних „комесара“. Они настоје да нашу археологију што више провинцијализују, да археолошке културе нашег тла сведу на неке споредне појаве у прошлости Европе... Некада се сматрало да су Срби Словени народ давног порекла. Затим је наступила, такозвана, критичка историографија у служби Запада, и Словени су постепено постали „млад“ народ, чиме су дата оправдања Аустроугарској, а затим Немачкој, и на крају Британији и Америци да нас „цивилизују“... Мало по мало, брисали су нам ћирилицу и ми смо полако стицали комплекс ниже вредности, и почели да се стидимо што смо Словени. Све то, исход је дуготрајне пропаганде са Запада, која траје преко сто година, уз учешће наших вајних интелектуалаца, који су се продали за понеку дневницу и тапшање на неком међународном скупу. И тако смо зашли у зону патологије. Газдама не одговара да Срби имају самосвест, да су своји на својему, одувек, да имају историјско право старо хиљадама година, да имају отаџбину, земљу отаца, а не домовину где случајно живе као Хрвати или Американци, или као нека британска, немачка или француска нација, образована, како кажу, у XVIII–XIX столећу... Средином XX века, у стручној јавности Америке појавио се

појам forbidden archeology (забрањена археологија) који је означавао сва она истраживања потврђена новим научним методама чији се резултати нису уклапали у званичне ставове науке... Да, регресије има – наш су баласт они који се труде да униште све што је здраво у српском народу, пре свега село. Несумњиво је да културно пропадамо, као и под турском и комунистичком окупацијом. Ко зна ко, опстаће; или као што је написао Свети Сава, ако знаш Законоправило, знаћеш ко си. Зато нам и нападају самосвест, укидају ћирилицу, замењују народну мелодију, скривају гусле и епске песме, подмећу енглески језик и грбове, лажне иконе“./ 1

Др Ђорђе Јанковић

1/ Изводи из интервјуа др Ђорђа Јанковића, датог часопису *„Зенит“*, Врање, 22. 01. 2013.

ОПШТИ ПРИСТУП

Паметарница Моравске Србије, земље и народа Мораве је нераздвојиви део опште србске* паметарнице, јер на простору параћинско-јагодинске котлине и дуж тока Велике, Западне и Јужне Мораве, живот древних Протосрба се одвијао још у најстаријим периодима цивилизације, о чему нам сведоче бројни налази и локалитети из свих цивилизацијских периода и врло бројни историјски записи.

Овде ћемо говорити о тајној, забрањеној, непознатој, мало познатој, прећуткиваној, сакривеној или заборављеној историји Средњег Поморавља. Овом приликом нећемо опширније писати о санскритско-ведској култури и цивилизацији праисторијских Срба, Протосрба-Арија на индијском тлу, као ни о историји и култури србског-

---

* Реч Срби и у присвојном придеву пишемо са словом – Б – србски, србска, србско, јер ми смо Срби, а не Српи. И врло уважени професор Радосав Раја Павловић, својевремено најбољи студент чувеног и највећег србског лингвисте Александра Белића, говорио нам је да тамо где језичка промена, једначење по звучности, (као у нашем случају) мења смисао, значење и суштину речи – онда се она не врши. Тога се држимо и надаље. И још зато што правило каже да када је властита именица корен изведене речи, онда се она задржава у оригиналном облику, тј. не мења се, у изведеној речи, као што су Србкиња, Србство, србски - изведене речи од имена (властите именице) СРБ. „Није страшно што Срби пишу ср**п**ским језиком, а не ср**б**ским, ако знају шта пишу тим језиком и какве и чије симболе (и у какве сврхе) користе. Али страшно је ако тога нису свесни, па им се сутра деси да се ћирилица потпуно укине, а везе са нашим коренима потпуно затру. У том случају неће бити изненађење да за пола века, или век, на Балкану живи мало племе Српа, унијата, који пишу Гајевом латиницом и своје корене траже у Загребу, Бечу и Ватикану“ (Немања С. Мрђеновић, извор: srbski.weebly.com). И сам реформатор србског језика Вук Караџић је овај придев писао са словом – Б: Ср**б**ска граматика, Ср**б**ски речник...Примедба М.Д.

моравског народа у Индији, Азији, на Блиском истоку и у северној Африци, који су оставили много трагова свог постојања, осим у закључку ове књиге, онолико колико ће бити неопходно због опште слике Срба, већ ћемо се ограничити на балкански српски ареал, на „колевку белог европеида“ и допринос народа и земље Мораве поддунавске величанственој праисторији Срба.

Писаћемо о древном српском граду на Јухору, старијем од Троје и Вавилона, говорићемо о Тројан граду на Великој Морави и о култу цара и бога Тројана, потом о култу бога Бака у околини Параћина, о праисторијском граду Ђерђелину и култу бога Ђурђа, о Аполоновом светилишту код Параћина, још увек тачно неутврђене локације. Занимљиво је и штиво о српско-ромејском цару Јустинијану Првом, његовим градитељским подухватима у овом делу Србије, затим и о бројним праисторијским српским локалитетима који се и поред свих материјалних доказа из дубоке српске праисторије, упорно прећуткују. Устаљена је пракса савремених археолога и историчара да се и најмањем черпићу, случајно пронађеном на овом терену, а да није припадао древним Србима, пише на велико и на широко, само да би се забашурили бројни праисторијски докази српског порекла. Такође, вређају здрав разум сваког нормалног човека, а посебно познаваоце праве, истините српске историје – лажи „званичне историјске науке“ како су сви други народи и племена овде постојали, становали, градили, рушили, пролазили и војевали, само Срба нигде није било. Та накарадна историјска конструкција, Србима не дозвољава дубље историјско време постојања од 612. године Христове ере, и то још на њиховој првобитној родној земљи – отаџбини и баштини.

То су само неки од разлога зашто смо се прихватили овог посла. Желимо да читаоцима, пре свега младим људима,

покажемо раскошну праисторијску културу и цивилизацију древних Срба Мораваца, који никада до краја, ни у најтежим животним и историјским условима, нису напуштали своју колевку - поддунавску Србију, Мораву и „Рајско седморечје“. Океан српског народа у праисторији простирао се на три суседна континента, и на њима су Срби створили и држали четири српска светска царства којима су владали цареви: Арије Србинда, Нино Белић, Сербо Макеридовић и Александар Велики Карановић.

Аутор

ГРАД НА ЈУХОРУ СТАРИЈИ ОД ТРОЈЕ И ВАВИЛОНА

Подграђе јухорског праисторијског града на Великом Ветрену (774)
(Фотографија са сајта „Вечерњих новости“)

УВОД

Праисторијски Срби са Јухора, Великог Ветрена, из Средњег Поморавља, Левча, Темнића, Белице и Кулајне оставили су својеврсну археолошку баштину, цивилизацијску и културолошку тековину од изузетног значаја и вредности. Да споменемо само оне важније налазе: шакасте гривне „типа Јухор“ – јединствене у свету, затим јувелирске и уметничке предмете, изузетне финоће, који су ручно израђивани или ливени у радионицама и ливницама широм ове планине, потом истичемо керамику из палеолита, неолита, бронзаног и гвозденог доба, често посебних одлика и са оригиналним локалним елементима, затим указујемо на културне групе

Остриковац, Мајур, као и на Параћинску културну групу, чији се утицај осећао и на левој обали Велике Мораве...

Мистериозне камене грађевине на Јухору, подно Великог Ветрена, могле су бити култна места, али и праисторијске (ал)хемијске лабораторије за испитивање руде бакра, злата, платине, као и за стварање других легура (бронза, месинг), а можда су служиле и као прве опсерваторије. Оставе или скривнице са драгоценостима од бакра, злата и сребра, затим оружје и оруђе из каменог, бакарног, бронзаног и гвозденог доба, бројне „пећине“ – као и прва рударска окна још из енеолита, имају посебан значај. Стратешки је врло занимљив и прстен мањих градских утврђења око Јухора, јер са сваког од њих се види највиши врх Велики Ветрен, са којим су очито били у комуникацији и имали одбрамбени значај за праисторијски јухорски град, један од најстаријих балканских и светских градова.

Топоними, хидроними и ороними, са санскритском коренском морфемом: Јухор, Велики Ветрен, Обреж, Главица, Преслош, Медвође и други, живе и данас у народу овог краја као својеврсни доказ старости нашег старосрбског, рашко-белашког језика.

И на крају – град на Великом Ветрену из Прасрбског доба, старији од Троје и Вавилона, са бурном десетмиленијумском историјом, представља посебну археолошку баштину, коју тек треба обелоданити, **тако да с пуним правом можемо већ сада говорити о јединственој–Јухорској праисторијској култури, као својеврсном археолошком, цивилизацијском и културолошком феномену, који стрпљиво чека свој тренутак истине.**

Јухор и сам по себи јесте највећи археолошки локалитет у Србији. Готово на сваком квадратном километру ове планине могу се наћи, и налазе се, нови историјски и материјални

докази живота у праисторији, описани у овој књизи, као и они које нисмо стигли да споменемо, просторно су удаљени једни од других не више од два-три километра. Најчешће и мање. А то благо нема ни једна друга планина у Србији.

Нажалост, овој планини у срцу Поморавља и Србије, највећем археолошком локалитету, дугом двадесет и широком петнаест километара, са припадајућим насељима у подгорју, није посвећена одговарајућа пажња археолога. Зашто се јухорска праисторија и шире речено моравска култура, као нераздвојни делови винчанске цивилизације, склањају из жиже јавности?

О томе, и још о многочему тајанственом, скривеном, погрешно представљеном или намерно лоше протумаченом, говорићемо у овом делу.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПЛАНИНЕ ЈУХОР

Јухором се назива ланац заобљених брда који се пружа правцем север-југ од Ђурђевог брда код Јагодине до Бачине и Орашја на југу, у Темнићу. Дугачак је двадесет, а широк десет километара. На западу Јухора протежу се Гледићке планине, а на југу око Сталаћа (стара област Загрлата) Мојсињске планине. Северно од Јухора доминира Црни врх, а на источној страни ове планине пружа се плодна моравска равница, житница централне Србије. Највиши врх Јухора је Велики Ветрен (774), затим Мали Ветрен, Добра вода и Оџинац.

Јухор припада породици родопских планина, односно представља њихову најистуренију тачку на северу Балкана. Планина се састоји од кристалних шкриљаца, једним значајним делом од гранитних стена, а сам врх Велики Ветрен је од гнајса.

ПЛАНИНСКИ МЕГАПОЛИС ИЗ ВРЕМЕНА СТАРЧЕВАЧКО-ВИНЧАНСКЕ КУЛТУРЕ ИЛИ ЈОШ СТАРИЈЕГ ПРАСРБСКОГ ДОБА

На највишем врху планине Јухор, Великом Ветрену (774), древни медски Срби Моравци, или „народ Морава“, како се поред осталих имена, спомиње у страним праисторијским списима, подигли су град који је много старији од Вавилона и Троје. Град-насеље на највишем врху Великом Ветрену, за сада је једини планински мегаполис из Прасрбског доба у Великом Поморављу, јер све до сада откривене праисторијске метрополе Дреновац, Параћин и Супска су равничарска насеља из поменутог периода. И др Драгослав Срејовић, тврди да је Винчанска култура **„...**поседовала територију већу од било које друге неолитске културе у Европи, а поједина њена насеља, на пример Винча, Потпорањ, Селевац или Дивостин, **премашивала су величином и бројем житеља, не само сва истовремена неолитска насеља, већ и прве градове који су знатно касније настали у Месопотамији, Егеју и Египту“./**2

А најновија археолошка истраживања у Средњем Поморављу то и потврђују, јер су у овој котлини откривени праисторијски мегаполиси у-Супској, Параћину и Дреновцу, на раздаљини од тридесетак километара. Свако од ових насеља простирало се на површини од 20 до 50 и више хектара. Када се и Јухор буде у потпуности истражио, имаћемо још један доказ - планинску метрополу из древне српске културе. **Др Драгослав Срејовић/** 2а **наводи податак**

2/ Др Драгослав Срејовић: „Кад смо били културно средиште света“, Београд, 1958.

2а/ Др Драгослав Срејовић, *публикација број* 52, с. 39-70, Галерија САНУ, Београд 1958.

да је данашња Србија, два пута била културно средиште Европе. Први пут када су постојале заједнице рибара и ловаца (Лепенски Вир), а други пут за време неолита и земљоделске културе (Винчанска култура). Иначе, Винчанска култура је највећа праисторијска култура Европе и спада у најразвијеније културе свога доба. Њено подручје је било јединствено у економском и духовном смислу и простирало се оријентационо од Скопља до Будима и од Софије до реке Босне. **То је оригинална српска култура по свим својим карактеристикама, проистекла из старије српске – тзв. Старчевачке културе, која је, пак, наследила још старију културу Лепенског вира.** Први следећи планински центар, после Јухора, у периоду старијег неолита, а правцем према Београду, био је Жрнов, на врху Авале код Београда. Руда цинабрита у то време је вађена из авалског рудника „Шупља стена“, и била је истовремено: антисептик, седатив, материјал за прављење боје за тканине и керамику, што значи да је имала изузетно важну улогу у човечанству Прасрбског доба. У руднику су радиле углавном жене, што се може препознати код Диоскордијуса и Плинија, а заштитница цинабарита била је богиња Сербона, коју су Грци преименовали у Артемиду./3

Међутим, о јухорском енеолитском насељу-граду се не говори, а у уским научним круговима та чињеница се прећуткује, упркос првим, јасним и интригантним материјалним доказима. **На Великом Ветрену, рекогностицирањем се утврдило да је то вишеслојни локалитет, где су пронађени предмети из: бакарног доба (енеолит), бронзаног и гвозденог доба,** римског периода и средњег века. У доказни материјал о старости јухорског

3/ Радмило Петровић: „Неолит Косова као својеврсни културолошки феномен“, Београд, 2009

насеља-града на Великом Ветрену, треба укључити и све друге многобројне налазе са бројних локалитета око Јухора. Уместо да се српска археологија позабави оваквим и њима сличним локалитетима, чија старост сеже у дубоку праисторију, пренаглашено се истиче келтско утврђење из 2. века пре Христа, **а само узгред се спомињу материјални остаци градског насеља из 6. и 5. миленијума пре нове ере?!** Говорећи о још неистраженом археолошком благу Србије, др Славиша Перић, директор Археолошког института, је рекао: **„**Мало се зна о томе да Србија лежи на великом археолошком благу, а које датира из палеолита и неолита, односно старијег и млађег каменог доба... **Културе палеолита и те како су овде биле заступљене** (мисли се на простор Великог Поморавља-прим. М.Д.)**, а истраживања која су у току променићe културну слику и Србије и југоисточне Европе“./** 4 Др Славиша Перић, археолог, дугогодишњи је руководилац истраживања старчевачко-винчанског насеља Дреновац код Параћина. **И Јухор лежи на још неистраженом археолошком благу, о чему сведоче материјални, историјски и лингвистички докази, који говоре у прилог тези да су град на Јухору подигли древни Срби – аутохтон народ Моравацa, који је у далекој прошлости био део највећег и цивилизацијски најразвијенијег српског народа – Меда.**

СТРАТЕШКИ ЗНАЧАЈ ЈУХОРА

Јухор је планина смештена између Великоморавске и Левачке котлине. На северу се завршава Ђурђевим брдом код

4/ Из интервјуа др Славише Перића, Политика, 29. мај 2012.

Јагодине, а на југу код Бачине, односно код праисторијског локалитета Ђерђелин, у Темнићу.

Са највишег врха Јухора, Великог Ветрена (774), уједно и највише тачке у Средњем Поморављу, контролисао се простор од близу две хиљаде километара квадратних, односно сви прилазни путеви и капије Средњег Поморавља: са истока Честобродичка, са југа Сталаћка врата, са запада попречни путеви преко Левча и са севера прилаз из Багрданског теснаца. На изузетно добром географско-стратешком положају на Великом Ветрену, праисторијски јухорски град имао је и своје околне осматрачнице и утврђења на доминантним висовима око планине: Главица код Рашевице, Црни врх, затим на узвишењима у Пајковцу, Драгошевцу, Беочићу, Секуричу, Мајуру, Поточцу, Жупањевцу... На овај начин из града су контролисана кретања војске, али и цивилизацијски развој овога краја, дуж долине Велике и Западне Мораве, Левча и Белице.

Када говоримо о мегалитском стубу на Јухору, морамо се присетити још једне могућности, осим да је служио само као извиђачко место. Наиме, на северу Русије у експедицијама тамошњих научника „налажени су и остаци опсерваторија са мегалитским комплексима џиновских стена и степеница који отварају можда сасвим другачије правце истраживања још дубље прошлости. Сетимо се само Диодоровог описа храма Аполона Хиперборејског“, пише Владимир Тодоровић./5 Можда је мегалитски стуб на Јухору некада и био опсерваторија, место одакле су проучавани небо и небеска тела, пре свих кретање Сунца, које је сматрано божанством и древни Срби су га звали – Јарило, Јариј (Ј)Ариј, бог Вид, односно првобитни Сурија или Сварог.

5/ Владимир Тодоровић: *Историје Срба и њима сродних народа-историјска свест и историјска самоспознаја*, Центар Тесла, Београд, 2013.

Мегалити на Јухору су природни феномен, мада треба бити уздржан, јер су неке ивице камена врло равне као да су људском руком

Мегалитски стуб на Јухору, у народу познат као Девојачка стена: Природна осматрачница древнога града на Великом Ветрену или прва српска опсерваторија (Фотографија са интернет сајта „Вечерњих новости“)

рађене. „Понекад природа направи конструкције које могу да личе на људску творевину. Осим на Руднику у Шумадији, нешто слично је регистровано и на Јухору. Међутим, и у случају да је природна творевина, делује импресивно“, каже др Драгана Андоновић, председник Српског археолошког друштва./6 Древни град на

6/ Разговор са др Драганом Андоновић, „Вечерње новости“, приредила Ј. О., понедељак, 28. октобар 2013.

Јухору, опасан мрежом осматрачница, утврђења и караула, представљао је изузетно важан стратешки објекат кроз своју вишемиленијумску историју. На свим поменутим местима, археолошким локалитетима, постоје материјални докази, налази и уметнички предмети који сведоче о моћном јухорском граду централне Србије и Поморавља у дубокој праисторији. За подизање јухорског насеља били су неопходни и други основни услови, а пре свих - вода. По ободу јухорског насеља постоји више извора воде, а извор Грача истиче у самом јухорском граду и чини истоимену речицу, док у подножју планине има много извора, као и извора минералне и лековите воде: Орашје, Рашевица, Трешњевица, Својново... Дуж саме планине постоји више од тридесет кладенаца: Тодоров, Хајдучки, Бакарни, Добра вода, Змајевац, Јаворница, затим кладенци код црквa посвећених Светој Недељи, Светом Архангелу, код Ивковачког манастира, црквени кладенци у Рашевици, Трешњевици, Поточцу... Јухор је омеђен водотоковима Велике Мораве, Лугомира и Жупањевачке реке. Осим ових повољних карактеристика, Јухор има и значајно рудно благо, које су моравски Србљи - Србаљи почели да експлоатишу пре осам-девет хиљада година, отприлике у исто време када је отворено и прво рударско окно - Рудна глава код Мајданпека, затим Праорија, рудници на Руднику и друга окна широм Србије. И на Јухору су постојали рудници бакра - Бакарни кладенац, Широка валога и предео Жикина руда. Платина се вадила у пределу Платински поток и Платинска страна, а руда гвожђа копала се у пределу Металиште. Рудиште гранита постоји између Јовца и Рашевице. (У 20. веку експлоатисан је и рудник графита изнад Сињег Вира, а у правцу села Коларе-Јовац и рудник фелдспата, затворени 1952. године).

О рудном богатству планине Јухор писао је и др Јован Цвијић: **„По свом саставу Јухор је вулканска планина и у својој унутрашњости крије значајно рудно богатство што је познато још од трибалских, келтских и римских времена, иако се данас рударски не експлоатише“.** /7

И опет видимо да се понавља иста прича: у древну српску историју сме да се задире најдаље до Трибала, Келта и Римљана. Тога се држао и један тако гласовит научник као што је Јован Цвијић. То нас опет враћа на давно изречен закључак - да затирање аутохтоне српске историје интензивно траје више од два века.

СКРАЋИВАЊЕ СРБСКЕ ИСТОРИЈЕ

Град на Великом Ветрену, најдоминантнијој коти у централном Поморављу, откривен је 1997. године и од тада је у жижи јавности, али искључиво као највећи локалитет и утврђење Келта на Балкану, подигнуто у 2. веку пре Христа. Иако археолошки налази говоре да је насеље на Јухору постојало још у Прасрбско доба, те да је самим тим праисторијски град на Великом Ветрену по свом постанку најстарији, чак старији од Троје, Вавилона и других великих српских градова у далекој прошлости, преко тих података се олако прелази и они се занемарују.

Та неоспорна материјална чињеница о постојању живота и града на Великом Ветрену у бакарном добу, најмање око 6 хиљада година пре нове ере, а вероватно и раније, свесно се пренебрегава, прећуткује и затура у таму заборава. Очигледно је да се и на овом примеру ради о својеврсном „скраћивању и препакивању српске историје“, и да се величанствена српска

7/ Јован Цвијић: Сабрана дела, „Морфологија“, издавачи: САНУ, НИРО „Књижевне новине“, Завод за уџбенике – Београд ,1989.

повест или паметарница, српска цивилизација и култура не смеју дубље истраживати (као што и нагласи др Ђорђе Јанковић у предговору), нити изучавати дубље од времена Трибала и Келта, то јест у истраживању српске прошлости, не сме се ићи дубоко у српску повест или паметарницу, већ само онолико колико су својевремено назначили Јиречек и Каниц у својим делима. Обојица странци, по задатку, и унапред утврђеној конструкцији, писали су српску „званичну историју“. Нису били наклоњени да о њој говоре објективно, тако да су све археолошке и историјске локалитете углавном приписивали римском периоду.

У томе је предњачио Феликс Каниц, смештајући и најдревније локалитете у Србији, углавном, у еру ромејске (римске) доминације на Балкану. Тако је урадио и кад су у питању Јухор и Велико Поморавље: „На западној обали Мораве **уздижу се стрме стране Јухора, на којима се још виде остаци римских и средњевековних градова** и око којих се плету многе романтичне легенде**“**/8

Из тих разлога, али и због опште политичке глобализације и поништавања националне историје, која је увелико на делу, затим присвајање, заборављање и уништавање националних повести, посебно најстарије - српске, по свој прилици и древни град на Јухору, помињаће се само као келтско утврђење. Тиме се „запечаћује“ права истина о древном јухорском граду, једном од најстаријих насеља Срба на Балкану, али се на тај начин истовремено поништава и значајан део опште историје Срба, најстаријег народа беле расе – од којег се развио данашњи бели човек - европеид.

8/ Ф. Каниц: „Србија, земља и становништво“, стр. 549.

ПОДДУНАВСКА СРБИЈА И ПОМОРАВЉЕ – КОЛЕВКА БЕЛОГ ЕВРОПЕИДА

А да је поддунавска Србија „колевка народа“, потврђују нам и највећи научни ауторитети. Др Светислав Билбија у делу „Староевропски језик и писмо“ каже: „Лепенски вир представља Подунавље – колевку из које је у историјском времену потекао европски бели човек. Расељавање и ширење из Подунавља трајало је хиљадама година“. /9

У својој студији „Загребачка мумија“ Светислав Билбија даље тврди:„Балканско полуострво је први насељени регион и он представља одскочну даску за даље насељавање Европе... Име Раси и посесивни облик рашански је старо и вероватно се никада није мењало“./10

„Народи који сада насељавају Балкан су остаци племена Рашани који су ту од најстаријих дана и никада се нису потпуно исељавали, већ су у основи остали на прадедовским просторима. Једини изузетак су Грци, који су касније населили антички простор“**,**/11 сматра др Реља Новаковић, у делу „Карпатски и ликијски Срби“. У истом делу др Реља Новаковић даље наводи: „Срби су остали Срби кроз миленијуме. Веровање Срба, њихова садашња православна вера највише се поклапа са рашанским схватањем загробног живота и „царства небескога“, што се код Срба спомиње и у народној песми“. „**На основу тога закључујемо да Срби**

9/ Светислав Билбија*:* „Староевропски језик и писмо Етрураца“, Институт за европске студије, Чикаго 1984.

10/Светислав Билбија: *Загребачка мумија и други етрурски, лидијски и ликијски споменици*, ауторово издање, Чикаго, 1989.

11/Др Реља Новаковић, у делу „Карпатски и ликијски Срби“ (стр. 25, 83, 148, Београд, 1997)

спадају у најстарије народе у историји“, тврди др Реља Новаковић.

Дакле, за данашњу „званичну“ археологију и историјску науку, истраживање историје најстаријег народа је незанимљиво, иако се ради о периоду дугом десетине миленијума, то јест о врло дубокој прошлости Срба. Све друго, безначајније и ефемерније, је „занимљивије“, јер се тиме будућим српским нараштајима улива у главу да овде њихових предака није ни било, све до наводног досељавања Словена на Балкан 612. године Христове ере, а у време цара Ираклија, и да је српска историја провинцијална, безначајна, само један млаки временски плићак, пун крви и страдања, за која су, наравно, опет криви управо њихови преци.

ЗАШТО СЕ ПРЕЋУТКУЈУ НАЛАЗИ ИЗ БАКАРНОГ ДОБА?

Када је у питању јухорско насеље, односно прасрбски старчевачко-винчански град на врху Великог Ветрена, може се поуздано говорити на основу археолошког материјала пронађеног приликом површинских откопавања земљишта. **У питању је керамика из Прасрбнског доба, али и други бројни налази, који се не спомињу и о њима се ћути у археологији. Зашто нису рађена и вертикална откопавања на Јухору?-** питање је на које наслућујемо одговор, јер претпостављамо да стварни разлог лежи управо у сакривању древне српске историје овога краја, јер би се вероватно том приликом стручњаци сусрели са врло непријатним доказима за „званичну“ археологију. **До сада је на Јухору препознат материјал из палеолита, енеолита, бронзаног и гвозденог доба, као и из римског периода. Врло је чудно што**

археолошка наука детаљније не објашњава и не показује транспарентно све налазе из палеолита, бакарног доба, дакле из оригиналне винчанске културе Срба, када је струјао и бујао живот на врху планине Јухор, него археолошки стручњаци одмах почињу да што подробније објашњавају бронзано и гвоздено доба, римски период, средњи век и турско време.

Наравно, да нас радује чињеница што је откриће града из келтских времена позитивно одјекнуло у Европи, јер су Сорби, Сорбисци (Скордици или Келти) само једна грана великог српског народног стабла, а што су Илија М. Живанчевић, др Ранка Куић и многи други стручњаци, то и научно доказали у својим истраживањима, о чему ћемо опширније говорити на наредним страницама. Па ипак, не разумемо равнодушност српске археолошке науке према најдревнијим доказима постојања живота на Јухору, планини у срцу Србије и Хелмског (Балканског) полуострва, односно Прве Европе, по речима др Марије Гимбатус. **Шта је сензационалније откриће: насеље на Јухору од пре десет хиљада година или келтска тврђава саграђена око 150 година пре Христа?** Тиме не поричемо значај овог другог открића. Питамо се само шта треба више да радује археолошку науку у Србији: материјални докази о животу на овој планини, стари најмање десет миленијума или они који су стари „тек“ 2150 година, гледано из данашње перспективе, односно времена настанка ове књиге?

ПОЗНАЈУ СЕ И БЕДЕМИ ЈУХОРСКОГ УТВРЂЕЊА

На највишем врху Јухора – Великом Ветрену, живот је струјао још у Прасрбском добу, бакарном периоду- енеолиту што потврђују керамички и други прећутани налази из тог

периода. Мало ниже Великог Ветрена, на западној страни Јухора, налази се још један локалитет исте старости код села Секурича.

Ова два налазишта упућују на закључак да су и у том праисторијском периоду планина Јухор и њено подножје били насељени, и да су поред ова два локалитета постојала и многа друга праисторијска насеља на овој планини, али целовитија истраживања у том смеру нису обављана. Места: Црквени кладенац, Грујин и Слатина изнад Рашевице, Алексицки клик, такође, потичу из прасрбског доба, старчевачко-винчанске културе, као и локалитети Добра Вода, близу Великог Ветрена, Остриковац, Мајур, Лоћика, а археолошки материјал из бронзаног и гвозденог доба ископава се на многим местима на Јухору и око њега, чиме се потврђује континуитет јединствене јухорске културе.

На Великом Ветрену назире се градски бедем, односно познаје се по конфигурацији терена, али он није откопаван, нити дубински истраживан, осим што су радници „Србијашуме“ булдожером нехотице изровали мали део бедема некрополе пре десетак и више година.

Да ли су Срби у Прасрбском добу, пре десет миленијума градили градове? Илија Живанчевић појашњава **градски систем градње код Срба**, односно Словена: „Код Словена (Срба), **код којих је градски систем био необично развијен, град је био опасан оградом или од земље или од коља“.**/12

То древно србско искуство касније је користио и Цезар. Његов систем cippes — постоји и данас. Латинска реч cippes је настала од србске речи, цепке-цепанице, коље, плот“. (De bello gall. VII, 73)./13

12/ Илија Живанчевић: *Келти и Срби,* „Гласник југословенског професорског друштва“, књига XVI, свеска 9, Београд, 1936. (L. Leger, Les anciennes civilisations slaves, p. 29—30).

13/ Исто

Чак и почетком 19. века у борби за ослобођење од Турака, Срби су користили древно искуство својих предака и своје ровове, бедеме и шарампове утврђивали кољем и плотом. **Када би се беден или бедем града на Великом Ветрену истражио у потпуности по дубини, сусрели бисмо се, највероватније, са првобитним српским утврђењем, првим најстаријим градом на Јухору. Келти су у време свог престижа, вероватно само искористили ту прастару српску утврду и своје утврђење дозидали и учврстили камењем из непосредне околине, начинивши овај дун још сигурнијим.**

ЦЕЛИНЕ ГРАДА НА ВЕТРЕНУ И ОКО ЈУХОРА

Велики Ветрен је једно од највећих келтских утврђења које археологија до сада познаје. То је и локалитет најсложенији по својој структури. На простору од десет-петнаест хектара налазе се утврђена акропола (град), подграђе и гробље. За истраживаче дубље прошлости града на Великом Ветрену, врло је битна констатација да је јухорски локалитет најсложенији по својој хоризонталној структури. Свакако да јесте, и не само по хоризонталној, већ вероватно и по вертикалној равни, али дубинско истраживање, нажалост, још увек није урађено. Вертикална стратиграфија града на Великом Ветрену је још увек велика непознаница. Дубински културни слојеви би свакако открили праву истину о старости овог насеља-града из Прасрбског доба. **И даље се не зна колико културних слојева има на Великом Ветрену. Например, у Дреновцу, на старчевачко-винчанском локалитету, праисторијској метрополи, наилази се на културне слојеве и на дубини од 7-8 метара. Велики Ветрен, као планински мегаполис из истог времена, вероватно ће нам једнога дана, из своје**

утробе, пружити нове доказе о аутентичности древне србске културе, цивилизације, прве металургије и индустрије на свету, као што је и светске научнике пријатно изненадио Благотин, село које припада Левчу, али у трстеничком крају. На овом локалитету нађени су археолошки докази да је пшеница у Србији, односно на Хелму (Старом Балкану) гајена још 10000 година пре нове ере као аутохтона житарица. Археолошка екипа на челу са др Светозаром Станковићем, утврдила је да су се први хлебови правили у Благотину 3000 година пре нове ере, а не у Уру, како се до сада веровало. И зато „Мала Азија никако не може бити колевка култивисаног начина гајења житарица што је сада и археолошки доказано“./14

Истраживања на месту Мали Благотин, у Левчу код Трстеника, открила су и први зидани храм у историји човечанства, који се налази на тргу благотинског праисторијског насеља. Храм је зидан, према процени археолога, 6000 година пре нове ере и имао је пречник 30 метара. У јужном делу благотинског храма пронађене су и две скулптуре богиње „Велике мајке“. Доњи део скулптуре има јако наглашене глутеје са краћим ногама што представља женски принцип - прародитељку, док горњи део скулптуре представља главу јелена, односно мушки принцип, који је на почетку оличавао Сварог, древно србско божанство. Ове фигуре су оставштина неолитског ПраСрбина за будућност, и у тој фигури је садржана сва филозофија људског живљења. На благотинском насељу пронађени су алати, сечива, играчке и дарови у облику накита из Пенсилванијских Алпи, што нам казује да је овај храм у Благотину био велики религијски

14/ Владимир Тодоровић: *Историја Срба и њима сродних народа-историјска свест и историјска самоспознаја*, Центар Тесла, Београд, 2013.).

центар не само за Балкан, већ и за народ целе Старе Европе, који се овде окупљао у одређено доба године. Благотин је био велики град и светилиште, имао је око стотину стамбених објеката, и био је испресецан улицама, које су се сливале ка главном тргу, на коме се налазио најстарији зидани храм (диг) на свету. Највероватније да је у праисторијском Благотину становао виши световни и духовни слој, па тек сада постаје много јасније зашто је др Ранка Куић протумачила реч – Благотин – као „место испод предводникове (вођине) тврђаве“. Наиме, Редакција Научног програма Телевизије Београд замолила је својевремено др Ранку Куић да протумачи називе неких места у Србији, на којима су археолози нашли остатке праисторијских култура. „Замолила сам да ми не кажу шта су пронашли, а ја ћу проучити називе тих места и рећи им шта значе. Тражили су да им објасним управо речи Багрдан, Јухор и Благотин. Рекох, Багрдан представља мноштво чопора коња и људи, Јухор је гранична област са јеленима, а Благотин би требало да се налази испод предводникове тврђаве“, забележила је др Ранка Куић./15 Дакле, на основу реченог, можемо претпоставити да се на највишем врху Јухора – Великом Ветрену, налазила предводникова-вођина тврђава.

Праисторијски град на самом врху - Великом Ветрену заузимао је површину од неколико квадратних километара, и био је заштићен бедемом. Град је имао две капије – источну и западну.

На нижим котама Великог Ветрена, на терасама, постојала су подграђа, односно мања приградска насеља. У том делу, на више места видљиви су заиста импресивни камени објекти. Истраживачи Великог Ветрена сматрају да су то била светилишта или гробови.

15/ С. Марковић Штрбац, *Пустахије са Јухора*, Политика, 18. септембар 1999, Одељак Култура, уметност, наука.

У гвозденом добу, које почиње око 1000-800 година пре нове ере, према подели историјских епоха од стране „званичне историје“, град на Јухору је имао јак прстен мањих, али чврстих утврђења у местима: Рашевици, Пајковцу, Беочићу, Поточцу, Бачини, Орашју, Секуричу, Драгошевцу, Обрежу, Бошњану, Маскару...Свако од поменутих, али и непоменутих, мањих утврђења око планине Јухор имало је своја подграђа, о чему сведоче бројни археолошки налази и ручно израђени предмети, почев од времена прастарчевачке и винчанске културе, преко бронзаног и гвозденог доба. **Јухор је у праисторији Срба био врло густо насељен, утврђен и богат рудним и свакојаким другим богатством.**

Скоро седам хиљада година пре доласка Келта на Јухор, који су овде, према мишљењу „званичне“ историјске науке, стигли у 2. веку пре Христа, већ је постојала и развијала се врло висока србска цивилизација, технички и технолошки најнапреднија у Европи, а трговачки каравани са Јухора су односили товаре драгоцености на све стране света: накит, опрему за коње, оружје и оруђе, све то израђивано у бројним радионицама и топионицама метала, око којих су ницала србска насеља, чије трагове налазимо широм Јухора и у његовом подножју.

НАЈСТАРИЈИ АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ НА ЈУХОРУ И У ПОДНОЖЈУ ПЛАНИНЕ

Јухор је једна од најзанимљивијих планина централне Србије у археолошком смислу, као што се види, и на њеним падинама, као и подножју, постоје материјални докази о постојању живота од најранијих времена: палеолита, неолита, мезолита, старчевачке, винчанске, бронзане и културе гвозденог доба, преко римских остатака до средњег века.

Јухор је сам за себе највеће археолошко насеље, вероватно у целој Србији. На раздаљини од двадесетак километара, налази се на стотину археолошких локалитета из свих историјских периода, исто толико пећина, старих рударских отвора, на десетине утврђења и камених градова и кула, градишта и градина... Нажалост, Јухор још увек није званично и детаљно истражен, већ очигледно само у мањој, и недовољној мери. Надаље у овом тексту, описаћемо најстарије археолошке локалитете који на директан начин сведоче о старости јухорске культуре, древној цивилизацији Срба Моравца, о почецима и развоју, најпре „камене индустрије“, потом металургије, привреде и уметности у моравском коридору, где је цветала култура истовремено када и у Лепенском виру, Старчеву, Винчи, Бањици... У Средњем Поморављу, односно у Параћинско-јагодинској котлини, до сада су откривена три велика праисторијска локалитета – „праисторијски мегаполиси“, како их археолози називају: у Супској код Ћуприје, Параћину и у Дреновцу. Сви ови локалитети се налазе на десној обали Велике Мораве, у равници, **само је јухорски град на Великом Ветрену, лева обала Мораве, био једина планинска праисторијска метропола у овом крају, и у то доба.** Следи опис јухорских и подјухорских локалитета: **Својново:**Палеолитско насеље код данашњег Својнова, налазило се у потолини и заветрини код ушћа Мининог и Црквеног потока, а у самом центру села, код данашњег дома културе, некада задружни дом, **ископана су сечива из млађег каменог доба, што говори да је у праисторији баш у центру данашњег насеља било праисторијско насеље јухорских Срба. Испод села Својнова, на обали Мораве, археолози су пронашли предмет из праисторије** – дуго, танко, неретуширано сечиво из периода енеолита./16

16/ Инв. бр. 1680, Музеј у Јагодини

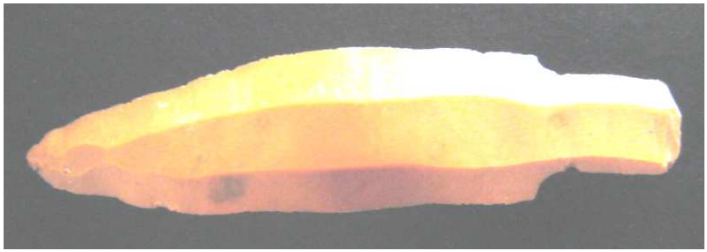

Камени нож праисторијских Мораваца, пронађен крај Мораве, испод села Својнова, које је најближе врху Великом Ветрену (Јагодински музеј)

Посебно је занимљиво дуго сечиво од окресаног камена са усадником за дршку, такође, из периода енеолита. Сличне камене алатке из истог периода пронађене су и на локалитетима: Добра Вода, близу Великог Ветрена, код Остриковца, Мајура, Лоћике, односно и на источној и на западној страни јухорске подгорине. Музеј у Јагодини располаже са 357 инвентарисаних и неколико стотина неинвентарисаних предмета из енеолита.

Рашевица – локалитет Црквени кладенац: На основу камене секире пронађене код Црквеног кладенца у пределу Саставци, испод Јухора, посигурно се може говорити о постојању насеља из каменог доба. **Ова камена секира-бат је изузетно фине обраде из периода „праисторијске камене индустрије“ на Јухору.** Западно од овог локалитета и Јухора, у регији Левач пронађено је још неколико сличних секира за лов, које се могу видети у јагодинском музеју.

Локалитет Грујин: На левој обали Великог потока, у пределу који се зове Грујин, у близини каменог мајдана, **Добривоје Јовановић Добрица је, пронашао камену секиру, истога облика и исте финоће у обради, као на слици. Камен је изузетне тврдоће, попут онога из оближњег мајдана, зеленкасте боје-камишаст. Нажалост овај локалитет није званично ни регистрован, иако за то**

постоје јаки археолошки разлози. Наиме, на истом локалитету, горе поменути Добривоје Јовановић, је пронашао и секиру од бронзе/месинга, изузетне вредности и високе уметничке обраде, која је после чишћења добила сјај и жуту боју, јединствен праисторијски предмет.

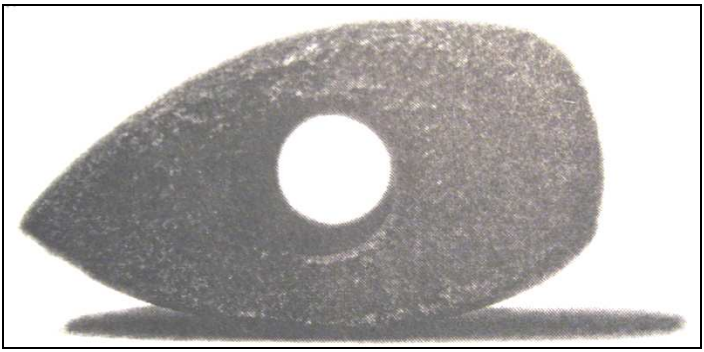

Изглед камене секире са локалитета Црквени кладенац, изнад села Рашевице, под Јухором (приватно власништво). Сличну камену секиру-бат пронашао је и Добривоје Јовановић у пределу Грујин

Рашевица – Слатина: У Слатинској мали пронађен је и **керамички ћуп из неолита, што нас наводи на закључак да је на овој локацији постојала присторијска некропола, а поред ње и насеље - акропола. Насеље Слатина имало је невероватно дуг континуитет насељености - све до прве половине 19. века.** На тој јужној страни Слатинске мале, изнад извора сумпоровите воде – Слатине, последњи становници су сишли мало ближе Рашевици тек почетком 20. века.

Локалитет Слатина припада неолиту – старчевачкој култури и на том потесу су проналажени и други предмети из

тог периода, али и из гвозденог доба, сазнајемо од Радована Петровића и Соње Перић, археолога Завичајног музеја у Јагодини. **Можемо са сигурношћу тврдити да је Слатина једно од најстаријих насеља у долини Велике Мораве, поред града на Великом Ветрену, али и Србије, и њена старост се може равнати са праисторијским мегаполисима на локалитетима у Дреновцу, Параћину и Супској.** Само стотинак метара ниже Слатине налази се савремено рашевичко гробље, што на још један начин доказује континуитет насеља Слатинске мале, сада у саставу села Рашевице. Овде су сахрањивани Срби Моравци из каменог доба, а сахрањују се и данас.

Рашевица – Симонкицка мала: На десној обали Рашевичког потока, **у Симонкицкој мали, шездесетих година прошлог века случајним откопавањем пронађено је више керамичких ћупова, мање величине, а они су се могли откопати и у обали поред потока, и у њима су се налазиле нагореле кости, сведочи Добривоје Јовановић Добрица. И ова некропола је удаљена од данашњег сеоског гробља једва стотинак метара, што опет наводи на закључак да је на том потесу постојала велика праисторијска некропола, а према њеној величини, и велико праисторијско насеље – мегаполис на левој обали Велике Мораве–територија данашњег села Рашевице.** Према материјалним налазима које поседује музеј из Јагодине, овај локалитет припада добу тзв. Бронзане културе, рекли су нам кустоси јагодинског музеја Радован Петровић и Соња Перић.

Рашевица–Мацин поток: Мацин поток је наставак истог водотока - Рашевичког потока, и налази се источно од села, **где је својевремено пронађена праисторијска урна.** Због природних погодности које тај терен има, сматра се да је овде

постојало равничарско насеље у праисторији. Таква насеља имала су обично око 50 кућа и близу 200 становника.

Параћинска културна група: Све поменуте некрополе су лоциране на речним терасама и припадају такозваним некрополама равних поља са урнама, односно некрополама бронзаног доба. Њихова карактеристика је да немају изнад урни никаква обележја, а урне су груписане највероватније по родовској припадности. У науци је позната Параћинска културна група бронзаног доба и она захвата средњи ток Велике Мораве, доњи ток Јужне Мораве, а на истоку иде до Зајечара. На западу представља србску варијанту такозване Ватинске културе. „Веома значајан, међутим, је начин сахрањивања у овим некрополама: у питању су гробови са урнама, где су спаљени остаци покојника били стављани у судове, урне, заједно са низом других дарова: мањих судова, делом и металних предмета, углавном накита.Такође су судови стављани и поред урни. Што се пак тиче археолошког материјала, треба посебно истаћи, да керамика Параћинске групе, показује, такође, извесне веома занимљиве одлике; судови са једном дршком са дугмастим испупчењем, која прелазе преко самог обода, непосредни су наставак појава познатој у слатинској групи. Судови са две дршке које прелазе обод, некада са таквим испупчењима, представљају, такође, једну од најтипичнијих појава у југоисточној Европи током бронзаног доба“./17

Насеље Рашевица: Да је ово данашње подјухорско насеље брујало од живота и у време палеолита и неолита сведоче

17/ Цитирани текст је преузет из каталога изложбе: др Драга Гарашанин: „Бронзано доба Србије“, Народни музеј, Београд, 1972.

налази материјалне културе у дворишту Драшка Лукића, Стојана Вулкиног и Н. Симића. Најчешће се ради о налазима (керамици) из периода винчанске културе, потврдили су нам већ помињани кустоси јагодинског музеја. У дворишту Томислава Стефановића пронађена је камена секира из неолита, а на истом локалитету, је пронађена и керамика из металног доба, што на још један директан начин сведочи о развијеној праисторијској култури на планини Јухор и у њеном подножју. Према сведочењу археолога аматера Томислава Стефановића, у дворишту Н. С., приликом копања фундамента пронађене су антропоморфне фигурине са пренаглашеним женским атрибутима. Нажалост, незнањем једног укућанина, фигуре су уништене. Без обзира на ову околност, **предмети који су ту пронађени, као и они дуж обале старог корита Велике Мораве, говоре у прилог томе да је и овде у палеолиту постојало велико насеље, на левој обали Велике Мораве, које се пружало 2-3 километра по дужини, у правцу север-југ. Цео тај простор из дубоке праисторије је и данас насељен (Доња мала-Топољак) и преко њега иде један од главних путева у селу, а некада и главни народни пут дуж леве обале Велике Мораве.**

Трибалске гривне типа Јухор – јединствене у свету: „Гривне типа Јухор, начином којим су израђене, димензијама и иконографијом заиста су јединствене у свету и сврставају се у најзначајније предмете бронзаног и гвозденог доба“, тврди Живојин Андрејић./18 **Шакасте гривне типа Јухор налажене су и у самом древном граду на Јухору, у Бачини, јужно од ове планине, у Секуричу, западно од Јухора (шест ливених гривни), и једна ливена гривна у Ћуприји. Пронађено је укупно 52 гривне типа Јухор, које су увек**

18/ Живојин Андрејић: Саопштење на „Сорабским сусретима 98“ у Нишу

богато украшене, што их сврстава у посебан етно-културни круг“.

„Појава орнамената на керамици Поморавља и на шакастим гривнама и појасевима се може довести у везу са Басараби културом. Ова керамика је изнедрила културу керамике типа Љуљаци – Рача, којој припадају и налази типа Мраморац, а реч је "о посебном етно-културном кругу". Дакле, реч је о Трибалима...

Орнаменти на гривни типа Јухор. Прве шакасте гривне пронађене су у старом граду на Великом Ветрену. Пронашао их је један мештанин села Бачине и показао Феликсу Каницу

Трибали су врло блиски и Дарданцима. Најкарактеристичнији тип керамике Трибала завршних фаза гвозденог доба биле би шоље са тролисном основом. Сви орнаментални елементи са керамике гвозденог доба Поморавља, који су трибалски, налазе се и на шакастим гривнама“./19

19/ Живојин Андрејић: „Шакасте гривне и културни идентитет Индоевропљана“

„Посебно занимљиву врсту налаза представљају, међутим, гривне са проширеним завршецима, тзв. шакасте гривне, богато украшене геометријским орнаментима а изведене у техници ливења чија се распрострањеност углавном концентрише око планине Јухора и у Доњем Поморављу.

Све ово упућује на чињеницу да је Поморавље... имало своје локалне радионице за израду металних предмета од којих неки, као гривне јухорског типа, представљају локалну форму златарске вештине у тим крајевима“./20

Рашевица–локалитет Металиште: Археолози су га сврстали у гвоздено доба (око 1000 година п.н.е.), мада ни овај локалитет није озбиљно проучен, нити истражен, јер постоје индиције да су и овде рударство и металургија били развијени већ у седмом миленијуму пре нове ере.

Сам назив локалитета – Металиште - потиче од речи- метал, па се сматра да је поред гвожђа, и овде присутна руда бакра, пре свега на северној страни ове планинске косе, коју Рашевчани зову „средња коса“, која се са севера спушта у Велики поток. **На основу случајних налаза из неколико гробова, бакарних новчића и другог керамичког материјала, верује се да је на коси Металиште постојао и рудник, вероватно и топионица, као и рударско насеље. По доласку Римљана, Металиште се и даље користило као рудник, а можда и као мања ковница новца.** О томе нам на неки начин сугерира Станоје Мијатовић у делу „Темнић...“/21 Мијатовић пише да се у близини велике цркве Светога Петра и Павла у Рашевици,

---

20/ Каталог изложбе „Бронзано доба Србије“, одржане у Народном музеју у Београду, 1972. године.

21/Станоје Мијатовић, „Темнић - антропогеографска и историјска студија“, Српска краљевска академија, Београд, 1905.

„находи“ ковани новац – „костадинке“, у великом броју. А поменута црква је била лоцирана на северној страни брда Металиште, близу старчевачко-винчанског насеља Слатине. Претпостављамо да је овде по древној традицији била и ковница. **Истраживач из Левча Мирослав Симић спомиње и „руднике цара Константина“. То нам говори да је Јухор и у првим вековима Христове ере, па и у четвртом веку, био рударски центар, потом и за време цара Душана, све до кнеза Лазара, јер код Каница налазимо легенду која говори да је Кнез Лазар обилазио руднике на Јухору.** У доба турске владавине Србијом, рудници на Јухору, па и на Металишту, су забатаљени.

Ан (Хан): Локалитет се налази испод села Поточца, југоисточно, према Својнову, с обе стране пута Јагодина – Варварин, и на њему су власници имања ископавали археолошки материјал из периода неолита, односно винчанске културе. Локалитет је само рекогнисциран, али обимнији археолошки радови нису извођени. Ти налази материјалне културе древних Мораваца по својој старости пореде се са налазима из Дреновца, Параћина и Супске. Међутим, на локалитету Ан или Хан ископавани су и предмети из времена тзв. трибалске – србаљске - културе.

Момчилов град: Налази се на десној страни Великог потока, који извире у Јухору, западно изнад села Поточца, на узвишењу данас познатом као Градиште, а археолози га убрајају у рано византијска, односно касноантичка утврђења. Међутим, на истом локалитету, стручњаци из параћинског музеја су 1982. године проналазили и предмете из гвозденог и бронзаног доба, као и трагове шљаке, која сугерира да се ту налазила и топионица метала. Градско насеље – Градиште је по свој прилици било врло важно утврђење у прстену утврда око старог града на Јухору још из Прасрбског доба. У

параћинском музеја са овог локалитета и налазишта Ан, у поставци се налазе керамичке посуде, као и метални предмети: копче, гривне, украсне алке... **Као новинару, који је 1982. године обишао локалитет и интересовао се за откопавање Момчиловог града изнад Поточца, остала ми је у сећању реченица главног археолога Марина Брмболића: „Ми овај локалитет смештамо у рановизантијско доба, ал не знам шта ћемо са нађеним материјалом из гвозденог доба“**./22 Искрено признање археолога, који није хтео да прећути истину.

Бачина: Село се налази **на месту праисторијског насеља, на коме се находе предмети из неолита и бронзаног доба.**

Ђерђелин: Топоним Ђерђелин код Бачине је вишеструко интересантан. Пре свега као један од највећих праисторијских градова у горњем току Велике Мораве, под Јухором, а по свој прилици сазидан је пре Тројанског рата од стране Теменића, једне гране Јераклида, односно Серба Макеридовића или цара Сербона. О томе опширније пишемо у посебном поглављу овог дела, а сада само да додамо да се у близини Ђерђелина налази и праисторијска некропола из неолита и локалитет из бронзаног доба.

Остриковац-Ђула: Село Остриковац се налази на источној страни Јухора близу брда Гиље код Јагодине, а данас припада општини Ћуприја.

Локалитет Ђула је вишеслојно насеље из периода енеолита-бакарног доба, а на основу пронађених артефаката дефинисана је културна група Остриковац из млађег бакарног доба. То нас уверава да се слободно може говорити и званично о посебности праисторијске Јухорске културе. Наравно археолози у овом периоду не проналазе --
---

22/ Лист „14 дана“ – Параћин, годишњак за 1982.

овде српску културу и цивилизацију, већ је то култура без националног идентитета. Српско име се нигде званично не спомиње, кажу савремени археолози. О томе ћемо опширно говорити у закључку ове књиге.

Мајур: Село на североисточној страни Јухора, близу Јагодине, у чијем атару је пронађено више двоухих пехара из раног бронзаног доба. И ови налази говоре о посебности - Јухорске културе и цивилизације.

Сарина међа: Испод Ђурђевог брда, последњег обронка планине Јухор, на јужној страни града Јагодине, према Ћупријском путу, налази се локалитет Сарина међа. Ту је 5500 година пре нове ере постојало насеље. Тај период „званична наука“ назива старчевачко-винчанском културом, а историчари Аутохтонистичке школе – Прасрбским добом. **Да су становници насеља Сарина међа били Срби-Сарби, сугерира нам и коренска морфема – сар, која се налази и у називу етнонима: Сарби, Сарбини, Сарбати, Сарбани... А сви се односе на српски национални идентитет. А језик, као што знамо, боље памти од археологије.** И тадашње српско људство насеља Сарина међа познавало је метал - мед или бакар, а на овом локалитету су пронађени и амбари пуни пшенице, у угљенисаном стању. Та чињеница нам сугерира закључак да је пшеница аутохтона врста из праисторије Срба.

БАКАРНО ДОБА - ЈУХОР И РИЗНИЦЕ ДРАГОЦЕНОСТИ

Најновија археолошка истраживања у Србији, донела су изненађујуће резултате и променила досадашње убеђење научника да стари Винчанци нису познавали бакар. Сада је доказано да су Винчанци пре 8000 година старе ере већ увелико копали и прерађивали руду бакра, издвајали минерале

и развили прву металургију на свету. Тај период се зове – Бакарно доба. И угледни стручњак Драган Јацановић потврђује **„да је Винчанска култура од својих почетака познавала тајну металургије и да је Винча – дефинитивно прва метална култура Европе, а можда и света“.**

Дакле, прво рударење и прва употреба овог метала започета је у Србији,односно тамо где се и зачела прва цивилизација. Проналазак бакра је представљао прекретницу у развоју људске заједнице на Планети, када, после каменог, почиње период металног доба и специјализованих мајстора и радионица: рудара, ковача, металурга... Бакарно доба траје од 8000 година до 2000 година пре Христа. Срби су бакар првобитно називали – мед или мјед. То је именица женског рода. Од ње је изведен народни назив (етноним) за Србе - Меди, праисторијске Србе из периода бакарног доба, затим од овог метала потиче име државе - Медије и на крају назив великог светског српског царства познатог као - Медско царство.

Изворни српски назив – мед – за бакар задржао се све до прве половине 20. века. Професор Борислав Тодоровић (1846-1925) је у свом уџбенику „Основи хемије – извод из Роксојеве хемије“ користио овај израз за бакар, упркос негативној рецензији Симе Лозанића, чија се главна примедба састојала у томе да је реч за бакар – мед - исувише „посрбљен“ назив./23

Уместо тога уводи се реч бакар, турског порекла, и тада вероватно назив бакар, по Лозанићу, није био исувише „потурчењачки“. Нажалост, реч бакар се код Срба одомаћила, иако Руси, Бугари и други сродни народи и даље говоре – мјед (мед) за бакар. Слична се ситуација догодила и са српским

23/ Борислав Тодоровић „Основи хемије – извод из Роксојеве хемије“, Београд

називом за метал – туч, који је захваљујући Лозанићу и епигонима, преименован у – олово.

„**Србија је у науци већ призната као простор где се јавља прво рударство и прва металургија** на свету **–** каже др Драгана Андоновић**.** – Међутим**, најновија истраживања донела су изненађујуће доказе да археo-рудари и металурзи припадају Винчанској култури, за коју се веровало да припада млађем каменом добу у коме је метал био непознат. Открића бакарних предмета, рудника и топионица широм Србије мењају ту слику”.** Застарелу и погрешну теорију да Винчанци нису познавали метал, оповргао је и Борислав Јовановић, који је пронашао огроман рударски центар на Рудној глави код Мајданпека, што је одјекнуло широм светске стручне јавности. Сензационално откриће нашег научника верификовао је и један од највећих научних ауторитета света у овој грани науке, Колин Ренфру, који је потврдио да су старе теорије о почецима металног доба погрешне.

Рударски центар и топионице исте старости пронађене су и на планини Рудник, западно од Јухора, као и широм Србије. **Та велика метална револуција, истовремено се проширила и на земљу и народ Мораве, односно и на Јухору, као планини са рудама племенитог метала. Рудари тога доба најпре су копали узана окна широка до 3 метра, а потом су у дубини, идући за рудом, отварали и читаве галерије под земљом.** У то доба. Меди у Србији су први на свету припитомили говеда, којима су транспортовали руду до топионица. Први пијуци су били тврди јеленски рогови, а батови су им били од камених облутака везаних за конопац, којима су ударали руду и тако је мрвили.

„На основу налаза у топионици у Беловодама установили смо да су они чак знали да мешају различите руде, како би

добили метале одређеног квалитета**.** Они су препознавали чак четири врсте минерала које садржи бакар. На таквом технолошком нивоу морали су да постоје и неки мерни систем и начин бележења, као и транспорт до тржишта“, објашњава др Драгана Антоновић./ 24 „Да је прва металургија створена управо на овим данашњим просторима, сведоче и најновија открића археолога Душана Шљивара и Јулке Кузмановић који су 2004. године на налазишту Винчанске културе Плочник код Прокупља утврдили да пронађено бакарно длето потиче из времена од 5.000 година пре нове ере, а 2008. године су открили бакарну секиру старости 5.500 година пре нове ере. Такође, у лето 2009. године на археолошком локалитету Беловоде код Петровца на Млави откривени су трагови прераде руде бакра, а докторант Универзитета у Лондону, Миљана Радивојевић, урадила је докторат и одбранила га, у ком је описано испитивање праисторијске шљаке, доказавши да се заиста ради о првој металургији на свету из времена од 5.300. године пре нове ере, те да анализа самог бакра доказује да руда бакра, од које су предмети прављени, потиче из оближњег места Ждрело и из Рудне Главе, као и да је претходно поменуто длето израђено управо од овог бакра. **Чак је и „BBC History Magazine“ овај рад прогласио научним доказом да се прва индустријска револуција заиста догодила на Балкану (Хелму) пре више од 7.000 година. До сада се мислило да је прва руда бакра вађена на подручју Блиског Истока где постоји доказ да је то рађено пре 4.200 година**.“/25

24/ Др Драгана Андоновић, „Вечерње новости“, приредила Ј. О. Новости рс, понедељак, 28. октобар 2013.

25/ Владимир Тодоровић: „Историја Срба и њима сродних народа“, Београд, 2012.

Дакле, рудари у Србији, па свакако и јухорски рудари, отпочели су рударење много раније него што се до сада веровало. За руду бакра знали су још у осмом миленијуму пре нове ере, јер већ у шестом миленијуму увелико цвета металургија у Србији и на Јухору. Топионице метала као и насеља рудара и становника су биле удаљене од рудника, чија се тајна строго чувала. За њу су знали само малобројни, најужи круг учесника. Ти бакарни предмети су били најлуксузнија роба тога доба.

Археолози су и на самом Јухору налазили оставе или скривнице, односно јаме у којима су на скровитом месту закопавани предмети од бакра, злата, сребра и других метала. Такође су откривене и оставе из средине четвртог миленијума п.н.е. Ту су се налазили предмети налик бакарним секирама, без трагова употребе. То је период винчанске културе, када је територија Србије, а са њом и Јухор, постала металуршки центар и колевка металургије и металуршке прерађивачке индустрије.

Ти бакарни предмети извозили су се широм Европе и Старог света, и били су највећа драгоценост тога доба. Тајна скровишта бакарних предмета садрже материјал тежак од неколико десетина килограма до преко једне тоне бакарних предмета, драгоцене вредности. Оваква складишта из бакарног доба обично се ископавају дуж главних саобраћајница у коридору Велика Морава-Вардар-Егеј.

Древни Срби бакар су називали – мед, а у најстаријој историји српског етноса у поддунавској Србији најпознатији велики народ звао се Меди, Медијанци, Мадијанци, Међани, да би их у позније доба, посебно у римском периоду околни народи прозвали и Мезима. Меде (Међане) спомиње и Хомер у „Илијади“, а у Старом завету –су познати као Мадијанци. Чак и у време Христовог рођења, као и у првим вековима нове

ере, територију Србије, народи са Блиског истока и из Египта звали су - Медија. **Идентитет древних Меда је доказан у историјским изворима. Меди су Срби, о чему ћемо опширније говорити у поглављу о етничкој припадности народа са Јухора и у долини Велике Мораве.**

О постојању рудника бакра на Јухору, али и других племенитих метала, сведоче топоними као што су Бакарни кладенац и Платински поток, односно Платинска страна. Бакарни кладенац се налази на самом хрбату планине, северно од Великог Ветрена, поред пута који спаја Ветрен, преко Мајура са Јагодином. Име кладенцу остало је од именице бакар, односно од близине рудокопа бакарне руде. Вода са овог источника је жућкасте боје. **Рудиште бакра је затворено вероватно после владавине куће Лазаревића, који су овде имали своје руднике и топионице, а сам кнез Лазар је радо обилазио овај рударско-топионичарски центар Моравске Србије,** сазнајемо и од Феликса Каница.

Још један хидроним – Платински поток и микротопоним – Платинска страна уверавају нас да су се на Јухору у прошлости копале руде племенитих метала. Ако је ту било платине, сигурно је било и руде злата, која иде заједно са бакром и платином. У то нас уверавају и рудници бакра у Бору и Мајданпеку. **Платина је чист метал, тврђи од злата и најчешће се налази у рудиштима са златном жицом. Нажалост ови локалитети нису истраживани, самим тим ни евентуални налази нису публиковани. Данас се посигурно зна, да на Јухору постоји још најмање три рудишта бакра, од тога два у близини села Рашевице, а једно на Јухору (већ помињани Бакарни кладенац).**

Оставе из бакарног доба, које се налазе на линији Велика Морава-Вардар-Егеј, на главном српском коридору у праисторији, закопаване су као у журби, сматрају стручњаци,

и пуне су бакарних драгоцености. Али постоје и другачија објашњења. У време процвата индустрије драгоцених метала у античкој Србији, истовремено почињу и припрема за освајање света. Најразвијенији српски народ Меди, крећу у нове походе преко евроазијског континента. На свом дугом путу заустављају се на погодним територијама и ту оснивају своје насеобине и државе.

Будући да су били технолошки најразвијенији, врло лако покоравају тамошње становништво. **Ариј Србинда, вођа првих Меда односно Срба, одводи велики део свога народа у Индију. Истовремено у тој сеоби, поред оружја и драгоцености, медски Арији са собом воде и сточни мал, односно припитомљене животиње, пре свега краву, која потом у Индији постаје света животиња. Драгоцености које нису могли да понесу, закопавали су у оставе. Али истовремено почињу и међусобне борбе за присвајање тих драгоцености, које су поделиле исти народ на произвођаче и отимаче. Што је остало и до дана данашњег. Заправо велики светски ратови почињу онда када се јављају драгоцени метали. Били су то ратови за тајну прераде метала и израду драгоцених производа од њих, за богатство, као например српско-српски Тројански рат, или много ранији српски братоубилачки рат између народа Пандава и Каура у Индији, описан у највећем спеву на свету „Махабхарат“. (И Турци су знали за ово приасторијско име Срба, и називали су их - каурима или ђаурима).**

На основу свега реченог, закључујемо да је култура Бакарног доба прва у историји човечанства направила модерну поделу рада, развила је рударство и металургију, уметност, уметничке предмете (артефакта), припитомљавала животиње (сточарство) и развијала пољопривреду.

Самим тим и Јухор је у то време, као што материјални налази и доказују, био изузетно развијен рударско-металуршки центар, са рудницима, топионицама, ковницама, филигрантским радионицама и насељима. То потврђују и богате оставе са Јухора. По народној легенди, ни десет пари волова не може да повуче сав драгоцени терет из оставе код Мајура.

Приче о малим људима, у бајкама познатим као патуљци, и данас постоје у народу јухорске подгорине. Бајка о Снежани и седам патуљака, можда је само алегорија на седам малих рудара који су радили за своју белу краљицу. Били су верни, радни и мистериозни. Да би ондашњи рудар ушао у прве рудокопе ширине од 1-3 метра морао је да буде маленог раста, чврст, отпоран и јак. И као такав био је цењен и уважаван у вишем и богатијем сталежу друштва. А тајанствен је зато што је морао да чува највећу тајну тога доба – где се налази рудокоп.

СРБСКА ОЦИЛА НАЛИК НА СИМБОЛ ЕВРА?!

У праисторијским скривницама у Поморављу српски археолози проналазе праисторијске предмете, од којих им неки личе на симбол евра, па сматрају да је то била древна монета. Метални предмети у облику ћириличног слова С, - за њих представљају слово-Е, и асоцирају их на данашњи симбол валуте Европске Уније.

Али ови предмети, по мишљењу бројних истраживача, нису никаква валута, ништа друго до метална кресива, помоћу којих се брже и лакше добијала ватра из кремен-камена, а не као до тада трењем сувог дрвета о дрво. Шибице и упаљачи нису постојали, наравно. То је био револуционарни проналазак Срба - праисторијски „упаљач“, помоћу кога се

добијала жива ватра из камена и који се могао употребити било где и у било које време. Ватра се добијала кресањем огњила или оцила о кремен-камен. Искра из камена хватала се за труд (сува влакна печурке са дрвета) и дувањем се потом распаљивала у жар и пламен. Аутор ове књиге памти оцила-кресива, која су користили стари Срби све до средине 20. века. Наравно, прва оцила су била на цени, чувана су и депонована у скривеним ризницама, одакле су изношена и продавана.

Ова кресива у облику слова С – оцила, налазе се и у данашњем српском грбу. Праисторијски револуционарни изум за добијање ватре –представљен као оцила са крстом, налазио се и на одежди богиње Сербоне, парнаке Бога Сербона илити цара Серба Макеридовића, господара трећег светског српског царства на три континента, после Арија Србинде и Нина Белића.

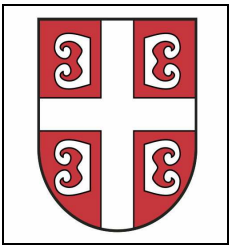

Српска праисторијска оцила из српског грба, кресива за добијање живе ватре из кремена – револуционарни проналазак из металног доба древне поддунавске и Моравске Србије

Такође, и на Ахиловом штиту, значи период Тројанског рата (око 1220. године пре нове ере), налазе се ови древни српски симболи, као и на многим другим античким предметима и цртежима. У науци се зна да оцила, прва кресива за ватру, потичу с краја 6. миленијума пре нове ере, и

да су их српски металурзи и власници драгоцености продавали другим народима, широм

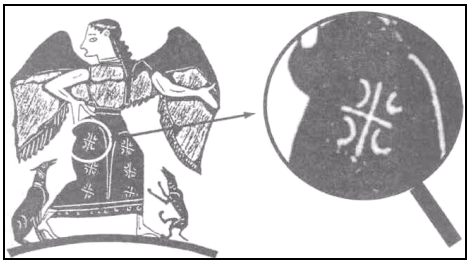

Богиња Сербона, парнака Бога Сербона,
са симболима српства на својој одежди: крстом са четири оцила

сељене, јер је овај револуционарни изум и настао у српској праисторијској металној индустрији, најстаријој на свету, како смо већ видели у најновијим открићима савремених археолога.

Оцила као симбол огњишта, ватре и светлости, увек код Срба имају соларно, сунчано значење, а крст је и природна светлосна појава. На Северном полу постоји преламање сунчеве светлости у виду крста и овај феномен су запазили наши древни преци (можда још Хиперборејци?), поштујући га и верујући у бога Јавана или Јована, бога јаве, светла и видела, Белог Бога, Бога Вида (Свети Вид), урезивали су га у свакодневне употребне предмете и носили као небески благослов.

Теза да су српска оцила, уствари, била „праисторијска монета“, тешко да може опстати јер се посигурно, научно, зна да је праисторијска монета Лепенаца и Винчанаца била шкољка, од врсте спондилус, која је најпре међу археолозима сматрана накитом, док археолог Драган Јанковић није открио да је заправо та шкољка била „средство плаћања“, јер се њено присуство налази на врло

широком цивилизацијском простору, Азије, Европе, Блиског истока и Африке.

ЧАСНИ КРСТ

Након што су Јевреји осудили и разапели Господа нашега Исуса Христа, за Христијане, крст постаје још значајнији симбол нове вере, православља и србства, а крстом се Србин осећује у свакој прилици када се моли Господу Богу. То знамење је симбол Спасења, Победе над смрћу и симбол вечног живота кроз Христа Спаситеља душа наших. То је Часни Крст. Према усменом црквеном предању, крст на коме су Јевреји и Римљани разапели Исуса Христа потиче од дрвета познања добра и зла, са којег су Адам и Ева окусили плод, након чега су били истерани из Едена или Рајског врта. Крст на коме је разапет Исус Христ, пронашла је царица Јелена, мајка цара Константина, а једна честица Часнога Крста, који се налази у Храму Васкрсења Господњег у Јерусалиму, била је донесена у Ниш, на централну свечаност прославе 1700 година од Миланског едикта.

Шта се жели постићи преиначавањем праисторијске србске и хришћанске симболике, перфидним извртањем истине? Вероватно, новој европској заједници, у настајању, а која је једино повезана валутом званом – евро, потребна је каква-таква „научна“ утемељеност, да се наводно идеја европског финансијског заједништва кроз прасрбски знак оцила, али по њима – евра, зачела баш у праисторијској Србији или Првој Европи, како Србију назива уважена научница Марија Гимбатус и како се она звала у праисторијско време.

Други погубан циљ јесте брисање вишемиленијумског, а јединственог на свету, србског знака - крста са четири

оцила, који није само народни, већ и календарски, па и универзални, свемирски знак српске цивилизације.

Распеће Христово на Голготи: Часни Крст

У даљем следу догађаја, највероватније би дошло до брисања овог најдревнијег српског хералдичког елемента, потом и његово избацивање из српског грба, српске историје, уџбеника и уопште из свести будућих нараштаја.

МОЖЕ ДА СЕ ЗОВЕ И ЛИСИЧЈИ, САМО НЕ – СРБСКИ ГРАД

Тврђаву на Јухору, према званичној верзији која годинама кружи у средствима јавног информисања, открио је, наводно, један - лисац. Бежећи испред ловаца, завукао се у неку јазбину, а кад су га гониоци открили он је седео и држао неки предмет у зубима. Због тога су локалитет прозвали - „Лисичјим градом“. Ако оставимо по страни овај бајковити призор, каквог нема ни код Браће Грим, а ни код Андерсена,

открићемо једну горку истину: град на Јухору може да се зове и келтски, ако треба и марсовски, па чак и „лисичји“, само не може да буде – српски град.

На српској земљи, колевци Срба и Прве Европе, на земљи прве металургије и индустрије, на извору савремене писмености (винчанска српица и параћински праисторијски глинени буквар), по „званичној историји“ која се још увек предаје на свим катедрама, сви су живели пре Срба, и постојећи, чак и непостојећи народи, само, наводно није било Срба. Они су дошли „тек 612. године“ Христове ере, у време цара Ираклија, у великој словенској маси, и без јасног етничког идентитета... Ако је и од „академика“- много је!

ПЕЋИНЕ НА ЈУХОРУ И ОКО ЊЕГА

Према народном предању на планини Јухор има преко стотину пећина, а у многима се, кажу легенде, крије баснословно благо. Једну такву причу о калуђерима из манастира Светог Николе код Својнова, који су се, бежећи пред Турцима, сакрили у некој пећини и више никада нису из ње изашли, чули смо од игумана пре тридесет пет година. Неке пећине су, уствари, стара рударска окна, а налазе се и са источне и са западне стране Јухора. Више их има са источне стране ове планине. А постоји могућност да су тунели под Јухором повезани и да постоји више подземних улаза и излаза на овој планини. То још увек нико није испитивао. Бар не у скорије време.

Када је реч о пећинама, треба истаћи и Јошину пећину, која се налази 10 километара западно од Јагодине, у којој је пронађена људска лобања стара 35.000 година. Дакле, прве људске насеобине, прва станишта у околини Јагодине и Јухора постојала су и пре 35 миленијума. О томе се у научним

круговима „званичне историје“ ћути. Лобања и место где је пронађена нису довољно проучени, јер је седамдесетих година 20. века пећина разрушена и претворена у каменолом. Тај проналазак се прећуткује, јер вероватно збуњује археологе, пошто се такви и слични налази, стари 35.000 година, не уклапају у њихове научне назоре и видике. А за „званичну“ археологију, чак ни у средњем каменом добу (8.000-6.000 година пне.) не постоји ни једно људско насеље у околини Јагодине.

Онда не треба да чуди што јухорско насеље на Великом Ветрену археолози не убрајају у најстарија насеља тзв. старијег каменог, па чак ни млађег каменог доба!

Џиновски камени блокови са једног платоа на Јухору су вулканског порекла, као што је и сама планина. Мегалити су сложени тако да чине вештачки изграђену пећину. Врло је занимљиво питање: ко би могао да ређа ове мегалите, зашто и када? Да ли су те пећине зидали Сорби (Сорбисци-Келти) или давно пре њих медски Срби – Моравци? Оваква места, по свој прилици, су имала култни карактер, па зато не заборавимо да су и свештеници Бога Бела (Нино Белић) илити првога Бога Бака, имали, такође, своја светилишта на Јухору, у којима су преносили тајна и света знања изабраним наследницима-жрецима. Цар Нино Белић проглашен је за првог Белог Бога или Бога Бака, а Бакови свештеници су око 2.000 година пре нове ере подигли диг првом Белом Богу у пределу Белољев на Јухору. Ако је то култно место постојало у једном мањем насељу испод Великог Ветрена, сигурно је постојао још један главни диг или жртвеник за религиозне потребе господара Великог Ветрена. Такође, и свештеници Бога Митре, чији идоли су нађени на више места у Поморављу, су приносили бика (бака) на жртву. Па зар и дрвиди (а не друиди) под светим српским дрветом (отуд и име - дрвиди) – храстом, нису

приносили на жртву по два бела вола без белеге, посебно у време сечења златне гране, на дан пролећног и летњег солстиција. Сорбисци - Сорби (Скордисци или Келти) су, уистину, само једна велика грана величанственог стабла српског народа.

У праисторијским пећинама, испод мегалита, могле су бити и опсерваторије. А у једној сличној пећини је и сам Сорбеј (Орфеј-на грчком), краљ Рашана у пределу реке Ибар (данашња Марица), највећи песник, мистик и филозоф Старог света, држао своја филозофска, мистична и песничка предавања и вршио религиозне обреде. Пећине су у Прасрбско доба служиле и као посебне затворене школе за најученије и најпосвећеније људе тога времена. Такође, сматрамо да су у таквим пећинама могле бити и алхемијске лабораторије, где су зналци – вештци (вест- на старосрбском је – знање), то јест научници тога доба, експериментисали са бакром и другим племенитим металима и легурама. Дакле, нема конкретних доказа да би пећине саграђене од вулканских мегалита на Јухору могле да се припишу само Келтима или искључиво као њихова култна места. То, ипак, остаје отворено питање за науку, а свако намерно потенцирање би само штетило археолошкој и науци уопште.

ТОПОНИМИЈА ЈУХОРА И ОКОЛИНЕ СА САНСКРИТСКОМ КОРЕНСКОМ ОСНОВОМ

О дубокој древности цивилизације која је живела на Јухору, у Поморављу, Темнићу, Белици и Левчу, као саставним деловима Дунавског басена цивилизације, сведоче и бројни топоними из овог краја, који имају санскритску коренску основу, морфему, и етимолошко значење. О тој

сродности српског и санскритског језика, Весна Пешић**,** историограф и публициста, каже:

„Досадашња истраживања указују на везу санскрита и језика античких Срба, а један од водећих проучавалаца ведске цивилизације, Емил Бирнуф, у свом Есеју о ведама сматра да су певачима који су ове химне донели на индијске просторе претходили други, старији певачи, њихови преци, који су дошли из Бактријане и Хирканије (подручје Каспијског језера и Кавказа). Своје ставове Бирнуф темељи на основама назива сродства у санскритском језику за које се сматра да су настали у много ранијем времену и подручју.

Други значајан истраживач Веда, Валтер Вист**, сматра да је језик Рг-ведских химни донео у Индију владар и војсковођа Србинда, предводећи свој народ Сербои (Серби). Са народом по имену Серби, Сери, Сереи, који је извршио инвазију на Индију, Вист повезује топониме који су настали од корена Серб (Срб) а који се могу наћи од Индије до Азијске и Европске Сарматије.**

Адолф Пикте, такође, **сматра да је у време које је претходило било каквом историјском сведочанству, једна раса живела у првобитној колевци, али да је разлаз био остварен већ 2000 година пре Христа када се ова раса простирала од крајњих граница западне Европе па све до Индије, формирајући низ народа исте крви, који се више нису препознавали као браћа, а нису се више ни разумевали. Међутим, корен свих индоевропских језика неизоставно води ка једном почетном језику, па према томе и праисторијском народу“,** пише Весна Пешић/ 26 и наставља: Најстарији писани траг о Србима налазимо у светим књигама Ведама. У Рг веди, у осмој химни (РВ 8. 32. 2)

26/ Весна Пешић, у часопису „Српско огледало“, број 96.

помињу се лична имена **Србинда** и **КуСурбинда**, али у овим књигама налазимо и име **Сербх**, као и мноштво других речи, србофоног порекла и значења, **а посебно у географским називима места у Индији, пописаних у „Географском атласу Индије“, који су сачинили британски научници. Називи места србског порекла и србофоног изговора су: Срба, Сорбана, Сербанија, Морава, Тимок, Млава, Рамна гора, Ковиље, Мала бара, Бела зора, Град, Кос, Царево, Драва, Сербистан, Котор, Србељ, Прамен, Сеја, Борје, Чарнигор, Лугоња, Лакат, Сивоња...** И на хиљаде других сличних или истоветних речи. У Индији је у прастаро доба постојала посебна област – **Сербика**, која је обухватала **Србе Аријевце** и њихове западне суседе. Винчанско писмо-Србица и прасрбски рашко-пелашки језик пренесени су из Дунавског басена србске цивилизације у Индију.

За тај првотни србски језик швајцарски палолингвиста **Адолф Пикте још тврди: „језик тог народа био је основа за многе језике који су из њега настали“, односно „први аријевски језик уствари је језик мајка“.**

„Санскритски језик који се у данашњој науци сматра мајком језика је „језик брат“ србском језику“ – каже лингвиста Слободан Филиповић. **Павле Шафарик и Александар Белић, два највећа филолога свога доба, језик тих Срба Аријаца зову – прасрбски језик.**

Зато ћемо помоћу тог прасрбског језика објаснити затамњена значења неколико данашњих најважнијих топонима на Јухору и у његовом подножју. **Тиме желимо да и на лингвистичко-историјској равни утемељимо тезу да јухорски прасрбски град потиче од најстаријих времена и да је по свом настанку старији од најзначајнијих србских градова у праисторији, например – Троје и Вавилона, али**

и од Рима, Лондона, Виене (Беча), Венеције и многих других градова које су подигли Срби.

Ахорн=Јахорн=Јухорн=Јухор: Ова планина је добила име по дрвету – ахорн, како се на старосрбском – србаљском језику звао данашњи - јавор. На Јухору и сада постоји једна страна која се зове Јаворница, због преовлађујућег дрвета. Србаљски (трибалски) израз – ахорн – временом је еволуирао у - јавор, а према моделу промена, односно деривацији коју смо дали на почетку овог пасуса.

Вретхре=Ветрен: Јухор се у народној традицији овога краја сматра змајевитом планином. Један његов врх и данас носи име – Змајевица.

И Ветрен (Велики и Мали) носи име змајског чудовишта из древне митологије Срба на индијском потконтиненту. Вретхре је био огроман змај кога је могао да победи само бог Индра, и та победа му се убраја у највеће подвиге старосрбске илити ведске цивилизације. По расељавању Срба из Индије, које је по неким научницима трајало више од хиљаду и по година, вративши се у најстарију постојбину, односно колевку прадедова, српски народ је донео и називе из индијског завичаја. Град на Великом Ветрену се налази, симболично речено, на Великом Змају.

И у српској новијој митологији велики број српских јунака потиче од змаја и мајке виле: Змај од Ноћаја, Змај Огњени Вук, Змај од Мачве, Реља Крилатица, Милош Обилић кога је породила вила Јања, а сам Обилић је носио знак змаја на шлему. Деспот Стеван Лазаревић је био на челу полутајне витешке организације „Црвени змај“, за одбрану од Турака. Топонима са основом змај на српском тлу има превише да бисмо их набрајали.

Главаца=Главица: На Јухору постоји врх Оштра Главица, а у његовом подножју код села Рашевице брдо - Главица. И у другим подјухорским селима постоје брда са истим називом. А чини ми се и у скоро сваком селу Србије. На санскриту или најдревнијем рашко-белашком језику реч – ваца – има значење – вика. Први део именице - гла – има значење у смислу: много, велико, односно – гламур. Дакле, у преводу - Главаца је Велика вика, или место одакле се виче, дозива, јавља, обавештава... Чак и у првој половини 20. века, са сличних брда-Главица, добошари и пандури су викали и обавештавали народ о ономе шта власт наређује или тражи.

На јухорској Оштрој Главици је вероватно у праисторији било место за извиђање, а извиђачи су викали, обавештавали јухорски град, подграђа и насеља, кад се непријатељ приближава Јухору и са које стране.

Обрек=Обреж: Обреж је највеће село испод Јухора на његовој јужној страни, у Темнићу. На санскритском реч – бреца – значи – говор. И данас у савременом српском језику се употребљава овај израз: „Шта се брецаш“?, „Добро му се обрецнула“, „Бреца се на свакога“ и тако даље.

Тврдимо да је чувена српска, модална, речца БРЕ, за коју се до сада није знало тачно порекло, а посебно не њено право значење, потиче управо од санскритске речи БРЕЦА или ГОВОР. Према томе, БРЕ значи: РЕЦИ, ГОВОРИ, РЕКНИ, КАЖИ... Например: "Шта је, бре?", "Где си, бре?", "Ајде, бре?", буквално преведено значи: "Шта је, реци?", "Где си, говори?", "Ајде, кажи?". У средњем веку кад су Турци забрањивали звона у српским православним светињама, манастирска дрвена клепала су се звала још и БРЕЦАЛА, јер су БРЕЦАЛА - ГОВОРИЛА калуђерима кад је време за службу, ручак или друге послове.

И сада се може чути у Подјухорју како се нека девојка ОБРЕКЛА момку. У овом случају више је него јасно да глагол ОБРЕКНУТИ потиче од облика ОБРЕЦНУТИ, с тим што сада има значење ОБЕЋАТИ СЕ (неком). ОБРЕКНУТИ СЕ, исто је што и ЗАРЕЋИ СЕ. Онај који се обрекне, дадне реч, а реч је јача од сваког закона, зове се ОБРЕК, то јест ЗАРЕКНУТ човек. Монаси су, рецимо, ОБРЕКНУТИ људи, јер су се ОБРЕКЛИ БОГУ. И уопште, свако ко се ОБРЕКНЕ на нешто, на неко дело, пред иконом, пред људима, пред самим собом је - ОБРЕК.
Верујемо да је назив села ОБРЕЖ, у Темнићу, само мало измењена форма санскритско-српске речи-ОБРЕК. У слободнијем "преводу" ОБРЕЖ значи ОБРЕКНУТ, ОБЕЋАН или ЗАРЕКНУТ (некоме или нечему, на нешто или на неко дело). Обреж у Срему, населили су управо мештани темнићког Обрежа, у једној од бројних сеоба из турскога вакта. Сматрамо да смо први у нашој језичкој науци – лингвистици, коначно решили „проблем“ чувене српске речце – БРЕ, тако радо коришћене у српском роду.

Белољев и Бели брег: Два суседна топонима, на источној страни Јухора имају у коренској морфеми придев бео, наводно због беле боје земљишта. Међутим, топоним Белољев мора бити да потиче из дубоке старине, пре 4000 година, када је Нино Белић или бог Бел, Бели Бог (Баал, Ваал, Нимброд – у Старом завету) освојио опет, као и Србинда пре њега, светско српско царство и прогласио се за првог бога Бака. Њему у славу на овом брду подигнут је жртвеник– Белољев диг. Придев бео имао је у то време значење – светли, пресветли - како се и данас титулишу световни и духовни великодостојници. Јухорски топоним Белољев чува успомену на светлог српског бога и цара Нина Белића, Белог Бога. У Србији има сијасет географских имена са основицом – бео.

Преслош: На Јухору пре потеса Бели брег и Белољев налази се предео Преслош. У дубокој праисторији овога краја вероватно је овде био престо неког јухорског владара. Назив Пресло за престо није усамљен у српском језику. На десној обали Велике Мораве, на планини Баби, постоји топоним – Пресло. Истраживачи, историографи и лингвисти сматрају да топоним – Пресло- означава - престо. И у новијој, средњовековној историји Срба, наилазимо на израз - пресло. У једном средњовековном летопису се каже „измести свој пресло“. Ако је у близини био Белољев диг, храм, жртвеник или светилиште, логично је да се у близини налазио и престо, односно кућа јухорског или локалног владара, тако да би Белољев диг био нека врста придворског светилишта или данашњим изразом речено, придворска црква.

Мале и Велике Медвође - Медвђи: На самом Јухору постоје два овећа виса које народ зове Велики и Мали Медвђи. На први поглед називи нам сугерирају да су то зоотопоними, што је по нашем мишљењу нетачно. Првобитно на Великом вису вероватно су становале вође јухорског живља, елитни слој Меда – Велике медске вође или Велике Мед вође. На овом вису имали су своје утврђење, док је нижи сталеж: рудари, занатлије, ливци и тако даље, становао на суседном вису - Мале Медске вође или Мале Медвође..

Зна се по предању, а то потврђују и археолошки налази, да у подножју брда Мале Медвође, на тераси изложеној према југоистоку, се налазе материјални остаци насеља из праисторије, а и само име тог локалитета – Шиба, говори нам да су ту постојале првобитне винчанске куће, овде зване – сибе или сибаре. Северно од овог места, на супротном вису – Шибовити (Сибовити), такође је у праисторији постојало слично насеље. Дакле, прве српске куће имале су куполу као кров. Срби су савременој архитектури дали и куполу (калоту),

којом се и данас наткриљују и сакралне и световне грађевине. Купола је била и остала симбол моћи и достојанства ктитора.

„Наш систем развоја цивилизације, јесте доводио до урбанизације, али до такве урбанизације где су насеља живела у хармонији са природним окружење, појашњава Харолд Хартман и економски комуницирала са другим насељима, без формирања чврсте државне организације и мешања једне заједнице у послове друге. Хартманов модел, како је он називао „**Дунавске цивилизације**“ у потпуности подржава теорију о изворности Срба и Словена на Хелму и у Подунављу“./27 Модел развоја прасрбске цивилизације заснива се на чврстој вези човека и природе и њеним циклусима, да је земља заиста била Богиња Мајка, коју својом топлотом и зрацима оплођује да би рађала - Отац Небо (Сунце – Сварог, Дажбог или Јарило, Јариј- Аријa).

ЕТНИЧКА ПРИПАДНОСТ НАРОДА ПОДЈУХОРЈА И ПОМОРАВЉА

На почетку овог поглавља одмах морамо да кажемо да је у Поморављу и Подјухорју одувек живео један исти - српски народ, у мањем или већем броју, што је зависило од ратова, сеоба, болести и разних пошасти, без обзира под којим их све различитим именима, често и намерно искривљаваним, бележили страни хроничари, летописци, историчари, пријатељи и непријатељи, а које је одувек пут наносио баш кроз српску земљу – колевку Европе. У историјским изворима и литератури сусрећемо најразличитија имена за српски народ: Сербои, Серби, Меди, Србинде, Србаљи (Трибали), Сорби, Сорбисци (Скордисци), Сарбати (Сармати), Сарбани, Сербани, Сердани, Серди**,**

27/ Владимир Тодоровић: „Историја Срба и њима сродних народа“.

Рашани (Трачани), Беласти (Пеласти), Аријевци, Јовани, Морављани, Морвани, Моравци, Заморавци...

Рашко-белашки народ - Рашани био је највећи на свету и у време Херодота (5. век пре нове ере), а то остају и у средњем веку, што нам потврђује и грчки писац Лаоник Халкохондило. Народ Рашана је имао преко 500 племена или родова, а исто толики број братстава је имао и други велики српски народ – Илири. Онда заиста није чудо да у историјским изворима налазимо толики број назива за Србе. Чудно је само што „званична историјска наука“ не признаје те елементарне чињенице, једноставно их одбацује и не уважава, јер се очигледно не уклапају у њихову „политичко-идеолошку конструкцију“. А главни заговорници ове погубне теорије су били Стојан Новаковић и архимандрит Иларион Руварац. И данас институционализована историјска наука једноставно превиђа резултате истраживања и таквих научника као што су: Милан Будимир, Миодраг Грбић, Бранко Шљивић, Светислав Билбија, Радивоје Пешић, Олга Луковић Пјановић, Ранка Куић.... и многи други. Бранко Шљивић је још тридесетих година 20. века, показао да су морфолошке и антрополошке карактеристике остатака скелета староседелаца Балкана, без обзира да ли се ради о Рашанима (Трачанима), Илирима или другим племенима, једнаке са старим Словенима или Србима./28

О непрекидности живота Срба на Јухору и у Поморављу, сведоче бројна археолошка налазишта из свих историјских периода, у шта нас уверавају резултати истраживања познатих археолога и историчара из овог краја, као што су били: Душан Вукићевић, Илија Вукићевић, Саво Ветнић, али

---

28 / Огњен Радуловић: „Трагање за коренима Срба“, Београд

и налази многих других млађих истраживача, који су се бавили, а и данас се баве, прошлошћу Поморавља и Јухора. Свако од њих је дао свој допринос, мањи или већи, да се што боље расветли историја Подјухорја и Поморавља. Нажалост, савремена „званична историјска наука“ и даље не препознаје српски идентитет у Поморављу и на Јухору, као ни на целом Балкану, пре седмог века Христове ере. За њу тек тада почиње историја српског народа. Али то ћемо доказати у закључку ове књиге, са обиљем примера где се помиње српски народ.

КРАТАК ОПИС СРБСКИХ ПЛЕМЕНА КОЈА СЕ ВЕЗУЈУ ЗА ПРОСТОР ПОМОРАВЉА И ЈУХОРА

Наводно непостојање ни једног писаног документа, који би потврдио српски идентитет народа, не само на уском простору Велике Мораве и Јухора, што нас пре свега интересује у овом раду, већ и на целом простору Евроазијског континента, је најобичнији изговор савремених „званичних историчара“. Постоји обиље писаних докумената и извора, који говоре о Србима и српским племенима, али их ови једноставно одбацују или намерно погрешно тумаче и искривљују.

Меди: Стари српски назив за бакар је – мед, по чему су древни Срби, као први проналазачи бакра, и добили име. Живели су на врло широком простору јужно од Дунава, преко Шумадије, Поморавља, до Црнога мора. Меди на територији данашње Србије звали су се - Горњи Меди, а они према истоку - Доњи Меди. Када су Римљани овладали српском државом Медијом на Балкану поделили су је по истом територијалном принципу на Горњу и Доњу Медију, односно на провинције – Горњу и Доњу Мезију.

У време кад Меди почињу да се територијално шире преко евроазијског континента, обухватили су простор од Европе, преко Балкана, Медитерана, Блиског истока, Мале Азије, Међуречја до Индије. И данас на целом овом простору постоје материјални докази медске цивилизације, а о њиховом присуству говоре и бројни топоними на сва три суседна континента. Најочигледнији пример је име – Медитеран. Овај назив је настао од етнонима Меди и латинске речи terra=земља, што значи-Медска земља. Метитеран је обухватао данашње Средоземно море са залеђем Европе, Блиског истока и Африке. Тај назив дали су му Латини. А Срби су ово море у праисторији звали Бело море.

Медију су несрбски народи називали Арија и Меде Арима. Плиније и Трог Помпеј тврде да су Сармати пореклом од Меда. Сармати, Парти и Меди су били рођаци. „Медију данас, тврди Бошар, већим делом, зову Серван (Сербан), а један медијски краљ звао се Сарбак“.

"Казао је Масуди: СЛОВЕНИ СУ ОД ПЛЕМЕНА МАДАЈА, МАДА ИЛИ МЕДА, СИНА ЈАФЕТА, СИНА НУХА, ЊЕМУ ПРИПАДАЈУ СВА ПЛЕМЕНА СЛОВЕНА И ЊЕМУ СЕ ПРИКЛАЊАЈУ". СРБИ СУ ДАКЛЕ МЕЂАНИ, ИЗ ПЛЕМЕНА МЕДА, ОД КОГА ВОДЕ ПОРЕКЛО СВИ АРИЈЕВЦИ. ЈОШ ЈЕ Херодот (5. век п. н. е.) рекао ДА СУ НАРОД МЕДА ЗВАЛИ У ЊЕГОВО ВРЕМЕ - АРИЈЕВЦИМА. Масуди даље наводи која су то Словенска племена и набраја их: Племе ВАЉАН (ВЕЉИЋИ), касније се прозвали ЉУТИЋИ), владар им се звао Мадак (Медак); племе ВАСПАРАНИ, владар им се звао Саклић; племе ДУЛЕНИ (ДУЛАНИ), што се може довести у везу са реком Дуленком у јагодинском крају, подно Јухора-наша прим.), владар им је био Слава; племе САРБИН, племе веома опасно за своје противнике; племе МОРАВА, а до њих МОРВАНИ; племе

САСИН; племе БАРАНЏАБИ. Масуди даље наводи: "ПЛЕМЕ ПОД ИМЕНОМ САРБИН, ОНИ СУ НАРОД ОПКОЉЕН СЛОВЕНИМА, У ВЕЛИКОМ ПОШТОВАЊУ ОД СВИХ ДРУГИХ ПЛЕМЕНА, КОЈИМА СУ ВЛАДАЛИ, А ЗАШТО СУ ТОЛИКО БИЛИ ПОШТОВАНИ ТРЕБАЛО БИ МНОГО ДА СЕ КАЗУЈЕ, ИЗ РАЗНОРАЗНИХ РАЗЛОГА"./ 29

У самој Библији, а поводом Мојсија, који се после убиства фараоновог војника, склонио код Меда или Мадијанаца, за њихову бројност се каже: "А Мадијанаца беше као скакаваца". Стари завет на више места спомиње народ Меда, Медијце (Књига о Нахуму и Књига пророка Данила).

Меди су Срби, заправо једно велико србско племе које је чинило главнину Србиндове, Нинове, потом Сербове и Александрове војске приликом освајања света. МЕДИ су древни Срби, који су заједно са другим сродним племенима били носиоци прве најразвијеније и најзначајније културе. Као што смо видели из горњих редова, и племе Морава и Морвани, њихови рођаци, припадају великом медском народу.

Келти: У римским изворима познати су као Гали, у грчким као Галати, а у германским изворима као Валахаси. На западној обали Велике Мораве (где се и налази планина Јухор), а у Херодотовој 'трибалској равници', живели су Велики Скорди - Сорби, како су поморавски Србаљи називали ово сродно племе, истог корена, језика и порекла. Источну обалу Мораве и залеђе држали су Мали Скорди – Сорби, односно Сораби, име за велики србски етнос на широким просторима северозападне и средње Европе. Централни део Поморавља, заузимала су следећа сорабска племена: Скорди (Сорби), Квадићи, Маркоманићи и Јеригићи.

29/ Јован Деретић: Античка Србија, „Југо- Пирс“ Темерин, 2000.

Илија М. Живанчевић у делу „Срби и Келти“ говори у прилог тези да су Келти и Срби истородни народ, јер: „Сва келтска племена поређана код Цезара (De bello gall.) носе србска имена: Брановићи, VII, 75; Лемовићи (Ломовићи) VII, 75; (и код Тацита Герм. XI 19); Беловићи II, V, VIII; Латовићи I, као и имена келтских вођа: Думнори (кс) ћ ; Оргентри (кс) ћ; Верцигентори (кс) ћ; итд.; а, као што је већ напоменуто, за ознаку Немаца и Цезар и Тацит се служе словенском (србском) речју — Nemetes — Nemates“./30

Професор славистике у Кардифу Ранка Куић написала је студију од 5.000 страница, која говори о томе **„да су Келти исти народ као и ми, односно да у најмању руку потичемо из истог корена".** И данас је, например, реч 'малиша' идентична на нашем и келтском гејлик наречју. И данас Срби са Балкана и Келти из Шкотске, Ирске и Велса имају преко 600 заједничких речи. И ова два језика су, као што смо рекли, највише сачувала првобитну лексику из рашко-белашког језика, који је у Индији, по пресељењу Срба назван-санскрит (самскрит). О сродности Сорба (Скорда) и Србаља (Трибала) говоре многе паралеле: Келти су свог врховног бога називали Товид, а Срби-СвеТовид, касније-Вид, Видовдан (Свентевид). Србски бог заштитник био је Дајбог, хроми Даба, а келтско божанство је Дагда. Србска вила Равијојла код Келта се изговарала као Равиола. А вила се код Келта каже слично-елила. Равијојла и Равиола означава разблудну и разуздану жену. И симболика боја код ова два древна сродна народа остала је иста. Бела боја

30/ Илија М. Живанчевић: „Срби и Келти“, Гласник југословенског професорског друштва, књига 16, свеска 9, Београд, 1936.

представља знак победе и јунаштва, чистоте и тежње ка савршенству. Ту боју и данас Срби имају на својој застави. Срби су у праисторији носили црвену боју која је по њима добила име - рашка боја, док је страни извори изврћу и пишу као-ракша. А са врха Јухора, из војног утврђења и града, значи-одозгоре - што је опет заједничка реч оба народа, силазиле су келтске – бустахије - или на савременом српском - пустахије, и залазиле по околним селендрама (Срби и данас имају реч - селендра). Овде ћемо да наведемо још неколико речи које су истоветне или сличне на камријском (келтском) и савременом српском језику: бан=бан, дим=дим, брег=брег, гор=горе, гун=гуњ, дилеад=дилеја, дизгвин=дизгин, маглад=магла, палед=палица, крав=крв, гозб=гозба, пурпур=пурпур, планед=планет, рад=рад, роди=роди, палента=качамак, сул=сунце, див=див (бог), Сербиан=Србија, камли=камилица, дерв=дрво (храст), Сами=Срби, мурга=мургав. **У балканској Србији Сорби или Сорбисци (латинско име Скорди или Скордисци - Келти) су присутни миленијумима, од почетка, и то је народ истог порекла, обичаја, културе и традиције као и савремени Срби, о чему је писала професор др Ранка Куић**./ 31

Рашани: Херодот у петој књизи своје "Историје" спомиње ТРАЧАНЕ и каже: "ТРАЧАНИ (РАШАНИ) СУ ПОСЛЕ ИНДИЈАНАЦА (ИНДИЈАЦА) НАЈВЕЋИ НАРОД НА ЗЕМАЉСКОМ ШАРУ. КАДА БИ ИМАЛИ ЈЕДНОГ СТАРЕШИНУ ИЛИ БАР БИЛИ МЕЂУСОБНО СЛОЖНИ, БИЛИ БИ ОНИ НАЈМОЋНИЈИ НАРОД НА ЗЕМЉИ". Швајцарац Адолф Пикте је изричит у свом закључку: "МОЖЕ

31/ Ранка Куић: *Црвено и бело, српско - келтске паралеле*, Београд, 1996.

СЕ СА СИГУРНОШЋУ ТВРДИТИ ДА ЈЕ ПОСТОЈАО ЈЕДАН ПРАНАРОД ИЗМЕЂУ ИНДИЈЕ И КРАЈЊИХ ГРАНИЦА ЕВРОПЕ, КОЈИ СЕ САСТОЈАО ОД СОРАБА, СЕРБА И РАШАНА“.

О Рашанима на Апенинском полуострву, Весна Пешић пише: „Светислав Билбија је етрурско писмо превео уз помоћ српске ћирилице, а професор Радивоје Пешић је сачинио упоредне таблице Винчанског писма које су се у потпуности поклопиле са етрурским алфабетом. Дешифровање етрурског писма применом познатих гласовних вредности за поједина слова, помогло је да се после толико времена може реконструисати и писмо које је изнедрила Винчанска цивилизација, односно цивилизација Прве Европе. Коначно, Пешић подсећа да говорити о Етрурцима значи говорити о Расенима, Расима, Расијанима, Рашанима, како су они сами себе називали, али намеће се закључак да су по свему судећи они раније живели на подручју на коме се развијала Винчанска цивилизација, одакле су дошли у своју нову постојбину на Апенинском полуострву“./32 Италијански филолог и историчар Ф. М. Апендини тврди: **„**Сматра се да је РАШКИ ЈЕЗИК НАЈСТАРИЈИ, ПРВОНАСТАЛИ И МАЈКА СВИМ ЈЕЗИЦИМА“, А ИСТО ТВРДИ И ФРАНЦУСКИ ПАЛЕОЛИНГВИСТА Сипријан Робер. Грчки песник Еврипид у свом делу „Алкестуму“, (стихови 966-969) пише: „Нема лека ни у рашким таблицама (најстаријим) на којима је исписана Орфејева реч“. **Дакле и Орфеј или Сорбеј (на старорашком), писао је најстаријим писмом, на најстаријем језику, најстаријег белог народа, у**

32/Весна Пешић**,** у часопису „Србско огледало“, број 96

колевци Прве Европе. Праисторијски писци, хроничари, историчари и песници то писмо зову - „рашко-белашким“. Данас се најчешће зове - Винчанско писмо, по месту где је откривено, али је исправније звати га - Србицом. Оно се данас проучава на многим престижним универзитетима у Европи, чији су га филолози преименовали у Староевропско писмо, иако је оно плод најмудријег и првописменог народа –Срба.

Једноставно Европа је присвојила највећу духовну и културну тековину Срба РАШАНА-ПЕЛАЗГА, иако је светски признат палеолингвиста Светислав Билбија обелоданио свету и светским научним круговима да **''Рашански буквар и читанка, који су саливени у бронзи 3.000 година пре нове ере, најбоље сведоче о писмености Срба и Прасловена, у праисторији''.** Овај древни српски споменик писмености – РАШАНСКИ БУКВАР И ЧИТАНКА је старији чак 2.000 година од времена описмењавања Срба, које су спроводили Ћирило и Методије, тврди Светислав Билбија. "Балкански Беласти или Пелазги су она стародревна заједница, која је уједно и носилац цивилизације коју називамо ВИНЧАНСКА КУЛТУРА. У њој пре свега настаје такво писмо (Винчанско) које је први открио археолог Милоје М. Васић, а потврдили научници: Г. Чајлд, Н. Власа, Р. Пешић, М. Вин и многи други“. **''Милоје Васић се први дигао против ''Нордијске школе'',** записао је Милан Будимир**.**/33 Др Радивоје Пешић/34 тврди да је **ВИНЧАНИЦА-НАЈСТАРИЈЕ АЛФАБЕТСКО ПИСМО, УЈЕДНО И НАЈСАВРШЕНИЈЕ (ЈЕДНО СЛОВО-ЈЕДАН ГЛАС)**. ВИНЧАНСКО

33/ Милан Будимир**:** "Антика и Пеласти", Скопље, 1959.

34/ Радивоје Пешић: *Винчанско писмо*, „Пешић и синови“, Београд, 1996.

ПИСМО ЈЕ СТАЛНА ТЕМА НА КАТЕДРАМА У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ И АМЕРИЦИ. ПАЛЕОЛИНГВИСТА МИЛТОН ВИН ЈЕ ДОКТОРИРАО УПРАВО НА ТЕМИ ВИНЧАНСКОГ ПИСМА. Његов европски колега Харолд Хартман је у својој "УНИВЕРЗАЛНОЈ ГЕНЕЗИ ПИСМА" ВИНЧАНСКО ПИСМО УВРСТИО У НАЈСТАРИЈЕ ПИСМО НА СВЕТУ. Винчанским писмом се најобимније бавила Марија Гимбатус. ЗА ЊУ ЈЕ СРБИЈА, ЈУЖНО ИСПОД ДУНАВА -"СТАРА ЕВРОПА", А ВИНЧА СВЕТСКО ЖАРИШТЕ КУЛТУРЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ. ПЕЛАЗГИ или ПЕЛАСТИ, како их зове др Милан Будимир, јесу онај најстарији народ из "Дунавског изворишта цивилизација и културе". О тој древној цивилизацији нам сведоче археолошки локалитети Лепенски Вир код Горњег Милановца и Винча код Београда, али и мега-локалитети у околини Параћина, Дреновца, Ћуприје (Супска), као и древни град на Великом Ветрену, о коме наука тек треба да обелодани праву истину. Рашани (Трачани) су били изузетно храбри људи, а чувени јунак Спартак, био је Рашанин, сазнајемо од римског историчара Помпонија Мела.

Трибали: Народа Трибала спомињу бројни антички хроничари: Херодот, Тукидит, Диодор Сицилијски, Апијан, Страбон, Плиније Птоломеј и други. Трибали су Србаљи, Србљи. У првом веку после Христа, историчар Апијан из Александрије, забележио је да су крајем старог и почетком новог века "ТРИБАЛИ (СРБАЉИ) и СКОРДИСЦИ (СОРБИ) била ДВА НАЈВЕЋА И НАЈСЛАВНИЈА ПЛЕМЕНА". Трибали су насељавали области целог србског Подунавља, комплетно Поморавље, доњу Посавину, Колубару, источну Србију, северозападну Бугарску и простирали се на југ до Скопља. Имали су уређену државно-правну територију, о чему сведочи њихов грб, који се појављује после пропасти средњовековне србске државе. Србске владаре, као што знамо, византијски цареви и ромејске хронике називају "архонтима

Меза (Меда) и Трибала". Сребрни украсни предмети откопавани су у градинским насељима, а бронзани украсни и културни предмети налажени су у насељима око утврђења дуж коридора Велике Мораве. Симболи на овим предметима су најчешће: двострука секира, сунчев диск, змијолике шаре... У коридору Велике Мораве до сада је евидентирано преко 300 локалитета из прелазног периода бронзаног у гвоздено доба, односно из периода културе Трибала. Трибали - Србаљи из Поморавља су били најбројнији народ античког света, и као људска и ратничка сила играли су водећу улогу и у првим вековима Христове ере. На просторима Поморавља и Србије Трибали дочекују и средњи век, и из овог се народа уздиже "ТРИБАЛСКА КРУНА НЕМАЊИЋА", како сви грчки хроничари називају крунисане главе српских средњевековних владара. И средњевековни византијски хроничари спомињу Трибале и трибалске владаре у периоду од дванаестог до четрнаестог века: Никита Хонијат, један од најпознатијих византијских историчара, („Историја“, 21. књига), затим Теодор Метохит („Посланичко писмо“), Алексије Ламбин и на крају Лаоник Халкохондило („Историја“) у којој каже: "СРБИ ТРИБАЛИ НАРОД НАЈСТАРИЈИ И НАЈВЕЋИ ОД (СВИХ) НАРОДА, ПОУЗДАНО ЗНАМ".

Помпоније Мела, римски историчар и картограф описује Трибале – Србаље као најхрабрији народ, а и Александар Велики Карановић је био пореклом Србин (Трибал). Детињство и младост провео је у Темнићу, у граду Ђерђелину, код својих рођака, по очевој линији. Трибали су се убрајали у Рашане (Трачане) и били су њихово највеће племе.

Народ Морава: „Од свих Словена разиђоше се Словени по земљи и назваше се именима својим по местима гдје седоше.

Они који дошавшии сједоше уз ријеку по имену МОРАВА, назваше се МОРАВА...“/35 Тако је записао Рус Нестор Часни Кијевски. Као што смо видели, и арапски писац Масуди сврстава племе МОРАВА и МОРАВЉАНЕ, МОРВАНЕ у братска племена истога рода и порекла као што су и МЕДИ: 'Племе САРБИН (Србин), племе веома опасно за своје противнике; племе МОРАВА, а до њих МОРВАНИ'. Ова веза племена МОРАВА и МОРАВЉАНА са првородним праисторијским МЕДИМА је веома важна за генеалошко порекло Срба. То племе, народ МОРАВА, који 'седоше уз Мораву', антички Грци ће прозвати Трибалима (што је грчки изговор за Србаље), и тим именом ће они и званично све од Херодота (5. век п. н. е.) до 16. века Христове ере називати српски народ у долини Мораве, а српске краљеве и цареве - 'архонтима Меза (МЕДА) и Трибала'. Девете године Христове ере, Еузебије Памфил, писац и творац дела "Опера Омниа", описује борбу српских племена против Римљана. **Иначе, побуна српских племена против римске власти почела је још 11. године пре Христа, у време цара Августа, када је Рим био у успону. Народ Мораве у тој борби имао је врло важну улогу. Рат Срба и Римљана трајао је врло дуго и проширио се на целој територији Балкана. У току устанка масакрирани су римски грађани, трговци и гарнизони, размештени у Панонији и Илирику. Од Поморавља до Купе и од Јадрана до Саве, устало је 800.000 Срба против римског завојевача. Устанике су предводили Брана и Бата. Србе ПОМОРАВЦЕ и ПАНОНЦЕ предводио је, Брана, а Србе ДАЛМАТЕ-Бата. Колико је ситуација била врло тешка за Римљане, показује и**

35/ *Несторов летопис или Повест минулих лета*, „Никола Пашић“, Београд, 2003.

податак да су у римску војску мобилисани и римски грађани, па чак и ветерани, а повлашћени и ситуирани грађани су морали да ослободе све своје робове и пошаљу их на бојиште. Уплашени цар Август, иначе, после смрти проглашен за божанство, рекао је сав усплахирен том приликом пред римским Сенатом: ''Ако се не предузму крајње мере, непријатељ ће за десет дана бити пред Римом''. Устанак Срба умирио је Тиберије, Августов пасторак, тако што је са Србима направио политички компромис, Срби су постали римски грађани, нису морали да плаћају порез и друге дажбине, већ су за узврат били обавезни само да учествују у походу римских легија. Римљане је ова побуна "коштала много људи, а донела мало користи". Рат са Србима, истрошио је римску благајну и изазвао је у Риму велике политичке и економске последице, о чему нам сведочи Еузебио Памфил: "Појавиле су се тешкоће око намирница, порасле су цене производа, чак и таква лојална група као што су витезови, изражавала је незадовољство", пише Еузебије Памфил у свом делу "Омниа опера". **''Међу свим народима, осим Гала, који нападаху на Рим и његове области, били су Срби најужаснији нападачи, чак из Даније (Данска) и са Србског мора из Француске, на Рим, јасно је кад се зна: да су ти нападаји били само због повраћаја отетих од Срба земаља'',** пише Милош С. Милојевић./36 Међутим, Срби су много раније почели да насрћу на Рим да поврате своје територије у Италији, то је време 60. година пре Христа, а о томе нам сведочи римски историчар Тацит, који пише: **''Кад се навршило 640 година од подизања нашег града (Рима) и то у време Цецилија Метела и**

36/ Милош С. Милојевић: *Одломци историје Срба*, Србско учено друштво, Државна штампарија Београд,1872, (репринт) ИКП „Никола Пашић“, Београд, 2004.

Метела и Папидија Карбона, први пут код нас чули су се ужасни звуци српског оружја''. Тацит даље наводи: **''Од тог времена до другог конзулата Трајановог свршило је се 210 година како се ми непрестано боримо да би покорили Србе, а колико смо несрећа за то време претрпели, то само богови знају''.** ЗНАЧИ, 210 ГОДИНА РИМ ЈЕ РАТОВАО ПРОТИВ СРБА, НЕ УСПЕВАЈУЋИ ДА ИХ ПОКОРИ НИКАДА ДО КРАЈА. У истом тексту Тацит је о СРБИМА записао и следећу сјајну реченицу, најлепше признање Србима, које долази из противничког табора: **''...ПО ВЕЛИЧИНИ И СИЛИ НЕДОСТИЖНОЈ ТОГА НАЈХРАБРИЈЕГ НАРОДА НА СВЕТУ''.**

ГРАД НА ЈУХОРУ СТАРИЈИ ОД ДРЕВНИХ СРБСКИХ МЕГАПОЛИСА

До сада смо углавном користили већ устаљене термине за одређивање историјских периода: неолит, енеолит, бакарно, бронзано и гвоздено доба, старчевачки и винчански период, како би читаоцу било јасније о којем се временском периоду ради. Те историјске периоде, често врло растегљивог и временски нетачног дефинисања, користи „званична историјска наука“, а уситњавањем тих периода, и давањем помесних имена тим раздобљима (рецимо: Халштат, Ватин, Тордош, Бубањ, Хум...) ствара само забуну код читалаца.

Сада ћемо на почетку овог поглавља, најпре да изнесемо шему историјских периода, како их види Аутохтонистичка историјска школа:

Камено доба, обухвата време до 10 000. г. п.н.е.
Прасрбско доба, од 10 000. до 4000. г. п.н.е.
Ратарство, од 10 000. до 5500. г. п.н.е. и
Стајство, од 5500. до 4000 г. п.н.е.

Древносрбско доба, од 4000. до 2000, г. п.н.е. Ово доба се поклапа са раздобљем Иметства.
Србско доба, од 2000. г. п.н.е до 1000. г. н.е. Ово доба делимо на девет раздобља:
1. Првог царства 2000 -1325. г. п.н.е,
2. Другог царства 1325 - 815. г. п.н.е,
3. Карановића или Македонско 815 - 320. г. п.н.е,
4. Панцарства 324 - 50. г. п.н.е,
5. Римско време 50. г. п.н.е. - 235. г. н.е,
6. Илирско време 235 - 490. г. н.е.
7. Свевладовића 490 - 640. г. н.е.,
8. Светимировића 640 - 794. г. н.е. и
9. Оштривојевића 794 -1000. г. н.е.

Град на Јухору из периода старчевачко-винчанске културе, односно Прасрбског доба (10000 - 4000 година п.н.е.), а на основу свега реченог, спада очигледно у најстарија насеља из тог периода, не само у Средњем Поморављу, већ и на Балкану. Саграђен је вероватно у приближно исто време када су настајали и велики равничарски мегаполиси у Дреновцу, Параћину и Супској, али као утврђено планинско насеље.

Археологија потврђује постојање бедема јухорског древног града, али тај бедем није откопаван, нити је прављена његова вертикална стратиграфија, како на градском бедему, тако ни у насељу, чиме би се сигурно потврдила истина да су Келти, иначе, грана србског народа, у другом веку пре Христа само обновили и дозидали већ постојећи град, боље га утврдили, у складу са својим техничким и технолошким могућностима.

Дакле, основни материјални докази о старости града на Јухору из Прасрбског доба постоје, а када ће србска археолошка наука озбиљније да се позабави најстаријим градом на Јухору, упркос наводној тешкоћи што је Јухор

обрастао дрвећем и представља проблем у откопавању терена, за сада немамо никаквих назнака. Плашимо се само да ће се археолошка истраживања ове изузетно занимљиве планине са археолошког, историјског и културолошког аспекта завршити на томе да је то највеће келтско утврђење на Балкану, и најјужнији келтски дун у Европи. И ништа више. Ту ће очигледно, бар за сада, бити крај даљим истраживањима српске праисторије на Јухору. До неког срећнијег времена за Србе и истинитог научног и објективног приступа. Набрајањем и описивањем мањих археолошких локалитета и насеља на Јухору и у његовом подножју: Слатина, Бачина, Горњи Катун, Орашје, Симонкицка мала, Мацин поток, Рашевица, Поточац, Својново, Беочић, Пајковац, Драгошевац, Секурич, Мајур, Сарина међа... који су чинили својеврсни прстен насеља и утврда, око главног металуршког, привредног, занатског, културног и трговачког центра на Великом Ветрену, желели смо да чињенично и посредно докажемо старост јухорског града – планинског мегаполиса из Прасрбског доба, његов стварни привредни, економски и културни значај.

Расветљујући топониме и хидрониме са Јухора и околине: Јухор, Велики Ветрен, Обреж, Главица, Белољев, Медвође... који потичу из рашко–белашког језика, односно из ведске цивилизације Срба и санскритског језика, желели смо да и на лингвистичко-историјској равни потврдимо старост јухорске праисторијске културе, која сигурно не потиче од времена Келта, евентуално Трибала, а понајмање од Римљана. (Напротив, Рим су формирали Срби после Тројанског рата, тачније принц Енеј, који је основао Лацај, прво језгро Рима. Енејеви потомци су затим освојили Британију и формирали Лондон. О томе ћемо мало опширније говорити у поглављу „После пада Троје Срби основали нову Тројy – Лондон“.

Укратко смо осветлили идентитет праисторијских народа, племена и родова, чије се вишемиленијумско деловање везује и за простор Јухора и Средњег Поморавља: Меда, Трибала, Келта, Рашана и народа-Морава, а које данашњи историчари и академици не препознају као Србе, не признају их као гране великог српског народног стабла, које је у праисторији у четири наврата наткриљивало Европу, Западну Азију, Индију, Блиски исток и Африку. Њихово постојање и деловање је нераскидиво везано и за историју моравског коридора, јухорску културу и уопште за поддунавску цивилизацију, која је колевка белог човека –европеида, за „језик мајку“, за „први источник писмености“, за колевку модерне металургије и рударства... Све ове народе српскога рода и колена, везивало је пре свега исто биолошко, крвно порекло, исти језик и писмо, иста историјска и судбинска догађања, исти стратешки и културолошки циљеви. Они су носиоци данашње савремене цивилизације, њени утемељивачи у сваком смислу.

Ти древни Серби, како су се у праисторији првобитно звали сви сродни народи – сада познати као Словени, створили су своју аутохтону и непобитну историју и културу, која је неколико последњих векова била скрајнута, затамњена, уништавана и девастирана.

Ренесанса словенске цивилизације: **„Европа је пожелела да словенску цивилизацију сурово одбаци као нестварну. Европа је пожелела да словенски свет баци на колена. Али, Европа мора да рачуна на ренесансу словенске цивилизације која је на самом прагу. Будућност историје мора да рачуна баш на словенске институције. Европи је потребна нова школа и нова наука, ако још има осећања одговорности за будућност... Европски концепт**

мондијализма срушио се у Јадранском мору наочиглед целог света. Све своје промашаје Европа ће приписивати Југославији и Србији. Она ће и у Југославији и у Србији наћи своје привржене ике који ће то потврдити, клечећи пред својим џелатима и молећи за опрост“ – рекао је професор **др Радивоје Пешић** на састанку студијске групе за европске перспективе, који је одржан 1992. године у Београду.

ГРАД НА ВЕЛИКОМ ВЕТРЕНУ СТАРИЈИ ОД ТРОЈЕ

Око 3000 година старе ере Троја је била само овеће село, које ће тек касније прерасти у веома значајан српски град, захваљујући свом стратешком положају, развијеној трговини, занатству, просвети и култури. Прва Троја је нешто старија од три миленијума пре Христа, и простирала се првобитно на око 60 ари градске површине. У велику српску и светску метрополу развила се око 2500 година пре нове ере. Била је главна тржница између Европе и Азије: за злато, сребро, бакар и бронзу, такође и за накит и драго камење. Из времена Прве Троје, нађено је посуђе на коме је насликана лађа са тридесет веслача и оштрим прамцем. Троја је имала улогу светског града између Европе и Азије, Белог и Црног Мора. Утицај Троје се осећао на Хелмском (Балканском) полуострву, у Подунављу и Поморављу.

Око 2200. година старе ере, Прва Троја је опљачкана и разорена, јер је својим богатством привукла многа племена из Мале Азије, која су је нападала у више наврата док је коначно нису освојила. Према Пирену, Прву Троју су опљачкали Срби из племена Лувити са Балкана, који су прешли у Малу Азију преко Дарданела око 2300 године. Друга обновљена Троја, ојачана и проширена, трајала је све до 2025. године старе ере, када је срушена, највероватније у време освајачког похода

Нина Белића. Оба пута, после пада Троје многи Срби су се досељавали на Балкан, а 1860. године п. н. е. дошли су чак и до Венеције. После пада такозване Хомерове Троје, опеване у „Илијади“, А ЗА КОЈУ УГЛЕДНИ ИСТОРИОГРАФИ И НАУЧНИЦИ ТВРДЕ ДА ЈЕ ТО БИО ДАНАШЊИ – СКАДАР, принц Енеј из континенталне Сарданије (Дарданије) односно Србије, повео је свој српски народ и ратнике на Апенинско полуострво. На основу наших истраживања, центар Брегије (Фригије) налазио се код Крушевца, на брду – Багдали (Баг дал = Бог дао), назив који скоро у потпуности кореспондира са Багдадом (Баг дад = Бог даде). Енејева жена, принцеза Круша, у општем метежу и бежанији из запаљене Троје, није могла да пронађе свог мужа и са већим одредом коњаника вратила се у Брегију, земљу на бреговитом Балкану. Верујемо да име данашњег Крушевца, чува успомену на своју принцезу Крушу, када је у праисторији, а потом и у средњовековној Моравској Србији, Крушевац био престони српски град.

ПОСЛЕ ПАДА ТРОЈЕ
СРБИ ОСНОВАЛИ НОВУ ТРОЈУ - ЛОНДОН

Можда је занимљиво да на овом месту кажемо још нешто о српском принцу Енеју и његовом потомству, после пада тзв. Хомерове Троје и о Србима који су освојили Британију и Бретању. Након расула Троје, Брут, праунук српског принца Енеја, предводио је део Срба у поход на Британију, која је вероватно по њему и прозвана-Брутанија. У Брутовој Брутанији су формирали нови град ког су назвали – Тројанова или Нова Троја. Према чувеном писцу и песнику Милтону („Историја“ и „Изгубљени рај“), први законодавац и краљ на британским (брутанским) острвима био је Србин - Мулмутије, потомак Енејин и Брутов. Њега су наследили синови Брен и

Белин. У борби браће престолонаследника за превласт над Брутанијом (Британијом), Белин је успео да победи и протера Брена. Брен одлази у србску Роданију, касније названу Галија. Тамо бива прихваћен као вођа и са Србима из Бретаније (обратите пажњу на истоветност имена Бретанија-Брутанија-Британија), области која је добила име по Брену, осваја и Рому (Рим). У Британији после Мулмутија и Белина опет владају србски краљеви, а најзнаменитији је Лад или Лод (србски Лода. Име које се и данас даје Србима). Он је утврдио Тројанову (Нову Троју) и наденуо јој своје име Лодов дун (град). То је данашњи – Лондон. Краља Лоду и оснивача Лондона наслеђује Касибелан, а њега Симбелан (Син Беланов). Гај Јулије Цезар осваја Галију и део Британије, али се у петом веку Христове ере Ромеји повлаче из Галије и Британије. Тада се на британски престо уздише још један владар србског порекла из србске Брутове лозе – краљ Артур, који се, као и сви србски краљеви у историји везују за змајеве, па тако су и краља Артура звали – пендрагон или главни змај.

Хришћанство је већ било широко распрострањено, тако да је обред крунисања - венчања краља Артура извршио србски епископ Добрицијe (Добрица или Добричије). Он је краљу Артуру, последњем србском краљу у Британији, ставио круну на главу. Свечаном проглашењу краља Артура присуствовао је још један србски краљ из Велса – Кадвала, владар Северне Венедоције, данашњег Велса. Венети су србски праисторијски и историјски народ који је подигао многе градове. Осим Венедоције, ту је и данашња Венеција, Вена или Виена, односно данашњи Беч и тако даље, градови које су основали Срби Веди, Венди, Венети, Вини, што је све прелик једног истог имена моћног србског племена.

„Најплеменитији витезови краља Артура били су браћа Бан и Борса, владари (банови) Бретање, некадашње Арморике. Банов син Ланселот, кога је спасила ћерка краља Бедемага, такођер је постао чувени Артуров витез. Али, најчистији и најсветији био је Борса, један од тројице витезова који су, по предању, видјели Свети грал. Он се једини вратио да краљу Артуру и његовом двору опише чудеса те потраге“.

„Издвојио сам средишња имена из наведене Милтонове "Историје" и осјетио блискост словенских и келтског језика са њиховим изговором и значењем: Мулмутије, Тројанова, Брен, Белин, Лад (Лод), Касибелан, Симбелин (Синбелин), Денбај, Велс (Велес), Дубрицује (Добрицује), Венедоције, Бегдемаг, Бан, Борса... Онда сам се упитао: ког поријекла су били утемељитељи британског и средњевјековног европског витештва, посебно племенити Борса, први трагалац за Светим гралом? Да ли су силе смисла учиниле да витешко звање сер, буде исто као име родоначелника народа Срба, Сер и блиско називу Серб. У комјешању чудесног, можда веза између звања сер и назива Серб и није толико натчулна.

Црњански је нашао да су на најстаријим мапама Британије у називима често основе Венд или Винд, а срећу се и Серб или Сорб. Рецимо Венедотија је старо име Велса, а назив мјеста које је данас познато као краљевски двор Виндзор, било је Виндлешоре... Једно од највећих и најзагонетнијих праисторијских грађевина од стијена је Стоухенџ, близу града Солзберија у грофовији Вилтшајр. На старим мапама, назив за Солзбери је Сорбиодун, Сорба, Сербола, Сорбиацум, а ријеч Вилтче има исту основу као и име србског племена у Полабљу, Вилтци. Назив означава људе посебних "вучјих" својстава - виловите људе, вилењаке, змајеве.

Древне грађевине сличне Стоунхенџу откривене су и у другим земљама гдје су живјели и гдје живе Словени, у новије вријеме и у Русији“./ 37

Дакле, јухорски град на Великом Ветрену из Прасрбског доба старији је од прве Троје за неколико хиљада година. А то нам је имплицитно потвдио и запис др Драгослава Срејовића, који смо истакли на почетку ове књиге - да су насеља из културе Лепенског вира, посебно из Винчанске, била много већа од каснијих градова и светских мегаполиса.

ГРАД ВЕЛИКИ ВЕТРЕН СТАРИЈИ ОД ВАВИЛОНА

Нино Белић, први бог Бак и први освајач светског србског царства, после Србинде, подигао је град Вавилон, који је пре његовог доласка био мало насеље које су Сумерци звали – Кадимира. Нино је пошао из Србије, 2025. године пре Христа, из Нисе (Ниш) одакле ће полазити и Сербо Макеридовић и Александар Велики Карановић, и за непуних 18 година освојио је западну Азију, Међуречје, целу Малу Азију, Јерменију и Медију. Освојио је земље око Црног мора и око Каспијског језера, део јужне Русије, Иран и Арабију. Освојио је Авганистан и Индију до реке Инда, Блиски исток... Након тога вратио се у Србију. Нино је основао градове Вавилон, око 2015. године пре нове ере и посветио га Богу Белу или Белом Богу, кога Јевреји називају Баал, Ваал, а име Вавилона преводе као – Баб-илану (Божја врата), док га Грци га преиначавају у Бабилон. Нино је основао град Вавилон око 2015. године пре нове ере и посветио га Богу Белу или Белом Богу, кога Јевреји називају Баал, Ваал, а име Вавилона

37/ Спасоје Влајић: *Скривени закони судбине,* ИП „Мирослав“, Београд, 2006.

преводе као–Баб-илану (Божја врата), док га Грци преиначавају у Бабилон. Вративши се у Србију, у Нису, Нино Белић није повео своју жену Семирамиду, такође од рода Меда, већ је оставио да доврши изградњу Вавилона.

Изградња Вавилона се поклапа са првим асирским царством које је створено око 2000 година пре нове ере. Друго вавилонско царство је обновљено око 1400 године, а треће око 800 година пре Христа. Бошар за Неброда, библијско име цара Нина Белића, каже: „Primi quoque Babylonis conditus Nebrodum aiunt auctorem litterae Hebraeorum his verbis: 'Chus Nebrodum genuit' (codice Arm. Chus est Aetiops a quo procreatus creditur Nebrodus), (З.ст.144/5). То у преводу значи: "Први који је основао Вавилон био је Неброд...“./38

Насеље-град на Великом Ветрену, из Прасрбског доба, старије је по постанку и од Вавилона, и то чак више хиљада година.

РЕЗИМЕ

Дакле, основни материјални, археолошки, лингвистички и историјски докази о старости града-насеља на Великом Ветрену, највишем врху планине Јухор, постоје, а када ће српска археолошка наука озбиљније позабавити тим градом, односно укупним јухорским културним и историјским наслеђем, за сада немамо никаквих назнака. Прибојавамо се само да ће се археолошка истраживања ове изузетно занимљиве планине, али и у археолошком, историјском и културолошком смислу завршити на томе да је то само највеће келтско утврђење на Балкану. И ништа више. А о њеним

38/ Др Јован Деретић: *Античка Србија*, „Југо-Пирс“, Темерин, 2000.

посебностима, густини археолошких локалитета, оригиналном и јединственом археолошком материјалу, од керамике до златних украса, локалних оригиналних варијанти или о иновацијама типичним само за јухорско поднебље, о скривницама са благом, праисторијским рудницима, древним светилиштима, прстену утврђених мањих градова око Јухора и Великог Ветрена, србском народу Морава, који све ово начини и остави, неће се можда у догледно време опширније говорити. Поготово, неће бити речи да је Јухор сам за себе највећи археолошки локалитет у Србији. Планина – археолошко налазиште. Жариште културе овога краја. Планина са које се контролисала и друга праисторијска старчевачко-винчанска насеља: Слатина код Параћина, Дреновац, Супска, праисторијска Рашевица, на обали Велике Мораве, Својново, Ан код Поточца, Ђерђелин... Свима њима град на врху Јухора је био централно војно и управно место, извиђачка станица, научни и металуршки центар ... Тачније речено – оса праисторијске моравске цивилизације. Овај краћи приказ Јухора и праисторијске јухорске културе, јединствене и оригиналне, приказ старости града на Великом Ветрену и причу о првотној древности србског народа допунићемо, суштински много ширим, питањем Ернеста Ренена из 1871. године, које је он упутио својим колегама, односно стручној историјској јавности тадашње Европе:

„Шта ако једног дана Словени (Срби) затраже натраг своју Пруску у правом смислу, Померанију, Шлезију, Берлин, због тога што су сва та имена (србска) словенска; ако на карти означе села Ободрита или Венеда; шта бисте на то казали“?

У истом стилу као и Е. Ренен и ми питамо наше савремене научнике: **шта ако једног дана европски и светски стручњаци заиста признају феномен србске праисторије и**

културе, самим тим и Јухора и сву његову посебност, одајући на тај начин и признање најстаријем народу ове цивилизације – Србима – Моравцима, великом народу Морава, који све то створи? Ствари се, изгледа, померају у том правцу, додуше спорије од очекиваног, али, ипак, напредују ка бољем статусу праисторијских Срба у савременој светској историографији.

Наиме, од професора др Србољуба Живановића, истакнутог историчара Српске историјске школе, сазнајемо податак да се Немачка академија наука одрекла своје нетачне германско-нордијске школе још осамдесетих година 20. века, и о томе је написана и књига, која се може наћи и прочитати у библиотеци Народног музеја Србије у Београду. Дакле, озбиљни немачки историчари су признали фалсификовање словенске и српске историје. Српским „званичним историчарима“, најбољим следбеницима старе, а оповргнуте, „германско-нордијске школе“ то још увек не пада напамет.

Чини нам се да истина о српској историји, цивилизацији и култури, српској раси и њеним величанственим достигнућима у свим областима живота, српском народу који је поставио темеље ове цивилизације, излази на видело. Завери ћутања – ускоро стиже крај.

„Срби су остали до данашњих дана на централном простору Старе Европе и директни су баштиник Старих Европљана. Лавина најновијих генетских и лингвистичких истраживања ово само потврђује, што значи да ће у историографској науци морати да дође до крупних померања. **Најновији рад о Природно-физичкој генези Срба, Драгољуба Антића, маестрални је прилог новим теоријама којима ће старе конзервативне шеме ускоро и дефинитивно морати да препусте свој двестогодишњи**

примат на свим катедрама и у школским клупама“, пише Весна Пешић, у већ помињаном часопису „Српско огледало“ и на крају текста закључује:**„Наравно да нема никаквих разлога да наш народ улази у будући свет са некаквим ксенофобичним поставкама, нити са било каквом мржњом према другим народима, али ни са било каквим комплексом инфериорности. Материјално богатство је пролазно, а суштина једне нације су људи и њихове духовне вредности и нагомилана културна баштина. Извлачењем снаге из сопствене традиције лако ће се опстати међу народима, који такву природну и усклађену традицију немају“./**39

У Рашевици, селу древних Рашана,
пред Покров Пресвете Богородице, лета Господњег 2013.
или 7521. године по најстаријем српском календару

39/ Весна Пешић, часопис „Српско огледало“, бр. 96

ТРОЈАН-ГРАД НА ВЕЛИКОЈ МОРАВИ И КУЛТ БОГА ТРОЈАНА

(Проширена верзија)

Део зидина Тројан града (Хореум Марги) код Ћуприје

У првом тому изабраних дела „Из историје Срба старе и нове ере – забрањена историја Срба“ *(стр. 101-105*) /40 писали смо у краћој верзији о Тројан граду на Великој Морави и на крају текста (у фусноти) смо обећали да ћемо у другом тому донети проширену верзију историјата овог праисторијског града, чија се градња везује за време пре Тројанског рата и име српскога и светскога цара Серба Макеридовића, у народу популарног под именом – цар Тројан. Испуњавамо обећање и доносимо нове чињенице у вези са Тројан градом и царем Тројаном, који подиже овај највећи град тога времена у Поморављу, а који потом, у време ромејске империје доби име Хореум Марги. Тројан град је и

40/ Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – забрањена историја Срба“ *(стр. 101-105),* издавач ИК „Мирослав“, Београд, 2014.

данас највећи праисторијски град, чији темељи су само делимично откопани, и то само до нивоа одакле су га Римљани надзидали, док праисторијски, првобитни српски темељи још увек леже под земљом и о њима се не говори у јавности, нити пише у археолошким студијама.

Величина Тројан града, обим градских зидина, материјални садржај, распоред грађевина унутар тврђаве, улице и други објекти још увек нису испитани. То је било практично неизводљиво јер се на овом огромном простору налази касарна са пратећим војним објектима, али и велики број приватних кућа око гарнизона на левој обали Раванице и десној обали Велике Мораве.Треба нагласити и то, без лажне скромности, да је ово прва објављена и најобимнија студија о Тројан граду на Великој Морави у нашој, самим тим и у европској историографији данас, јер и поред свих релевантних чињеница, нико до сада није хтео или желео да се бави овим значајним праисторијским градом, нити царем Тројаном (Сербом Макеридовићем) као његовим градитељем. Разлози тако немарног односа према најдревнијој српској историји су познати, што се види и из предсловља „Забрањена археологија и забрањена историја Срба“, те сматрамо да то у овом поглављу не треба шире образлагати.

Меди - најразвијеније племе Беласта или Пеласта, односно Арији, први су подигли град на Јухору, којег су касније користили Србаљи, Сорби и Сорди (Скордисци). Он је био значајан војни центар српске МЕДИЈЕ, и народа земље Мораве, пре и после Тројанског рата. Медијци или Међани се спомињу и **у Хомеровој *“Илијади”.***/41 **У династичкој лози континенталне Дарданије, (територија поддунавске**

41/ Хомер: *Илијада*, „Просвета“, Београд, 1985.

Србије) спомиње се Троас (према грчкој говорној варијанти). То је био Тројан, син Ерихтонов и унук Дарданов (Сарданов), који је и родоначелник континенталне Дарданије односно Сарданије, а која је допирала на северу до Дунава. Највероватније да је Тројан град у Средњем Поморављу био једно од седишта те древне српске државе. У њему је боравио цар Тројан, јер према легенди овај град се чак и у првим вековима Христове ере у народу Мораве називао–Тројан град. Друго народно предање каже да је цар Сербо добио име Тројан због тога што је оженивши се, првом женом одмах добио три сина – тројке. И пошто је–тројанио, народ му из милоште даде име – Тројан.

Бог Сербон или Сербо Макеридовића, био је цар светског српског царства, које се простирало на три суседна континента: Европу, Азију и Африку, па га је и због тог разлога српски народ звао цар - Тројан. Вероватно је назив Тројан добио и због тога што је после Арија Србинде и Нина Белића, или бога Бела, Бала, Ваала (у Старом завету), био трећи Србин који је опет ујединио до тада познати свет у српско светско царство. Према античком миту, Грци су Серба Макеридовића илити Бога Сербона звали Херакло, (а Срби Јеракло или Еракло), Египћани - Сарпион, а Библија га назива - цар Асур. Дакле, ради се о историјском времену око 1325-1300. године, значи пре Тројанског рата, а који се одиграо око 1220. године пре нове ере, мада се мишљења истраживача око времена вођења Тројанског рата доста разилазе. Нешто раније Бог Сербон или цар Тројан је кренуо у освајање Далеког истока и Индије, и тек по његовом одласку Данајци или Ахејци спремају се десет наредних година за рат против Сербонове

Троје. Пре тога вероватно нису ни смели помислити на тај подухват.

ХЕРАКЛЕ ЈЕ БОГ СЕРБОН, СРБСКИ ЦАР ТРОЈАН

Познати француски историчар Прико Де Сент Мари/42 истиче мишљење, широко заступљено код тадашњих и данашњих историчара и писаца, да је Илија или Илирије, био син Бога Сербона, односно Јеракла или Еракла, и да је имао земљу у пределу између Неретве, Дрима **и државу у области трију Морава. ''Овде се не ради само о митологији, јер се иза имена Бога Сербона крије реална историјска личност Сербо Макеридовић, велики освајач и вођа трећег аријевског похода у Азију око 1300. године пре Христа.“ „Сасвим је могуће и потпуно се временски уклапа да је један од његових синова по имену Илија владао на пределу од Неретве до Дрима... јер постоје подаци за тог Илију да је он проширио посед своје државе на запад, преко реке Крке и да је основао градове СЕРБИНУ и ИЛЕНИЈУ, што су савремени Скрадин и Сплит'',** пише професор др Јован И. Деретић./43 **С обзиром да је француски историчар Прико Де Сент Мари открио историјску и митолошку везу Херакла и Бога Сербона, ово научно откриће можемо сматрати заиста непристрасним, пошто потиче од страног истраживача из 17. века, када још увек не постоји квазинаучна идеолошко-историјска школа о Србима и Словенима као нижој раси, и када се Срби још увек нису били ослободили турског јарма, односно били су у потпуној девастацији и назадовању**. Да Срби у јужној Русији (Скитији) воде порекло од Јеракла или Херакла

42/ Прико де Сент Мари: 'Les Slaves Meridionauh Armand Le Chevallier” *(Paris, 1674)*

43/ Др Јован Деретић: "Срби, народ и раса" ,Београд, 1998.

обавештава нас и Херодот, нашироко описујући овај моћан и многобројан народ. По њему, Херакло је спавао са скитском краљицом и са њом добио три сина. По његовом савету, скитска краљица свој престо предаде најмлађем и најјачем сину, од кога сви Скити воде порекло. Ово је, наравно, митска прича о Хераклу, односно Јераклу или Ераклу, као оцу, родоначелнику српских Скита.

Али митолошки Херакло је уствари историјска личност краљ Сербо Макеридовић, чији је син Илија (Илирије) владао Илиријом. А у праисторији сви цареви су истовремено сматрани божанствима, јер су „могли да учине оно што људи не могу“, како рекоше ведски гимнософисти у разговору са Александром Великим Карановићем. **Већ и сам податак да је Илија подигао још два града Иленијум и Сербину, посветивши један себи (Иленијум), а други свом српском роду и пореклу-(Сербину), очито говори у прилог српског порекла његовог оца Јеракла или Еракла, кога су као најмоћнијег човека тога доба сматрали и Богом Сербоном, односно Српским Богом.** Он је истовремено сматран и проглашен другим богом Баком. Први бог Бак је био Нино Белић. А Макеридовићеву земљу спомиње и Хомер у "*Илијади"*, описујући Тројански рат:

"Чујемо старче, да и ти некад беше срећан:
докле захвата Лезб, Макарево седиште горе"./44

"Макарево седиште горе" је највероватније престони град Макаров, односно Макеридовићев.

Сербо Макеридовић, у Старом завету назван Асур, 1325. године пре нове ере, обнавља српско светско царство које је пре њега створио Нино Белић, који је у Библији познат као Нимброд, у периоду од 2025. до 2002. године пре нове ере.

44/ Хомер: *Илијада,* „Просвета“, Београд, 1985. *(34, 543-547)*

Ниново царство се простирало на целом европском континенту, као и на деловима азијског и афричког континента. Нино из Рашке, родом са планине Нинаје, у Ниси (Нишу) сакупио је војску, и после дугих освајања повратио србско светско царство из времена цара Србинде.

И Сербо Макеридовић креће из Србије да обнови србску светску империју, што му и полази за руком. Кренуо је опет из Нисе (Ниша), као и његов велики претходник, али постоји реална претпоставка да је један велики део његове моравске војске пошао из Тројан града, који се налазио на ушћу реке Раванице у Велику Мораву. Тај град је у србској митологији познат као Тројан град. Био је изграђен око 1325. године пре нове ере, на врло важном стратешком месту, одакле је контролисана цела долина Велике Мораве и велики народни пут дуж балканског полуострва. Овај град, под Римљанима познат као Хореум Марги, постојао је, дакле, већ у далекој србској прошлости. Са својим трупама Јеракло, бог Сербон, популарни цар Тројан стиже опет до Индије и тамо формира три србске државе.

И у првом веку нове Христове ере, али и касније, као што рекосмо, антички град на ком почива данашња Ћуприја, звао се међу Србима - Тројан град, као и много векова пре доласка Римљана у ове крајеве. И по њиховом освајању, србски народ је и даље ово највеће поморавско утврђење звао – Тројан град, иако су га Римљани прозвали – Хореум Марги (Моравска житница). О томе се можемо обавестити из "*Српског митолошког речника",*/45 у легенди о светом апостолу Андрији Првозваном. Да су потомци Меда и

45/ Кулишић, Н – Петровић, М. – Пантелић, Н. „Српски митолошки речник", Београд, „Просвета", 1970.

у првим вековима Христове ере присутни у Средњем Поморављу може послужити и надимак који је овде добио апостол Свети Андреја. Народ га је звао Мечкадава. А медвед је симболчина и хтонична животиња српских Меда, касније прозваним и Међанима, Медијанцима, Мезима... Да ли је онда баш случајно назив Тројан града толико дуго остао у српској свести, памћењу и народном предању? Зар у њему нису могли повремено боравити и столовати српски цареви, пре свега бог Сербон (Јеракло) илити народски речено српски цар Тројан, а јухорско утврђење на највишем планинском врху у том случају је могло имати вишеструки значај. Између осталог да буде осматрачница са које се контролишу све капије Поморавља: Сталаћка клисура на југу, северна капија од Јагодине, источни народни пут преко Честобродице и пут из Гледићких планина који преко Јухора улази у Поморавље. Истовремено јухорски град на Великом Ветрену био је први одбрамбени бедем Тројан града са западне стране. Источна капија Средњег Поморавља – Честобродица, могла се контролисати и бранити са утврђења на планини Баби. Северна багрданска капија се бранила вероватно из утврђења на данашњем Ђурђевом брду, а можда и из утврђења у Багрдану и утврђења у селу Војска. Јужна капија Моравске Србије, имала је војну постају код Сталаћа и преко Западне Мораве код села Маскара, где су такође, као и код свих претходно споменутих утврђења, пронађени материјални докази из тога времена и много дубље праисторијске прошлости Срба Мораваца. Како је и када Тројан град преименован у Рамно? Током римске доминације код странаца на пропутовању користио се латински назив Хореум Марги, али Срби су ову древну поморавску тврђаву једноставно звали – Тројан град. Рамно као назив овог града јавља се касније. Реч **рам** - на старосрбском језику означавала је ограђен

простор, утврђење, тврђаву. И после примања Хришћанства, Срби су задржали ову своју реч као-ХРАМ, што је ваистину истоветно са РАМ. ХРАМ је Божја Кућа, Божја тврђава, Божје здање заувек. А велики српски ХРАМОВИ-манастири су и додатно утврђивани бедемима. И као што знамо, на обали Дунава постоји тврђава која се и данас једноставно зове-РАМ. Западно изнад РАШЕВИЦЕ се налази топоним РАМНИНЕ. Близу њега лежи старо гробље, где су пре неколико година откопавани цели скелети и лобање. На истом локалитету власници имања су налазили металне предмете и новчиће. На основу језичке методе и археолошких налаза, сматрамо да је овде у дубокој прошлости постојала-тврђава или РАМ(НО). Да ово није усамљен назив у нашем крају, потврђује нам и велика тврђава у Ћуприји, коју су Римљани звали Хореум Марги, а Срби-РАМНО (УТВРЂЕНО). Када је РАМНО коначно порушено, а рушено је више пута кроз историју од разних завојевача, жељи РАМНА се пресељавају на леву, западну обалу Велике Мораве, и своје ново насеље поред реке опет називају сличним именом-РАМНОВО. И данас у пределу Остриковца (насупрот Ћуприји) постоји топоним РАМНОВО, а насеље РАМНОВО се са тог места касније преселило на брдо Ђула изнад данашњег села Остриковца. На основу ових паралелних примера, склони смо да утврдимо да је и изнад РАШЕВИЦЕ у потесу РАМНИНЕ постојала тврђава. Ако се повежу основне чињенице, да је испод РАМНИНА постојало рударско-топионичарско насеље-Металиште, сасвим је извесно, па и логично, да је километар-два од њега постојала тврђава-РАМ(НА), можда власника или господара јухорских рудника. За зидање тврђаве, камена је било у изобиљу, и ту на дохват руке јер се руда гнајса са Јухора пробила средњом косом чак до села РАШЕВИЦЕ, односно до предела Камењар. Тачно је да се ова тврђава у потесу РАМНИНЕ налазила на

заравни, као што је и РАМНО у моравској равници, али та равница није им одредила име, већ су ова утврђења добила своје називе по страросрбској речи за тврђаве-РАМ, РАМНО, РАМНОВО или РАМНИНЕ. Средином 20. века РАШЕВЧАНИ су овај потес називали - Рамнине ('Идемо у Рамнине да прскамо'). Уосталом и ћупријски праисторијски град, страни извори су искривљавали и бележили га као: Равно, Раванела, Рабанела... На крају, зашто би једна планинска река добила име Раваница? Због равнице сигурно - не, јер највећим делом свог тока Раваница протиче кроз брдовит, планински крај, кроз кањон, а само мањим делом моравском равницом? Река Раваница се у далекој прошлости звала-РАМАНИЦА, зато што је протицала поред велике РАМНЕ - ТВРЂАВЕ, која јој је и одредила име. Ова река се јасно одређивала као река Тврђавица или река РАМАНИЦА. И манастир Раваница је ХРАМ, односно РАМ, изграђен у време кнеза Лазара, и 'рамљен' је јаким зидом, тврђавом са донжон кулом која и сада постоји. Аутор ових редова се сећа да су старије жене овај манастир називале РАМАНИЦА. Могућим опортунистима, који ће можда казати да је река РАВАНИЦА добила име по граду РАВНО, одговарам против питањем: а зашто РАМАНИЦА не би добила име по РАМНУ. Разлика је у самогласнику. И на крају, зар није бесмислено да се највећи град праисторијских Србаља или Трибала зове-Равно. Дајте ми још један такав пример? Па и Смедерево је грађено у равнини, а још раније и Морава-град (Маргум) на ушћу Велике Мораве у Дунав, па им не дадоше име-Равно. А примера за тврђаве и утврђења-РАМНА, има много по Србији. Свака црква је ХРАМ или РАМ-тврђава Божија. Зар не? Ту древну реч Срби су задржали и после примања хришћанства. А можда ће евентуална дубља археолошка истраживања пронаћи на потесу РАМНИНЕ изнад РАШЕВИЦЕ, осим

тврђаве, и остатке хришћанских православних храмова у околини, који су подизани на Јухору, посебно око средине 15. века. **У сваком случају, никада није прекидана веза Тројан града, касније Рамна, и планине Јухор са својим древним и огромним утврђењем на Великом Ветрену, насељем које потиче из Прасрбског доба.**

ТРОЈАН ГРАД У ЦРКВЕНИМ ПРЕДАЊИМА

И у црквеним предањима спомиње се Тројан град. У некој испосници или пећини изнад данашњег манастира Раванице подвизавао је неки Синајац, ученик Светог Андреје. Владика ондашњег града Тројана, позва ученика на исповест. Ученик начини знак Андријин и изабра највећег медведа из Кучајских гора, кога појаха и стиже у Тројан град пред владику. Владика се уплаши и рече му да најпре склони медведа, а онда поче да га кори што у посне дане не једе рибу, него пије млеко. Ученик Светог Андреје затражи да му се на сто постави риба и млеко, потом прекрсти рибу и из ње потече крв, а кад то учини и са млеком из њега ниче трава.

Свети Андреја, је један од дванаесторице Христових апостола, кога је Господ прво позвао, те му отуда и надимак – Првозвани. Он је небески покровитељ Русије, Шкотске, Шпаније, Грчке, Сицилије и многих градова као што су Напуљ, Равена, Бордо, односно свих великих места у којима су живела древна српска племена. Срби га прослављају као крсну славу, а династија Карађорђевића га узела за свог кућног заштитника. И Цариградска патријаршија га је узела за свог небеског патрона. У Цариграду су му лежале нетрулежне кости, све док их крсташи-пљачкаши тог најбогатијег града на

свету, кога подиже, такође, један велики Србин – цар Константин, нису пренели у Италију.

Код Срба у Средњем Поморављу и данас се слави Свети Андреја, заштитник великих животиња. На тај дан Срби на дрвљаник стављају и жито за медведа на коме јаше Свети Андреја, који се још у народу Мораве популарно зове – Мечкадава. И Цигани у Србији, посебно мечкари, славе овог свеца. Ово црквено предање, (које се може прочитати и на интернет сајту Српске православне цркве), изузетно је важно и за историју Хришћанства на српској земљи. Наиме, из њега **сазнајемо да је Тројан град (данас Ћуприја) у првом веку Христове ере био седиште епископије. А то опет значи, да су Срби Моравци већ у првом веку примали Хришћанство, односно нову Христову веру. Према Нестору Часном Кијевском/**46, **апостол Павле је долазио у поддунавску Србију и ту на народном, дакле српском језику проповедао Христов наук. Црквено предање монаха са Свете горе и Хиландара потврђује да је и Свети Сава говорио да су Срби примили Хришћанство од самих апостола: Павла, Петра, Андреје и других Христових ученика. Према овом црквеном предању, Тројан град је био седиште епископије (можда и патријаршије?) центар нове вере, не само у Великом Поморављу, већ и у централној Србији./** 46а

46/ Нестор Часни Кијевски (1056.-1114.) летописац из 11-12 века, аутор *Повести минулих лета или Несторовог летописа*. Издавач „Никола Пашић“ Београд, 2003.

46а/ И о томе смо опширније писали у поглављу ове књиге „Моравска црква старија од римске“.

ТРОЈАН ГРАД У НАРОДНОМ ПРЕДАЊУ

У Средњем Поморављу постоји легенда, која се мало разликује од црквене. Приповеда о томе да је у првом векунове ере у окапници изнад данашњег манастира Раванице код Ћуприје, боравио Свети Андреја, и народу Поморавља преносио Христово јеванђеље.

Кад је командант римске легије, која је била смештена у Тројан граду, Хореум Маргију, позвао Светог Андреју да се покаје и одрекне вере Христове, Свети Андреја је начинио чудо, претворивши млеко у крв, у чаши коју је управо испијао римски легионар. То силно уплаши обесног Римљанина и он отпусти светога човека да и даље проповеда. Свети Андреја се слави 13. децембра по новом календару, и то је слава српског народа Вељића, касније названих- Љутићи.

Тај податак је веома битан и за историју хришћанске и православне цркве, али и народне историје, јер управо ова крсна слава говори у прилог тези, и поткрепљује поменуте историјске чињенице, да су Срби примили хришћанство врло рано већ почетком друге трећине првог века, чим су за своје крсно име узели свеца - првог Христовог апостола. У овом случају то је учинио народ Вељићи, то јест Љутићи, чији је најпознатији јунак из народних песама био Љутица Богдан. Наравно да су истодобно и Рашани (Трибали) и Меди (Мези), односно народ цео Морава, житељи Поморавља, примили Христов наук и да су одржавали своје скупове – агапе или вечере љубави. **Једна од најпознатијих народних прича о цару Тројану је и она која говори о његовим козјим ушима. Сваки берберин који би обријао цара и преварио се да каже како он има – козје уши, био би убијен. Последњи, најмудрији међу берберима, правио се да није ништа необично приметио. Остао је жив, али је истину**

морао некоме да саопшти. Одлучио је да ископа рупу у земљи и у њу је три пута изговорио: „У цара Тројана козје уши“. На том месту израсла је биљка - зова, од које су чобани касније правили фрулице. Свака од тих свирала је понављала берберинове речи „У цара Тројана козје уши“. Према једној од бројних легенди цар Тројан је имао пет кћери: Косану, Ковиљку, Виду и Соку. По њима су многи градови у северозападној Србији и добили имена: Соко-град, Ковиљача, Видин град и Косанин град (на Церу). Петој кћери

Новац Срба Мораваца нађен у скривници на Јухор планини. На аверсу лик бога Сербона-цара Тројана, а на реверсу мотив два сучељена јарца („У цара Тројана козје уши“)

се не зна име, те се не зна ни који је њен град.

Тројан град на Великој Морави опеван је и у народним песмама. Народни певач је сачувао сећање на овај царски српски град и последњи певач који је знао песму о Тројан-граду био је неки Лута (Милутин?) Ђорђевић из Дворице код Јовца, лева обала Мораве, баш насупрот данашње Ћуприје. Упамтио сам га као громогласног певача, високог растом, који би песму започињао још од капије или с врата, кад је долазио код нас на славу. Највише је волео и најчешће певао „Падај, падај Сар (Шар) планино“, али је певао и песму „Тројан граде, прослављено место“. Као дечак, крајем педесетих година 20. века, упамтио сам ове стихове:

„Тројан граде, прослављено место,
у те беше цар Тројана престо.
Неста престо, али слава оста
и зидине крај каменог моста“.

По свој прилици песма је настала у новије време, можда за турскога вакта, у намери да се Срби кроз песму подсете своје славне прошлости, славних људи и места, да се охрабре и сачувају свој јуначки историјски и национални идентитет. То је традиција у Срба још од најстаријих времена, од ведског доба, до преткосовских, косовских и покосовских циклуса народних песама, које је Вук Караџић сакупио. Те песме су сачувале историјску и националну свест Срба.

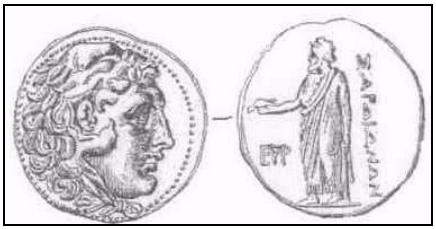

Српски бог Сербон (Сербо Макеридовић, освајач и господар трећег светског српског царства) или Цар Тројан, на српском новцу из осмог века пре нове ере

Мада Вук није силазио у Мораву, да би ту сакупљао народне песме, а вероватно би забележио и горе поменуту песму о Тројан граду на Великој Морави. У години јубилеја „Два века Вука“, аутор ове књиге је сакупио народне умотворине из Поморавља, околина Параћина, и објавио под насловом „Воде ветровите“./47

47/ Мирослав Димитријевић, *Воде ветровите*, народне умотворине из Поморавља, околина Параћина, издавач „Светлост“ Крагујевац и „Вук Караџић“ Параћин, 1986.

ТРОЈАНОВИ ГРАДОВИ И БЕДЕМИ

Колико је цар и бог Тројан био популаран у свесрбском и свесловенском роду потврђује и број топонима, градова и утврда који носе и данас његово име. На Пештерској висоравни, понад манастира Сопоћана, постоји Тројан град, а испод њега језеро. Легенда каже да је ту Свети Ђорђе убио аждају. **Међутим, народ Средњег Поморавља је сачувао мит о том догађају, који се збио управо близу Тројан града, у језеру које је постојало мало јужније од њега, а које се и данас зове Змичко језеро или само Змич. То је простор између данашњих градова Параћина и Ћуприје. Народ исту легенду спомиње и кад је у питању Стришка бара, југоисточно од Параћина, а везује је и за Језеро, ресавско село источно од Тројан града, данашње Ћуприје. На највишем врху планине Цер, у западној Србији, постоји Тројанов град или Тројанова утврда.**

Осим поменутих, у Србији постоје и други топоними који носе Тројаново име: Тројанова међа, Тројанов крш, Тројанов зид и слично.

Врло је занимљиво истаћи и податак да је и древни град код Кулича, где се Велика Морава улива у Дунав, у народу зове – Тројан град. У време римске доминације овај град је преименован у Маргум (Морава).

У праисторији данашња територија Бугарске звала се Доња Медија (римски Мезија), а тамошњи медски Срби, такође, су имали свој Тројан град. Он је удаљен око 160 километара западно од Софије, а постоји и Тројанов друм, кога су Турци звали – Тројан јол.

И у Мостару се један мост зове – Тројанов мост. У Румунији или Дачкој Србији, постоје: Тројанов шанац, Тројанов бедем и

Тројанова ливада. У Кијевској губернији чува се – Тројанов вал или Тројанов бедем.

ТРОЈАНОВА ЗЕМЉА

Др Радивоје Пешић протумачио је чувену „Велесову књигу“, урезану на дрвеним дашчицама, иначе врло значајан споменик словенске писмености и културе, у којој се помиње – Тројанова земља: „Постоји одломак који нас обавештава: "Били су Кимри (Кимерци) оци наши, и ти су потресали Рим (вероватно се односи на Одоакра итд.), а Грке су растерали као преплашене прасиће." Интересантан одломак, који успоставља сродство Руса са Кимеријцима или Кимрима. Истовремено се указује и на ширину деловања древних Руса од Рима до Грка.

Једна од дашчица доноси нам следећи цитат: "Римљани су нам завидели и смишљали зло, дошли су својим колима и железним оклопима и ударили на нас, и зато смо се дуго бранили и избацили их из наше земље, а Римљани, видевши да одлучно бранимо свој живот, оставили су нас на миру." "...Грци су такође хтели да нас узму у ропство код Корсуња (Херсонес-а.), али смо се ми борили... велика борба је трајала 30 година и завршила се..."

На једној дашчици призивају се "соколови да налете на Корсуњ" и освете се за увреде.

"...и нису дали нашу земљу (Грцима), као ни **земљу Тројана** Римљанима, да не буду осрамоћени Дајбогови унуци..." **Овај важан одломак повезује Велесову књигу са "Причом о Игоровој војсци",** у којој се такође срећу изрази "**земља**

Тројана" и "пала је срамота на снаге Дајбогових унука". Могуће је да овде имамо пример позајмљивања. "Прича" је била написана 1187. године, а *Велесова књига* нешто пре 890. године, односно, око 300 година раније. Није за чуђење да је аутор "Приче", који изгледа није далеко одмакао од паганства, користио архаичне изразе или уобичајене конструкције оног времена. Поменимо да има још неких речи које повезују ова два изворника. Тако се, на пример, у оба текста срећу изрази "изстјагну ум" и "харалужниј".

Очигледно да је после *Велесове књиге* постојала извесна традиција, јер "Прича" није могла настати сама из себе. Несумњиво је имала потпору у вековима писмене културе. Овде се поново помиње "**земља Тројана"** у вези са Римљанима. Радња се вероватно одвијала негде у области Дунава - пише Др Радивоје Пешић и наставља:

"... и говори та птица о јунацима-Борускима, који су пали у борби са Римљанима око Дунава, близу **Тројановог бедема**". Овде је место борбе са Римљанима прецизно дато - на Дунаву, на **Тројановом бедему**. Тројанов бедем је штитио Римљане од напада варвара са севера. Зашто је Тројанов бедем носио то име није нам познато. **Назив није везан искључиво за императора Трајана и његово време, пошто су Тројанови бедеми постојали и недалеко од Кијева.**

Сасвим је могуће и да Тројан и Трајан уопште нису синоними“./48 Наравно, и аутор ове књиге је у то убеђен, јер се иначе не би ни прихватао овог озбиљног истраживања.

48/ Радивоје Пешић: „Разматрања и материјали-Велесова књига“, „Пешић и синови“, Београд, 1995.

ЦАР ТРОЈАН У КЊИЖЕВНОСТИ

Вук Караџић у свом „Србском рјечнику...“ о цару Тројану оставио је следећи запис: ”На планини Церу, у околини Шапца, у близини Тројанова града, живљаше неко лице под тим именом. Сваке ноћи иђаше он у Срем код какве жене или девојке. Бојаше се сунчаних зракова, да га не спрже, и зато од драгане одлажаше пре сунца. Кад дође код своје драге, даду коњима зоби; а кад они поједу зоб, и петао запева, он се одмах враћа у свој замак. Једне ноћи брат или муж једне његове драгане метну у зобнице коњима песка место зоби, па посече језик свима петловима, да га певањем не пробуде. Кад цар помисли да је време да иде запита свога слугу да ли су коњи појели зоб. Слуга одговори да нису, а петлови не могаху певати, те се тако Тројан одоцни код своје драге. Најзад видећи у чему је ствар, уседне на свога коња и појури замку. Тројан је у том бежању оглувео у селу Глушци, изгубио табане близу села Табановци, ослепио поред села Слепчевић, изгубио штит поред села Штитари, а највећа му се несрећа десила близу села Десића. Сунце га на крају стиже на путу; он се сакрије под један пласт сена; но дођоше волови и растурише сено, те тако Тројана дохвати сунце и спржи.” /49

У свом делу *„Кнежевина Србија“* Милан Ђ. Милићевић је забележио исту легенду, са мало измењеним детаљима: „У једном замку на планини Церу живљаше цар Тројан. Имађаше три главе. Једна гуташе људе, друга животиње, а трећа рибе. Дању борављаше у свом замку на Церу, а ноћу у Ширину, на Сави. Народу се није допадао овакав начин живота, те оде и потужи се Светом Димитрију, једном од Тројанових слугу, и

49/ Вук Караџић, *Србски рјечник*, Беч, 1852.

замоли га да упита свог господара: чега се он боји: „Бојим се сунца“ одговори Тројан. Дознавши то, Свети Димитрије да коњима пуне зобнице песка место јечма, а људима закаже, да сваки својим петловима повади језике, да не би певањем објавили Тројанову зору. То њега омете те се задоцни и сунце га ухвати.Он се зарије под пласт сена; али дође бик те преврне сено и он се растопи. Прича даље вели да је Тројан у том бегању оглувео у селу Глушцу, изгубио табане близу села Табановци, ослепео поред села Слепчевић, и изгубио штит поред села Штитари, а највећа несрећа му се десила близу села Десића“./50

КУЛТ ЦАРА И БОГА ТРОЈАНА У СРБА

Цар Тројан је био врховни бог српског митолошког система, хиљадама година био је опеван и врло омиљен бог у Срба, али са доласком нове хришћанске вере, почео је добијати нове, односно све лошије атрибуте и квалитете и као цар и као бог. Те ниже моралне и етичке вредности које је добио цар Тројан, у новој вери, могу се видети у народним песмама и приповеткама. У Милићевићевој приповести, у новом религиозном периоду код Срба, видимо и нове карактеристике врховног бога Тројана. Тројан је без слуха и вида, нема табане, постао је сакат, и остао је без штита. Закључујемо да су му Срби, већ покрштени у Христовој вери, почели приписивати особине бога мртвих, ноћног бога, јер су описане особине биле основне карактеристике бога мртвих. Због чега је врховни бог хром, пита се Веселин Чајкановић, односно откуда хромост Дајбогова или Дабова (Криви Даба)?

50/ Милан Ђ. Милићевић: *Кнежевина Србија*, Београд, 1876.

Чајкановић нас подсећа да је и Водан био у једно око слеп, а Тир у једну руку сакат, те поставља питање да није у овом случају у питању можда „превентивно ровашење“ сакаћење врховног бога, који је, према наивном народном схватању, баш зато што је највећи од свију н нама најскупљи, у исто време и у највећој мери урокљив? Није ли то одбрана од урокљивости врховног бога Тројана?.Бог Тројан се саобличава врло често са воденим божанством коме се приносе људске жртве, што се може видети из народне песме:
„Постоје три варијанте ове песме.I варијанта. Најпре то је песма коју је забележио Петрановић под насловом: „Анђели благо дијеле“ (Петран., II, 1989: 7-14). Окосницу чине поступци које је Огњена Марија морала да чини да би уразумила град Тројан, који јој је припао према подели компетенција, а у коме важи неморал, безакоње и, што је посебно важно, тамо се народ клања тзв. "сребрном", паганском богу, али не и "Богу истиноме". Њена су браћа познати светитељи: Петар, Илија, Никола, Ђорђе.

"Светој госпи блаженој Марији
Дадоше јој проклетог Тројана,
У коме се безакоње ради,
Да умири и закон постави".

Обишавши живот у Тројану граду, светица се жали да је стање изузетно тешко, посебно на моралном плану:

"Скоро сам ја од Тројана града
Тамошнога умирит не могу
Ту не пази млађи старијега,
Но брат брата на мејдан зазива /.../
Не светкују свете нећељице.
И те бих ти јаде халалила

Не моле се Богу истиноме
Нег' од сребра Бога саковали
Па се моле Богу сребрноме".

Тражећи савет од браће како да тамо ствар поправи и уреди, светитељи јој саветоваше да покуша са трећом казненом мером над становништвом Тројана града:

"Проговара светитељ Илија
'Немој тако, мила секо моја!
Но да треће сјетовање дамо:
У Тројану крај краљева двора
Нека пукне зелено језеро
А у њему несита аждаја
Нека ждере момке и ђевојке
Све на ноћцу по једну ђевојку
А на јутро момка нежењена".

Поступивши по савету, дође тако ред и на краљеву кћер, наиме, да се мора жртвовати воденој немани. Краљици, матери несуђене девојке, дође на сан шта јој ваља чинити да би спасила кћер своју:
'"О госпођо, од Тројана града!
Довече ћеш шћерцу опремити
Не спремај је ноћу, ни акшаму
Но кад сване и огране сунце;
Овако ћеш цуру с'јетовати:
Како дође до воде језера
Нек умије пребијело лице,
Па с' окрене сунцу на истоку
Нек помене Бога истинога,

Не спомиње Бога сребрнога,
Па што њојзи Бог и срећа даде'".

Када је све то учинила девојка, чекајући крај језера, у неко доба наиђе "незнани јунак", коме се она пожали у каквој се невољи налази. Он јој рече да ће наслонити своју главу на њено крило и да му "поиште перчин". Он је заспао, а затим:
"Заљуља се зелено језеро,
Док ево ти шаровите гује",
коју је, дабоме, јунак савладао“. /51

А то „зелено језеро“ из народне песме, може бити баш Змичко језеро, које се налазило између данашњих суседних градова Параћина и Ћуприје, а недалеко од Тројан града. А Змич, мочварно земљиште некадашњег језера, и даље постоји као топоним.

Др Веселин Чајкановић, један од наших назначајнијих етнолога, тумачећи Вукову причу о цару Тројану, објашњава зашто Тројан, у људском облику, иде сваке ноћи код смртних жена и девојака. По њему то је чест случај у народним причама, а богови узимају људски облик да би задовољили своје еротске прохтеве./52

Волови који у Вуковој причи растурају пласт сена и во из друге Милићевићеве приче, такође, су део древне религије и фолклора. Наиме, знамо да је Сербо Макеридовић, Бог Сербон, такође, себе сматрао другим богом Баком (Биком), и

51/ Др Војислав Шешељ: *О старој српској религији -Тројан - врховни бог српског митолошког система?* – Форум српски националисти

52/ Др В. Чајкановић: „*Студија из религије и фолклора*“, Етнографски зборник XXXIV издање Краљевске академије наука и уметности, Београд, 1924).

на древним цртежима приказиван, као и први бог Бак – Нино Белић, са телом бика и човечијом главом. То што се „жене и девојке без отпора, чак врло радо, подају Тројану има опет свог дубљег разлога. Ту се ради о породу. Најбољи јунаци, по веровању нашег народа, потичу од таквих демона као што је Тројан, затим од Змајева или Вила. „Што год има Србина јунака/ свакога је одгојила вила/Многога су змајеви родили“, бележи В. Чајкановић. Колико су жене и девојке жуделе за њим, описује нам и Растко Петровић у роману „Бурлеска Господина Перуна Бога Грома“: „Једна девојка на ужас целог народа збаци одећу, стаде гола иза капије, почека, и најпре брата успава отровним травама. И ошинута стоји и чека од јутра до поноћи и мрмља чекајући: "Очи су ти козје, уши су ти јареће, руке су ти као јаблани, дођи!" Народ дође раздражен, исприча Дажбогу. Прва жена. Тако да су сва већ сеоска деца стала певати витлајући се сокацима: "Очи су ти козје, уши су ти јареће, руке ти вити јаблани, умирем од жудње; ох, ох; ах, ах“. У жељи да зачну децу са највећим и најбољим, са србским богом и царем Тројаном (Сербом Макеридовићем), помама је обузела милијарде жена, пише даље Растко Петровић: „Да он напусти драгану брзо и заведе другу, а она га прва још увек чека. Драгана прва, драгана друга. А гле нова мила не уме да нађе других речи, већ не знајући ни сама, понови оне што је чула: "Очи су ти козје, уши су ти јареће, руке јабланске, најлепши, горим!" Ускоро га безбројно девојака, хиљаду, милион, милијарду, седамдесет седам милијарди, бескрајно милијарди чекало, певало за капијама, свака засебно. Бескрај жена чекало, а само једна није патила. И тако редом и ужасно, много бола и патње трепери у ужасу. Душе дигоше руке увис, па стадоше да се клањају и клањајући се ударају главом о земљу; и да преклињу; душе мртве за оне што осташе живе“. А какав је јунак био Бог Тројан, налазимо његов опис такође у

роману Растка Петровића: „А веле да је долазио на коњу и да је одскочивши са коња, дочекивао се у један мах на обе ноге раскорачене. Кад стигне, величанствен је и велики. Ускликне: "Груди ми се рашире и толико израсту да собом свет испуне, и толико сам велики да сам пољубац устрептали. Као копци залећу се моји коњи у непријатеља, затежу се лукови, са њих стреле одскачу, на мишицама је дух божији, земља се тресе, грми, киши, киши огањ. Ја сам ужасан; кад се залетим, свалим једног по једног као биволе у воду, и онда се разбесним поврх лешева нагомиланих, развичем се, разгрмим, почешем се по глави. У мени су све планине. Кога данас оборим да више не устаје. Слећем с коња као кад се цела гора топола обара. Руке су ми тако размакнуте и раширене као рај да хоће и љубу бога Перуна да загрле“. /53

„ТРАЧКИ КОЊАНИК“ ПРОНАЂЕН КОД ПАРАЋИНА ПРЕДСТАВЉА ЦАРА ТРОЈАНА

Одмах морамо нагласити да култ „трачког коњаника“, као ни култ „подунавског јахача“, никада нису постојали код Срба у праисторији, нити у првим вековима хришћанства. Њихове „култове“ су измислили савремени археолози и историчари, иначе строго контролисани и на материјалном и теоретском плану од страних ментора, како не би обелоданили право значење тих јахача на коњу, који су врло присутни на многим археолошким локалитетима. Већ сама та чињеница говори да

53/ Растко Петровић: „Бурлеска Господина Перуна Бога грома“, прва књига: О распуштености богова, „Филип Вишњић“, Завод за издавачку делатност, Београд, 1985. стр. 168.

је такозвани „трачки коњаник“ или „подунавски јахач“ неко врло важно божанство древних Срба, које археолози не смеју именовати правим именом, јер би тај артефакт, врло дубоко у историјској прошлости убицирао његово порекло, што наравно не иде у прилог заступницима антисрбске измишљене историје. Осим у светилишту изнад Параћина, плоче „трачког коњаника“ су још пронађене у Банату, источној Србији, источној Македонији, западној Румунији и западној Бугарској, свуда тамо где су живели Срби. Коњаник има огртач, штит и копље, око њега су пас, лав и змија, дрво живота и рог обиља, симболи који указују да би то могло бити и божанство плодности. Треба рећи да је и стари српски бог Триглав повезан са коњима. **Триглав се може поредити са царем Тројаном. Са доласком хришћанства Триглав је потискиван, али је зато у народу табуизиран у цара Тројана. Зато сматрамо да Трачки коњаник, Подунавски јахач, ведски Тримурти и наш српски-словенски бог Тројан су уствари једно исто прастаро српско божанство.** Међутим, ту чињеницу „званични историчари“ не желе да уваже, јер би тиме српској митологији и религији дали сувише дубоку прошлост и значај.

На њихову жалост истина се не доказује. Истина се показује, а лаж се доказује. И на мермерним вотивним плочама које су нађене на Карађорђевом брду код Параћина „трачки коњаник“ држи исте или сличне „исигније“. А познато је из народних предања, које званични археолози и историчари не узимају у обзир, да је и цар Тројан био, поред осталог и симбол плодности, као што смо и приказали. За измишљеног „трачког коњаника“ ахреолози и историчари кажу да је био посредник између смртника и богова, наводно Рашани (Трачани) су веровали у њега и њему у част су

правили светилишта где су му се широке народне масе клањале и молиле. На тим светилиштима Срби су приносили дарове-захвалнице, вотивне плоче, како их сада зову археолози, али не измишљеном „трачком коњанику“, већ древном српском божанству. У ведској цивилизацији Срба у Индији то је био бог Тримурти – Троглави, у Европи бог Триглав, потом цар и бог Тројан, чији се један од градова налазио на десној обали Велике Мораве, код данашње Ћуприје. У праисторији имамо сличан случај и из времена Александра Великог Карановића, освајача трећег српског светског царства. На пространству његовог светског царства било је десет „белих Александрија“, подигнутих њему у част. Најпознатија је била она у Египту. По свој прилици ни трећи по реду освајач и господар света цар Сербо Макеридовић или народски речено цар Тројан, није имао мање градова посвећених себи. Можда чак и већи број утврда и бедема и данас носи име цара Тројана. Такозвани коњски дани, у хришћанству се називају Тодорови коњи, али нису везани за светог Теодора (Тиронског) и не светкују се на тај дан, већ у следећу суботу. И та чињеница нам указује да је овај култ или обичај био везан за персонализовано божанство – бога Тројана, освајача светског царства, а који је то царство освојио јашући на коњу, да би у хришћанској цркви био скривен иза имена Тодорови коњи – који у приличној мери, довољној да се „Власи не досете“, како каже једна српска изрека, кореспондира са синтагмом - Тројанови коњи. Са доласком нове вере, прослављали су се, у суботу после празника Светог Теодора (Тиронског) – Тодорови коњи или коњски дани. Ево шта о томе пише Саватије М. Грбић: „Тога дана, они који имају коње, месе колач за здравље коња. Колач се меси округао, а на средини пробушен, тако да би га човек могао натаћи на руку. Тога дана ваља да се коњи јашу или прежу.

Обично се искупе повише коњаника, сваки коњаник ваља да натакне на леву руку онај колач и тако са колачом мало пројаше коња. Пошто се коњ мало пројаше, изломи се онај колач и даде се мало и коњу, да од њега поједе." /54

Зато верујемо да се иза празника Тодорова субота крије стари србски-словенски предхришћански празник посвећен коњима али и богу Триглаву. „Трачки коњаник“ је уствари, цар и бог Тројан, често приказиван и са три главе, односно ведски Тримурти и србско-словенски Триглав представљају једно исто божанство које, због удаљености и раздвојености једног истог народа, и касније доласком хришћанства, добија мало другачије називе и особине.

АРХЕОЛОШКИ НАЛАЗИ О ТРОЈАН ГРАДУ

Праисторијски трагови насеља на територији данашњег града Ћуприје, као и на територији ћупријске општине, пронађени су на више места. Последњи налази су откривени на траси новог колосека железничке пруге Београд-Ниш, јужно од Ћуприје, према Параћину. **Због свог повољног геостратешког положаја подручје Средњег Поморавља било је настањено још у раном палеолиту, а на другим локалитетима наилази се на материјалне доказе живота из свих каснијих периода. На простору некадашњег Хореум Маргија, пронађени су остаци најстаријег насеља, које**

54/ Саватије М. Грбић, *Српски народни обичаји из среза Бољевачког,* Српски етнографски зборник, књига XIV Српска краљевска акдемија, Београд, 1909. стр. 109

свих каснијих периода. На простору некадашњег Хореум Маргија, пронађени су остаци најстаријег насеља, које археолози датирају у бронзано доба, око 2000-1000 година пре нове ере. Дакле, основни докази о постојању градског насеља крај Мораве и Раванице постоје и откривају нам истину да је овде заиста постојала градска насеобина, односно град у праисторији, то јест у време цара Тројана или цара Серба Макеридовића, који је пре Тројанског рата кренуо у освајање светског српског царства. Пре тога је цар Тројан подигао на овом месту град, кога су Срби прозвали - Тројан град.

Нажалост, највеће вредности Тројан града, односно и Хореум Маргија, за сада су недоступне јавности, јер се сви докази налазе испод објеката касарне Војске Србије. Откривање целог комплекса града било би највећа драгоценост за генерације археолога, а то је једино могуће ако се премести касарна Војске Србије.

Верује се да је највећи број ископаних материјалних доказа, односно покретни материјал, однешен пре и после расформирања првог ћупријског музеја. Ти предмети који су били у првобитној поставци углавном су нестали, а оно вредније што се могло ставити у џепове и торбе – однето је.

Иначе, први ћупријски музеј формиран је 1954. године, а 1955. усељен у једну од најлепших зграда у моравском стилу, која се налазила на десној обали реке Раванице, у пределу данашње зграде суда. Десет година касније река Раваница се излила и поплавила музеј на њеној обали, а највећи део вредних предмета је већ тада нетрагом нестао. Преостали сачувани материјал је склоњен у Народни музеј у Београду и

Завичајни музеј у Јагодини. Након тога Ћуприја није имала свој музеј све до 1993. године, иако је то град и околина, са великим бројем археолошких налазишта. Данашњи музеј (зграда старе поште) у Ћуприји налази се баш на локацији где је некада постојао праисторијски Тројан град, а касније и Хореум Марги.

КУЛТ БОГА ЂУРЂА У СРБА И ЂЕРЂЕЛИН (ЂУРЂЕЛИН) – ПРАИСТОРИЈСКИ СРБСКИ ГРАД

(Проширена верзија)

Топоним Ђерђелин налази се близу Бачине у Темнићу и о њему до сада није изречена коначна реч науке. Код Феликса Каница/55 налазимо податак да је то било римско утврђење, да је имало свој водовод, терме и да је делом коришћено и у 14. веку. Иначе, Феликс Каниц је, као што знамо, све локалитете на територији земље Србије углавном приписивао римској култури, што је више него тенденциозно, а очигледно је да се и данас ради на новој ромеизацији Србије, најпре преко културне окупације и актуелних туристичких дестинација из доба Рима. У Ђерђелину владарска кућа Лазаревића је имала свој летњиковац – летњу резиденцију – и користила бање и терме, али је временом све сравњено са земљом, разнето и опустошено. Топоним Ђерђелин је савремени прелик старог назива - Ђурђелин. Постоји и језичко утемељење за ову коренску морфему **ђур=јур,** а које смо пронашли код Милана Будимира и Светислава Билбије, који тврде да су древни Срби глас **ј** замењивали гласом **ђ** и

---

55 / Феликс Каниц: *Србија земља и становништво*, Српска књижевна задруга, Београд, 1985.

обрнуто. И народно предање потврђује ово језичко откриће поменутих палеолингвиста и историчара. Наиме, древне Темнићанке су своје мужеве кад полазе у војени поход благосиљале речима: „Јур да га вата“ или „Ђуруџи га вате“, односно јуришни занос да га држи, ратна срећа да га води, Бог Јуриша/Ђуриша да га надахњује и чува.

Милош С. Милојевић/56 овако објашњава тај древни благослов српских жена кад им мужеви полазе у рат:

„ И данас ђур, јур, јуриш, ђурим итд. као и у старих Срба, значи бога рата и победе, као што сведочи и овај њихов војени усклик „уа“ уместо наше „ура“, т, ј. „у рај“- иду они Срби који падну за своју веру, народност и земљу у боју“. Према томе, морфема јур-ђур у коначној језичкој деривацији дала је име граду - Ђурђелин – Ђерђелин, а то је град Бога рата и победе, срећан, заносан град. Да је Милош С. Милојевић био у праву не само са историјске, верске и традицијске стране, потврђује нам и језичко утемељење за ову коренску морфему –ђур=јур-јер и Милан Будимир и Светислав Билбија говоре да су стари Срби у свом језику глас ј замењивали гласом ђ. Например: Јурје=Ђурђе или „Јурај=Ђурађ“.

Милош Милојевић у свом већ помињаном делу пише и о српском народу који је отишавши са Балкана населио Галију, (римски назив) односно Роданију, данашњу Француску. И тамо у Роданији Срби су опет имали своју Рашију – Горњу и Доњу. „Горња се опет делила на ове земље: 1. Ђурђевску или Турићку област... и у њој је живело српско племе Ђурићи (Ђуранићи) или Јуранићи“ – тврди Милојевић.

И из овог цитата извлачимо следеће закључке: 1) Потврђује се језичко правило да су Срби у свом говору замењивали

---

56 /Милош С. Милојевић: *Одломци историје Срба*, Српско учено друштво, Државна штампарија Београд, 1872, репринт ИКП

гласове ђ и ј и 2) да је историјски стварно постојало србско племеЂурића или Јурића, Ђуранића или Јуранића, Ђуришника или Јуришника.

Древни србски град Ђерђелин у Темнићу подигли су у далекој праисторији Теменићи, племе од лозе Јераклића, односно народ од крвног стабла бога Сербона или цара Серба Макеридовића (другог бога Бака). Град је по свој прилици добио име по свом градитељу Ђурђу – Ђурђелин. Иначе, Јераклово потомство је врло разгранато. Сам Јераклид потиче од Јеракловог сина Хила, који изроди Клеодеја, а овај Аристомаха (Аријца Великог – у слободнијем преводу), а овај опет роди – ТЕМЕНА.

Мит о ТЕМЕНУ остао је записан захваљујући Паусанију (2. век п. н. е.) и Аполодору (1. на 2. век п. н. е.). И по једном и по другом писцу, ТЕМЕН је србског порекла. Нужно је довести у везу данашњи топоним ТЕМНИЋ са ТЕМЕНИЋИМА. То античко србско братство насељавало је простор данашњег ТЕМНИЋА, односно обале у горњем току Велике Мораве, као што смо већ напред рекли. Из родослова Јераклида даље налазимо да је ТЕМЕН родио КАРАНА, оснивача племена КАРАНА, односно КАРАНОВИЋА, из чије лозе и потиче Александар Велики, цар србски.

ТЕМЕНИ, србско велико племе, делом се селило и на исток, па тако Милош С. Милојевић проналази њихове трагове у топонимима и у Азији:

„И тамо у Азији и овде су биле реке и градови тога имена... Темна река – Темнон планина, вид: наш данашњи Темнић“ („Одломци историје Срба“, Београд, 1872, *стр, 43*). Постојање ових топонима вероватно потиче из времена цара Серба Макеридовића или Бога Сербона (другог бога Бака), када су и ТЕМЕНИЋИ пошли за њим у освајање светског србског царства. По освајању остали су на тим местима да

живе и географске појмове сравнили са појмовима из свог првобитног завичаја у балканској Србији те је тако једна река на Тибету „крову света“ добила име ТЕМНА, а планина ТЕМНОН...

Ђерђелин је у дубокој српској праисторији, оријентационо у времену око Тројанског рата, био престоница централне Србије - Сарданије. Смештен на јужној страни планине Јухор, Ђурђев град Ђерђелин имао је на северној страни Јухора, код данашње Јагодине, свог „имењака“, односно друго утврђење – Ђурђев град на Ђурђевом брду. Од града Ђерђелина у Темнићу не постоје надземни остаци, али на Ђурђевом брду постоје остаци града, мада се око старости ове тврђавице истраживачи не слажу.

Ми сматрамо да су Теменићи, по којима је данашњем Темнићу и остало име, односно Ђурђеви потомци контролисали простор од састава двеју Морава, преко Темнића, Доњег и Горњег Левча, Средњег Поморавља до Белице и Багрданског теснаца, заправо цело Средње Поморавље. Јухор, у срцу Србије, био је централна стратешка тачка, са које су контролисани сви прилази, односно све капије Поморавља, био је изванредно заштићен и као планина пуна рудног богатства, посебно племенитих метала. Зна се да су и у 4. веку Христове ере постојали „рудници цара Константина на Јухору“, затим у средњем веку те руднике су користили цар Душан и кнез Лазар Хребељановић.

КУЛТ СТАРОГ СРБСКОГ БОГА ЂУРЂА (ЂУРУМА)

Данас је стари српски бог Ђурђе – Ђурум-Ђурим – Ђуран-Ђура готово заборављен у српској митологији, али је ипак у многим народним песмама остало његово име и персоналне карактеристике, захваљујући записивачу Милошу С.

Милојевићу. Ђурђе је пре свега храбар ратник, бог, заштитник србских војника и заштитник града Ђурђелина-Ђерђелина, који је у праисторији био главни град народа Теменића, пореклом од лозе Серба Макеридовића или Јеракла, са којим се и опевава у свим народним песмама. Поред Јеракла- Јарила, стари бог Ђурђе стоји уз раме са највећим боговима древне србске вере: Перуном, Видом, Триглавом, Белбогом, Тројаном и другим. О томе имамо и података у народним песмама које је забележио Милош С. Милојевић:

"Млади Давор, силен Ђурум,
Бели Перун, страшни Права".

"Пред Лазара сиљеног
Пред Јарила храбреног
Да му даде Јарило:
Веље снаге и силе.
Да му даде Ђуриме:
Бојна коња дората.
Бојно седло сребрно"./57

"Млади Давор, силен Ђурум,
Бели Перун, страшни Права,
Светли Свевид, јаки Родогост,
И посилни Триглав стари,
Што сотвори, живе, руши". /58

Који су атрибути србских богова старе религије-божанстава: Давор је млад, Ђура силан. И данас у народу моравскога краја

57/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа српског, књига 1,* Београд, 1869: бр. 148

58 /Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа српског, књига., 3,* 1875: бр. 193

се каже „Он је уђуран“ – односно спреман и силан. А за млакоњу и неспремнога човека каже се иронично: „Е, он је баш уђуран“./59

Перун је бели бог – Белбог или Бели Бог ; Свевид - светли, а Радогост је снажан и јак. По свој прилици најјачи је Триглав, али и овде је присутан бог Ђурђе под именом Ђурашин, али и Јурашин. Знамо да је Јурашин и Ђурашин исто име, како нам је на почетку овог поглавља образложиили Милан Будимир и Светислав Билбија.

Доро Правди право говорио.
"Догнао би мили господару!
Догнао би твоју милу сеју!
Твоју сеју Златију девојку,
Ал се бојим Богдана овчара
Са његових девет миле браће
С Вукашина и са Богдашина
С Јуришаном и са Драгишаном,
Борашином и тим Ђурашином,
Драгичаном и Андрочаном
И Вељисавом братом понајмлађим.
Обе ће ми ноге саломити,
А стражње ми огњем сагорети
Те ћу остат грдан у свијету" /59а

„У песми Лазар и Јарило су једно исто божанство, у чијим ликовима доминира древнији старословенски архетип Јарила,

59 /Казивала Радмила Димитријевић, по „речнику“ своје баке Косаре из Поточца

59а/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског* Београд, 1875. године

и нови, национално српски, који се профилисао у историјско-ратничком времену Срба. О томе се приповеда и у песми која припада истом лазаричком циклусу (I, бр. 165). "Обрни се Лазаре, / Наш прерабри Јаруне!". Песма (I, бр. 166) уноси и нове елементе:

"Пред Лазара сиљеног, /Пре Јарила храбреног/ Да му даде Јарило: Веље снаге и силе. / Да му даде Ђуриме: / Бојна коња дората. / Бојно седло сребрно". /60

Дакле, Јарило, о чијем култу смо делимично писали у поглављу о Јарили, Јарини или Јерини-његовој парнаки, јесте храбар јунак. Јарило, помаже кнеза Лазара – хришћанског војсковођу на пољу Косову! Бог Ђуро у следећој песми добија атрибуте јаровидог бога Јарила, али истовремено и бога Вида – Јаровид, и уз то епитет – турновитог.

"Отпутова силна Страовила. / Реда дође и милој јој ћерци, / Реда дође у походе поћи, / Милој ћерци вили Пољељици, / А са зетом младим Јаровидом. / Јаровидом Ђуром Ђурковићем. / Реда дође ама не долазе. / Чекала јих тамо Страовила. / Чекала их годиницу дана, / Чекала јих и другу годину, / Чекала јих за девет година, / Када јој се веће додијало. / Тад упреже те коње ветрове, / ... И поведе муње и громове, / А са мужем великим Першаном. / У час пошли, а брже су дошли, / Баш на Шару високу планину. / ... Како дошли на вршак планину, / Ал' на њему нигде двора нема. / Где су били

60/ Милош С. Милојевић: „Песме и обичаји укупног народа српског“ II, бр. 261

тамо бели двори, / Вељи двори силног Јаровида, / Јаровида Ђура Турновитог, / У облаку у трократном зраку"./61

И у следећој песми древни србски бог Ђурђе описује се атрибутом – страшни.

> "Драги змеје, коуде ће ме носиш? / ... Свекар ти је тај вељи Триглаве, / А свекрва стара Живанија, / А девери Праве, Световиде, / Страшин Ђурим и силин Јаројле, / Се Божићи мили Белбожићи, / А јетрве младе Белбожиће, / Што се светлат како јасно соулнце"./62

Сретен Петровић/63, један од наших најбољих савремених познавалаца древне србске и словенске митологије појашњава нам односе међу божанствима Срба-Словена: „Триглав симболизује Сунце, свекрва, жена Триглавова је Живанија, која симболизује Месец, соларно-лунарни дуализам; синови Триглавови, несумњиво је, управо су сви горе побројани, њих десеторица, укључив ту и Световида. Поред осталих и Права, Световид, "силни" Јарило, и "страшан Ђурим" = Давор, који се сада називају милим Белбижићима; Белбожићима, јер су синови Светлог бога, бога

61/ Милош С. Милојевић*: Песме и обичаји укупног народа србског II I, бр. 223*

62/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског*, II, бр. 261

63/ Сретен Петровић: *Митологија , култура, цивилизација*, www.svevlad.org.sr

Сунца“. „Као да је младожења, Змај, у ствари Перун, као змајевито божанство, каткада и у форми бика, одводи девојке у своје одаје. У песми (III, бр. 371) то се и потврђује: "Прво хоро од млади момчиња, /Од момчиња војни Јарилови, / И брата му Јуришан Ђуриша. / Све јунаци бољији од болего"./64 „Међутим, да није увек певач свестан дистинкције ко је то Ђурим, јер митолошки меша два иначе по темпераменту и карактеру слична божанства, која су уз то и у братском односу, а негде и побратими - што указује на ближу везу унутар круга сунчеве браће, показују следећи одломци песама: (III, бр. 285, 286); "Сина женит со та бела Вила, / Бела вила младо Пољељица; / Ћерка дава за добра јунака, / За јунака Ђурашић Јарила". "На свој господин голем Ђурим, / Голем Ђурим Јарил војвода". Произлази да је младој вили Живанији свекар: Радогост, а жена Радогоста - Јага. Син им је Ђурим, што је другде Давор, овде Јарил. У песми (III, бр. 13 и 19): "Улини ми умоли ми, / Вења Ђура, тај Јарила"; "Ал' се Ђурађ не даје, / За момка ми Јарила"./65

Мит о Ђурђу као богу плодности био је раширен у народу моравског краја. Бог плодности или Ђурђе. Различити облици имена Гург, Ђурђ...провлаче се кроз етнолошку литературу, ђурђевске песме и обичаје, ако и христијанизованог празника Св.Ђорђа који се никада у народу не зове Ђорђевдан него Ђурђевдан (Гургевдан или Гјургјевдан). Слављен је на тачном средишњем дану пролећа (45.-ог дана од 90 дана пролећа)као и данас..У средњем веку су му додати епитети зеленог витеза и роматичне конотације,,он убија змаја да би спасио изабраницу свога срца.Ђурђијанци (данашњи Грузијци) га се

64/ Милош С. Милојевић*: Песме и обичаји укупног народа србског* III, бр. 371

65/ Сретен Петровић: *Митологија , култура, цивилизација*, www.svevlad.org.sr

сећају. Цео словенски свет..А и у Хатском царству је слављен али под другим именом... Астролози би рекли да је Ђурђевдан дан када је Сунце на 15 степену Бика, а бик се разликује од вола баш по том органу који служи за размножавање..и продужетак врсте.. За њега се везује култ плодности (и гројзе и лојзе и деца и јарићи и јагањчићи) па ми се чини изузетно логичним..да је семе раста и семе живота скривено у дару Бога плодности, односно то је његов главни атрибут...И отуд Ђурђ—>Ђорђе.

Ђурађ је бог плодности и мушкости и Ђурђевдан је његов празник и Бик је његов знак... Иначе, дискутабилно је и то колико се задржао уопште и у обичајима повезаним с празником Ђурђевданом, ако овај словенски празник има везе с богом Ђурђем — по имену свакако да, он је назван по светом Ђорђу, а верујем да је овај управо оличење мушкости задржано у хришћанству — али ђурђевдански обичаји не славе мушкост него пролеће, Бик је знак почетка пролећа!) Градови, а посебно становници велеграда су заборавили Дјурдја..иако у црквеном календару пише (провери!) Ђурђевдан, а не Ђорђевдан или Грегоријев дан. Једу јагањчиће, ко може... Празник Ђурђа је кулминациони моменат пролећа (45, дан од могућих 90), као онај један дан врхунца плодности јајне ћелије..Иза тога већ није исто, а пре није ни било...Постојао је празник и пре хришћанства. У 15. веку разрушено је последње светилиште старије вере.. Св.Ђорђе нема везе са разбијањем јајета о главу овчијег предводника, нити му се певају ђурђевске песме на ђурђевски глас "Красан јунак нада село шеће...Девет сеја купају га..Девет сеја облаче га...итд". Јарило или стари бог рата Ђурђе.“

Како Милојевић објашњава митски лик Јарила? У оквиру лазаричких песама и обичаја, он даје опис боја које се јављају

у овоме обичају, односно које су боје најпожељније, а затим, која биља, и које се дрво узима у циљу плетења венаца, кићења лазаричке поворке. Каква је застава? Што се гране за венце тиче, узимају се од грма и храста: "Грмова или растова, а и драшкова грана са плодом значи: венац славе, победа над непријатељима која се и у љубави хоће. Он је још и знамење бога Јарила старог или Ђуре, бога војна, ратова и крајина и бога Давора или Тавора, бога смрти и ужаса а и опште туге и жалости"./66

Легенда о Ђерђелину - запис Станоја Мијатовића, 1905.

„Приповеда се да је у месту **Ђерђелину** некада била варош, звана Ђерђелин. Та се варош простирала од запада ка истоку, од данашњег Ђерђелине до Грабовца, места у равници, где је некада било старо село Грабовац, или се варош простирала од данашње ђерђелинске до грабовачке чесме. Захватала је целу равниоцу Грабовац и страну данашњег Ђерђелина. Дућани су, како се прича, у тој вароши били толико чести, да је мачка могла по крововима прећи с краја на крај вароши. У Ђерђелини и данас има зиданих бунара за које кажу да су из тог времена. Затим, постоје зидине од некаква градића, које се једва познају. У Грабовцу постоји нека развалина за коју се прича да је од бање, која је ту била. До бање је стара чесма а одмах до ње развалине за коју се држи да је од цркве. Близу ове црквине је место Товарњача, где су се товариле и растоваривале камиле, које су доносиле робу граду Ђерђелину

66/ Милош С. Милојевић, *Песме и обичаји укупног народа србског,* књига I, Београд, стр. 104).

и односиле оно што је било за одношење.

У Ђерђелину и околини и данас се проналазе стари римски новци, старе мамузе, косе, мотике и друге гвоздене и бронзане ствари. Још народно предање каже да је из народних песама познати Ђерђелев Алија је био из овога града, као и да су овај град засновали Турци.

На источној страни Бачине, одмах на крају села, нађене су хумке и у овима урне са пепелом. Ове урне су у облику великих лончарских ћупова, само су много боље глеђосане. Скоро у свакој урни, осим пепела, нађе се и по која друга ствар; као нож, бритва, гривна, минђуша, ђинђува и др.На северној страни Бачине постоји неко старо гробље. У близина овог гробља постоје два запуштена и забатаљена бунара о којима се ништа не зна, а до њих је нека развалина, за коју се тврди да је била црква. Пре неколико година у атару овог места ископан је један печат на коме пише „суд општине бачинске“ а код основне школа пронађена је нека стара икона“./67

Легенда коју је забележио Станоје Мијатовић говори о Ђерђелину као веома густо насељеном месту, тако да је мачка могла с крова на кров скачући да прође цело насеље. И данас су сва насеља од Варварина до Јагодине спојена, а често их раздваја само табла са именом насеља, тако да је Ђерђелин од Бачине до Јагодине уствари и даље једно насеље, које би то званично могло и да постане новим просторним планом, новом демографском, економском и административном стратегијом. И као у далекој прошлости, Ђерђелин би временом опет могао да постане - српски мегаполис.

67/ Станоје Мијатовић:„Темнић–антропогеографска и историјска студија“, Српска краљевска академија, Београд, 1905.

КУЛТ БОГА БАКА

У ОКОЛИНИ ПАРАЋИНА

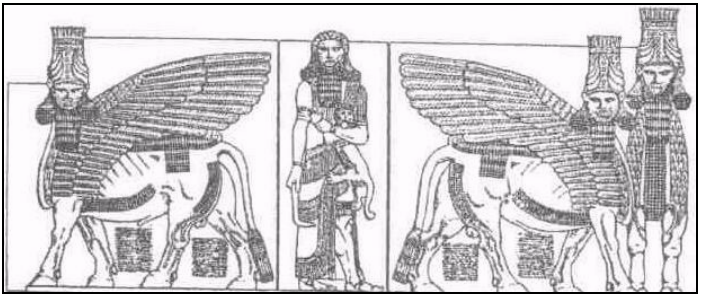

Први Бог Бак (Нино Белић-лево) и други Бог Бак (Сербо Макеридовић-десно) кога су Срби Балкана и Русије звали цар Тројан. Бог Бак (Нино Белић) и Бог Сербон (Сербо Макеридовић), приказани као крилати богови бакови (бикови), симболизују два српска светска царства

КРАВЉЕ БОГОМОЉЕ

Све до осамдесетих година 20. века култ бога Бака се неговао у Поморављу, посебно у околини Параћина, и то у селима дуж обала Велике Мораве.То су биле такозване „кравље богомоље“, а свако село је имало свој дан у години посвећен говеди. Тада би власници говеда доводили краве до обале реке или потока, које би затим проводили испод лука или малог тунела укопаног у земљу, а на излазу двојица њих, а обично су то били чувари поља, угашеним угарком и препраним коломазом (маст за подмазивање осовина запрежних кола) обележавали краве црним линијама, које су на тај симболичан начин „жртвоване“ богу Баку.

„Срби и говеда живе у заједници још од времена пре такозваних Лепенаца. Значи најмање 12 до 15 хиљада година пре нове ере. Можда је човек заиста прво припитомио пса, али вероватно је истовремено припитомио и краву. И није пас најбољи човеков пријатељ, већ су то – говеда. И данас је крава у великом поштовању код Срба. Домаћин никад неће да закоље краву или теле. Коље се само во, не бик, и то у најсвечанијим приликама. Када долазе најузвишенији гости: владари, владике, господари... Кад треба да се угости неко изузетан. Тада цело село учествује у томе. То је највећа почаст за узвишеног госта. Рашевчани су последњи пут пекли вола на ражњу када је Владика шумадијски освештавао темељ Цркве Христовог рождества 1998. године. Параћинци су последњи пут окретали вола на ражњу у центру града у јесен 2000. године, после избора и тзв. „октобарске револуције“ када је срушен стари режим и на власт дошли нови господари Србије.

Срби су, дакле, први припитомили говеда, много пре цивилизације Лепенског вира или оквирно пре 12.000 година. Зато су древни српски богови носили титуле – Бак (бик). Рецимо у Косовском боју кнез Лазар је на свом шлему носио рогове бика. Зашто? Зато што је то био симбол најдревније српске религије. И његов син деспот Стеван Лазаревић на свом штиту имао је волујске рогове. На тај начин, и у најважнијој бици онога доба, Свети кнез Лазар се везивао и за стару и за нову српску веру. И он и његов наследник су на овај начин изражавали поштовање српском Богу Баку, кога су обожавали сви народи Европе, Азије и Либије, како се звала тадашња Африка. Бакови дигови, храмови и жртвеници били су расути широм три континента. **У Египту где су у једном дугачком периоду владали српски цареви-фараони бик је био света животиња. Идући из Египта ка Обећаној земљи, Јевреји су, чекајући Мојсија, који је изашао на Синајску**

гору да прими Завет и Десет Божијих заповести, у нестрпљењу сакупили сво злато које су имали и од њега салили „златно теле“, односно подигли златну скулптуру Богу Баку, који је слављен у земљи Беластини (Канаану или данашњој Палестини) куда су се били и упутили. То је страшно разљутило Мојсија, да је разбио једну заветну плочу. Морао је поново на врх Синај планине или Сербал Горе, како се тада звала. А на врху Сербал горе Срби су подигли утврђени град. Сам Мојсије, будући да је био принц на српском двору у Египту, приказује се и данас са рошчићем на врху главе. То је сигуран, али вешто прећуткиван знак да је и он био најпре поштовалац Бога Бака, односно да је, условно речено, „син Баков“. Данашњи црквени великодостојници (обе вере) нерадо о томе говоре и никад не кажу ову истину, већ проналазе другачија и неуверљива тумачења. Али то је и разумљиво, са њихове догматске стране.

У хијерархији божанстава старих Срба бог Бак је заузимао врло високо место, одмах иза врховног и невидљивог бога. Баку су приношени бикови на жртву, а он сам је био оличен у представи бика. Срби су га звали Бак, као што и данас у Босни зову бика, као и у западној Србији. Грци су га прозвали Бакхос, а Римљани Бакус (Бахус), и такође су му приносили жртву. Временом Грци су га преиначили у Диониса. То је сложеница од речи Диос=Бог и Ниса=Ниш, где се родио Дионис - Бог Бак и одакле је кренуо у освајање света 2025. године. Хришћанство је временом забранило Бакове свечаности и приношење жртве његовом култу, али се преко такозваних – крављих богомоља тај обичај одржао све до краја осамдесетих година 20. века. Мештани моравског села Рашевице своју крављу богомољу славили су 2. августа – на дан Светога Илије. Тада су изводили говеду „на жртву“ и на

обали Мораве проводили је испод малог, у обали укопаног тунела. На крају тунела двојица људи, који имитирају Бакове свештенике, угашеним угарком и препраним коломазом обележавали су краву или вола, који су се од тог часа сматрали жртвованим богу Баку. У суседном селу Поточцу кравља богомоља се славила на Биљани петак. И данас се на левој обали Црквенског потока види бетонски лук испод којег су сточари проводили своју говеду. И у селу Шавцу, на десној обали Мораве и данас стоји изливени бетонски лук испод којег су Шавчани обележавали „говеђу богомољу“. Сличан славолук су имали и Чепурци и мештани других моравских села. Свако село је бирало дан када ће да обележи овај праисторијски српски култ везан за приношење жртве богу Баку. Тога дана стока се није упрезала у јарам, а после „жртвовања“ добро се хранила и целог дана одмарала. То је истовремено и поштовање моравског сељака према говеди, према древној вери у бога Бака, вешто уклопљена и у нову хришћанску веру, уосталом као и још много других култова и култних радњи преузетих из старе српске вере“/ 68

У средњем веку негде уз Велику Мораву постојало је и село Зубарје. Налази се у попису несталих села које је урадио мр Радослав Прокић у делу „Средњовековна архитектура Петрушке области“./69 Село је носило назив по зубу – аутохтоној врсти говечета у овом крају. У другим крајевима Србије аутохтона врста говечета звала се – тур. По овом говечету многа насеља носе и данас име - Турија. Бог Бак је бог Бик или Бог земљорадње код древних Срба из винчанске

68/ Мирослав Димитријевић: *Тајне и чудеса града Ђерђелина*, роман, Удружење свесловенске учености, Београд, 2014.

69/ Мр Радослав Прокић: *Средњевековна архитектура Петрушке области*, Крагујевац, 1984.

културе, пошто су Срби први у историји ове цивилизације припитомили говеду и први упрегли у јарам бика или вола, којим су „кршили“ или орали земљу дрвеним ралом. Бог Бак (Бик) је бог земљорадника, земљоделаца, седелаца, који су обрађивали зељиште, гајили корисне и култивисане биљке, и нису се ослањали само на ловну и риболовну привреду, иако су живели поред великих река, и густих шума.

КРИЛАТИ БАКОВИ – СРБСКИ БОГОВИ

Бик је, дакле, света животиња код Срба од најранијих периода српске историје, па наравно и у народу Мораве, познатом седелачком и сточарском народу. Култ бога Бака раширен је на свим територијама где су живели Срби, од Асирије, Вавилоније, Персије, Блиског истока, Египта, Шпаније, Европе... Нино Белић, у Библији познат као Нимброд и Бог Баал око 2000. година пре нове ере прогласио се Богом Баком, јер је у то доба било важно да се владари поистовете са неким божанством. Цар Нино Белић, рођен у Ниси, данашњи Ниш, према древној српској традицији, која потиче још са Атлантите, узео за своју свету животињу Бика или Бака. Сваке треће године Богу Баку су приношене жртве, свуда тамо где су Срби држали територије под својом влашћу. То значи да је цео тадашњи цивилизовани свет славио Бога Бака, јер је Нино Белић био освајач и цар светскога царства које се простирало на три суседна континента: Европу, Азију и Африку. Према Самуелу Бошару „Нино је целу западну Азију освојио за 17 година“. „Нино је по завршетку освајања изградио град Вардин (Вар=тврђава) или Вавилон“. Име Багдад дошло је од старосрбске речи Баг=Бог и дад=даде, то јест Бог даде=Багдад. Упореди: Багдала код Крушевца, настала отприлике у исто време када је Нино Белић и

царовао. Баг=Бог, дал=дао, то јест=Багдал, данас Багдала.Постоји и могућност другачијег тумачења: Бак-даде =Багдад и Бак-дал=Багдала. Иначе, Срби су једини народ који је славио Баков или Нинов повратак-тријумф, сваке треће године у част његовог повратка из Индије. /70

Други бог Бак у српској праисторији био је Сербо Макеридовић звани и Бог Сербон, у народу Морава познатом и као цар Тројан, као и диљем његовог царства. И он се прогласио другим богом Баком. У треће освајање света (после Арија Србинде и Нина Белића) кренуо је пре Тројанског рата и опет освојио све територије којима је владао и цар Нино Белић. Бог Сербон, у грчкој митологији познат као Хераклo-српски Јеракло, добио је један од задатака у Аполоновом пророчишту, да дотера Гедеоново стадо полудивљих бикова, што му је наравно пошло за руком. (То Гедеоново стадо, према неким тумачењима, налазило се на острву Ада Циганлија на Дунаву, код данашњег Београда. Зато је и било тешко отети то стадо Гедеону. Међутим, неки сматрају да је „Гедеоново стадо“ само шифра за посебно писмо које је чувао мудрац Гедеон).

Тројан град на десној обали велике Мораве код Ћуприје назван је по свом градитељу и цару. Видети више у поглављу о култу Бога Тројана. За трећег бога Бака узвишен је Александар Карановић – цар српски, који је у долини Велике Мораве у граду Ђерђелину провео детињство и младост код својих рођака Теменића и Карановића. О поштовању култа бога Бака пише и Стојан Ненадовић: „Прерадом метала, Аријевци су освојили технологију која им је омогућила

70/ Др Јован Деретић: „Античка Србија“, Југо ПИРС, Темерин, 2000.

ширење и превласт на просторима од Индије до Атлантика и од Скандинавије до Сахаре. Време Аријеваца обележила су два грандиозна похода за освајање света, која су кренула из наших крајева. Први је 2025.године п.н.е. повео Нино, који је прешао пут од Мораве до Инда, саградио Вавилонску кулу и основао Прво Асирско Царство. Поштовао је култ бога Бака - Бика, и од свих народа који су прихватили тај култ, и сам је поистовећен са Богом - Баком. „Други, највећи поход у историји човечанства, покренуо је 1330. године п.н.е. човек по имену Сербо, који је стигао до Индије, у Асирији саградио Ниниву, у знак поштовања према Нину, из Египта је извео Грке и Јевреје, који су тамо били робови, преко Северне Африке стигао до Гибралтара, где је подигао тзв. Хераклове стубове, у Француској је саградио град Алезију (Јелисејска поља - Поља Алезије, део данашњег Париза), у Италији населио Расене (Етрурце). **Читавом освојеном свету је дао законе, од којих су сачуване Мојсијеве - Божије заповести. Од свих народа признат је за врховног бога Сербона - Бога Сунца.** Последњи велики Аријевац био је Александар Македонски, који је знао за подвиге својих предака и хтео је да их понови, али га је у томе омела прерана смрт. На обалама Инда, Александар је нашао потомке Нина и Серба, индијске Аријевце, који су га поздравили његовим језиком и његовим обичајима - ритуалима богова Бака и Сербона - који су им били заједнички“. /71 Келти, народ са великог и разгранатог српског стабла, имали су, такође, жртвене свечаности два пута годишње у време солстиција, када су у част сечења

71/ Стојан Ненадовић: *Шта значи реч Митровица у имену града,* www.svevlad.org.rs

„златне гране“ – прутова имеле са храста, приносили на жртвеник беле волове, без и једне белеге. /72

И САРБАТИ (САРМАТИ) СУ ПОШТОВАЛИ БАКОВЕ

Култ бога Бака у долини Велике Мораве присутан је и преко култа бога Митре (митраизам), вере која је била развијена међу Србима Медима и Парсима на Персијској висоравни. Култ бога Митре, проширио се и на сва србска племена, па су га чак и римски војници прихватили. Подразумевао је, такође, жртвовање бика. Код села Рашевице, постоји топоним Бубан – где су се у време ромејске културе одржавале „кравље игре“ или латински – ludi bubeti. Од латинског – бубета - остао је и назив Бубан - топониму на јужној страни села Рашвице. Сармати (Сарбати) огроман србски народ на простору Европе и Русије, живео је и у долини Велике Мораве. О томе нам сведочи и историјски топоним – Сарматес, споменут 333. године Христове ере у Јерусалимском итинереру (путоказу) једног француског хаџије. Историчари Сарматес смештају у близини данашњег села Сикирице или суседног Горњег Видова, десетак километара јужно од Параћина, други тврде да се налазио код топонима „Слатина“ у Параћину, а трећи да је био лоциран код данашњег села Стриже.

Мало је познато да су и ти Србати-Сармати веровали да Сунце на небу вуку два бика Сура и Хура. Сура (сора, зора) вуче Сунце од ујутру до подне, а Хура од подне до заласка. Веровали су да Хура иде у рај да заноћи, а онда се Сунце

72/ Видети детаљнији опис: Мирослав Димитријевић „Тајне и чудеса града Ђерђелина“, Удружење свесловенске учености Београд, 2014.

ујутру опет јави на истоку. Зато су сви Срби, не само сарбатски (сарматски), кад крећу у бој узвикивали поклич – Хура (Ура). То је значило – Урај, у Рај. Свако ко погине за народ свој и земљу иде у рај. Предводник сарматских чета који први узвикне хура звао је хуратор (упореди данашњу реч урлатор). Хура је дакле бог смрти и раја и ратници су га призивали да узме душе непријатељима њиховим. **Милош Гроздановић тумачи србско име на необичан, али уверљив начин. Наиме, Сора (Сура) значи с неба, коме се додаје префикс би =Сораби. Народ с неба, или небески народ, народ који је веровао у бога Сунце (Сурија, Усил, бог Вид...) и који је највероватније унапређен од ванземаљске цивилизације.**/73

ВОДЕНИ БИК ИЗ СТРИШКЕ БАРЕ

У стришкој бари, југозападно од Параћина у давна времена, када је овде била много већа мочвара, бара или језеро, живео је водени бик, казује легенда. Страшна неман, која се јавља у сумрак (упореди Хурев), од чијег се тамног и продорног гласа леди крв у жилама. Нико није видео ово створење, али предање каже да је огромно и да лудује по језеру – Стришкој бари. Нико од мештана околних села није смео да заноћи у пределу и око Стришке баре из више разлога: стравичан урлик, живо блато, вирови... „ Кажу да водени бик узима душу онога ко се удавио и свом, иначе, стравичном крику додаје још један глас, од сваког дављеника појединачно. Тако када се сви раздеру кроз чељуст воденог бика, диже се коса на глави“./74

73/ Милош Гроздановић: „Срби јесу најстарији народ“, Београд
74/ Душан Бандић, „Народна религија у Срба у 100 појмова,“ Београд, Нолит, 2004.

Слична предања о воденом бику одржала се и у ресавском селу Језеру, које је и добило име по истоименом хидрониму, затим у селу Врановцу код Јагодине, код Белог Поља испод Рудника, у старовлашком селу Дајићи, у шумадијском селу Брајовцу, у рашевачкој бари званој „Канов врбак“/75 и многим другим местима. Велики значај за ову нашу тезу има и научно истраживање Г. Чајлда. Практично, точак историје са брдовитог Балкана покреће управо један Енглез Сер Гордон Чајлд, који тврди да је пре седам хиљада година на српској земљи откривена бронза и њено ковање. Тада долази до незадрживог ширења нашег древног народа који уз помоћ развоја металних алата и оружја успоставља потпуну контролу над племенима из позног каменог доба, на три суседна континента. Ти народи, та бројна племена, **обожавају** велики број богова, **највише бога Бака, оличеног у најмоћнијој животињи, дивљем бику – Туру,** тврди Гордон Чајлд**.** Племство се називало Гети, које други народи касније називају Хетима, Келтима, Галима и Галатима, погрешно преводећи назив нашег (српског) владарског сталежа. **Оно што је Чајлд доказао и признао, а што други историчари поричу, је то да су ови народи уствари Сербска племена.**

Име бога Бака сачувано је до данас у српском именику: Бакићи, Баковићи, Бачићи, Бачаји, Биковићи, Бичићи... Таква презимена, осим у Параћину, налазимо још у свим околним градовима: Јагодини, Свилајнцу, Ћуприји, и у многим припадајућим селима.

75/ Видети детаљнији опис у делу „*Монодраме*“ Мирослава Димитријевића, „Багдала“ Крушевац, 1997

Занимљиво је истаћи извесну историјску симболику у вези са богом и владаром Баком. Последњи српски деспот, и за време турске окупације презивао се Бакић. Павле Бакић је био велики јунак, веома образован човек и полиглота (говорио је, кажу, пет језика и живео је у селу Бања код Аранђеловца. И још једна занимљивост, да ли баш случајна, у близини је и планина Букуља. Моја језичка истраживања говоре да је данашње име ове планине прелик првобитног назива – Бакуља. По богу Баку. По баковима који су по њој пасли. А последњи српски владар деспот Павле Бакић од Бакуље (Букуље), погинуо је у бици код Горјана у близини Осијека 1537. године.

АПОЛОНОВО СВЕТИЛИШТЕ

КОД ПАРАЋИНА

На југоисточној падини Карађорђевог брда код Параћина, у винограду Ђорђа Пешића, трговца, 1896. године пронађено је 11 мермерних плоча у рељефу са мотивима Аполона, тзв „Трачког коњаника“ и „Подунавског јахача“, као и једна вотивна плоча са ликом бога Митре./76

Како се ради о значајном броју археолошких налаза, очигледно се ради и о значајном историјском налазишту–светилишту праисторијских Срба, упркос чињеници да сви археолози, који су проучавали вотивне плоче из Параћина, проглашавају га мањим и безначајнијим светилиштем, а његову локацију још увек не могу тачно да одреде, чак ни приближно, иако је то први локалитет пронађен дуж трасе старог српског Народног пута, Моравског пута, касније ромејског Via militaris–а и Цариградског друма. Та траса пролазила је кроз данашњу општину Параћин, а у праисторијско време покрај „винчанског велеграда“, данас познатог као археолошки локалитет „Слатина“ код Параћина. Локалитет „Слатина“, на северо-источној периферији Параћина, први пут је археолошки регистрован пре Другог светског рата, али се озбиљнијем истраживању приступило тек са изградњом првог аутопута Београд-Ниш. После дуге паузе локалитет је поново истраживан у време када је грађена нова траса Аутопута Е5 1985. и 1986.године.

Нажалост резултати тог истраживања нису достојно

76/ Ч. Марјановић: *Темнићки зборник*, књига 1, Београд 1936., стр.16

представљени јавности, као ни целокупна грађа из периода винчанске културе, а из којих разлога и побуда, може се само наслутити. Насеље „Слатина-Мотел“, како се сада назива у археолошким круговима, лежи на десној обали Црнице, и на јужним падинама Карађорђевог брда. Насеље се сукцесивно ширило од десне обале реке Црнице ка северу, односно ка падинама поменутог брда. Старост овог винчанског насеља се процењује на најмање седам миленијума пре нове ере.

Првобитно насеље се пружало дуж десне обале Црнице, културни слој се налази на око 6 метара дубине, а потом се насеље ширило, тако да локалитет сада обухвата простор већи од 20 хектара. Површина винчанског насеља код Параћина била је много већа, него што су археолози у почетку мислили, чак 150 метара по ширини./77 Тачно место светилишта може се само оквирно одредити, кажу археолози, иако је сваком иоле упућеном у праисторију Срба јасно да се светилиште Аполоново налазило изнад поменутог „винчанског велеграда“, чија се старост процењује на седам хиљада, односно у близини извора „Слатина“, на раскрсници, од које се одваја пут који води према Истоку, данас Зајечару, а у ранијим вековима према Видину и Видинској Србији, као и према путу који води преко Велике Мораве на запад, према Јухору, Левчу и Шумадији, односно западној Србији. А зашто се Аполоново светилиште налазило баш на тако значајној раскрсници путева и поред главног Моравског и Народног пута? Зато што је „Аполон уједно заштитник градова, градских тргова, друмова и улица. Лик му се налазио често украј путева“ . /78

77/ Опширније: М. Димитријевић: *Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба*, први том, стр.74-75, издавач МИРОСЛАВ , Београд, 2014.

78/ Александар Замуровић: *Митологија Грка и Римљана,* издање књижаре „Славија“, Нови Сад, 1936, стр. 37

АПОЛОН ЈЕ ПРВОБИТНИ РАШКИ БОГ АПЛУ

Најпре да видимо ко је Аполон у српској дивонији – митологији?

Древни Рашани (Етрурци) су имали своје божанство АПЛ, које је представљало бога Сунца. АПЛ је приказиван као младић са луком и стрелом. У рашанској или рашкој митологији био је познат и под именом УСИЛ. УСИЛ је онај УСИЈАН (Сунце). А и данас користимо реч-усилен (усиљен), као рецимо у синтагми "усиљен марш"... Код Бугара и Руса АПЛУ је бог грмљавине и муња, а звали су га и Апул. АПЛУ је имао сестру богињу ЛОСНУ или ЛЕСНУ, која је оличавала Месец, а њено име се и до данас задржало у српској митологији као Лесна. Овај божански пар од старих Рашана преузели су Грци и развили га у Аполона и Артемеду, богињу Месеца и лова.

АПЛУ је постао Аполон, приказан у грчкој митологији са истим "исигнијама", луком и стрелом, као и код Рашана, а српска богиња Лосна добила је име Артемида код Грка, а код Римљана - Дијана. Аполон, бог сунца, музике и поезије, био је многоструко божанство: заштитник пророка, вођа муза, бог пастира, чувар путева и градова, обожаван од свих Срба на врло широком ареалу, затим у Грчкој, у Риму, а посебно у време цара Августа, с краја старе и почетком нове, Христове ере.

Аполон и његова сестра Артемеда (римска Дијана) чине један од најважнијих божанских парова античког мита, а слављени су и као заштитници римског царства, према песми *"Кармен секуларе"* славног римског песника *Хорација*.

Међутим, мит о Аполону Грци су преузели од Рашана, односно рашких Срба, који се после Тројанског рата раселише једним делом и на Апенинско полуострво, данашња Италија, и

тамо их касније Римљани преименоваше у Етрурце. Рашко-белашки бог АПЛУ преименован је у Аполона, међутим Артемеда, богиња древних Срба Меда, постала је у грчкој варијанти Деметра. Грци су њено име само прочитали наопако и створено је ново божанство. Римска богиња лова Дијана је уствари старосрбска богиња Тихана (Тијана), што је у сагласју са суштином овог божанства да се буде тих, да се хода тихано или тијано по шуми. Римљани су је једноставно прекрстили у Дијану.

Стари Срби Рашани, прозвани Етрурцима на Апенинском полуострву, у својој митологији имали су још једно важно божанство, још једног бога у женском ентитету, односно богињу МЕНРВУ или МЕНРФУ. Она је оличавала мудрост и разум и била је слављена у сваком месту где су живели Срби Рашани. У градовима су јој подизани храмови и капије, по ондашњим обичајима.

Грци су преузели и ову богињу од Рашана и назвали је Атена, богиња мудрости. Римљани су били мање домишљати, па су само њено србско име МЕНРВА претворили у Минерва, вероватно због лакшег изговора.

Сличност у именима је више него очигледна, а Римљани су Минерву приказивали на сличан начин као и етрурски Срби.

„Мало је божанстава у античком свету која су у тој мери имала у себи збир одлика других божанстава као што је то случај са Аполоном који је законодавац, мантичар, заштитник људи и усева, исцелитељ, бог поморства и бог смрти. **Многи други римски владари на чијем се новцу среће представа Аполона (Комод, Септимије Север, Валеријан) неговали су култ овог божанства. Ни сам Константин до краја свог живота није прекинуо ковање новца са представама Аполона или Митре.** Заправо, култ Непобедивог Сунца (Sol Invictus) почео је да се у Римској империји развија по снажним

утицајем источњачког бога Сунца, отеловљеног у персијском богу светла Митри. Бог Сол, прихваћен као службено божанство Рима у време Аурелијана који му 274. диже храмове, представљао је природни дериват грчких Хелија и Аполона са персијским Митром. /79

„Он се сматра и прадедом целог Ионског (Јованског) племена“/80. Наиме, познато је да се Ионско (грчки) Јонско, у праисторији звало – Јованско море, а тако се звало и цело Јадранско море, које наводно данашње име добило по цару Хадриану.

Грчко Јон је настало од србског Јован./81 Грчки писци су настојали да прикажу само Атињане као Јоне и да су сви други Јонци атинске насеобине, што није тачно јер су Јонци још и Ахајци и Беоћани који нису атинске насеобине. Грци су, у свим временима, Јадранско море називали Јонско море као што се данас зове југоисточни део Јадрана. Осим Грка, нико други није називао Јадранско море - Јонско море. *Велс* се пита како објаснити име Јонско море на западу где није било Јонаца *(31.ст.65)?* Поставља се питање зашто су Грци то море називали Јонским, када на његовим

79/ Небојша Озимић:*Војсковођа, цар, светац – хрестоматија о лику и делу Константина Великог*, Ниш, 1997

80/ Александар Замуровић: *Митологија Грка и Римљана*, издање књижаре „Славија“, Нови Сад, 1936, стр. 38

81/ Опширније: М. Димитријевић: *Из историје Срба старе и нове ере-сакривена историја Срба*, издавач МИРОСЛАВ Београд, 2014., стр. 266-267

обалама није било Грка, а још мање Јона? Одговор је само један: Зато што је на обалама тога мора живео народ Јована које су они називали Јонима. Јадранско море је за старе Грке било - Јованско море, дакле србско море, јер су Јовани (Бели) – Срби.

И Јонија у Малој Азији је опет била земља Јована у којој су се Грци населили. Грци се нису тамо населили у неку пусту земљу, него у земљу која је припадала Карима и коју су они називали Лидијом. Пророк Данијел назива, у Светом писму, Александра Великог: "Сар Јаван" (37.ст.481). То дословно значи - цар Јован. Овај назив пророка Данијела је сасвим тачан јер Александар Велики је био цар целог Хелмског полуострва, односно земље Јован. У Талмуду се и Италија подразумева под Јованом, урачунавајући и Рим. То се име Јован преноси касније и на Цариград, кога подиже цар Константин од рода Јовановог.

ГДЕ СЕ ТАЧНО НАЛАЗИ АПОЛОНОВО СВЕТИЛИШТЕ КОД ПАРАЋИНА?

Већ и сама чињеница да се локалитет Аполоновог светилишта „оквирно“ налазио код винчанског насеља, данашњи назив „Слатина“, упућује нас на закључак да је светилиште Аполоново имало и извор слане, сумпоровите воде, која је истовремено лековита и исцелитељна, и за путнике и за локално становништво, те да место светилишта није случајно изабрано. Ово култно место на падинама Карађорђевог брда изнад Параћина имало је олтар-жртвеник, где су верујући винчански Срби – Моравци приносили дарове Аполону, свом првобитном сунчаном божанству, а традиција се вероватно преносила и у касније векове, када се Аполону у

знак захвалности приносе и мермерне плоче са његовим изрезбареним ликом.

Аполон је био, дакле, заштитник не само путника и друмова, већ и и праисторијског насеља из винчанске културе Срба, код данашњег Параћина. Ни само винчанско насеље-праисторијска метропола није испитана у потпуности, што због савремених изграђених објеката, (аутопут, стамбени и индустријски објекти) што због слабе заинтересованости археолога.

Наравно, да би проналажење тачне локације Аполоновог светилишта изнад Параћина, јединог у долини Велике Мораве и вероватно највећег у овом коридору, отворило многа нова питања и донело нове доказе о старости и величини, о значају народа српског и поморавског у историји света. А то сигурно не иде у прилог онима који желе да уназаде, униште и провинцијализују величанствену културу Моравске Србије и српског народа у целини. Додуше, **кустоси параћинског завичајног музеја кажу да су „то место лоцирали пет стотина метара источно од параћинског гробља“**/82 **на потесу Кнеселачког потока, али за то не пружају баш много убедљиве материјалне доказе, осим неколико новчића нађених поред чесме, већ се задржавају на претпоставкама.** И наравно свако даље и дубље истраживање древне српске праисторије изостало је из више разлога, пре свега финансијских, којих у овом тренутку не поседује ни Министарство културе, као ни завичајни музеј. Наравно, да кустоси у том погледу не сносе главни терет одговорности. Они су са своје стране дали онолико колико су могли у овом тренутку. Аполоново светилиште код Параћина има много шири значај за древну српску културу, а колико нам је

82/ Александар Срндаковић, *Вотивне плочице из Параћина, Темнићки зборник, нова серија, књига 1*, Београд-Параћин, 2007., стр.103

познато, испитивање овог локалитета није предвиђено актуелним археолошким пројектом од стране Археолошког института Србије.

У ниподаштавању српске праисторије иде се толико далеко да се и пронађене мермерне плоче на Аполоновом светилишту датирају у другу половину трећег века Христове ере, јер тако значајни и врло ретки проналасци не могу и сада не смеју бити ни случајно српски, већ само из римског или у најгорем случају рановизантијског периода. /83

Срби не смеју да имају таква ремек дела из далеке прошлости.

Мермерне вотивне плоче из Параћина су по мишљењу свих археолога који су их проучавали, и на које се позива аутор текста *Вотивне плочице из Параћина,* слажу се да су оне примитивно рађене, да су плод провинцијских клесара „који су користили римску и грчку митологију у приказивању локалних божанстава“. Очигледна је тенденциозност да се све то сведе на римски или византијски имитат, да се српско клесарско умеће провинцијализује, да се локални клесари прогласе примитивним мајсторима ... Одвећ прозирно. И жалосно. Опште је позната чињеница из археологије да што су предмети примитивније израде–то су старији. И оригиналнији. Такав је случај код керамике, камена, новчића, а исто је и код мермера. Ово откриће-правило, важи за сваку другу туђу културу, само не и за српску. Српски предмети су обавезно имитати римских, грчких или византијских узора. Само нису српски. Нису оригинално наши. А пре неколико година у Завичајном музеју у Јагодини приређена је изложба о „каменој индустрији“ раног неолита, на коме смо видели прекрасне предмете праисторијског човека - Моравца и технику израде

83/ М. Грбић: *Одабрана грчка и римска пластика у народном музеју у Београду*, Археолошки институт, књига 4, Београд 1958, стр79, 83.

коју археолози не умеју, не могу да нам објасне помоћу римских или византијских узора, како су већ навикли, јер у то време није било ни Рима ни Византије.

Дакле, та каменорезачка традиција на поморавском тлу присутна је још од тзв. раног каменог доба (да употребимо термин „званичне“ науке). И оригинална је, да оригиналнија не може бити. Изворно моравска камена индустрија.

Али одакле су древни српски клесари узимали мермер? Где се налази то рудиште гранита у Великом Поморављу. На то питање добијамо одговор од самог Јована Цвијића: **„Јухор је састављен од кристаластих шкриљаца кроз које је пробила једна већа гранитна маса између села Јовца и Рашевице“** /84 Дакле и тај проблем је решив. **Локални моравски мајстори су чували и настављали клесарску традицију из најранијих дана српске древне цивилизације, односно из периода камене индустрије Срба.** То је, такође, болно место за све археологе, који „проучавају“ по строгим упутствима једне друге, злоћудне историјске школе. Како Србима признати тако висок ниво цивилизације у далекој праисторији? Нажалост, истина полако излази на видело, многи од садашњих заговорника северњачке школе се припремају да се удену у корпус научника Аутохтонистичке историјске школе, што се може очитати из њихових радова. То за сада раде врло опрезно, али се прилагођавају, да не остану на маргини историографије, свесни да су целог живота препричавали туђе конструкције и историјске неистине. Међутим, упорни и мање обазриви или недовољно информисани археолози и даље форсирају само тзв. римску

84/ Др Јован Цвијић: Сабрана дела, *Геоморфологија*, издавачи САНУ, Књижевне новине, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1991., стр. 211

културу. А као доказ да то Аполоново светилиште потиче из времена друге половине трећег века нове ере, наводно јесу новчићи Емилијана и Галијена. Не оспоравамо да су новчићи можда баш из тог периода и баш код те чесме (Кнеселачке) нађени, али то није никакав доказ да се Аполоново светилиште налазило баш на том месту. Узгред, колико нам је познато вода са Кнеселачке чесме није била слана, сумпоровита, док је истицала из цеви, па се не може повезати са праисторијском „Слатином“, коју спомиње Ч. Марјановић у „Темнићком зборнику“, а испод које се развијао праисторијски мегаполис. Знамо, такође, да је свака лековита вода – даривана вода, како се каже у Поморављу, и не сумњамо да су и ту воду, можда баш и у том рановизантијском периоду, даривали путници, намерници, болесници... Као и сваку другу воду која им помаже, а што се чини и данас. Али Аполоново светилиште, ипак није нађено, није потврђено, није ископано, и по свој прилици никада и неће. Вотивне плоче дариване Аполону, Митри, измишљеном „трачком коњанику“ су можда чак и део кућног религиозног инвентара, закључује се у тексту посвећеном мермерним плочама са Аполоновог светилишта. /85

85/ Текст је објављен у *Темнићком зборнику*, нова серија, књига 1, Београд – Параћин, 2007. стр.104

ПРОКЛЕТА ЈЕРИНА
И БОГИЊА ЈАРИНА

У митопоетици народа параћинског краја име Проклете Јерине се спомиње два пута - у вези са Јухор-планином и са брдом Чокоће, изнад села Забреге. На Јухору постоји град који се по легенди приписује Проклетој Јерини, а ради се о остацима средњевековне тврђаве код села Драгошевца, где се на темељима још увек могу разазнати остаци две куле. На брду Чокоћу, изнад кањона Црнице, у средишту некадашњег града Петруса, постоји огромна стена – мегалит, округластог (елипсастог) облика, за коју се у народу овога краја верује да ју је ту донела Проклета Јерина у – кецељи. Иако на први поглед тако делује, ова прича није ни мало наивна. Напротив.

У Србији има много старих зидина који се приписују Проклетој Јерини. Осим поменутог града на Јухору код села Драгошевца, њој се приписују и следећи градови-утврђења: Маглич (Ибарска долина), Ковин (код Пријепоља), Бован (код Сокобање), Грабовац (код Трстеника), Козник (код Пљеваља), Бранговићи (код Ваљева), Јеринин град (код Баточине) и Книнац (код Пећи), град који се још зове и Јерињe или Јарињe.

Проклета Јерина, односно принцеза Ирина (око 1400-1457), кћерка Димитрија Кантакузина, као историјска личност, била је друга жена српског деспота Ђурђа Бранковића (1427-1456), са којим је изродила петоро деце. Сматра се да принцеза Мара, која је због политичких разлога морала да иде у Бајазитов харем, и коју је српски народ испраћао у сузама дуж цариградског пута, потиче из првог брака Ђурђа Бранковића, односно није Јеринина кћи.

Па ипак, народно предање је нанело велику неправду деспотици Јерини, сваливши сав свој бес на њу-странкињу, због великих мука и кулука приликом зидања нове српске

престонице – Смедерева, подигнуте у рекордно кратком времену за свега десетак година. То је најбрже изграђена тврђава у Европи тога доба. Јерина је умрла првих дана маја 1457. године као монахиња у манастиру на Руднику. Неки историчари сматрају да ју је отровао син Лазар.

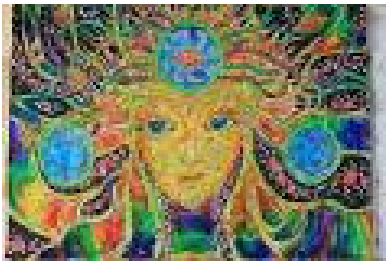

Јарина, Јарила, парнака бога Јарија (Арија), Јарког (бога Сунце) симболизовала је топлоту, цвеће и пролеће

У србској-словенској митологији Јарина је богиња, парнака бога Јарила, Јарија или Арија, односно – бога Сунца. Тим именом су Срби и остала племена великог словенског океана народа, звали Сунце, које је одувек било врхунски бог – Серба, пошто су се Сербима звали сви данашњи Словени у далекој праисторији.

У једној легенди се каже како у Црном замку беше прикована Јарина и до ње Јарило, који се потом ухвати у коштац са непријатељем и спаси себе и Јарину.

„Код Источних Словена, Јарило је означавао бога контрадикторних саставница. Он је с једне стране оплодитељ, бог благородног пролећа, али, са друге стране, он је и бог љубавне страсти, и уз све то подмлађене пролећне снаге. Приликом прослава посвећених богу Јарилу, у многим местима где су обреди вршени, у церемонији се могла сагледати уска веза овога божанства са летњим непогодама, у чему постоји велика сличност са функцијом бога Перуна који

даје кишу. О структури бога Јарила или Јаровита постоје, углавном, две претпоставке: а) да је реч пре свега о ратном богу са компетенцијама соларнога божанства - и утолико је сличан грчком Аполону, и друга, б) да је то божанство плодности, са снажним елементима Диониске структуре. Није ли, можда, исправније казати да је то Бог који у соларном пантеону има посебну компетенцију: он бдије над свеколиким растињем? 2. Јарило као ратни и соларни бог. И само име Јаровит о томе говори. Наиме, језичка форма овога бога у верзији Западних, Поморанских Словена = "Јаровит", састоји се од две речи: јар што значи "жесток, ватрен, жустар" и вит, суфикс за образовање личног имена. Термин има паралелу у личним именима: Јарослав, Јарополк... Поједини аналитичари, полазећи од етимологије израза.-јар и свет, идентификовали су Јаровита не само са Световидом, већ и са Сварожићем, будући да су оба наведена термина: јар и свет - епитети бога Сварожића“/86

„Да се у нашим песмама сасвим експлицитно Јарило појављује као ратни бог, и још ближе, да је повезан са српским националним ратничким култом, светим Царом Лазарем, говори следећа лазаричка песма из Новог Пазара (I, бр. 148). Песма нам казује како се спремају Лазарице, како се облаче. После тога игра се коло, којом приликом лепо обучено мушко дете иде из руке у руку, и пева се:

"Лази, лази, Лазаре!
Наш силени Јарило!

86/ Др Војислав Шешељ: *О старој српској религији-Јарило између Аполона и Дионизиј* - Форум Српски националисти)

Ој Јарило божило!
Наш престрашни рабрило!
Војска ти се готови:
У Грмове лугове
... У Драшкове ограње.
Силна војска велика:
Обучена црвено.
... Светлу боју Јарила, /
Опосана зелено.
Тврдом ветком дубовом.
Тврдом граном и светом,
Да побједи душмана.
Огрнуто плаветно, /
Да му буде стасито,
Тврдо јако стасито,
Свето красно и стално,
Пригрнуто пребело,
Да му буде невино.
Лази лази Лазаре!
Наш ти мили Божоле!
... Наш Божоло Јарило!
Наше красно ратило
Твоја војска Ратова:
Обучена црвено,
Опасана зелено,
Огрнута плаветно.
Прегрнута пребело ...
Бојак бије и бије:
Са тим љутим Татаром".

Дакле, војска Јарила (Јаровита), или Световида, носи ратничке тробојке: плаво, црвено, бело. Плаво - симбол

тврдоће, стаситости и снаге, сталности и свете лепоте; црвена - симбол Јарила - јарости, беса, али то је и светла боја Јарила - тј. Световида; најзад бела - симбол је невиности. У песми Лазар и Јарило су једно исто божанство, у чијим ликовима доминира древнији старословенски архетип Јарила, и нови, национално српски, који се профилисао у историјско-ратничком времену Срба. О томе се приповеда и у песми која припада истом лазаричком циклусу“./87

Сећање на Јарила код Срба, исказује се претежно у оквиру христијанизованог лазаричког обичаја, који пада, такође, око Ђурђевдана, боље речено Ускрса, за које се везује нарочити круг

митолошких песама. Венци којима се ките лазарице узимају се од грма и храста. Пошто су лазарице спремне за ритуал, одиграју коло, а затим би неко лепо обучено мушко дете преносиле из руке у руку, и том приликом певале би следећу песму:

"Лази лази Лазаре!
Наш силени Јарило!
Ој Јарило божило
Наш престрашни рабрило!
Војска ти се готови"

Видимо како су, према митолошкој структути, Лазар и Јарило

87/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског*, књига 1, Београд, 1869: бр. 165

једно и исто божанство, с тим што је древнији старословенски лик у ствари Јарило, а нови, национални и сасвим српски - Лазар, профилисан у историјско-ратничком времену Срба. Песма још приповеда:

"Обрни се Лазаре, Наш прерабри Јаруне!"/88

Јарило је, дакле, храбар, он има бојног коња и сребрно седло. Дакле, према нашем фолклору, лик Јарилов се указује и као ратни бог Срба, као бог који спроводи одлуке Правде, што се добро сагледава из српске песме у којој ђаче самоуче проучава Правду:
„Оно чита књиге царославне,
Понајвише тога светог Праве,
И његова Јариала слуге,
Огњенога слуге" /89

И у овој се песми уочава преплет древних, паганских и хришћанских мотива. За нас је важно, међутим, да сагледамо структуру божанства. Када песма казује:

„Ал' не гори ђаче самоуче,
Држи свету књигу у рукама,
Свету књигу великога Праве,

---

88 / Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског*, књига 1, Београд, 1869: бр. 166

89/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског*, књига 3, 1875: бр. 69

И његова слуге огњенога,
Огњенога слуге Јариала", /90

ми видимо да је Јарило у бити огњени бог, слуга Бога Правде. Генеалошка структура српских божанстава види се јасно из једне песме из Милојевићеве треће збирке
коју смо већ анализирали. Врховни је бог Триглав, а најмилији син: Световид. Једино није сасвим јасно да ли су братски повезана божанства која следе: Јаровит, Поревит, Рановит, Радигост, Права, Прова, Ђурашин, Давор и Самовил, као браћа Световидова, или су, пак, све то синови моћнога Триглава. У томе поретку налази се и Јаровит. У песми која следи јављују се карактеристични атрибути Јарила:
"Јарило се страшно наљутио,
Купалу је одузео блага,
А Коледу плода сахрањена,
Те прижеже што год већма може,
Сву ми воду Јарил изсушио

...И то би им доста јада било
Но да видиш Јарила Ђурима,
А са својим побро Даворaном,
Те просуше по земљи јадове"./91

“Дакле, како се Јаровит - Јарило показује уједно и као хришћански св. Ђорђе, располажући снагом сунца које све

90/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског*, књига 3, 1875: бр. 177

91/ Милош С. Милојевић: *Песме и обичаји укупног народа србског*, књига., 3, 1875: бр. 193

сажеже, и тиме исушује воду, онда се Јарило одређује и као лик у близини "сунчевих" божанстава, ако већ није и сам сунчев Бог. Исто тако, ако је из досадашњих анализа постало евидентно да је св. Ђорђе или Ђурђе супституција великога божанства пролећа, Триглава или Велеса, онда наведена песма, као и диониска структура коју празник посвећен Јарилу имплицира, још једном доводе Јарила у блиску везу са Ђурђевданом. О бројним топонимима са основом "јар" видети у Српским митолошким мапама.“/92

Србску праисторијску богињу Јарину, Грци су преузели у своју митологију као – Херу, а Римљани као Јунону. У првотном завичају, у поддунавској Србији, бројна србска племена су, такође, поштовала свог бога Сунца или бога јаве – Јавана, односно Јована. Римљани су га преименовали у Јупитера. У праисторији Срба, вероватно негде око 5500 година пре нове ере, бог Сунце Јован се често именује другим именом бог Вид, Свети Вид (Видовдан). Оба имена остала су у употреби код Срба и Словена. „Значај Јарила се објашњава из самог његовог имена и сачуваним предањем о њему. Корен јар повезује у себи појмове а) пролећно свитање и топлоту, б) младу силу, в) љубавну страст, похотљивост и плодност. У карпатским планинама јар (пољ. iar, iaro, чеш. gar, garo) - пролеће, тј. јасно и топло годишње доба, јарец - мај, српски јара - жар који пече, јарко сунце - исто што и наше "красно сунце". Даља етимологија: српски: јаро жито, пољ. iare zboże, jarica -

---

92/ Др Војислав Шешељ: *О старој српској религији-Јарило између Аполона и Дионизија*- Форум Српски националисти

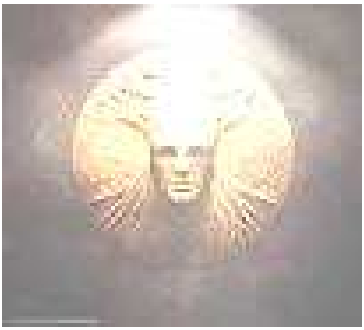

Древни српски Бог Сунце или Јарило, Јариј, Јарки. Срби и данас двоструко изговарају његово праисторијско име – ЈАРКО Сунце

пшеница, српски јарица - летњи плод, јаровик.“ У песми која следи (III, бр. 193) јављају се следећи атрибути јарила:

> "Јарило се страшно наљутио, / Купалу је одузео блага, / А Коледу плода сахрањена. / Те прижеже што год већма може, / Сву ми воду Јарил изсушио / ... И то би им доста јада било, / Но да видиш Јарила Ђурима, / А са својим побро Даворaном, / Те просуше по земљи јадове".

Дакле, Јаровит - Јарило, као хришћански св. Ђорђе, располаже снагом сунца која све сажеже, сву воду може исушити; близак је божанству Сунца, ако већ није и сам сунчани Бог. Побратим Јарила, јесте Давор, нека врста зла Бога. У другим песмама то је и Смртни бог. Јаровит - јаросне природе, коме је примерен атрибут беса, у братском је односу са Давором, те спада у онај ред богова, који кажњавају. Видимо, такође, да се Јарило доводи у везу са Ђуримом, тј. са св. Ђорђем - који убија аждаху. И у следећој песми се овај однос понавља, али сада од других казивача (III, бр. 223).

Песма се пева на свадбама кад невесту "доведу момачкој кући".

"Драги змеје, коуде ће ме носиш? / ... Свекат ти је тај
вељи Триглаве, / А свекрва стара Живанија, / А девери
Праве, Световиде, / Страшин Ђурим и силин Јаројле, /
Се Божићи мили Белбожићи, / А јетрве младе
Белбожиће, / Што се светлат како јасно соулнце".

И Јарлиова парнака Јарила или Јарина такође се етимолошки и митопоетски везује за исти корен.

Сада је, верујем, много јаснија разлика између Проклете Јерине и богиње Јарине (Јариле). Очигледно да су Срби средином 15. века, због тешког рада на зидању Смедерева, замрзли и све остале утврђене градове, (које је Ђурађ опремао, а Турци освајали и рушили у два-три наврата), прозвавши их градовима Проклете Јерине.

Да је очигледно дошло до замене имена Јерине и Јарине (Јариле) показује нам управо легенда о каменој громади – мегалиту на брду Чокоћу, кога је наводно Јерина (Проклета) донела у кецељи и ту оставила.

Богиња Џана (Девана, Девица) која је родила Бога Јарила

Њој су посвећена многа места у Србији: Девана, Девици, Девица - више пута, Дивич, Девча, Г.Д. Девча, Г.Д. Девање; Ђевички поток, Девајска р., Девичка шума, Дева, Девићи, Дивичњак, Девичњак, Девча, Дивинац, Девотин, Девино брдо, Деваје, Девље, Девчанска р, Девчански п., Девовићи; у Црној Гори: Дивци, Девић Бор, Рт Девиштење, Девич Кам., Девич Стијена; у Македонији: Девич, Дивчи глава, Девча, Деваје, Дева, Кар Дева, Дивиче, Дивице, Девич, Девија бајир; у Босни и Херцеговини: Дивич, Девица, Девичина гл., Девина ил., Девички поток, Г.Д. Девање, Дијева, Дијевчово бр., Девићи, Дивиница, Ђевич кам., Ђевички п., Девице, Дивин, Дивина глава, Невјестина гл; у Словенији; Девин, Девце, Девјак, Девице, Девница, Девница р., Девина, Девиншчина, Девица Марија.

У питању је, свакако изузетно стара легенда, по којој је ту стену поставила богиња Јарина, парнака бога Јарила – Сунца. Ако знамо да су древни Срби познавали астрономију и кретање небеских тела и Сунца, измислили први календар на свету, онда су свакако знали да је и Земља откинути део Сунца, који се хлади. Ако је и земља део Сунца, онда је и петрушка стена ту донета „у кецељи богиње Јарине“. Наравно, реч је о метафори. Због омразе према Јерини (Проклетој) али и недовољног познавања старе србске дивоније (митологије) народ овога краја је једноставно преличио древну причу о стени и приписао је омраженој деспотици Јерини, пошто се стена налази усред древнога Петрус града.

Ова камена громада дугачка је 10, а висока 8 метара, у народу је позната као Крстата стена. Ђури Јакшићу је послужила као инспирација за чувену родољубиву песму „Отаџбина“ која почиње стиховима: „И само дотле, до тог

камена, до тог бедема...“. У овим стиховима има историјске истине, јер су ова стена и бедем града Петруса дуго векова

Крстата стена на граду Петрусу, у праисторији култно место посвећено Богу Сунцу – Јарилу и парнаки Јарини-Јарили

били камени међаши Немањићке Србије, у Петрушкој крајини.

У предхришћанска времена ова петрушка стена је била култно место, где су Срби прослављали Бога Јарила и богињу Јарину (Јарилу).

ЦАР ЈУСТИНИЈАН ПРВИ
И ТРИ ВЕТРЕНА

Велики цар Јустинијан I (527-565), господар србско-ромејског царства, био је пореклом Србин. Ни један цар после њега није успео да обједини све територије Медитерана (Медитеран=Медска земља) на три континента, а Бело море (данас Средоземно) да постане само „језеро“ усред царства. Најугледнији хроничари тога времена Прокопије и Теофан Јустинијановог оца називају – Сабатиос, на грчком. У питању је чисто србско име Саватије, које ни сада није ретко у србском именослову. Саватија су његови земљаци звали старим именом – Исток. А то је и данас популарно србско и словенско име. Јустинијанова мајка се звала – Бегленица, што је старосрбски синоним за вилу, односно – Виленицу. Бегленица је угледница, лепотица. И данас стари људи кажу да се момак и девојка – бег(л)енишу.

Теофил, лични биограф цара Јустинијана Првог, његово име бележи као – Правда, а тако су га називали и Срби из његовог завичаја. И на латинском језику име Јустинијанус, према богињи правде Јустицији, у србском преводу значи – Правдољуб. Правдин, односно Јустинијанов главни војсковођа носио је, такође, чисто србско (словенско) име – Велизар. Оно и данас постоји у србском ономастикону. То све сазнајемо из царске хронике коју је водио лични Правдин - Јустинијанов биограф 534. године.

Место рођења цара Правде-Јустинијана Првог, Грци бележе са два топонима - „Chron. Paschale“ и „Joan Malas“, што је грчки назив за **србски топоним – Ведериана или Ветеријана. Ово место се касније појављује на историјским картама као – Ветрен. „Очигледно је, а то су античке карте и**

показале, да се имена места од антике углавном нису мењала што је нормаллно и очекивано, јер се ни народ, у великој већини, а који од искона настањује ове просторе, није мењао.

Господар србско-ромејског царства, цар Правда или Јустинијан Први

Називи су романизовани и грецзирани јер су те називе записивали грчки и римски писари, па су их или изопачавали према свом начину изговора или су их преводили по смислу и значењу на свој језик, као што видимо на овом примеру“, пише Павел Шафарик./93 Према запису, цар изгради касније ради величања своје домовине (Србије- наша примедба), град Јустинијана Прима, али не на месту Ветеријана, односно Ветрена, већ у његовој близини. О овоме читалац се може још потпуније обавестити из дела „Словенске старожитности“ или „Словенске старине“ Павела Јосифа Шафарика, генијалног историчара, који на етимолошки, лингвистички и на строго научно утемељен начин, доказује аутохтоност и старину Срба и Словена на Хему (Балкану), али и на много ширим

93/ Павле Шафарик: *Словенске старине*, Београд, 1896.

просторима, односно на више од две трећине Европе. Чак и љути противник аутохтонистичке историјске школе Иларион Руварац, признаје стручност и утемељеност његове историје, иако се са њом није слагао.

Велики археолошки локалитет Јустинијана Прима се налази у близини Лебана и данас се зове - Царичин град. У шестом веку био је један од највећих и најзначајнијих градова на српском Балкану, односно у српско ромејском царству.

На левој, западној обали велике Мораве, такође, постоје топоними – Ветрен (Велики и Мали). Велики Ветрен (774) је највиши врх планине Јухор, територија општине Параћин. У каквој вези могу бити Ветрен код Лебана и Ветрен код Параћина? Најпре да кажемо да им је корен речи и порекло исто. Оба ВЕТРЕНА, (односно сва три Ветрена) носе име највећег змајевског чудовишта из српске, односно виндске или ведске, индоаријске митологије - ВРЕТХРЕ.

ВРЕТХРЕ, је био огроман змај, кога је могао да победи једино врхунски бог Индра. Индри се ова победа над ВРЕТХРЕНОМ убраја у највеће подвиге старосрбске-ведске и хиндуистичке митологије. Древна српска народна песма вели да „Колико је у Срба јунака/свакога је вила повијала/ а многе су змајеви родили“. С обзиром да се Правдина-Јустинијанова мајка звала Виленица, а отац Сабатије, односно Саватије, ниже божанство које је у древној српској и словенској митологији важило за расплодног бога, може се са митолошког аспекта говорити о логичној повезаности царевог змајевитог порекла и места рођења, које, такође, носи змајевито име.

Да ли Јустинијан Први или цар Правда има додирних тачака у стварном историјском контексту са јухорским Ветреном? Наравно. Званични историчари тај период називају рано византијским, када цар Јустинијан Први утврђује градове

и границе свог царства, и подиже велелепне градове Јустинијану Прима и Јустинијану Секунда, али утврђује и друге градове у Србији. У доба цара Јустинијана, који је рођен на нашим просторима, много се градило на Балкану. Осим Јустинијане Приме, који је несумњиво највећи комплекс подигнут у то доба, обновљене су многе старе тврђаве, а грађене су и нове.

Истраживања на Момчиловом граду изнад Поточца,/94 село испод Ветрена, потврдила су да је тај град обнављан у поменутом периоду. На том локалитету нађен је и новац из времена цара Јустинијана Првог.

Из тог периода пронађен је и новац на локалитетима у Рашевици: Главица и двориште Милојевића испод Главице, брда на којем се налазило мање утврђење, кастел или стражарница. **Такође је у Јустинијаново време обновљен и древни јухорски град на врху Ветрена, првобитно саграђен око 10000-8000 година пре нове ере, а који никада није губио свој гео-стратешки значај. И на Ветрену су пронађени ромејски новчићи из времена цара Јустинијана и његове династије**. Србско-ромејски цар Јустинијан Први, један од највећих владара на србско-ромејском престолу био је и највећи градитељ тзв. римскога царства. Градио је свуда по царевини, која је у потпуности заокруживала Бело Море, како су Срби називали данашње Средоземно море, и од европске, и од блискоисточне и од афричке стране. Поново је обновио Медско царство око овог мора, кога су Римљани звали – Медитеран или Медска земља./95

94/ Новчићи које је ковао Јустинијан Први, пронађени код Момчиловог града у Поточцу, који се у народу зове и Градиште, налазе се у Завичајном музеју у Јагодини

95/ Већ и из самог овог имена се види да је то земља Меда. На латинском terra=земља, тако да сложеница Меди-тера(н) значи Медска земља или Земља Меда.

О огромним градитељским подухватима цара Јустинијана (српски Правдољуба), налазимо податке код Прокопија. Из
тога опширног описа доносимо најважније пасусе: „Негде у покрајини европских Дарданаца који живе иза границе Трачана, у непосредној близини кастела званог **Bederiana (Ветериана),** беше село по имену Taurisium./96 Ту је рођен цар Јустинијан, оснивач светског царства. Опасавши на брзу руку ово село зидом у облику четвороугла и подигавши на сваком углу по једну кулу, начини кастел са четирикуле (Τετραπυργίαν), па га тако и назва. А поред самог тог места сагради дивну варош и назва је Iustiniana Prima - на латинском језику то значи Прва - одужујући се на тај начин својој родитељки. Иначе, било би прикладно (καίτοι έχρην) да су међусобно здружени сви Ромеји узели учешћа у овој обавези, будући да је овај крај отхранио свима заједничког спасиоца. Сазидавши тамо и водовод, постиже да град непрекидно обилује непресушном водом. И много других знатних и помена достојних (грађевина) саградио је оснивач града. Није лако побројати све храмове божје, немогуће је описати све зграде за надлештва, величину тремова, лепоту тргова, чесме, улице, купатила, продавнице. Беше то просто напросто град велик и многољудан и у сваком другом погледу напредан и достојан да буде метропола читаве области. Јер до толико великог значаја се успео. Поред тога, одабран је и за архиепископско седиште Илирика, пошто су остали градови изостајали за њим као првим градом по величини. На тај начин он је цару узвратио славу. Јер он се поноси што је родио цара и обратно, овај се дичи што је саградио град. И ово мало што рекох биће довољно./97

96/ Taurus=бик на латинском, дакле село Баково или Биково, посвећено вероватно србском богу Баку- прим. М. Д.

97/ Прокопије, *О Словенима и Антима*

Јер немогуће је све подробно излагати пошто је неминовно да сваки опис цара достојног града испадне лошије него му приличи. И кастел Бедеријану обнови из темеља и утврди много боље. У Дарданији беше стари град који се звао Ulpiana.Порушивши скоро читав бедем тога града - био је, наиме, јако непоуздан и сасвим неупотребљив - те изградивши у њему врло много других дивних грађевина (έγκαλλωπίσματα) и подигавши га до дивног уређења какво је сада, назва га Iustiniana Secunda. Secunda на латинском значи друга. Њој у близини подиже и другу варош које пре није било и назва је, према имену свога стрица, Iustinopolis. Увидевши да су временом већ оштећени зидови и Сардике (Σαρδικης) и Ниша, па и Германије и Пауталије, утврди их и учини неосвојивим за непријатеље. На подручју између ових градова подиже још три градића (πολίχνια), и то Cratiscara и Quimedava и Rumisianam. И тако те градове (πόλεις) из темеља нове сагради. Желећи да као најсигурнију заштиту овим (местима), као и читавој Европи, учини реку Дунав, осигурао је обалу те реке многобројним утврдама, о чему ћу мало доцније говорити, и дуж читаве обале разместио војне стражарнице (φυλακτήρια στρατιωτών) да би се помоћу њих најсигурније спречило прелажење од стране тамошњих варвара.“*(De aedif. IV l, p. 104,20-107,2)*/98 „Вредно је набројати и остала утврђења (δχυρώματα) која је подигао у том делу Европе. Кад бисмо ми попис утврђења, која је цар Јустинијан тамо изградио, сачинили код неких других људи који станују дадеко и имају друкчије државно уређење, онда би, знам сигурно, наша прича, пошто би ту била нужно без сведока, изгледала измишљена и сасвнм невероватна због великог

98/ Прокопије, *О Словенима и Антима*

броја дела. Али сада - није, наиме, тешко да се изблиза проверава, и с нама је веома много људи који отуда долазе - ајде без икаква оклевања, смело износећи (νεανιευσάμενοι) поуздану истину,избројимо утврђења која је у покрајинама, малопре поменутим, изградио цар Јустинијан, било обнављајући оштећене делове тврђава било подижући нове бедеме.

„Тако је цар Јустинијан утврдио читаву унутрашњост Илирика. А сада ћу изложити на који је начин и обалу реке Истра, коју називају и Дунав, утврдио кастелима (ερύμασί) и војним стражарама (φυλακτηρίοις στρατιωτών). Да би тамо настањеним варварима спречили прелажење преко Дунава некадашњи римски цареви су заштитили читаву обалу те реке утврђењима, подижући градиће (πολίσματα) и тврђавене само на десној страни реке, него понегде и на супротној.

Они ова утврђења нису изградили тако да буду неприступачна нападачу ако би се који појавио, него тек толико да обала реке не остане без војника, пошто тамошњи варвари уопште нису знали освајати тврђаве. Много њихових тврђава доиста сводило се на једну кулу (πύργον), па се с правом називају монопирги (μονοπύργια), а посада у њима беше сасвим малобројна. То је тада било довољно ваварварска племена толико заплаши да се клоне сваког нападана Римљане. Кад је пак доцније провалио Атила са огромном војском, без икакве је муке сва утврђења сравнио са земљом и велики део римског царства опљачкао, будући да му се нико није супротстављао. Али цар Јустинијан поново изгради оно што је било порушено, и то не онако како је пре било, него обично у облику веома јаког утврђења, а поред тога и сам је

изградио врло много нових. На тај начин он је ромејском царству сасвим повратио већ изгубљену сигурност. А како је све то изведено, сада ћу изложити. Река Дунав извире у планинама Келта који се сада називају Галима. Захвата велико пространство, највећим делом пусто земљиште, а понегде настањено и варварима који проводе живот у дивљини и без додира са осталим светом. Кад се сасвим приближи (Дунав) Дакији онда тек ту, како изгледа, почиње да дели варваре, који држе крајеве с његове леве обале, од ромејске државе која је на десној страни. Због тога Ромеји тај део Дакије називају Dacia Ripensis. Јер ripa на латинском значи обала. После извесног времена варвари га освојише (Сингидунум) и пошто га одмах разорише до темеља, учинише га потпуно пустим. На исти начин поступише и са великом већином осталих утврђења. Изградивши изнова читав (град Сингидунум) и опасавши га веома чврстим бедемом, поново створи сјајан и велике хвале достојан град. Најдаље на осмом миљоказу од града Сингидунума подиже и један нов, необично јак кастел који с правом називају Octavum. Недалеко испред њега лежао је стари град Viminacium. Изградивши га потпуно изнова - био је, наиме, порушен до самих темеља много раније - цар створи нови град“, записао је Прокопије./99 Јустинијанова династија: **Јустин I** (518—527) **Јустинијан I** (527—565) **Јустин II** (565—578) **Тиберије II Константин** (578—582) **Маврикије** (582—600.

99/ Исто

РАТАРИ – ИМЕ ВЕДСКЕ БОГИЊЕ И СРБСКОГ ПЛЕМЕНА

На топографској карти Србије данас су уписана три села под именом РАТАРИ,/100 која су, узгред да напоменемо, пре скоро четрдесет година потписала повељу о братимљењу и сваке године одржавају културно-спортске сусрете под називом "Ратаријада".

Ратари – село у параћинској општини, носи име ведске богиње звезда - Ратри и великог србског племена Ратари

И најскептичнији филолози и лингвисти смели би да се закуну да је име овог тросеља настало од речи РАТАР = ЗЕМЉОДЕЛАЦ, ЗЕМЉОРАДНИК. На њихову жалост, порекло овог имена је много дубље и старије.

Потиче још из времена "ведских људи", кад су Аријевски Срби боравили у Индији и поштовали богињу РАТРИ, "која је сјајем својих очију (звезда) растеривала мрак и помагала људима да се снађу у помрчини".Уживала је велико поштовање у аријевској цивилизацији, а Срби су, по пресељењу, дивљење према својој божици пренели и у Србију, и чак три своје насеобине назвали именом звездане богиње РАТРИ. РАТАРИ су, дакле, села звезданог божанства,

---

100/ Ратари : села код Обреновца, код Смедеревске Паланке и код Параћина

праисторијска ЗВЕЗДАЊА, која и данас сијају на земљи, али и у српском језику.

Аријевска богиња звезданог неба - Ратри сачувала се и у имену српског племена Ратари. Ратари су део великог српског народа Вељића или Љутића, једног од највећих у Европи, поред Бодрића, који су играли изузетно важну улогу у стварању данашње Европе, у историјским, културним и политичким догађајима. У нашој епској народној поезији најпознатији јунак Вељића то јест Љутића је чувени – Љутица Богдан. Вељића данас има у селу Поточцу, код Прокупља, у Београду и другим местима. Вељић – је презиме изведено од етнонима – имена старог српског народа.

Милош С. Милојевић/101 описује племе Ратари на територији данашње Немачке. **Осим Ратара, велики Вељицки народ састојао се и од следећих племена: Рујани или Рујанци, Доленићи, Широпани и Кићани. Сва ова племена Вељића живе западно од Одре и понемчена су под истим именом Волгастени. Једино Рујанци су добили ново име – Ругијани.**

.

Црква Свете Петке у селу Ратару код Параћина

101/ Милош С. Милојевић: *Одломци историје Срба...* Српско учено друштво, Државна штампарија Београд, 1872, репринт ИКП „Никола Пашић“, Београд, 2000

Ратари, дакле, носе име ведске богиње Ратре, али и име српског народа - Ратари, који се није сасвим иселио из поддунавске Србије и Мораве на север Европе и у Немачку, већ је један значајан део остао и у данашњој Србији, о чему нам на најбољи начин сведоче топоними три села Ратара: код Параћина, Обреновца и Смедеревске Паланке.

Сва три Ратара су насељена Србима, православне вере, а у параћинском Ратару постоји и црква посвећена Светој Петки, српској заштитници, светици, која је по рођењу била Србкиња.

ИРАН - СЕЛО У ПЕТРУШКОЈ ЖУПИ

У својој студији „Средњевековна архитектура петрушке области“ мр Радослав Прокић/102 међу несталим средњовековним насељима спомиње и село - Иран – за које није сигуран где се могло тачно налазити у Петрушкој жупи, али сматра да је то можда локација код данашњег села Давидовца или у Кулајни подно планине Бабе.

Предео Кулајне, подно планине Бабе, где се можда налазило средњевековно село – Иран

Већ сам назив села – Иран, врло је необичан, самим тим и интригантан. Поред државе Иран, у којој се налази и старо село Ираниан, а у Републици Северна Осетија, у реону Кировскиј, село истоветног назива – Иран, село под истим називом имали су и Срби на Балкану.

Где се деде средњевековно петрушко село Иран, тешко је одговорити, јер су бројне сеобе, након Косовског боја и турске најезде, однеле много тога у заборав.

Праисторијско србско племе Парси, део великог народа

102/ Радослав Прокић: *Средњевековна архитектура Петрушке области*, „Светлост“ Крагујевац, 1982.

Меда, живело је на територији Кучајских планина, источно од данашњег Параћина. Један део тог пастирског племена, кренуо је за својим вођом Србиндом у поход према Индији. Највећи део Парса, касније Персијца, Персијанаца, зауставио се на Персијској висоравни, која се касније назва – Иранска висораван и Иран. Нећемо овде говорити о успону тог србског медског народа и његовом огромном Персијском царству, али можемо претпоставити да је једно средњовековно насеље близу Параћина задржало име – Иран, по племену које је ту живело.

Милош С. Милојевић, необорива историјска громада истине о србском народу кроз протекле миленијуме, **на простору Помераније, поред Балтичког или Ерског мора, налази племе Ирани (Рани) и Иранци (Ранци). По повратку из Индије, око 3000 године пре нове ере, један део потомака Парса или Иранаца вратио се на огњиште својих прадедова у предео Кучајских планина и ту се настанио. Свом селу је дао старо име – Иран. Други део потомака старих Персијаца или Иранаца, отишао је према северу Европе, где их поред Балтика у Помераниј налази и** Милош С. Милојевић **као Иране (Ране) и Иранце (Ранце). Нажалост, и ово племе је својевремено понемчено под именом Ругијани.**

„Ипак, да се вратимо Сербону, славном Хераку који је у митологији познат под именом Херакло. Хераково име се и данас налази у многим топонимима широм Европе и Азије **Тако нас име савременог Ирака (простор негдашње Асирије) доводи до недвосмисленог закључка да је тај назив остао још из Сербоновог доба, те да је то само, током времена, незнатно измењено Хераково име.**

Па и назив Ирана (Персије) проистекао је на сличан начин, јер је Херан исто што и Херак, то јесте, Сербон –

пише др Јован Деретић /103 и наставља: „У прилог горе наведеној претпоставци иду и називи градова у Ираку: Сорбатија (Сербо Див) у долини Тигра, Багдад и њему оближњи град Бакуба, у којима препознајемо име Баково; уз то, Бакуба се налази на реци Дијали која д(ијј)ели источну половину Асирије на јужни и северни део.

У иранској престоници Техерану, такође, препознајемо Херана, заправо, већ помињано "ту (је) Херан, "ту-херан". На североистоку Ирана су градови Сабзавар (Српски Вар) /104**, мало даље, Нишапур (да ли Нишка Ватра или Нин-Шапур) и још даље, на граници с Авганистаном, срећемо језеро Нежексар (Низе Цар или Нишки Цар) које се протеже и у авганистанску област Херат! Коначно, у Пер(а)сијском Мору наилазимо на острво Харак(!), одакле би се могло претпоставити да се некада Персијски Море називало Херак, по богу Сербону, баш као што је Средоземно Море било Белак по богу Белу. Близу авганистанско-пакистанске јужне границе и данас тече река Сербас (Србац или Србица)“.**

У сваком случају, после овако исцрпне историјско- језичке анализе, долазимо до закључка, да су Иран (држава, народ и село) истога језичког порекла као и Ирска или Ерска, Иран или Еран, Ирак или Ерак, као што су истога рода и порекла и наше Ере, насељене у западној Србији, Старом Влаху и дуж Западне Мораве. Све је то исти Ерски народ, народ Ераклов. А друго име за Србе, вековима уназад, било је управо – Ера. Додуше, Турци су мислили да је то погрдно име за Србе, па су

103/ Др Јован Деретић, *Срби народ и раса – Нова Вулгата*, „Глас српски“ Бања Лука, 1998.

104/ И данас на србским просторима имамо много градова са овом старом коренском морфемом: Варварин, Варадин, Вараждин, ВукоВар, Варакин или Баракин=Параћин... Примедба М. Д

нас тако и звали. Ере – Ераклови потомци су овековечени у народним причама и легендама, као врло домишљати, виспрени и непобедиви људи, а о њима је написана и прва српска опера „Еро с онога свијета“.

СИРБАЛ –

ЗНАК ВЛАДАРСКОГ ДОСТОЈАНСТВА

СРБСКИХ ЦАРЕВА

Познато је још од времена Пизистрата (4. век п.н.е.), па све до данас да непријатељи Срба, у многим народима, настоје да србску историју расточе, униште, сакрију и гурну у таму заборава. При том се служе свим могућим средствима, дозвољеним и недозвољеним у науци, часним и нечасним... Пример на који указујемо је само један у океану неправедног фалсификовања, извртања, претумбавања свих појмова везаних за древну прошлост Срба – твораца Лепенске и Винчанске цивилизације, на чијим изумима почива данашња култура и наука.

ЛАБРИС у науци страних и домаћих „историчара“ се објашњава као праисторијско оружје, двосекла секира која се ископава на многим археолошким местима евроазијског простора. Нигде се не каже да је то типично србско оружје и обележје србске расе. А да је то тако, довољно је ову реч прочитати с десна на лево: ЛАБРИС = СИРБАЛ. Читањем речи СИРБАЛ отпозади добијена је сасвим нова реч – ЛАБРИС и мало ко више може да схвати да је реч о СИРБАЛУ – исигнији или симболу владарске моћи и опасном оружју србских ратника у праисторији, што му и само име говори (Сирбал), односно о његовом пореклу, у којег је народа исковано. Али баш то се морало сакрити од очи стручне јавности. А каже се, ако нешто желиш да сакријеш,

стави га на видно место, и ником неће бити сумњиво. Но свака се тајна једном открије.

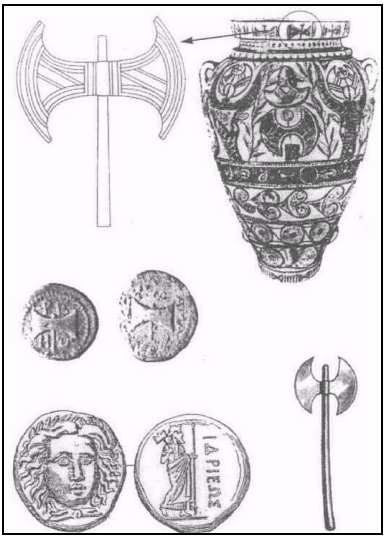

Сирбал на рашкој вази (у првом реду), на новцу Срба Рашана (у другом реду) и као српско оружје, доле сасвим десно (у трећем реду)

Пре других, СИРБАЛ је био знак српског цара Серба Макеридовића или Бога Сербона, који је и подигао град на десној обали Мораве код Ћуприје – Тројан град.

СИРБАЛ је био знак његовог царског достојанства. Та секира, полукружног облика, са два сечива сматрана је оружјем Бога Сербона, господара српског светског царства. У народу Поморавља и Србије ово праисторијско оружје, сачувано је до данас и служи као алат – сатара, што само говори о његовим ефектним особинама у занатству и свакодневној употреби.

У СЕЛУ ВОЈСКА - УТВРЂЕНО НАСЕЉЕ ИЗ СТАРИЈЕГ ГВОЗДЕНОГ ДОБА

На десној обали Велике Мораве код села Војске, на локалитету који се у народу зове „Јеринин град“, истраживачки тим археолога је пре неколико година открио материјалне доказе утврђеног насеља из старијег гвозденог доба, потом утврђење из четвртог века Христове ере, постојање објекта – куће из тзв. рановизантијског периода, највероватније из шестог века, као и рано средњевековно насеље.

Такође, на поменутом локалитету у селу Војска пронађен је и покретни материјал који потиче од праисторије до средњег века: керамика, накит оруђе, новац...

Праисторијско утврђено насеље налази се насупрот Багрданског теснаца, који представља северну капију Средњег Поморавља, дакле лежи на изузетно важном стратегијском месту, јер је утврђење штитило комуникацију која је ишла дуж Велике Мораве. По свој прилици од праисторије до средњег века овде су, са одређеним прекидима, постојала јака фортификацијска утврђења са војном посадом – војском, по чему је насеље, највероватније, и добило име, које и данас носи.

Велика Морава је велика река, а уз велике водотокове, као што знамо, ницале су и велике цивилизације, у овом случају српска цивилизација и култура. Даља истраживања овог

историјски веома важног места донеће вероватно нове резултате и доказе о праисторији Срба у долини Велике Мораве, о којима су са поштовањем говорили, посебно о њиховој величини, бројности и снази, хроничари и Старога и Новога века.

Али и у овом случају, као и у многим другим истраживачким радовима, археолози опет скрећу пажњу на безначајнија открића. Овога пута за истраживаче на локалитету у селу Војска било је најзначајније откриће рановизантијског објекта (највероватније да се ради о кући из шестог века). Ма каква да је та кућа из шестог века Нове ере, па не може, по логици ствари, да буде значајнија, од утврђеног насеља из праисторије, дакле од једног праисторијског тврдог града, а који је старији од те једне „рановизантијске куће“ најмање хиљаду и пет стотина година. Упркос чињеници што су и сами немачки историчари признали погрешне и тенденциозне историјске поставке „бечко-берлинске школе“ и све њене грешке, (као што смо већ једном истакли у овој књизи), упркос чињеници да се савремени историчари итекако интересују за србску праисторију, па чак организују и изложбе у Немачкој, упркос армији страних научника који све објективније проучавају србску повест или паметарницу и признају сва њена преимућства, истичу њену првородност у свему – наши научни радници на пољу археологије и даље не смеју да се макну дубље у србску давнину. За њих све што је старије од 2000 година, не сме да се истиче, мора брзо да се заборави и затури, маргинализује, гурне у таму. А пажња јавности се фокусира на безначајна открића, у овом случају „рановизантијска“. А та „Византија“, као што смо већ рекли, никада није ни постојала под тим именом.

Зарад истине, треба рећи и то да је то била Ромеја. Византија у свом називу носи наводно пежоративни карактер као мање вредно Источно ромејско царство од Западног ромејског – римског. Појам Византије је у науци промовисао „на велика врата“ и Острогорски,/105 и назив се одмах „примио“ код наших „званичних научника“, кустоса (чувара) идеолошко-историјске конструкције, са свим њеним лажима и обманама.

Самим својим стратешким положајем новооткривено утврђено насеље из праисторије код села Војске, сугерира на постојање утврђеног насеља и на левој обали Велике Мораве код Багрданског теснаца, који је одувек имао капиталан значај за овај део Србије, не само из тзв. гвозденог доба, већ и од најстаријих времена српске историје и цивилизације јер је био и остао на главном путном правцу севера и југа Европе./106

105/ Георгије Острогорски*: Историја Византије*, „Просвета“, Београд, 1993.

106/ Треба нагласити да је појам Византије лажан. Византијско царство, под тим именом, никада није постојало. Измислили су га у Ватикану и на Западу, да би се српска (словенска) историја избрисала, а становници српско-ромејског царства (тзв. Источног римског царства) подвели под власт Ватикана. Овај пројекат је настао у 16. веку и од тада почиње да се јединствени океан српског (словенског) народа дели на десетине мањих држава, измишљених нација и међусобно завађених. Први пут се појам „Византија“ спомиње 1575. године у књизи „Corpus Historiae Bizantinae“.

СЕЛО СИКИРИЦА – ИЗ ДОБА КАМЕНЕ СЕКИРИЦЕ

На територији параћинског села Сикирице и у његовом атару, постоје материјални докази људског живљења и настањивања још из периода неолита, односно млађег каменог доба. О томе нам сведочи археолошки покретни материјал са локалитета „Слатина“**.** Преко овог значајног налазишта древне српске цивилизације својевремено је прешла траса Ауто-пута Београд-Ниш. Истраживања на овом месту вршили су стручњаци Завичајног музеја из Јагодине, у коме се и налазе материјални докази живота на терену Сикирице из периода од 10-6 хиљада година пре нове ере.

На локалитету „Церјак“ се налазе материјални остаци из периода старијег гвозденог доба. Овај локалитет се са истока надовезује на локалитет „Слатина“, док се са западне стране додирује готово са данашњим селом. И ова чињеница, сама по себи, сугерира нам закључак да је у питању својеврсни локацијски континуитет култура и цивилизација које су цветале на овом терену у праисторији. Може се претпоставити да се, можда са краћим прекидима, живот Прасрба Моравацa на терену Сикирице одвијао у историјском и у хронолошком континуитету. Овај локалитет проучавали стручњаци Завичајног музеја из Параћина, где се покретни материјал може и разгледати. **„**Тераса“ на којој лежи данашња Сикирица, такође, је важна археолошка тачка која обилује материјалом из млађег гвозденог доба, као и из римског периода, а налазиште се пружа у дужини од два километра, почев од границе дреновачког атара до сикиричког гробља и локалитета „Попово“. На сикиричком гробљу и локалитету „Попово“ проналазе се трагови византијске културе, који се откривају и данас приликом ископавања рака или гробних

места. Углавном се ради о керамичком материјалу. Да је сикиричко гробље веома старо, доказују и урне из гвозденог доба, а на истом месту се откопавају и византијски и римски гробови. Ово је свакако за археолошку науку битан податак који указује на непрекидност живота људи на терену села Сикирице у периоду од десет до дванаест хиљада година.

БОЖУР: БОГ ГОСПОДАР ЦВЕТОВА

Цвет божура – симбол трајања и неуништивости нашег народа из најстаријих времена српске цивилизације

Да историјска неправда према Србима и српској историји иде толико далеко да је захватила све научне области, па чак и ботанику, доказује назив цвета – божур, који је од стране науке назван – *пеонија*, а име је наводно добио „према грчком богу Пеону“, како је рекао (3. маја 2014.) један професор из Ниша, на природним плантажама божура изнад Кривог Вира, источно од Параћина, објашњавајући бројним љубитељима природе порекло и назив овог српског аутохтоног цвета, познатијег као косовски божур.

Да је дотични професор рекао да цвет *пеонија* носи назив по српском праисторијском племену – Пеони, била би то исправнија тврдња, јер је народ Пеона, живео на Косову у праисторији, али и диљем Балкана. Пелазге, српске Беласте, људе старинце, односно српску првородну белу расу, од које је потекао данашњи бели европеид, страни извори у паристорији зову још и Пеонима, Пелагонима...

Назив аутохтоног српског цвета - божура, који се пружа на преко 400 хектара дивљих плантажа изнад села Кривог вира, а подно планине Ртањ, је такође аутохтоног - изворног српског порекла.

Ова именица састоји се из два дела-БОЖ - УР.

Присторијски Срби су БОЖУР изговарали као БОГ УР или у буквалном „преводу“ – БОГ ГОСПОДАР. Србску реч БОГ не треба посебно објашњавати, јер је у овом облику имају само Срби и данашњи народи - Словени, с напоменом да је изговарана и као Баг. Реч УР – значи ГОСПОДАР.

Први запис и потврду о томе налазимо на глиненим плочама (А)Сурбанипалове библиотеке. Опет се ради о србском цару Сурбанипалу, који је у бројним преписима преименован у – Асурбанипала. На једној од тих плочица, која је потиче од 1900. године пре нове ере, дословце пише:

„УР Нина сар Сербула“ – „ГОСПОДАР Нино цар Срба (Србије)“./107

Нино Белић је први србски цар који је створио прво светско србско царство на три суседна континента. Изградио је град – УР – у коме је столовао извесно време.

УР је, дакле, титула у древној србској титулатири и значи – ГОСПОДАР. Од те речи-титуле УР створена је средњовековна србска титула – УРОШ, коју су носили скоро сви Немањићи.

Очигледно да су Немањићи били веома мудри владари, јер су задржали србску праисторијску титулу УРОШ-ГОСПОДАР и придодали јој „нову“ титулу Стефан (Овенчани) из политичких разлога и ради добрих односа са Ромејом (Византијом) и Цариградом. То су били: Стефан Урош I 1276-1282; Стефан Урош II Милутин 1321-1325; Стефан Урош III Дечански 1331-1355; Стефан Урош IV Душан Силни (краљ до 1346, а потом цар) 1355-1371 и Стефан Урош V Нејаки.

107/ Др Јован Деретић: *Серби народ и раса-Нова Вулгата*, „Глас Српске“, Бања Лука, 1998.

Дакле, аутохтони српски цвет БОЖУР значи БОГ ГОСПОДАР. А никако неће бити да је добио име по „грчком богу Пеону“. Мађари су од Срба, много касније преузели ову реч, као и многе друге, и њоме опет означавају појам господина.

А зашто је БОГУР – БОЖУР баш цвет Бога Господара? Његово највеће природно станиште не налази се на Косову, како се традиционално мисли, већ у близини планине Ртањ. А у росном добу човечанства, на планину Ртањ сишли су „небески стражари“, „ нефили“ – придошли с неба или господари. То знамо из Књиге Енохове. Али ко је Енох?

Енох је био препотопски пророк, којега спомиње и Библија, али његове књиге нису уврштене у корпус Старога завета. Међутим, Књига Енохова је ушла у састав етиопијске Библије, коју користи Етиопијска Православна Црква. У седмом поглављу ове књиге говори се о мешању „синова неба“ или „анђела“ са „кћерима људским“, који су потом сишли на Земљу: „Када се у те дане синови људски намножили, родише им се кћери љупке и лепе. Када их угледаше анђели, синови неба, заљубише се у њих, говорећи: „Изаберимо за се жене из рода човечијег и зачнимо децу“. Њихов вођа Самјаз, на то рече: „Бојим се да сте можда неспособни за тај подухват“. Али они му одговорише: „Присежемо. И обавезујемо се да своје накане нећемо променити, него ћемо завршити што смо наумили.“

Потом сви присегнуше и обавезаше се узајамним проклетствима. **Укупно две стотине њих сиђоше на АДИС, врх планине АРМОН, јер су ту присегнули и обавезали се узајамним проклетствима“. Власи ову планину и данас зову АРМАЊ или АРТАЊ. Овај други назив је данас,**

Ртањ - планина на коју су прво сишли „небески стражари“ – господари из космоса и у контакту са белом расом унапредили човечанство

додуше, у чешћој употреби. Међутим, можда баш први, скоро заборављени, назив АРМАЊ, може да нам да одговор на питање шта значи назив ове планине. Ако су „синови Божји“ сишли на АРМОН, како каже Енохова књига, онда можемо претпоставити да је АРМОН исто што и данашњи АРМАЊ: Прелик првобитног имена, а што је резултат језичке деривације овог назива кроз миленијуме. Ако су се „синови Божији“ баш на АРМОНУ заветовали-присегнули и обавезали се, онда би значење планине РТАЊ од тада могло да се тумачи као – заветна планина синова неба. Код Срба су се изгубили облици АРМАН, АРМАЊ И АРТАЊ и остао је лакши за изговор - РТАЊ. Да видимо шта даље каже Књига Енохова?

„ Потом сваки изабере и узе жену, којој се приближи и с њом настани; подучаваху их враџбинама, зазивима **и разликовању коријења и дрвећа.** Жене потом зачну и роде дивове. И сваки бијаше висок 300 лаката“. Тако тврди Књига Енохова. **Господари са неба подучавали су дакле човечице-жене човечије, разним вештинама, али и познавању биљног света. Можда је још тада цвет српског БОЖУРА добио име БОГУР-БОГ ГОСПОДАР, јер својом лепотом то и заслужује. И највише га данас има у очуваном природном станишту баш испод планине Армон-Ртањ.**

СРБСКА КУЋА ИЗ СТАЛАЋА СТАРА 4000 ГОДИНА

Тамо где су „две Мораве стале код Сталаћа да сачине трећу“, (двадесет пет километара јужно од Параћина), одакле географски почиње Параћинско-јагодинска котлина, а коју је забележио и Вук Караџић „равнина низ Мораву, особито од Параћина до Дунава“./108

Према археолошким налазима са терена, иако систематска студијска истраживања праисторије нису вршена, са сигурношћу се може тврдити да је овај крај у праисторији био врло густо насељен.

Локалитет „Гологлава“ је узвишење-тераса са плитким земљаним слојем и налази се у граничном појасу између Сталаћа и села Лучине. На „Гологлави“ су откривени остаци једне српске куће из тзв. бронзаног доба, у облику полуземунице, прислоњене уз стену, са доњим делом мало укопаним здравицу. Интересантна је чињеница да је праисторијски Србин Моравац (Трибал=Србаљ) за изградњу куће још тада користио околни материјал: ломљени камен, облутке, дрво и пешчар.

У самој зони куће пронађени су остаци керамичких посуда, али и целих шоља, поклопаца, делова питоса, потом обрађени камен и жрвањ за млевење житарица.

Осим тога ископана су и шила и држачи за металне алатке од јелењих костију, а у најдрагоценије налазе убрајају се: бронзано копље, игле и украси за косу.

108/ Вук Стеф. Караџић: „Географско статистическо описаније Србије“, „Даница“ за 1827. годину, штампана у Бечу, у штампарији јерменског манастира

На основу овог археолошког материјала и артефаката закључујемо да се моравски Србин пре више од 4000 година бавио пољопривредом, ловом и сточарством, јер су у околини пронађене и кости домаћих и дивљих животиња./109

109/ Видети детаљније: Мирослав Димитријевић (и сарадници): *Ћићевац са околином*, историјска и антропогеографска студија, Одбор за село САНУ, Београд, 1999.

РИБАРСКО НАСЕЉЕ ИЗ КАМЕНОГ ДОБА У СТАЛАЋУ

„Топлик“ је још један важан праисторијски локалитет на терену Сталаћа и налази се у плиткој долини истоименог потока који се улива у Јужну Мораву. Према геоморфолошким показатељима овде је дуго времена постојало језеро, као остатак Панонског мора, које је потом пробило земљану преграду испод сталаћког гробља и отекло у Мораву. О постајању тог језера сведочи моравски шљунак, песак и облуци високо од нивоа данашњег Топличког потока, који протиче поред железничке станице. Моравски Срби који су живели на овом месту у Прасрбском добу, које се рачуна у раздобљу од 10000 до 4000 година пре нове ере, бавили су се очигледно риболовом, ловом и земљорадњом.

Чувена кула Тодора од Сталаћа (Војводе Пријезде-у народној песми) историјски симбол Троморавља, налази се на месту где су и у далекој праисторији постојала српска насеља, што показују ископани материјални остаци прасрбске културе, коју је прво открио брачни пар археолога Гарашанин, 1952. године

О томе нам сведочи мали камени тег са рупом на средини, који се постављао на риболовне мреже. На овом месту пронађена је углавном груба кућна керамика, што је знак да је насеље врло старо, јер су керамички судови без украса и шара. Пронађена је и згура од печене земље. На имању Нагулића у

пределу „Топлик“, на дубини од око 60 сантиметара, приликом риљања воћњака, ископане су и две камене секире. Једна је лепо углачана са рупом за држаљицу, а друга је окрњена. Оба праисторијска предмета из каменог доба налазе се у витринама Основне школе у Сталаћу./110

110/ Видети детаљније: Мирослав Димитријевић: *Ћићевац са околином*, историјска и антропогеографска студија, Одбор за село САНУ, Београд, 1999.

ЋИЋЕВАЦ ОКРУЖЕН ПРАИСТОРИЈСКИМ СЕЛИМА

На територији ћићевачке општине, са којом граничи општина Параћин, постоји десетак локалитета са разноврсним праисторијским материјалом, који су налажени приликом градње кућа, копања бунара или обраде земљишта. Све су то случајни проналасци који се чувају делом у Народном музеју у Крушевцу, а већим делом припадају приватним збиркама. **Стручна и опсежна археолошка истраживања нису рађена на овом терену, али и случајни налази говоре да је настањивање овог терена започето у врло дубокој праисторији око 10000 година пре нове ере и да је овај крај око ушћа двеју Морава- Јужне и Западне, као и долина Велике Мораве био веома густо насељен.**

На локалитету „Стеванац“ пронађена је велика камена секира типа камених батова, а израђена је од сивог камена са тог терена. Једна страна је оштра – сечиво, а друга је заобљена и може се видети у крушевачком музеју. У Браљини постоји локалитет „Велика млака“ где је такође пронађена камена секира, која у многоме подсећа на обућарски калуп. У средини има отвор за држаљицу. У оближњем селу које носи име – Град Сталаћ, на локалитету „Томашевска коса“ ископавају се делови керамике из тзв. бронзаног доба. У Ћићевцу у дворишту Хране Даниловића 1959. године нађене су урне са пепелом и остацима спаљених костију, које највероватније припадају бронзаном добу. Процењује се да је овде била некропола око 2000 година пре нове ере.

И у Сталаћу, који данас припада општини Ћићевац, у дворишту Петровића, приликом копања темеља за шталу пронађена је још једна некропола, на дубини од 1 метра. Око урне са пепелом пронађене су и лепо обрађене шољице

поређане у кругу око урне. И ово налазиште припада бронзаном добу. Две праисторијске шољице могу се видети у Народном музеју у Крушевцу, а остатак је негде у приватним збиркама./111

111/ Видети детаљније: Мирослав Димитријевић: *Ћићевац са околином*, историјска и антропогеографска студија, Одбор за село САНУ, Београд, 1999.

„БЕДЕМ“ КОД МАСКАРА –

КУЋЕ ИЗ ПРАИСТОРИЈЕ

На периферији села Маскара, општина Варварин југозападни сусед општине Параћин, стручњаци Народног музеја из Крушевца, пре две године, открили су српско-ромејско (тзв. рановизантијско) утврђење из шестог века Христове ере. Локалитет „Бедем“ код Маскара налази се неколико стотина метара наспрам средњовековног града Сталаћа, што упућује на закључак да и сталаћки град, који се иначе сматра средњевековним, потиче из истог периода. А то су најновији налази и потврдили, пре свега налази брачног пара археолога Гарашанин. Фортификациона функција ових утврда је имала стратешки карактер и вероватно се састојала у контролисање капије која води уз Велику и Западну Мораву, према Левчу, Расини, Краљеву и Шумадији, али је одатле посредно контролисан и целокупан развој тога дела Србије. Утврђење „Бедем“ има пречник од 130 метара, колико отприлике износи и сталаћки град. Осим тробродне базилике, од које су остали само темељи, **у самом насељу су врло интересантни, можда и историјски занимљивији остаци из праисторије овог краја. Наиме, ископавањем у самом насељу, наишло се на остатке древних кућа-полуземуница, са огњиштима, као на локалитету „Гологлава“ код Сталаћа, које су, такође, грађене и од камена. Тај начин градње у праисторији овог краја био је очигледно раширен и поуздан.** Међутим, **стручњаци-археолози до сада нису истицали праисторијски значај овог утврђења, и оно је потиснуто у други план, чак и маргинализовано, што је апсолутно погрешно. Логично је да не може бити историјски значајније утврђење из 6. века нове ере од**

србаљских кућа древних Моравача, које потичу најмање од пре неколико хиљада година старе ере. Али ова чињеница више говори о тим археолозима, него о историји овог моравског народа, за кога грчки хроничар Халкохондило рече „Срби – Трибали најстарији и највећи народ, поуздано знам“./112

112/ Олга Луковић Пјановић „Срби Трибали народ најстарији“, Београд, 1989.

МОРАВСКА ЦРКВА
СТАРИЈА ОД РИМСКЕ

Сажетак:

Данас је уврежено и опште прихваћено мишљење, захваљујући вештој пропаганди, да је римска црква најстарија по свом утемељењу и постанку од свих хришћанских цркава, и да због тога има супремацију над свима другима, посебно над православним црквама. Међутим, историјске чињенице говоре сасвим супротно. Као и Јерусалимска и Српска црква је старија од римске јер је основана 34. године Христове ере, док је римска црква утемељена тек доласком Светога Петра у Рим, скоро десетак година касније. Свети Петар први пут долази код Срба 42. године Лета Господњег, где учвршћује Српску цркву, коју су већ основали његов брат Свети Андреја Првозвани и Јаков Заведејев, апостоли Христови, па тек онда апостол Петар одлази у Рим где поставља темеље римске цркве. Свети Андреја Првозвани, од 34. године већ делује у Поморављу, шири хришћанство, и по одласку на Исток, у Русију, оставља у Тројан граду – владику и формирану моравску епископију-патријашију(?). По датуму свог постанка, дакле, и Моравска црква је старија од римске.

Српска хришћанска црква је старија од римске, тврди Милош С. Милојевић. Он наводи податак да су Срби још у 1. веку Христове ере имали своје епископе, а седиште епископије се налазило у Сирбијуму (Сирмијуму) данашњој Сремској Митровици. Израз Митровица долази од – митре –

митрополитске круне./113 По претходном упутству самога Господа Исуса Христа, апостол Јаков Заведејев, 34. године први пролази моравском долином и шири Христов наук, иде потом у Сирбијум (ромејски Сирмијум), где УТЕМЉУЈЕ цркву, успоставља патријаршију и за првог патријарха српског рукополаже Андроника. Међу Србима је остао чак десетак година, а 43. године се враћа у Беластину, данашњу Палестину, коју су насељавали Срби, где га римски легионари убрзо убијају.

СВЕТИ АНДРЕЈА ПРВОЗВАНИ ОСНОВАО МОРАВСКУ ЕПИСКОПИЈУ (ПАТРИЈАРШИЈУ?) У ТРОЈАН ГРАДУ (ДАНАШЊА ЋУПРИЈА)

Приближно, у исто време, око 34. године, у народу и земљи Морави делује и Свети Андреја Првозвани, у мисији ширења Христове вере. Надимак Првозвани добио је од апостола јер је Исус Христ прво њега позвао за ученика. Апостол Андреј настанио се у једној пећини, окапници, у кањону реке Раванице, изнад данашњег манастира Раванице. Ту је живео као испосник и проповедао радосно јеванђеље. Свети Андреја Првозвани, иначе старији брат Светога Петра, у народу Мораве уживао је велики углед. Благородан и Свети човек креће се слободно кроз дивље шуме Мораве и Кучаја. Прати га медвед, што изазива још веће

113/ Милош С Милојевић: *Одломци историје Срба и србских-југославенских земаља у Турској и Аустрији*, Београд, 1872, Репринт, Етхос, Београд, 2004).

дивљење српског народа. У Поморављу, Ресави и Левчу Свети Андреја се слави 13. децембра и зове се још народски – Свети Андреја Мечкадава. На тај дан, верници остављају на дрвљанику кувану пшеницу да умилостиве мечку. Када је римски заповедник Тројан града (Хореум Марги) наложио својим легионарима да пронађу Светог човека и доведу га пред њега, тада Свети Андреја Првозвани начини чудо пред римским намесником: претвори чашу млека у крв, што овога крутог заповедника силно уплаши, те намах отпусти Светог Андреју. Није га смео казнити, и пређутно му дозволио да и даље проповеда хришћанство. У црквеним предањима, међутим, спомиње се неки Синајац, ученик Светог Андреје, који је, такође, живео у пећини изнад Раванице. И пазимо сада добро: „**Владика ондашњег града Тројана, позва тог ученика на исповест. Ученик начини знак Андријин и изабра највећег медведа из Кучајских гора, кога појаха и стиже у Тројан град пред владику. Владика се уплаши и рече му да најпре склони медведа, а онда поче да га кори што у посне дане не једе рибу, него пије млеко. Ученик Светог Андреје затражи да му се на сто постави риба и млеко, потом прекрсти рибу и из ње потече крв, а кад то учини и са млеком из њега ниче трава.** Дакле, и црквено предање говори о сличном догађају и духовним моћима Христових апостола, али оно што је за нас Србе најбитније у историјском погледу је податак из овог црквеног предања да је у Тројан граду (Хореум Марги**) било седиште епископије већ у 1. веку**, јер предање каже:“**Владика** ондашњег Тројан града...**Владика** се уплаши**... „Владика** нареди**“. Значи да је седиште епископије било у древном српском Тројан граду, на десној обали Велике Мораве (код данашње Ћуприје), чим је ту постојао владика или епископ, и како видимо савесно обављао службу Божију. Већ почетком друге**

трећине првог века Христове ере, народ Мораве је, значи, већ увелико примио веру Христову, био покрштен и то у великом броју, чим је имао своју епископију и свог владику. А утемељивач српске епархије или чак патријаршије у долини Велике Мораве био је сам Свети Андреј Првозвани. Нажалост име поменутог моравског владике није упамћено у црквеном предању, као ни име ученика Светог Андреје./114

(Зато ни случајно не може бити тачно тврђење извесних археолога, који кажу да је тек у првој половини IV века, а после Миланског едикта, град Хореум Марги постао епископско седиште. Хореум Марги је постао епископско седиште већ у првом веку Христове ере)./115 Иначе, већ је из историје познато да је у Софији, 343. године, међу осталим епископима на црквеном сабору, присуствовао и епископ Зосим из Хореум Маргија. **Свети Андреја је у том случају практично био први патријарх Моравске Србије, а Андроник патријарх Панонске Србије. Зато тврђење Јована Деретића да је Свети Петар први основао цркву у Србији, доводи се у питање. Свети Петар је у Србију стигао тек 42. године Христове ере, а Свети Андреја много раније, 34. или најдаље 35. године Лета Господњег, што значи скоро десетак година пре апостола Петра. Очигледно је из горе наведених података да је оснивач Моравске цркве био Петров старији брат Свети Андреја.**

114/ Кулишић, Н-Петровић, М –Пантелић, Н: „Српски митолошки речник“,“Нолит“ Београд, 1970; *а видети и на званичном сајту Српске православне цркве)*

.115/ Коментар М. Д.

И да је седиште патријаршије у првом веку Христове ере било у Тројан граду на Великој Морави. Свети Петар, који је у Србију дошао тек 42. године нове ере, само је још више учврстио већ постојећу Христову цркву и Христијанство. Српска црква, па самим тим и моравска црква са седиштем у Тројан граду (Хореум Марги) су старије по свом оснивању од римске цркве. То доказују поменуте чињенице, али и следећи подаци:

Свети Андреја је заштитник Русије, данас највеће православне земље на свету, и заштитник Цариграда и цариградске патријаршије. Нетрулежне кости овог апостола Христовог и оснивача српске-моравске цркве су почивале у Цариграду све док их пљачкаши крсташког похода, скупљени са источне обале Апенинског полуострва, опленивши најбогатији и највећи град на свету, кога подиже Србин – цар Константин, нису пренели у Италију.

И на основу овог податка и чињенице да је небески заштитник Цариградске патријаршије пред Христом, управо Свети Андреја Првозвани, слободни смо претпоставити да је утемељивач и први патријарх српске моравске цркве у првом веку Христове ере управо био Свети Андреја Првозвани.

СВЕТИ ПЕТАР УЧВРШЋУЈЕ ПРВО ХРИСТОВУ ЦРКВУ У СРБА, ПА ТЕК ОНДА ОСНИВА РИМСКУ ЦРКВУ

Године 42. апостол Петар је први пут у српској Далмацији, шири и учвршћује Христову цркву и учење, па тек онда одлази у Рим. Пре тога апостоли Свети Андреј Првозвани и Јаков Заведејев су већ основали српску цркву у Панонији и Морави. Значи, српска хришћанска црква је старија од римске, јер се вековима већ узима „здраво за готово“ да је наводно

Свети Петар основао прво римску цркву, па тек онда је основана српска црква. Када су у Србији, Далмацији и у народу Мораве Христијанство и Христова вера већ били дубоко утемељени, Свети апостол Петар тек онда одлази први пут у Рим 42/43. годину и оснива римску цркву. То се може видети код М. С. Милојевића. („Одломци историје Срба“ репринт, Београд, 2000),као и код Олге Луковић, која наводи једно писмо папе Јована 10. упућено Михаилу хумском, у ком папа потврђује истину да су Срби први примили хришћанство. Значи, римске папе, већ помињани Јован 10. и Инокентије 10. **су оставиле сведочанство о томе.** /116 Првопоменути папа Јован 10. вели (925. године) да су **„Словенска краљевства примила хришћанску веру од самих апостола“,** а другопоменути папа Инокентије 10. такође, тврди да су **„Илирски народи примили хришћанство од самих апостола“.** Други долазак Петров у Србију догодио се после 49. године, када су све Јевреје, преобраћене у хришћане, Римљани протерали из Рима. Свети Петар опет долази у Србију, где затиче обезглављену српску цркву, јер су Римљани у међувремену убили Светог Андроника и апостол Петар на његово место поставља Ефенерата за архијереја у Сирбијуму. Битно је истаћи да српска патријаршија у Сирбијуму (Сирмијуму) није успостављена „огњем и мачем“, већ мирним путем како и доликује хришћанству. И што је још битније: Ова патријаршија је остала у Сремској Митровици, скоро пуних 400 година, то јест све до 441. године, када је пренесена у Косовску Митровицу./117 А да је ова српска

116/ Олга Луковић Пјановић: „Срби…народ најстарији“ 1-3, Београд 2014, ИК „Мирослав“, Београд

117/ М: С. Милојевић:„Одломци историје Срба“ репринт, Београд, 1986.

патријаршија имала на десетине великих црквa, што директно сведочи и о броју Срба хришћана и њиховом усрдном посећивању тих цркава, можемо видети код С. Давидовић-Живановићеве. **Такође, можемо се уверити и да је становништво тог истог Сирбијума (Сремска Митровица) у то време било великом већином србско, што је доказано епигенетским испитивањима скелета околних гробаља у току прошлог века где је закључена велика подударност карактеристика са садашњим становништвом,** о чему је писала Софија Давидовић-Живановић./118

СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛЕ ПРОПОВЕДАО МОРАВЦИМА НА СРБСКОМ ЈЕЗИКУ

И сам апостол Павле долазио је у Србију, „у Мораву“, то јест у Велико Поморавље и ширио Христов наук, о чему имамо податке и код *Нестора Кијевског*: „**В Мораву поддунавску бо доходил и апостол Павле, учил ту, ту бо бјеше Словене первое и словенску језику учител јест Павел“.**/119 Дакле, ради се о првој половини првог века Христове ере .Чињеницу **да је апостол Павле боравио међу Србима у Поморављу потврђује и други извор – „***Руски синопсис***“.** Ово може значити **само да је апостол Павле знао и (старо)србски језик и на њему проповедао Јеванђеље**, што на директан начин потврђује историјску истину да се на библијским просторима, око Медитерана или Медске земље

118/ Софија Давидовић-Живановић. *Mementa archaeologia et eruditiva*, Академија нова – „Пешић и синови“, Београд, 1999.

119/ *Несторов летопис или повест минулих лета*, „Никола Пашић“ Београд, 2003.

говорио српски језик, који је имао више називних варијанти, али у суштини се радило о евентуалним дијалектима у зависности од земље у којој је употребљаван. (Зато је тада и настала изрека: „Говори српски да те цео свет разуме). **Тај језик: (С)арамејски, Сарабејски, Сирбски, Себарски, Сарвски, ма у којој форми га налазили у историјским изворима, био је међународни језик, дипломатски и трговачки, па и у време деловања Исуса Христа, који је и сам говорио (с)арамејским језиком, како пишу грчки извори. Дакле, Срби из Велике Моравске долине и других крајева Србства примали су Хришћанство, то јест покрштавани су и од самог апостола Павла и његових ученика, које је он хиротонисао - рукоположио за владике.** Поред **Епенета, Тита, Андроника** и **Тимотеја, Павле је произвео још српских епископа, а сигурно се зна да су то били: Петар, Домијан, Григорије, Нисан и други**. **Да су Срби примили Хришћанство већ у првом веку,** осим Нестора Кијевског, Милоша С. Милојевића, Казимира Шулца и Светог Јеронима, најизворније сведочанство су речи самога апостола Павла**,** који у *Посланици Римљанима* вели: **„Од Јерусалима до Илирика напуних Јеванђељем Христовим**“ (*Нови завет*)./120 Илирик је српска земља Илирија, од Велике Мораве до западних граница Балканског полуострва, чије име потиче од Илије, оснивача града Илиона и државе Илирије. Из *„Дела апостолских“ (Нови завет)* читамо да је апостол Павле слао своја писма – посланице епископима српским на Балкану. **У Павлово време епископ у Поморављу био је најпре Тимотеј, а онда га Павле шаље панонским Србима преко Дунава (Фисона), а на његово место поставља**

120/ Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“ – ИК „Мирослав“ Београд, 2014.

Андроника, владику који се звао као и први сирмијумски епископ, и који је дуго остао међу Србима (Срибалима) и Медима (Мезима) у Моравској Србији или римској провинцији Мезији. Седиште епископије било је у Тројан граду (Хореум Марги). (Из ове епископије, али много касније, у четвртом веку се спомиње епископ Зосим, који је ишао на саборовање у Сердику или Сербику (данашњу Софију), али нас овде пре свега занима само први век Христове ере и вере).

И ДРУГИ ИСТРАЖИВАЧИ ПОТВРЂУЈУ

СРБСКУ ИСТИНУ

Истраживач Василије Марковић наводи податак да је Сава Косановић видео документ са печатом и натписом: **„На Рашки храма с. апостола Петра и Павла созд. От апостола Тита“. Народно предање**, које је записао Косановић, **каже да је цркву светих апостола Петра и Павла у 1. веку Христове ере подигао ученик апостола Павла – Тит, који је био епископ Србима и у Далмацији и позната је Павлова Посланица Титу.**

Историчар Симеон Кончар у делу *„Прадомовина Срба“* између осталих занимљивих закључака доноси и овај: **„Историја нам казује да су Свети Петар, Павле, Јаков и Андрија проповедали Свето Јеванђеље народима Балкана на њиховијем народнијем језику“.**

То исто сведочи и „сведок над сведоцима“ – Свети Јероним који каже: **„Да су у Јерусалиму били калуђери свих народа, па и србскога, осим латиниста“.**

Др Јован И. Деретић у делу „Срби, народ и раса“ **тврди да је Исус Христ боравио у Сирбијуму, Белом граду**

(Београду), Руми и Солуну. Хронотакса црквених достојанственика у Сирбијуму (Сирмијуму) сведочи нам да је већ у 1. веку хришћанство узело маха у србском народу на Балкану“. Такође, Деретић тврди да је **апостол Свети Лука био пореклом Србин**. Свети апостол Лука је насликао и прву хришћанску икону – Мајку Богородицу са Христом у наручју.

„Арапски хроничар Масуди, за Србе – Словене тврди да потичу од Мадаја (библијска верзија Меда) : **„Словени су од потомака Мадаја, сина Јафетова“,** па даље наводи**: „Неки од тих племена исповедају хришћанску веру. Најјаче племе беше Вељани (Вељићи, касније Љутићи) а њихов владар се звао Бабак“.** Осим Вељића, **међу првима су примили Хришћанство: Сарбини, Саклићи, Астробани, Сасини, Илири, Срибали (Трибали), Рашани, Меди (Мези)...**

После Масудија и Ибрахим Ибн Јакуб **спомиње србска хришћанска племена Сарбине и Сарнине“.**/121 У тексту *„Српски стари век“* Миодраг Милановић доказује да **су Срби били упознати са хришћанством већ у 1. веку Христове ере, ослањајући се на доказане хришћанске историјске изворе.** Еузебио из Цезареје пише, према извештају Оригена, **да је апостол Андреја проповедао и у Скитији, односно Сарматији где су хришћанство примила србска племена Сауробати. Народ Сарбата или Сармата живео је и у долини Велике Мораве, о чему сведочи и историјски топоним Сарматес (Сарматорум) Јужно од Параћина код Сикирице или суседног Горњег Видова, мада Саво Ветнић каже да се**

121/ Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“ – ИК „Мирослав“ Београд, 2014.)

Сарматес налазио код „Слатине“ у Параћину, а Душан Рашковић га смешта код данашње Стриже. САРМАТЕС, насеље и потом станица за мењање коња (Mutacio Sarmatorum) на римском војном путу, налазио се у сваком случају у околини данашњег града Параћина.

Оригеново тврђење допуњују *„Акти Андреја“* **из којих се види да је овај апостол проповедао на Криму, Кавказу и у Сарматији**.

Плиније и Марцион **доказују својим списима да Срби живе хришћанским животом, односно Сарматско племе Сер(б)еи“.**

АПОСТОЛ ПАВЛЕ ХВАЛИО СРБЕ

Мало је позната чињеница да је **апостол Павле, баш као и некад старозаветни пророк Јеремија, веома ценио Србе, и за њих се залагао у Риму код императора,** а о томе нам сведочи германски историчар Јозеф Фрецл*:* **„У каквом високом угледу су стајали Срби код првих римских царева. И како стајаху изнад свих других, потврђује једна висока личност, чије мишљење као одлучујуће овде се мора навести. Тај који се овде за Србе залаже, није нико други до апостол Павле“,** тврди овај немачки историчар, па даље наводи:

„У својој посланици Колашанима, у граду Фригијском, стоји на признатом грчком и латинском тексту (*С. 3.5. 9. 10. 11...):* **„Није само да овде Србин није варвар, већ међу неварварима има главну улогу, чак највишу... Он** (апостол Павле) **њих Србе-Ските не истиче само због ових упоређења, него и због физичких и духовних особина, које апостол Павле није ни код једних других народа у тој мери приметио, па је он одлучио да**

њих (Србе) стави на врх неварвара“, тако пише Герман Јозеф Фрецл, и потом наставља:

„ Да Павле није њих само површно познавао види се и по положајима које им је поверавао, јер је он био у њих убеђен./122 „Глас Сардоније“ из Чикага пише да су **већ у 1. веку ученици Христови ширили Христијанство свуда где живе Срби**. У књизи „Свети Срби“ мр Слободан Милеуснић *(*Крагујевац, 1989*)* **наводи податак да је сам апостол Павле лично ширио Хришћанство на југоистоку Балкана и у Далмацији.**

Надгробни натпис са мермерне плоче пронађене **у храму Светог Синероса у Сирмијуму (Сремској Митровици, где србску цркву 34. године н. е. основа и постави свети апостол Јаков Заведејев),** садржи **хришћанске симболе: Христограм, маслинову грану, слова алфа и омега=Господ Исус Христ.**/123 Морамо истаћи још један податак у вези са овом темом. Многи монаси Хиландарци данас знају, чак много више од нас о овој теми, али то говоре само у своје име. **И други учени монаси, не само Хиландарци, знају по црквеном предању да је још Свети Сава казивао да су Срби примили хришћанство још у 1. веку од самих Христових апостола и њихових ученика.**

122/ Јозеф Фрецл: „Саки и Скити“, *1886.*

123/ Мирослав Димитријевић: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“ – ИК „Мирослав“ Београд, 2014.)

Закључак

Српска црква је, као што смо видели, настала већ крајем прве и почетком друге трећине првога века нове Христове ере и по свом постанку старија је од римске. То смо доказали бројним историјским подацима, датумима, изводима из дела угледних страних аутора, домаћих историчара, па чак и из писама двојице римских папа. Уском кругу правих познавалаца историје српске цркве, то је одувек било јасно, али најшири круг интересената, радозналаца, интелектуалаца и читалаца био је искључен из овог сазнања. Демократизацијом писмености и медија, постепено се долазило до праве истине, која је већ постала јасна и уверљива свима разумнима, без обзира на званично тумачење наводног покрштавања Срба, које се догодило после 612. године. И што је најинтересантније, а за нас Србе Моравце можда и најрадосније, јесте податак да је **Моравска Црква старија од римске по датуму-години свог оснивања.** Моравци, као и Срби са других простора, су примили Хришћанство од самих Христових апостола. **А српски народ земље Мораве први пут је покрштен од Светог Андреје Првозваног,** затим од стране његових ученика, онда и владике из Тројан града, као и од руке Светог апостола Павла. Свакако да је апостол Јаков Заведејев, пролазећи долином Мораве посејао семе нове вере, као и други бројни апостоли који су пролазили долином Мораве, током првог века Христове ере. **Древни српски Тројан град на обали Велике Мораве, код ушћа Раванице, био је седиште Моравске цркве већ у 1. веку Христове ере, али и у каснијим вековима.**

На Видовдан, Лета Господњег 2015.
(7523. године по најстаријем српском календару на свету, што га Свети Вид састави и Србима и Свету остави)

МАНАСТИР МИРИЛОВО

Манастир Мирилово, који се често спомиње у текстовима многих историографа, налазио се код села Мириловца, у пределу Ласкине чубуре. Његов ктитор је био млади жупан Брод, син Седога Гамзе, војводе и господара Кучајне и Кулајне, која се протезала од Мораве на западу до предела данашњег Зајечара. Баштину над овим крајиштем стари и ратник Гамза добио је од свог великог жупана Стефана Немање с правом наследства, за заслуге у ратовима. То се догодило, највероватније, после битке са византијским царем Исаком Анђелом на Морави у првој половини 12. века.

И Гамза, познати војвода, је успешно чувао нове границе Немањине Србије. Кад је остарео, власт је поделио синовима тако што је Кучајну – предео Црноречја – Црног Тимока све до брда Краљевице, поклонио сину Честину, а Кулајну предео Грзе и Црнице све до Мораве - даривао је сину Броду. Граница овог крајишта беше хрбат брда Честобродица, која по браћи и доби име.

Жупан Кулајне Брод је узимао приход од панађура, вашара, бродарине и мостарине на Црници, а касније је овај његов трг у 14. веку добио ново име - Паракинов брод, под којим се и спомиње у средњевековним повељама.

Властелин Брод је, дакле, ктитор манастира Мирилово, а Мириловац и тадашња околна села на Баби: Стровац, Селина, Врдановица, Јошје, Бресница, Селиште и друга, као и Лешје, Плана и Златница (Мутница) давали су „манастирски бир“ и издржавали монашко братство. Мириловац је, изгледа, у то време био прњавор манастира Мирилова, по коме му вероватно и остао назив.

Манастирско „братство је после рушења по Турцима, изместило манастир Мирилово, више манастира Раванице, на

дну клисуре истоимене реке“ – пише археолог Саво Ветнић./124. И заиста у раваничкој клисури постоји предео који се и данас зове Мирилово, и поуздано се зна из предања, али и из речи уважених историчара, да је ту постојао истоимени манастир. И у Браничевском дефтеру из 1467. године спомиње се манастир Мирилово, поред манастира Раванице. И турским дефетерима из 16. века спомиње се овај манастир.

Где је првобитни манастир Мирилово, код села Мириловца, тачно био лоциран још увек се не зна поуздано. Наша истраживања и распитивања спроведена 1996. године, поводом писања монографије „Мириловац“, указала су на три локалитета Беле воде, Булина вода и Ласкине чубуре.

Кладенац Беле воде је и данас у великом поштовању народном и та вода се одвајкада дарује. Легенда говори да се ту некада налазила црква. Можда баш црква Манастира Мирилова? Коначну реч даће будућа озбиљнија археолошка истраживања, која до сада нису спроведена, јер мештани говоре о комадима опеке и грнчарије који се изоравају приликом обраде тог, сада пољопривредног, атара.

Такође и извор Булина вода, удаљена километар и по низводно бресничког потока од Беле воде, сматра се за освештану, црквену воду, и такође у народном страхопоштовању. И Ласкина чубура је познат извор и везује се за предање да је ту постојао некада давно манастир, о коме се ништа конкретније не зна у народу./125 У сваком случају, сматрамо да смо овим истраживањем и новим подацима о

124/„Дани“ – број 7, 19. децембар 2002, Параћин

125/ О овим сакрално-историјским локалитетима села Мириловца видети опширније у монографији „Мириловац“ (стр. 44-47), издање Одбора за село САНУ, Београд, 1996. године, аутора Мирослава Димитријевића

манастиру Мирилову код села Мириловца у параћинској општини, његовом ктитору и приближном времену настанка, дали свој скроман допринос да се енигма манастира Мирилова боље осветли и у значајној мери реши, после бројних недоумица позваних историчара и историографа, као што је ова коју ћемо цитирати:

Црква у Мириловцу, посвећена Благовести, снимак из јула 2012. године

„Турски помени казују да се овде налазио манастир Мирилово, али Р(адмила) Тричковић сматра да се налазио код Иванковца“, пише Радослав Прокић./126

После много векова без своје богомоље, Мириловчани су 13. јуна 2006. године освештали место за нову цркву посвећену Благовести, у школском дворишту, а црква је озидана, покривена и омалтерисана споља и изнутра неколико година касније.

126/ Прокић, Р: „Средњевековна архитектура Петрушке области“, Крагујевац, 1986.

ОПШТИ ЗАКЉУЧАК

ВЕЛИЧАНСТВЕНА ПРАИСТОРИЈА СРБА И СРБСКОГ НАРОДА МОРАВА ИЛИ КАКО УПОКОЈИТИ АЖДАЈКИЊУ СРБОЖДЕРКУ

О величанственој србској праисторији „званична историјска наука“, њени епигони и чувари већ два-три века уназад не желе ни да разговарају, јер се, према њиховом тврђењу, име Срби нигде не спомиње у праисторијским писаним документима и да о Србима нема помена пре седмог века Христове ере. За „званичну науку“ једини темељни документ о Србима је спис Константина Порфирогенета ДАИ „О управљању империјом“, где се Срби наводно први пут званично спомињу под својим именом. Међутим, и тај једини документ „званичне историје“ јесте безочан фалсификат, што је научно и доказано. У 17. веку дописивањем списа цара Константина Порфирогенета, који наводно потиче из 10. века, србску праисторију су једноставно избрисали. Постоји спис “О церемонијама и о темама”, али не, како се већ три века тврди и спис “О народима”. Порфирогенет је био владар и није се бавио историјом, и као историографа га не помиње ни један византијски писац. Али од 17. века устаљена је пракса, да се многи антички списи цензуришу или преправљају. А шта је био повод измишљања и дописивања Порфирогенитовог списа? Рад Мавра Орбина, врло образованог католичког свештеника, који је написао чувено дело “Краљевство Словена”, штампано 1601. године у Пезару. Орбини је приликом писања овог дела цитирао велики број истинитих античких историјских извора, тако да је ово дело за историју Срба било од прворазредног научног значаја. Хрватски католички свештеници су га, на жалост, тужили

Ватикану, наводећи податак да је много значаја дао Србима, чак 246 страница, а Хрвате је једва поменуо. Због тога га је Ватикан изопштио из католичког реда, а његову књигу „Краљевство Словена“ забранио. А онда, као „утук на утук“, десет година касније, 1611. у Лиону, у Француској, појављује се спис под ауторским именом цара Порфирогенита, а који су у ствари писали хрватски фратри. Они су направили нечувени фалсификат, горки компот од историје, помешали имена и датуме, и пласирали спис у којем се помињу неки Словени, са назнаком да су они само племе које је у седмом веку дошло на Балкан. Тај су спис промовисали као новооткривен, тврдећи да га је Цар Порфирогенит наводно написао да би свом сину Роману дао упутство како да влада царевином. Али у тим упутствима нема готово ничега, осим неких безначајних описа церемонија. Главнину дела, због којег је спис и фалсификован, чини посебан одељак “О народима”, са фалсификованим подацима. Научну важност и „значај“ том делу први је придао извесни Јоанес Лукиус (вероватно покатоличени Србин - Јован Лукић-*прим.* М.Д.) из Трогира, Далматинац, у другој половини 17. века. У време такозваног Илирског покрета овом „делу“ је дата још снажнија подршка од стране хрватске и католичке интелигенције. Наводни Константинов спис је приказиван као ново откриће и главни, а затим временом и једини историјски извор за најранију историју Срба. После католичких свештеника и несрећног Јоаниса, овај спис фалсификују и многи други, а према својим политичким потребама и освајачким амбицијама, а нарочито после Берлинског конгреса. И са таквим исконструисаним и лажним историјским документом, данашњи „званични историчари“ излазе у научну јавност и даље тврдећи да се пре Порфирогенитовог списа име Србин ама баш нигде не спомиње у праисторији, нити у праисторијским изворима. А

што је најжалосније, Српска црква подржала је овај спис, и тако се одрекла шест векова своје црквене и народне историје. У Србији је Порфирогенет уведен у школске програме, тек после Берлинског конгреса 1878.год. То је урађено у време када је Стојан Новаковић био министар просвете у периоду 1880.-1883.год.

А истинита историја Срба располаже обиљем података, где се српско име спомиње у најстаријим писаним документима на свету, и ми ћемо овде, само у најкраћем и најсажетијем облику, навести оне најважније изворе, који све до почетка 17. века уопште нису били спорни за светску начну јавност, која је знала, писала и говорила о томе да су Срби „народ квочка“, да је то „свет књиге“, „да је ту „источник писмености“, почетак металургије, рударства и индустрије и „колевка белог човека“ данашњег - европеида.

НАЈСТАРИЈИ ПОМЕН СРБСКОГ ИМЕНА У ВЕДАМА

Најстарији писани траг о Србима налазимо у светим књигама Ведама. У **Рг веди, у осмој химни** (РВ 8. 32. 2) помињу се лична имена **Србинда и КуСурбинда**, али у овим књигама налазимо и име **Сербх,** као и мноштво других речи, српофоног порекла и значења, а посебно у географским називима места у Индији, пописаних у „Географском атласу Индије“, који су сачинили британски научници после колонизовања овог потконтинента. Називи места српског порекла и српофоног изговора у Индији су многобројни, али ћемо само неколико: **Срба, Сорбана, Сербанија, Морава,** Тимок, Млава, Рамна гора, Ковиље, Мала бара, Бела зора, Град, Кос, Царево, Драва, **Сербистан**, Котор, **Србељ**, Прамен, Сеја, Борје, Чарнигор, Лугоња, Лакат, Сивоња... И на

хиљаде других сличних или истоветних речи. Аустријски санскритолог Валтер Вист тврди да је **Србинда** владар Срба, најбољи Србин. И у савременом српском језику имамо готово истоветни израз-**Србенда. То је прави, велики Србин.** Чак и једно божанство у ведским књигама се назива **Србенда**. Помињу се и речи **Сурија, Сурбија,** а односе се на српског бога Сунце, кога су ведски Срби веома поштовали. Реч Србин се спомиње и код древних Аријаца у Малој Азији. У древном граду **С(т)рбину**, на реци **Србици** пронађен је камени обелиск стар најмање 3000 година, на коме поред осталог пише: "**Срби** ће проливати крв бранећи ово место".

И ХРВАТСКИ ИСТОРИОГРАФ ПРИЗНАЈЕ ПРВОБИТНОСТ СРБСКОГ ИМЕНА

Чак и један савремени хрватски историограф признаје да је српско име старије од хрватског: „Istočni Arijci, stanovnici **Serbatije** su se prema vedskom sanskrtu nazivali **Sarasvati**.... "... живели су у „sjevernoj Indiji, uz rijeku **Sarasvati,** oko 3750. godine prije Krista."/127 Исти аутор, такође, тврди: "Prva država prvobitnih Arijanaca ili Arijaca… prostirala se na zapadu od Sredozemnog mora do na istoku 3180 kilometara duge granice, rijeke Ind u Indiji. Na sjeveru je staroiranska država dosezala obale Crnog mora, a na jugu do Omanskog i Perzijskog zaljeva. Ukupno je zauzimala pet milijuna kvadratnih kilometara…". Дакле медски Аријци, праисторијски Срби, земље **Сербатије**, у Индији су имали и град **Сарасвати**. Не само хрватски, већ и светски историчари признају праисторијски српски идентитет-**Сарасвати** и повезују га са праисторијским **Србима**.

127/ Mijo N. Curić: *Staroiransko podrijetlo Hrvata,* Nezavisna autorska naklada, Zagreb, 1991., str. 15, 21. i 22.

СЕРБУЛИ ИЗ АСУРБАНИПАЛОВЕ БИБЛИОТЕКЕ

Др Јован Деретић проналази србско име и у Месопотамији, на глиненој плочици из царске А**Сурбан**ипалове библиотеке у Ниниви. Плочица потиче 1900 година пре Христа и везана је за име Нина Белића, господара другог србског светског царства. Прво је створио Арије Србинда. На тој глиненој плочици на сумерском пише: "**УР Нина сар Сербула**", "**Господар Нино цар Срба (или Србије).**

У другом глиненом документу из А**Сурбан**ипалове библиотеке пише: „Патеси **Сирбурла"**. Патеси или патеши су били управници појединих области у Вавилонији, а виспатеши су васпитачи (врло велика сличност старосрбског и савременог србског језика), како су се звали и у србској Медији и Персији.

САРБАНИСИ ИЗ МИСИРА (ЕГИПТА)

У Мисиру, у Египту, гарда фараона Рамзеса Другог била је састављена од Срба и она му је омогућила победу у бици код Кадеша, против Хетита. Ту битку је опевао песник мисирски, Пантаур. Он за њих каже **Сарбаниси - срца борбенога**.

Али име **Срб** налази се и у многим топонимима, именима градова, река језера. Херодот говори о **Србовском језеру.** То је залив на Средоземљу где пустињски ветар набаца песак који се задржи на површини воде, па се тешко прави разлика између чврстог тла и језера. Према Херодоту ту је у јуришу налетео неки одред србске коњице и утопио се, **па је Србовско језеро по Србима добило тај назив.**

НА ГЛИНЕНОЈ ПЛОЧИ ИЗ РУМУНИЈЕ – СРБСКО ПИСМО И ЈЕЗИК

Совјетски археолози половином 20. века пронашли су у Тефтарији (Румунија) глинену плочицу, коју су убицирали у 5700 године пре нове ере. Плочица је ношена око врата и била је знак промене ауторитета у локалној или широј заједници јер је на њој писало: "Ђеде, син твога сина хоће државу". **Архаичном србском азбуком, дакле србским писмом, на србском језику исписане су речи, којим се тражи наследство трона** или примат у држави или друштвеној заједници древних Срба у србској Дакији (Дачији). **Прва отаџбина Срба помиње се у списима и као Свето седморечје, предео између седам река: Дунав, Драва, Сава, Дрина, Морава, Тамиш и Тиса**. У Библији света србска земља Медија зове се Хавила, земаљски рај Седморечја, на старом Хелму (Балкану). Центар је био у околини данашњег Београда, на простору где су сада Винча и Бањица. Археолошко налазиште у Бањици је много богатије него у Винчи, и ту је нађено више писама него у Винчи, али се у време Титове владавине ту изградила болница, тако да је локалитет од пресудног историјског значаја за Србе био затрпан. (Слична ситуација се догодила и у нишкој Медијани, када је по наредби Јосипа Броза тај локалитет избетониран и на њему подигнути објекти друге намене. А Меди и Медија су били најразвијенији праисторијски народ и царство, а Ниш – Ниса један од најстаријих градова на свету – *примедба*-М.Д.).

Винко Прибојевић, професор теологије са Хвара, деловао је с почетка 16. века, **тврди да је Аристетел потпуно Србин. Аристотел је пореклом из србске државе Македоније, коју су на ниво светске славе дигли Филип и Александар**

Карановић. Био је лекар у граду Стигару и **матерњи језик му је био – српски.** Код краља Филипа био је један од 12 учитеља у посебној Школи за принчеве у Нијази, коју је похађао и сам Александар Велики, цар светског српског царства, проглашен за трећег бога Бака.

СРБСКО ИМЕ КОД ХРОНИЧАРА СТАРОГ И НОВОГ ВЕКА

„Аполоније Александријски, који је живео око 240. год. пре Христа, пописује српска племена: **Себкре, Србе, Облиће (Обилиће?), Себренићe** који **су** живили у Брегији (данашња Србија) и састављали су део државе Пријамове; имали су и град тог имена **Себрене** — Kebrene. **Пеонини** — Peones — доводе своје порекло од **Себкрићи** — **Србићи** — имали су и градове тог имена. Они су тако прозвани од свог родоначелника, Пона или Пеона. Један део овог племена српског народа звао је се **Србопани** — Siropaones или **Србогосподари**, које је живело у Троји и у дан. европској Рашки, око Ибра или Марице“. /128

"У западној Азији су живели **Срби** и **Брђани-Србобрђани**"."**Срби** су имали у Малој Азији велико царство (око 70. год пре Христа), чији се цар звао Облак“. **(Страбон)**

"У кинеским хроникама се помиње **српско царство Сирбирија**, и њихови краљеви, Бане, Јанча, Ранко, а посебно српски цар Танча са својих 5 синова**". (Милош С. Милојевић)**. "...Јазиги и Роксолани су **Сармати,** а **Срби** су такође Сармати". **(Клаудије Птоломеј**). **Карл фон Зеде** пише:

128/ Милојевић, М. „Одломци историје Срба“, Београд, „Никола Пашић“, 2000.

"Прво и опште име Словена је било **Сербли“. Калај** тврди**:** "По испитивањима најбољих научника, сви словенски народи су се у прастаро доба називали **Србима**, а Словени и Анти су били само огранци ове породице". "**Срб** није ништа друго него Сармат, само огранци ове породице". "**Срб** није ништа друго него Сармат, скраћено и преокренуто**", каже Јан Добровски. Карион, J.** вели.: "Од имена **Сармати** је настало име **Сарбат**, заменом слова“. „**Бошар** каже: Медију данас, већим делом, зову **Серван** (*2 .I. IV. XXXIII).* Ово "**Серван**" читајте - **Сербан**. Медијски краљ, који је освојио Асирију, звао се **Сарбак.** Код **Диодора са Сикеле** стоји "**Арбак**", без почетног слова С (*110.II.459).*

Други грчки писци помињу овога краља као "Киак**сарес**"? Његов четврти наследник зове се **Сарбиан,** а код Диодора "**Арбианес**", опет без почетног слова С - 'сима'. Ова два имена медијских владара, судећи према њиховом облику, делују као лична имена, пре него титуле. У каснијим временима ми налазимо код партских и персијских царева титуле "**Сарбараза**". Такву титулу је имао, чак у седмом веку н.е. цар Хозрое, "Chosroes Persarum rex **Sarbaraza**" (Хозрое персијски краљ Србски“ – прим М.Д) (149.I.721). Неће бити да је Диодор изоставио почетно слово 'сима' у овим именима, него је то учињено цензуром или нечијом грешком. То није једини случај преправке србског имена, него је то стална пракса при издавању дела античких писаца. То је толико постало "нормално" на Западу, да су те преправке чак потписивали.

Приликом издања дела Диона Касиуса, (видети под бројем 175), инспектор париске Академије Е. Грос, скида почетно слово С са србског имена и уместо **Сардеји**, како је било код Диона, оставља **Ардеји**. Он ту преправку потписује и на дну

странице даје следеће објашњење. E. Gros: "Дајем текст онакав какав је код Рајмара, изузев **Сардијон** који сам ја заменио са **Ардијон**."(175.I.259)./ 129 (Дакле **Рајмар** поштено признаје **србско име**- прим. М.Д.)

Многи историчари (**А. Буе, С. Робер, М. Грант**) и филолози (**Фик, Шлајхер, Џајлс**), за **Србе** (Словене) кажу да су староседеоци Европе, а Добровски, вели да је **српски језик најстарији „словенски“ језик са највише корена.** Срби су једини европски народ који има посвећење или култ хероја, који су божански пореклом или то постају са задатом речи: Само је бог изнад аманета тврдог, јер, задата реч (иза које стоји одлука) има обредну вредност посвећења.

По дефиницији, јунаштво је свесна спремност на жртву и духовна објава те спремности. Отуда, култ хероја како су **Срби звали сваког покојника, стоји у директној вези са јуначком певанијом, семантички истородне аријском павана, певање, певанија или пет животних дахова који се састају у грленој чакри, где добијају могућност преласка у духовну раван!**

Средином петог века пре Христа, **Херодот** је у својој „*Историји*“ исписао **србска племена Сербала** и **Серобана** и на територији Скита (Русије), и за ова племена каже да су у великом поштовању околних племена. **Херодот** је, такође **тврдио да су „Трачани (Рашани) највећи народ на свету, после Индуса“,** а ти **Херодотови Срби** су живели на Балкану. Херодотову тврдњу подупире и **Страбон,** а „*Минхенска хроника*“, писана 750. године, у оригиналу дословце тврди:

129/ Деретић, др Ј. И. „Античка Србија“, Темерин, „Југо Пирс“, 2000

„Срби представљају тако велико царство (регнум) да су из њих произашли сви словенски народи“. Византијски хроничар Халкохондило у свом делу „*О Турској*“ дотиче се и Срба и за њих тврди:

„Срби – Трибали народ најстарији и највећи, поуздано знам“.

Ову његову реченицу др Олга Луковић Пјановић делимично је употребила за назив своје обимне студије „*Срби-народ најстарији*“, књиге која се сматра ремек-делом из области праисторије, језика и културе Срба.

„Срби су остали Срби кроз миленијуме. Веровање Срба, њихова садашња православна вера највише се поклапа са рашанским схватањем загробног живота и „царства небескога“, што се код Срба спомиње и у народној песми“. „На основу тога закључујемо да Срби спадају у најстарије народе у историји“, тврди др Реља Новаковић, /130

„ПРАВИ ЗНАЧАЈ ИМЕНА СРБ“
(По Милошу С. Милојевићу)

„Што се нас самих тиче, и покрај неумрле славе и непобитне и скоро једине вредности г. Шафарика у оној ствари, скромно наводимо: да нам се чини да су његови разлози доста једнострани, да као такви и не потпуни и ако су му сва тумачења основана на истини и правој и темељној науци, — ипак нису потпуна, потпуно исцрпљена и свестрано објасњена. Ово нарочито излази у речи **Срб, Серб,** без да је се имало погледа и на друге

130/ Реља Новаковић др Р. „Карпатски и ликијски Срби“ , Београд, 1997.

произношаје код садањих славен. разних, а некада бивших **чистих и само србских племена и Срба, као укупног и једног братског срп: народа.** Тако нису узалудни изговори једног и истог имена народњег: **Срб, Србин, Серб Сербин, Србљин, Сербљин, Сарб, Сарбин, Сирб,Сирбин, Серс, Серсин, Сораб, Сорб, Сјабр, Сјабрин, Сибр, Сибрин, Себр, Себрин, Сурб, Сурбин** и т.д.

Свако то име једног и истог некада само србског, а сада свију славен. племена, народа, има и своје узроке зашто се тако произноси и изговара. Ниједна једина речица, ни један једини звук и глас у сваког народа, није постао без узрока, који је само њему својствен, а не ком другом и којој другој речци. Што је који народ у језику богатији, то он и има више, чинећих, се једнаких речи, које се чине да једно и исто означавају, а кад се добро проучи, онда излази сасвим другчије. Тако греше они који држе: да је онај језик богатији, који једном речју означава више предмета. Тиме се показује само слабост и неподпуност тог језика, као и слаба и нејачка, управо недоносна, створна сила тога народа…“/ 131

ПРАИСТОРИЈСКА ГЕОГРАФИЈА СА СРБСКИМ НАЗИВИМА ГРАДОВА, СЕЛА, РЕКА, ЈЕЗЕРА...

Пошто се само лаж доказује, а истина се једноставно показује, и ми ћемо овде само показати један број србских топонима и хидронима на простору Европе и Азије, али и на родном Балкану, колевци србској, које је помно пописао Милош С. Милојевић, али и други историографи нашег времена. Реч **Срб** налазимо у најразличитијим облицима:

131/ Милојевић, М. „Одломци историје Срба“, Београд, „Никола Пашић“, 2000.

ГРАДОВИ И МЕСТА СА СРБСКИМ НАЗИВИМА:

Сараба и **sinus Sarabicus** у Индији код Птоломеја; према обичном начину читања **Сабара; Sarbacum у Сарматији** европској; **Сарбана** у Индији; **Сарбане** у Месопотамији такође код Птоломеја и на Т. Пејт.; **Сарбане** у Мигдонији, (Mygdonien) код Ам. Марцелина; **Sarbanissa** на Понту; **Sarmalia** у Галицији; **Саварабатис** земља у Индији код Птоломеја; **Serbetium, Servittium** у Доњој Панонији на Таб. Пејт., у Итин. Ант. и код Равенског; **Serbinum**, такође код Птоломеја; **Сермиле** у Македонији код Херодота, Тук. и других; **Серпа** у Хиспанији у Итин. Ант; **Sirbitum** у Етиопији; **Sirpium** у Италији на Таб. Пејт. и код Рав; **Sorabile** на **Сард**инији у Итин. Ант., код Птол., и Рав.; **Sorba** у Карнији код Рав.; **Sorbiodunum** у Британији у Ит. Ант. и на новчићима; **Sorpara, Soroba** у Кападокији код Птол. и на Таб. Пејт.; **Сорва** у Арменији на Таб. Пејт.; **Sorviodurum** у Винделицији; **Суруба** у Сарматији ас. код Птол. и др; **Срб** село у личкој регији, такође у Арадском округу; **Serba** село у Хуњадској жупанији; **Serbija** село у Зарандерској жупанији; **Serbaska** село у Крашовској жупанији; Serbeli властела у Загребачкој жупанији; Serben село у Liefl. Kr. Venden; **Serbešt** село у Бихарској жупанији; **Сербљани** село у две Банал-регије; **Сербовец** село у Берегер жупанији; **Серфо, Серфанто** острво и место на северозападу од Сифанто; **Серпеиск**; **Серпухов** град у Русији; **Sierpe** (уместо Срб'ц) град у војводству Plock; **Sirb** село у Марморској жупанији, такође у Бихарској жупанији, као и у Зарандерској жупанији; **Сирби** село у Бихарској жупанији и у Сатмарској жупанији; **Сирбова** село у Темишварској жупанији; **Sorbygdens** област намесника у Јужној Шведској Göteborglän; **Сорви** уместо Срби острво код Мореа; **Срби, Србец** села у Чешкој; **Србац, Србазан,**

Србце, Србеи, Србиа села у Бугарској; **Србија** у Босни; **Србица** град у Македонији; **Zerbst** (Србиште) град у Немачкој... На североистоку Ирана су градови **Сабзавар (Србски Вар),** мало даље**, Нишапур (**да ли Нишка Ватра или Нин-Шапур). Близу авганистанско-пакистанске јужне границе и данас тече река **Сербас (Србац или Србица)".**

РЕКЕ И ЈЕЗЕРА СА СРБСКИМ НАЗИВИМА:

„Сабрина, Сарва у Британији код Тацита и Рав.; **Сарабус** у Индији код Птол. притока Ганга; **Саравус, Саруба, Sarvix** у Галији потврђено на карти Т. Пејт, у Итин. Ант., код Аусон. и Рав., **Сараватес, Сербес** у Mauriciji caes код Птол.; **Сермиус** у Тракији у Акт. С. Алекс.; **Sirbes** у Ликији; **Sirbonis, Сербонис** језеро у Египту код Херодота, Страбона, Птол. и др.; **Зиоберес, Зиобрис**, степска река у Партији (Parthien) код Куртиуса; **Сарабат** у Малој Азији; **Сарп** водопад на реци Glommenelf у Норвешкој,; **Сербе**, **Сарпа** река у Астрахану, у земљи старих Сирбен Плинија и Птоломеја; **Сарвиз** у жупанијама Штулвајсенбурга и Толнера; **Сербиша, Сервиша** у Персији; **Серпенка** (Серпејка), у Русији; **Sierpcenica** у Војводству Plock; **Серви, Севри** у Битинији; **Србец, Сорбед** у Тирингену; **Србица** у Србији; **Сребуша** долина и река у жупанији Торда; **Заб, Зарб** више река у Персији; **Зербис** или **Зервис** у Месопотамији и многа друга"./ 131 а

131а/ Милојевић, М. „Одломци историје Срба", Београд, „Никола Пашић", 2000.

СПИСАК СТРАНИХ ПИСАЦА КОЈИ СПОМИЊУ СРБЕ, ОД ПРВОГ ДО СЕДМОГ ВЕКА ХРИСТОВЕ ЕРЕ

Наводили смо податке, аргументе и чињенице о Србима у најстаријим историјским списима, дакле пре нове ере. доказујући да се име Срба спомиње у најранијој писаној историји света. То не чинимо да убедимо „владајућу историјску конструкцију“, већ ради наших читалаца жељних праве истине о свом најдубљем српском пореклу.

Колико је „званична историја“ нетачна и кратковида, колико је злонамерна и научно неутемељена, када тврди да се име Србин нигде не спомиње пре Порфирогенитовог псеудо списа ДАИ, чак ни у новој Христовој ери, показали смо до сада убедљиво, а показаће и овај списак страних писаца и хроничара који у својим делима спомињу име (етник) **Срби**, а тај списак је саставио **Павле Шафарик**. Касније је списак допуњен и подацима које наводи **Грегор Крек** и **Лудвиг Дифенбах.** То су следећи писци:

Кај Плиније Млађи (23-79. године нове ере), **Клаудије Птоломеј** (70-140 г. н. е.), **Јорданес** 551. г. н. е), **Прокопије из Цезареје** (551. г. н. е.), **Јован Ефешки** (584. г. н. е.), **Маврикије** (582-602). **Србско име** у седмом веку Христове ере бележи и **Теофилакт Симоката** (629) и **Фредегар** (660. г. Христове ере).

Дакле, као што смо видели, није тачно да се име Срби нигде не спомиње пре псудо списа Константина Порфирогенита ДАИ. То је одвратна неистина и плиткоумни покушај да се србска историја уништи и србско име затре. Нажалост, носиоцима такве библиоцидне

а последично и геноцидне идеје, није пошло за руком да остваре свој паклени наум до краја. Постоје историјски и писани докази о Србима, и то из пера страних хроничара, историчара, писаца, који неумитно демантују тзв. владајућу историјску науку. У свим приказаним подацима видимо да су Срби били највећи, најстарији, културолошки и цивилизацијски најразвијенији народ на свету.

Следећи страни писци и хроничари, који спомињу Србе у осмом веку па надаље јесу: **Павле Ђакон** (720-799), **Теофан** (817), **Ајнхард** (770-840), **Виндукинд** (867), **Географ Баварски** (826-890) **Географ из Равене** (886) **Алфред Први** (871-901) **Вулсфтан** и **Перипли** (990.г.н.е.), **Лав 6**. (886-911), **Ибн Фослан** (921), **Ибн Даста** (10. век), **Ал Масуди** (око 956), **Ал Бекри** (9956), **Константин Порфирогенит** (945-959) **Ибн Ханкал** (976), **Адам од Бремена** (1076), Ебо (1151-1158), (1158), **Хелмолд (**1168), **Сакс Граматик** (1181-1208)...

СРБСКО ИМЕ НА РОДНОМ БАЛКАНУ

(Према попису Ђуре Даничића)

Србани - име села у Истри; **Србац** - место на утоку Врбаса у Саву; **Србанин** - презиме, или надимак становника села Ловске у пакрачком округу; **Србарија** - име насеља у старој српској држави; **Србар** - наесље у Истри, забележено још у 13. веку; **Србарица** - место у бујском котару, у Истри; **Србат** - презиме у околини Бедне у хрватском Загорју; **Србавци** - место у старој српској држави; **Србера** - име локве у Истри; **Србица** - село у старој српској држави; Србија земља;**Србија** - име града у старој српској држави; **Србина** - место у Црној

Гори; **Србин Ками** - село у Црној Гори;**Србиновић** - презиме у Лици; **Србинов Луг** - име пределу; **Србињак** - заселак у Истри; **Србиште** - име увале на острву Сестрњу у задарском котару – **Србишче**; **Србљани** - географско име у Истри и једног места у Босни; **Срб** - село у доњолапском котару у Хрватској; **Срб** - у средњем веку главно место унске жупе, која се простирала око врела Уне до утока Унца; **Срб** - брдо код места **Срб**. **Срботина** - име села у фочанском котару у Босни; **Србица** - село у скопљанском пашалуку од 300 кућа; између којих су око 40 хришћанске, а остале су закона турскога, али говоре србски; **Срб** - припадник народа и место у Лици; **Срба** - женско личио име; **Србан** - врста биљке; **Србац** - врста траве; **Србадија, Србаљски, Србаљство** - исто што и Србство; **Србачица** - име биљке; **Србекања** - аугментатив од Србин; **Србељ – Србљи; Србен** - мушко име; **Србенда** - аугментатив од Срб; **Србендић** - презиме или надимак; **Србеница парица** - накит девојачки у **Србкиња; Србешчица** – биљка, **Србетка** - презиме или надимак; **Србезан,Србезна, Србезно** - слободан, независан, јак; **Србичка** - придев од **Србица;Србијанац, Србијанка, Србијански, Србин, Србинство – Србство; Србињ – Србин; Србити** - чинити некога Србином; **Срблија** – Србија; **Србљачки** - што припада **Србљацима; Србљак – Срб; Србљак** - србска црквена књига, у којој је сабрана служба и житија србских светаца; **Србљанин** - човек из **Срба** у Лици; **Србљење** – србити; **Србљи** – србски; **Србљин** - Срб, **Србаљ**, Србин; **Србљи** - исто што и србска земља; **Србљин** – презиме; **Србљин** - име биљке; **Србо** - хипокористик од Србин. **Србобран** - име места у Бачкој; **Срборит** - врста лепила за кров, сложеница од **Србо**, да се покаже, да је производ србски, а не туђи; **Србословенски** - исто што и србски; **Србовање** - именица од србовати; **Србовати** - живети па србски начин;

Србовлах - село у крајинском округу у Србији; **Србождер** - велики непријатељ Срба; **Србуља** - стара србска црквена књига, руком писана и штампана, у којој језик није помешан с руским; **Србуљица** - деминутив од **Србуља; Србадија** - **Серборум** натио; генс **Серби; Србекања** - аугментатив од Срб; **Србињаски**; **Србљак** - народна поезија...

СРБИ НА АНТИЧКИМ ГЕОГРАФСКИМ КАРТАМА

„**Плиније Старији** (1.столеће после Христа) сачувао је многе топониме везане за Србе и њихова насеља. Тако он на Балканском полуострву проналази место **Сербинум (Serbbinum)** у Панонији... као и **Серретес (Serretes**) и **Осерриатес (Oserriates**) на Сави... Па ипак, Плиније је, поред места **Сербинос** у Панонији документовао сличне топониме у Закавказју **(Сервии**) као и Месопотамији. Плиније нам је оставио и сазнање о постојању србског града на Криму (**Сарбацон)** као и о насељу **Серберион** – у које се налазило на ушћу Дона у Азовско море.

Сазнања Плинија и Птоломеја коришћена су при изради Ортелијусове карте Паноније и Илирика из 1590. године.

Помпоније Мела: Читаво столеће пре Птоломеја драгоцене податке о географском положају Срба у прикавкаском басену оставио је Помпоније Мела, римски географ, који је 43. године после Христа написао дело у три књиге под називом "Опис земље". Ово дело нам доноси сазнања далеко старија од самог Меле и у њему се, поред осталог, на источном црноморском приморју наводе, поред осталих и племена племе **Серри.** Овим именом се на много места означавају управо Срби. На овом простору још је Херодот одређену планину назвао Монте **Серрорум** (или, у

слободном преводу, **Србска планина**) а она би се могла лоцирати као данашња планина Балкан. ...Помпоније Мела помиње и насеље **Сербинос/Сервинос** у Панонији. Занимљиво је да племе **Серра, Серба** многи истраживачи смештају између северозападног Кавказа и источне обале Азовског мора што у потпуности одговара Плинијевом географском смештању Срба које наводи као **Серби, Серреи**. Дакле, подаци које су навели Помпоније Мела у "Опису земље" и Плиније Старији у делу "Историја природе", а оба аутора су живела и стварала у 1. столећу после Христа, доводе нас до сазнања да су Срби били на просторима Балканског полуострва и шире још пре Христа!

Александријски географ **Клаудије Птоломеј** доноси још богатије картографске приказе србских насеобина. Стварајући своју карту света средином 2. столећа после Христа, Птоломеј на својој мапи, на територији Балканског полуострва, наводи топониме несумњиво србског порекла. Тако се недалеко од данашњег Сиска налази **Сербинум (Serbinum)**, на картама Римског царства назван и **Сервитиум (Servitium).** Шире гледано, Птоломеј именом налази Србе (**Сербои)** у области Кавказа, а тај податак потврђују и други картографи пре њега (Помпоније Мела и Плиније Старији). Јужно од простора данашње Србије и Балканског полутотока, Птоломеј бележи у Мауретанији близу маолазијског града Цезареје србски град **Сербетос-Сербетис**. О овом месту писали су Милош Милојевић, Сима Лукин – Лазић и Олга Пјановић који су дошли до закључка да су Срби са ових простора северне Африке прешли на Иберско, Апенинско и Балканско полуострво.

Недалеко од овог града налази се познато **Сербонијско језеро** о коме нам податке остављају Херодот и Диодор Сицилијски. Описи ове двојице писаца су истоветни – језеро је дугуљастог облика с тиме што Диодор наглашава да је дубина језера "чудновата". За ово језеро Птоломеј као да није знао. Птоломеј бележи на својој карти на обалама југоисточног Црног мора град **Србицу (Серрбанисса**). **Појтингерова мапа**: Ова мапа света је копија једног римског итинерара из 3. века после Христа. Ова мапа је дужине 7 метара и доноси нам податак да се око данашњег Скадра налазило насеље Понс **Сервили...** На Појтингеровој мапи још је видљиво насеље Венденис на данашњем Косову и Метохији који, заједно са Понс **Сервили**, данас сведочи о раном постојању Срба тамо где их данас има све мање.

Србској историји и, посебно, србским историчарима, предстоји једно велико прочишћење како би напокон испливала права историја Срба на видело и била стављена под окриље институција. Као што смо у овом раду видели, за тако нешто дефинитивно има материјала и потребе“(Подвукао – М.Д.)./ 132

132/ Небојша Озимић: „Најстарији помени Срба на античким картама Балканског полуострва“, Ниш, Србија

СРБСКИ НАРОД МОРАВА ПОСТОЈИ

ОД ПРАИСТОРИЈЕ ДО ДАНАС

Владајуће историјско мишљење, и поред свих наведених доказа и аргумената, чињеница и извора, података и цитата, а све их не можемо ни навести у овом закључку-поговору, јер би такав подухват захтевао вишетомних књига),/132а дакле званична историја, ипак, и поред свег проверљивог и доказног научног материјала, чињеница и аргумената и даље не признаје српско име пре 612. године Христове ере. „Званична историјска наука“ још мање признаје **народ Морава**, чије историјско постојање је, такође, научно доказано. Једноставно српски народ Морава не постоји за „званичну историографију“. **Упркос бројним праисторијским изворима који помињу народ Морава, упркос географским именима река, планина, села и градова, краљевства и царстава, епископија и архонтија који носе име – Морава, а простиру се широм сељене од Индије, до Ирске, и од Тибета до Роданије (Француске), „званични српски историчари“ остају глуви и неми према свим доказима. А нема земље у којој не постоји име - Морава, било као хидроним, ороним, топониним, етноним, што је несумњив и необорив доказ да су ту некада живели Моравци, грана великог српског стабла, за „званичну историју“ они се не узимају у обзир.**

132а/ Видети: „Из историје Срба старе и нове ере – сакривена историја Срба“, аутора Мирослава Димитријевића, ИП „Мирослав“ Београд, 2014.

„Када смо већ почели од најдаље **Мораве** у Индији, морамо да наведемо и речи руског историчара Мороскина који пише да је **„од хималајских до индијских планина живео народ под именом Сјамскрита или Срби“,** творци самскритског или санскритског језика и писма и такозване ведске културе на индијском потконтиненту и **„у тој унутрашњој Индији биле су главне државе Празија, иза ње велика држава Сабарска, затим Сербанија и у приморској Индији–Пановска (Панонска, можда и Господска) држава**“. О српској постојбини у Индији, о тим ведским Србима – Самскрићанима, сведочи нам и цитат из „Ритера“ *(стр. 29):* „Са врха Мера (света српска планина у Индији, станиште богова на челу са Сварогом-примедба М.Д.), пружају се његове гране као Химават, Хенакуташ и Нишадес, на којима је живео сурови и одевен у одело од коже народ **Серба** или **Срба**“.

Срби су тамо живели на простору између хималајских и индијских планина, много хиљада година. О постојању **српских држава у Индији говоре и записи Александра Великог Карановића, цара српског, који је у четвртом веку пре Христа обновио велико српско светско царство на три суседна континента.** Милош С. Милојевић је имао увид и у већину познатих географских и историјских карата, па је, поред осталих, прегледао књигу и карту „Британска империја у Индији“, коју је средином 19. века сачинио гроф Бјорнштајерн, на којој се читају типична **српска имена река: Морава**, Млава, Тимок, Драва, Буна, Дунаи (Дунав), као и називи места: Котар, Рунић, Даљ, Даб, Равна Гора, Дрвар, **Србумпур**, **Сербинагор**, Мићани, **Сарбја...** Иако немају индијско значење, у Индији и данас постоје географски називи: **Србица, Сарбалин, Сабије,** Пољача, Јарак, Лујан, Гора, Нана, Божан, Чујан, Драгор, Сањарин, Јара, Неда **и на**

стотине других назива српскога порекла и значења. Речна — зове се један предео међу Робом и Ченабом рек: а Баре између Бијаше и Рабе реке, — Панинпут, Рупара, Куда, Која и Дуб на ушћу Инда, Котовар, Мирпур, Пињара пл: Гилан**, Морава** сел: Лака и Лека пл: Богатор... Дакле, у Индији налазимо две **Мораве – Мораву реку** и **Мораву село**.../133

Масуди даље наводи и племе **Сарбин** „племе веома опасно за своје противнике, **племе Морава** (**Моравци**), а одмах до њих **Морвани** (племе сродно **Моравцима***)*, племе Сасин (Саки или **Заморављани**, што ћемо касније видети и код Бергмана*)*, онда племе Баранџаби... Племе **Сарбин (Србин)**, пише даље Масуди, они су народ окружен Словенима, у великом поштовању од свих других племена, којима су владали, а зашто су толико били поштовани, требало би много да се казује, из разноразних разлога“, наводи арапски хроничар./134

За све казано имамо ових старих и историчких дата у именима места, народа и т.д. као: Ниш, Драгијана и народ Драги, Драгићи, Пура, **Морава — Margus — Морављани,** Суза, Азара, Рађе, Вера, Лариса — наша Лариса — Нина, или Ниновија, Загора, Спасин — Spasinu — Борсипа, Гилане и **Морава** код дан; развалина вавилонских“. Овде, дакле, налазимо **Мораву** која означава **народ који се зове -Морава, заправо Морављани,** поред других српских племена/народа: Драгића, Пурића, Сузића, Спасинића (Спасића) и тако даље, али истовремено Милојевић бележи и племена/народа: Драгића, Пурића, Сузића, Спасинића (Спасића) и тако даље, али истовремено Милојевић

133/ Милош Милојевић **„**Одломци историје Срба“, стр. 36

134/ "Златни лугови" – Масуди, извор „Свевлад“

бележи и **Мораву** „код данашњих развалина вавилонских“. Очигледно да је реч о месту, насеобини **Морављана или Мораваца**, вероватно главном центру овог племена, **главном граду Морављана.**

МОРАВЕ У ЈЕРМЕНИЈИ И СРЕДЊОЈ АЗИЈИ

Милош Милојевић проналази **Мораву** и у Јерменији:

„Даље се спомиње о **Рацима у Ерменији**, који се зову **Сарбабаре или Сарбапар т.ј. Сарб или Серб**, глава, главар независан, господар... **Морави**, Брдачор, Цара, **Сурб,**

„Даље по другим данашњим државама средње Азије, као: Афганистану, Курдистану, Бухари ,Туркестану и т.д. које се немогаше обићи без српског имена, стан или станиште, налазимо ова чисто српска имена: **Србјанд**, Сикира, **Србах** или **Сарбах… Сирбанд, или Србад**, Мерочак, **Сардаба, Србдуба,... Сарбуан**, **Маргилан, или Морава**, Гилан, Дувно, Јармазар,Сузак, Уратепет, Уратупа, Сигуна р., Ђурђена р. Балканске план., залив и река Балкан...“ / 135

И тамо у Азији и овде су биле реке и градови тога имена... Темна — Temnon планина, вид: наш дан. Темнић...“, пише Милош С. Милојевић. И тамо у Азији и овде су биле реке и градови тога имена... Темна — Temnon планина, вид: наш дан. Темнић...“, пише Милош С. Милојевић.

Јован Деретић у свом делу *„Античка Србија“*, наводећи Равенског Анонимуса даје још један нови податак о постојању реке **Мораве** и народа који се звао **Заморавци** или **Заморављани**, дакле, они који су се настанили и живе – за **Моравом**:

135/ Милош Милојевић **„**Одломци историје Срба“...

„Између земаља Аријане и Бактријане налазила се река која се на санскритском помиње као **Маргус**, (што тврди и Милан Будимир о хидронимији **Маргус** – наша примедба), а код грчких писаца као **Маргианис**, код неких источних народа као **Мархава**, а чије је право име било **Морава** (43. ст.23). Саке, који су живели преко те реке, називали су **За-Моравиас**, што значи **Заморавци**. Херодот ово име помиње као **Хамургиес** (39. VII.64). Грци ту земљу помињу и као **"Аморхеис".**

Тако је краљ племена Дервика, који је био побеђен од персијског цара Кира Великог, назван **краљем Аморхеоса** што је преличено име **Заморавља.**

Једна владарка Сака (**Заморављана***)*, односно Меса-Гета, помиње се као Зарина, (Зеринех на персијском), за коју се каже да је била пореклом из аријевске земље и да је наследила свога мужа на престолу. Владала је у време Астобара краља Медије (43.ст.23/24)./136

Милош Милојевић је истраживао језичку и културну баштину Тибета и пронашао је неколико десетина чисто србских назива и имена:

„Тако да почнемо од Тибета:... **Бинча р. наша Винча, Морава — Бинче гр**... Дакле и на Тибету, на реци Бинча (Винча) налази се **град Морава-Бинча.** Овога пута **Морава** је **србски топоним на Тибету**, „крову света“. **У Италији** Милојевић набраја и описује на стотине србских племена, поред осталих и такозване Самнићане под редним бројем 7): **„Марши, Маруђани, Вестини, Френтани** и **Пељни**, била су племена **Самнићана**, а Виргилије назива их **Maruvii** и **земљу њихову Marubia** — т.ј. **Морављани, Моравија** — Главни град им се, у време Виргилијево, звао **Moreva — Морава** и

136/ Милош Милојевић **„**Одломци историје Срба“...

т.д. У **Самнићана** је био град Језернија— Aesernia — Бојана, **Темна (Темнић)...“** У поглављу „Трагови живљења српског у Њерманији“ Милојевић бележи српске реке**:** Златица, Нишава, Требињица, Пена, Травна, Свала, Лаба, Бистрица, **Моравица,** Дриница, Тимок, Љиг, Јасеница, Рибница и т.д. Хрват Фрањо Рачки је такође писао да су пре Немаца на тим пространствима живели **Полабски Срби**, и то племена: Љутићи, Ратари и **Моравци**. Још једном се у историјским изворима јавља неуништиво племе, односно народ **Мораваца**.

Чешки историчар Плацки записао је да се за Чешко име чуло тек у деветом веку, а Чеси рачунају своју државност од времена кнеза Самка, који је био оснивач **Моравског царства**, а који је био уједно и кнез Лужичких Срба**. Чеси и Словаци изводе своју државност и порекло од Срба са Балкана,** а од времена српског **Моравског царства** у деветом веку, и за себе **изричито тврде да потичу од балканских Срба. Чак и хрватски историчар Рачки, затим руски летописац Нестор и пољски научник Суровјецки тврде у својим делима – да су Срби Венди прастановници Европе.** Павле Шафарик **посведочује да су Срби присутни у Европи најмање 5000 година, односно најмање 3000 година пре Христа.** Средњовековни грчки хроничар **Халкохондило, осим што поуздано зна „да су Срби Трибали народ најстарији и највећи...“, већ тврди за српског цара Душана да је имао намеру да опет створи, односно обнови „европску империју српског народа“. Кроз Норик** од југа к сјеверу: Ларић — Larix, Сијантика, Вируна, Сироте, Жаботинка, Овилаба, Кукале, Гравјаци, Упела, Белидрум — Biliandrum, Пучина, Милета —име лица — **Сербјано**

т.ј. **Србјани,** Веруга, Јасиница, Залога. И даље по другим местима: **Сава р. Морава**, Мокра, Мана, Треб...“/ 137

Нестор Часни Кијевски је био први словенски хроничар. У његовом летопису из 1113. године можемо прочитати: После рушења вавилонске куле, раздвојише се народи човечанства: населе синове Сима источне стране, а Хамови јужне. Јафетови синови населе запад и северну страну. Међу 72 народа био је и словенски народ, од племена Јафетова... После много времена населили су Словени и Подунавље где су сада угарска и бугарска земља. Од тих се Словена неки издвојише и узеше ново име по месту које населише. Тако се населише на реци именом **Морава и назваше се Моравци...“** / 138

„Године 822. Ајнхард спомиње на сабору у Франкфурту изасланике ових народа: Абодрита, **Сораба,** Вилца, Бохема, **Мораваца,** Boheimorum, Marvanorum, Praedecentorum et in Pannonia Sclavorum, id est Abodritorum, Soraborum, Wiltzorum, Boheimorum, Marvanorum, Praedecentorum et in Pannonia residentium Avarum legationes cum muneribus ad se directas audivit". Ајнхард поводом тог сабора јасно каже да је био сазван ради срећивања прилика у источном делу царства ("ad utilitatem orientalium partium regni sui.. .". Ради тога он позива изасланике најпре свих источних Словена, наравно оних који су улазили тада у састав франачког царства а затим и Авара. Међу народима чији су изасланици изишли пред цара били су,

---

137/ Мирослав Димитријевић: „Морава и Моравци – планетарни феномен“, - „Из историје Срба старе и нове ере - сакривена историја Срба“ ИК „Мирослав“ Београд, 2014.

138/ *Несторов летопис или повест минулих лета*, Београд, „Никола Пашић“, 2003.

као што смо видели, Абодрити, **Срби** Вилци, Бохемци, **Моравци**, Предеценти и Авари.

О архонту **Моравије** нагађа се веома много, а највише се помишља на неку архонтију у области реке **Велике Мораве**... Што се тиче **Моравије**, можда би се требало вратити једном старијем мишљењу по којем се сматрало да је у питању **Велика Моравска** или, још вероватније, неки њен најјужнији део“./139

„Пољски историчар Бјеловски, у свом делу "Критички увод у историју Пољске", објављеном у Лавову 1857. године, тврди да су **Пољаци пореклом од српских племена са Дунава, од Тривала и Дачана, који су се померили на север пред римским освајањем**. Он каже да се сва стара предања код Пољака налазе и код Срба на Дунаву. Пољски историчари такође пишу да је Илирија била колевка словенског народа, као Хроника Миерзша и Винцент (20.ст.8). У шестом веку помињу се на Одри и Висли племена: Пољани, Вислани и Поморјани (Померани) и од ова три племена је створена пољска држава која ће окупити Велику Пољску, Малу Пољску, Мазовију, Силезију и Померанију. То су све старе српске покрајине и српска племена од којих је створена пољска нација.

Чешка историја почиње од прве четвртине осмог века, од времена Першемисла. Соловјев каже да народна предања код Чеха знају за пресељавање њиховог племена из јужних крајева (176.I.ст. 131). Са Чехом, сином Свевладовим

139/ Др Реља Новаковић*: Даи, коментар главе 40,* „Где су били Срби од 7. до 12. века (Moravia's Hiistory reconsidered. A Reinterpretation of Medieval Sources by Imre Boba, The Hague, 1971, 14—18, 21—27, 76—85 и даље

морала је доћи и одређена пратња јер је немогуће схватити да је он дошао тамо сам или са малом дружином. Племе Бојa, по којима је названа земља Бојка, налазили су се у савременој западној Мађарској и источној Аустрији. Са овога простора је део тога племена отишао у Роданију, а затим и у Италију. Дачани су потисли племе Бојена на север у данашњу Бојемију, односно Чешку. Краљ Само, постао је краљ 627. године, пошто је поразио Аваре и створио велику своју државу - Сербију. Самуел Крос каже да се Самова држава састојала од Чеха и Сораба, северно од Дунава (163.ст.62). Свакако да је у тој држави било оних који су се звали Чеси, као и оних који су се звали **Моравци,** али су они ипак сви Сораби па се та држава тако и звала.

Моравска је названа по реци Морави и њен главни град је био Вишеград на Влатви. Срби имају и данас град Вишеград на Дрини. Словаци су се појавили из рушевина Моравске. Оснивач Моравске, као државе, био је у другој четвртини деветог века кнез Мојимир који је тада примио хришћанство. Тада је и чешко племство, њих 40, примило хришћанство. Непознати песник из 1310. године у такозваној Далимиловој хроници, написаној у стиховима, означава Чехе као Србе који су дошли из Велике Србије. За њега Словени су Срби и словенски језик је српски језик. У овој Хроници дословно стоји: "Серби, што значи Словени, населили су се после Потопа на граници грчких земаља, уз море, и проширили се све до Рима." Сви чешки писци су увек и свуда име Венд замењивали са Србин“./139а

139а/ Др Јован Деретић: „Античка Србија“, Темерин, 2000.

ШТА ЈЕ ПОТРЕБНО УЧИНИТИ ДА БИ СЕ ОДНОС ПРЕМА НАУЧНОЈ АРГУМЕНТАЦИЈИ ПРОМЕНИО?

Ово питање из међунаслова општег закључка ове студије, постављено је својевремено нашем познатом филологу, санскритологу и историчару Слободану Филиповићу, чији одговор доносимо у целости: **„Потребно је да држава стане иза србистике, јер ми смо једина земља на свету која нема институцију за проучавање сопствене културе.** Леонтјев каже да нема неморалних народа, већ постоје само неморалне државе, а колико је то важно сведочи Љотић, када каже да је држава „инструмент судбине једног народа“. Људи склони избегавању конфликта, обавезно западају у конформизам који подразумева прилагођавање групи или друштву. Уколико овај конформизам дуго траје, долази до стагнације и поремећаја личности. Иван Иљин то назива „новом елитом“, која долази одоздо, „са школом туђег мишљења и слепом покорношћу“. **За почетак је довољна употреба логике и промена терминологије, која је фалсификована, измењена и измишљена**.

Узмимо за пример **Сарбине** старинце Апенина, којима су скинули слово „р“ па их данас зову **Сабини** или чак Аборицини.

Сарбини су сами себе звали **Расени**, па зашто их онда зову измишљеним именима „Етрурци“ или још натегнутије „Коловени“? У науку би требало увести правило, да се сваки народ зове именом каквим он сам себе зове!

По правилу владајуће науке, кадгод су Срби (Словени) у питању ништа се не зна или се погрешно и непотпуно представља!

Сурeби су главно племе српских Германа, којима је такође скинуто фамозно слово „р“, које се само у српском језику

употребљава као самогласник. Тако су они постали „**Свеви“, „Суеби“ и „Швабе“.** Исто су прошле и **сирбил**е, свештенице и пророчице бога **Сербона** које се данас зову „**сибиле**“. Зашто се Раси или Рашани редовно називају по јелинском изговору Траки или Трачани?

Зар **Сарбате** треба звати Сармати, само зато што Јелини не могу да изговоре правилно ову реч? Не постоје никави „Трибали“, у јелинским облику изговора, већ само **Срибали** најстарији народ на свету, са којима су семантички и етнички у сродству латински **Сервили, Сербили**, **племство Алба Лонге и тројанске лозе Јулија!**

Бројни су примери бесмислица у научнј терминологији, који нису произвољни већ срачунати и наменски уведени. Посебно су штетни „Индоевропљани“, „Грци“ и „Словени“, па постоји потреба да се они поближе објасне. **Лингвистичка кованица „Индоевропљани“ лепо звучи али етнички не значи апсолутно ништа, иако је идеолошка замена за „мајку народ“ Арија (Аријеваца) који су сами себе звали Срби.**

“Индоевропљани“ су само корисна измишљотина, која је непозната у историји до пре нешто више од два века. **„Грци“ су погрдно име хуритских дошљака на Хелм, којим су Римљани назвали Јелине осам векова касније, када су их окупирали у другом веку старе ере.**

Не постоје никакви „стари Грци“, поготово „не као носиоци културе“, јер су брзо нестали са историјске сцене пре око три хиљаде година. Постоје само Јелини (Хелени) како сами себе зову, али они не воле погрдно грчко име, па своју земљу зову Јелада. Уосталом, да су Јелини старином од Пелазга или Рашана, античких Срба, то и они сами признају.

За оне које данас зову племенским именом „Словени“, више десетина историчара и лингвиста кажу да је њихово старо народно име било Срби. Назив „Словени“ је данас збирно име за дванаест српских народа, а колико је он апсурдан у својој идеолошкој потреби, показује чињеница да народ под овим именом не постоји!

Па каква су онда папјазанија тек „прасловени“? Нарочито се руска историографија „посипа пепелом по глави“, па у последња два века ниједан посао не започиње без Словена и такође измишљене „Византије“ алијас Ромеје или Источног српско-римског царства, што има посебно штетан утицај. **Срби и Руси су два имена за исти народ (Срба или Рашана), све до стварања Русије под Рурићем или до Ивана Грозног, јер су Срби конститутивни елемент Руске царевине. Разлика између имена Срби и Руси, (Роси, Раси, Рашани, Расени), само је у томе што је српско име опште и старије, што је пресудно за културни континуитет, поготово када се зна да је постојбина Арија или српских народа на илирском Хелму (Балкану).**

Енглези греше када кажу да су Срби „мали Руси“, исправније је рећи да су Руси „велики Срби“, јер, сујета је дозвољена само у општем интересу“./140 (Напомена: Опште народно име Срби (Словени), треба разликовати од националног (Срби, Јужни и Лужички), поготово што је историографија деветнаестог века поистоветила націју са државом из политичких разлога. Старија ортоепија српског имена је на Истоку познатија у облику Сабири, што се и семантички разликује од имена Срби. Без обзира на ортоепију и семантику, баш је згодно вратити у науку име Сарбати уместо „Словена“ који су ионако потомци Сарбата у Европи и Азији. - Сл. Филиповић)

140/ Интервју Слободана Филиповића; Извор**: Светлица**.орг written by vesnaveizovic. Разговарала Весна Веизовић, Београд

СРБСКА КУЋА НИЈЕ НА СРЕД ПУТА, ВЕЋ РОДНИ ДОМ СВИХ НАРОДА БЕЛЕ ПУТИ, КОЛЕВКА ДАНАШЊЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ И КУЛТУРЕ

Аждајкиња лажи и србождерства хоће да прогута и истину о величанственој српској историји и о српском народу Морава. Тој аждахи се сада, али и два-три века уназад, свакога дана приносе жртве – Срби, било „као топовско месо“, као прогоњен народ, као кривци без кривице, без права и без суда, унапред осуђени на пропаст и биолошко уништење, само зато што су Срби - а то значи први носиоци савремене цивилизације и културе. То им се, изгледа, не опрашта.

А једна од најпогубнијих флоскула, која се може чути и прочитати у свим страним, па чак и у домаћим медијима, је ова: да су Срби саградили "кућу на сред пута". Том превејаном синтагмом, лукаво се улива језива порука у свест необразованих и необавештених Срба, духовно непробуђених и национално неосвештених припадника српског народа, да се морају склонити са тог пута. Да своју кућу морају изместити са тог коридора, да више не сметају другима, да се морају раселити, прогнати, сторњати некуд или - изумрети.

А то највише понављају управо носиоци „званичне историје Срба“- „како смо саградили кућу насред пута“, а онда за њима трабуњају као папагаји и остали, којима је стало до своје историјске самобитности и самосвесности, до личног и колективног идентитета, као до лањског снега.

Прво, **српска кућа није на сред пута, већ на сред нашег српског дворишта, где је у Прасрбско доба и постављена: у Лепенском Виру, у Винчи, на Бањици, у Супској, у Параћину, у Дреновцу, код Сталаћа, и дуж Јужне и**

Западне Мораве, на Јухору и на Великом Ветрену, у Рашевици, Својнову и широм Поморавља... И дуж свих река „Рајскога седморечја“, и око најлепших језера, и поред морских обала, и жала, планина и долина... Диљем земнога шара.

А у тој првобитној кући је и колевка белог човека, колевка српског народа и расе, из које се подигоше сви данашњи народи Европе, али и многи народи Мале Азије и Блиског истока, који носе српски праисторијски ген...

Из те куће српски „народ квочка“ изведе на свет претке и оних друмских разбојника што сваки час насрћу на кућу својих предака, на своју кућу. Посувраћене свести, без знања о свом истинитом пореклу, уништавају своје огњиште, свој дом, своје историјско порекло и потекло, своје поврзло. Понашају се као харамије. Спроводе својеврсни суицид над српском историјом, односно над својом историјом, а да тог злочина нису свесни. Или намерно неће да буду.

И чији је то пут са ког Срби морају да склоне своју кућу? И коме треба да се склоне с пута? И зашто? Па Срби су ту свој на своме, на свом огњишту од почетка историје. Они су и створили тај пут, и физички и метафизички схваћено, и историјски и духовни, и културолошки и онтолошки пут, Срби су створили ову цивилизацију: прво писмо, прве бројеве, први календар, прву металургију, први нагли цивилизацијски напредак, квалитативни скок у будућност, управо су започели и учинили Срби, баш у тој „кући насред пута“. На тај начин Срби су омогућили цивилизацијску и културолошку предност и супремацију белог европеида. Омогућили су његову светску доминацију и поштовање.

Срби данас имају велики проблем: **како се изборити против але – антисрбизма. Како упокојити незаситу**

аждајкињу Србства, чуму која односи децу некада највећег, најбројнијег, најразвијенијег, најпремоћнијег и најкултурнијег народа на свету, творца ове цивилизације – Срба, Серба, Србинда, Сарбана, Сорба, Сербха, Сарбата, Сардана, Србаља, Србенда... који поставише темеље данашње светске културе.

А онда, пре једног века, **опет један Велики Србин – Никола Тесла – осветли и просветли Планету земљу. Унапреди човечанство. Науку и технику. Без његових изума, Свет би још увек чамио у тами.**

Срби описменише, Срби освестише, Срби просветише, Срби осветлише, Срби унапредише овај свет, науку и технику...

Ово је темељна србска цивилизација и култура.

Очекујући празник Светог Илије – Илијин дан,
Лета Господњег, 2015. или 7523. године
по најстаријем календару на свету,
што га Свети Вид састави и својим Србима и Свету остави

ПРЕПОРУКА ЧИТАОЦИМА И ЉУБИТЕЉИМА ИСТИНИТЕ СРБСКЕ ИСТОРИЈЕ

Ради потпунијег упознавања историје Срба Мораваца, али и опште српске истините паметарнице, упућујемо читаоце на следеће књиге аутора Мирослава Димитријевића:

„**Морава и Моравци – планетарни феномен“** (ИП „Пешић и синови“, Београд, 2013. – телефон за поруџбине: 062/1264824);

„Из историје Срба старе и нове ере – забрањена историја Срба“ (издавач ИК „Мирослав“, Београд, 2014. - телефон за поруџбине: 011/ 2970-875);

„Рашевица“(издавач Културно просветна заједница Србије, Београд, 2012. – телефон за поруџбине:
062/ 8664-601);

„Сакривена историја Срба“ (издавач: Удружење свесловенске учености, Београд, 2011. – телефон за поруџбине: 065/ 8 664-601). Цене повољне.

Ова најновија књига

„Древна паметарница земље и народа Морава“ може се поручити на телефон 065/ 8 664 601

ЛИТЕРАТУРА

Авдијев, В. И. „Историја старог Истока“, Београд, „Просвета“, 1952.

Андесилић, Н. „Троја на Скадарском језеру“, Подгорица, ауторово издање, 1994.

Андрејић, Ж. „Гривне живота“, Београд, ИП „Мирослав“, 2001.

Андрејић, Ж. „Срби и Трибали“, саопштење на скупу „Сорабски сусрети 98“ у Нишу, „Политика Експрес“, Београд, 1998.

Асов, А. „Словенски богови“, Београд, „Пешић и синови“, 2003.

Археолошка налазишта на територији општине Ћићевац, елаборат стручњака Народног музеја у Краљеву

Атанасијевић, С. „Санскритско-србски речник“ (рукопис), Јагодина

Билбија, С. „Староевропски језик и писмо Етрураца“, Чикаго, „Сардонија“, 1989.

Билбија, С. „Загребачка мумија и други етрурски, лидијски и ликијски писани споменици“, Чикаго, „Сардонија“, 1989.

Будимир, М. „О Илијади и њеном песнику“, Београд, Коларчев Народни универзитет, 1940.

Богдановић, М. „Прилог проучавању бронзаног и старијег гвозденог доба“, Београд, „Старинар“ 22, 1971.

Божиновић, Б. „Речник сродних санскритских и српских речи“, Београд, „Пешић и синови“, 2000.

Браничевски дефтер из 1476, Историјски институт, Београд, 1987.

Валторовић, М. „Бакрене и бронзане старине из Србије“, Београд, „Старинар“ VII 3, 1890.

Васиљев, С. „Митологија древних Словена“, Београд, „Дечја књига“, 1990.
Војна енциклопедија, Београд, 1975.
Вукомановић, М. „Шакаста гривна из Остре код Чачка“, Београд, Зборник Народног музеја 1 X-X 1979.
Веселиновић, Р. „Праисторијска заветна гривна“, Нови Сад, Рад војводинских музеја, 1952.
Ветнић, С. „Средњеморавски глинени буквар са линеарним и словним писмом“, студија у рукопису, Јагодина,
Видић, Б. „Катари из повеље властелина Црепа“ Корени број 7, Јагодина
Гарашанин, М.и Д. „Супска – Стублине-праисторијско насеље винчанске групе“, Београд, Народни музеј, 1979.
Гарашанин, М. и Д. „Археолошка налазишта у Србији“, Београд, Народни музеј, 1951.
Гласник Српског научног друштва, Скопље, 1934.
Годишњак “ Митрополије сремско-карловачке из 1839“.
Ветнић, С. „Средњеморавски глинени буквар са линеарним и словним писмом“, студија у рукопису, Јагодина,
Гундулић, И. „Осман“, Београд, „Рад“, 1960.
Дамјановић, М. „Стара стабла и шуме у обичајима и традицији...“, зборник радова, Нови Сад, ЕЕКЦ „Сфера“, 2007.
Делибашић, Р. „Ђавоља варош, мистерије и легенде“, Куршумлија, 2004.
Деретић, др Ј. И. „Античка Србија“, Темерин, „Југо Пирс“, 2000.
Деретић, др Ј. И. „Историја Срба“, први том, Ница, издање пишчево, 1975.
Деретић, др Ј. И. „Историја Срба“, други том, Ница, 1979.
Деретић, др Ј. И. „Серби, народ и раса – Нова Вулгата“, друго издање, Бања Лука, „Глас Српски“, 1998.

Деретић, др Ј. И. „Арбанаси у Србији“, Београд, „Никола Пашић“, 1999.
Детаљан попис Смедеревског санџаката, Историјски архив Крушевца
Десница, др Г.“Историја српског народа“, Београд, 1981.
Дефтер пореских и арачких глава, Архив Србије, КК 22-629
Ђевори, Б. „Речник топономастике“, Прокупље, 2002.
Ђурковић Јакшић др Љубомир „Библиотека Српске лавре Хиландара“
Енциклопедија, Београд, „Вук Караџић“ и „Ларус“, 1978.
Енциклопедија Крушевца и околине, аутор Слободан Симоновић, Крушевац, 2011.
Енциклопедија, Лексикографски завод, Загреб, 1956.
Елаборат „Археолошка налазишта на територији општине Ћићевац“, Народни музеј Краљево
Елезовић, Г: Из цариградских турских извора Мумми дефтери, САНУ 1950. 3/1 1794).
Живанчевић, И. М. „Келти и Срби“, Београд, „Гласник југословенског професорског друштва“, књига XVI свеска 9, 1936.
Жупанић, Н. „Тројачни и Аријевци“, Глас СКА, LXXXVI, други разред 51, Београд, 1911.
Замуровић, А. „Митологија Грка и Римљана“, Београд, 1936.
Zirojević, O. „Crkve i manastiri na području Pećke patrijarsije do 1683.“
Зиројевић, О.“Цариградски друм“, Београд
Ивић, др А. „Стари српски печати и грбови“, 1910. Београд
Историјска читанка, Београд, 1948.
Јанковић, Ђ. „Српске громиле“, Београд, Свесловенски савез, НИП „Књижевна реч“ 1998.
Јарчевић, С. „Историјске скривалице“, прва књига, Београд, ИП „Мирослав“, 2002.

Јарчевић, С. „Народ српски, а историја хрватска, Београд, ИП „Мирослав“
Јарчевић, С. „И од Истре до Дрине Србија“, Београд, ИП „Мирослав“
Јаћимовић, М. „Троја – српска престоница Скадар“, Београд, „Пешић и синови“, 2009.
Јацановић, Д. „Српско календарско знање у епској народној поезији“, Рача, Центар за митолошке студије, 2000.
Јевђевић, Д. „Од Индије до Србије“, Рим, приватно издање, 1961.
Јиречек, К. „Историја Срба“, прва књига, Београд, „Просвета“, 1988.
Јиречек К. – Радонић Ј.: „Историја Срба“ – културна историја, књ.2 Београд, 1988.
Јовановић, Љ. „Преумљење“, ауторово издање, Београд, 2008.
Јовић, др М. „Рано хришћанство на Балкану“, Ниш, „Просвета“, 1994.
Лексикон српског средњег века, Београд, 1999
Капија Поморавља, зборник, Варварин-Крушевац, 2011.
Костић, С. Ђ.“У Сталаћу на Морави граду“, Крушевац, 1998.
Кулишић, Н – Петровић, М. – Пантелић, Н. „Српски митолошки речник“, Београд, „Просвета“, 1970.
Куљић, др Р. „Црвено и бело, српско-келтске паралеле“, Београд, 1996.
Конт, Ф. „Словени – настанак и развој словенских цивилизација у Европи“, Београд, „Филип Вишњић“, 1989.
Мала енциклопедија „Просвета“, Београд, 1959.
Маретић, Т. „Славени у давнини“, Загреб, Матица Хрватске, 1889.
Мијатовић, С. „Темнић“, Београд , СКА, 1905.
Милојевић, М. „Одломци историје Срба“, Београд, „Никола Пашић“, 2000.

"Песме и обичаји укупног народа србског" – сакупио Милош С. Милојевић. Књига прва – обредне песме. У Државној штампарији у Београду, 1869.
"Песме и обичаји укупног народа србског" – сакупио Милош С. Милојевић. Књига друга – свадбене песме. У Државној штампарији у Београду, 1870.
"Песме и обичаји укупног народа србског" – сакупио Милош С. Милојевић. Књига трећа. У Државној штампарији у Београду, 1875.
"Одломци историје Срба" – Милош С. Милојевић. Репринт издање: ИКП "Никола Пашић", Београд 2000.
Милосављевић, В. „Чувари имена“, Београд, ИПА „Мирослав“, 2004.
Митошевић, Д.Д. „ Манастир Света Петка Изворска код Параћина“, ауторово издање, Смедерево, 1993.
Мишић, др С. и Ђокић, мр Н. „Капија Поморавља“, зборник, Варварин-Крушевац, 2011.
Новаковић, Р. „Карпатски и ликијски Срби“, Завод за србистику „Сардонија“, у Чикагу и ИПА „Мирослав“ у Београду, 1997.
Новаковић, др Р. „Србин римски цар“, Београд, ИПА „Мирослав“, 1998.
Новаковић, др Р. „Где су били Срби Срби од 7. до 12. века“, Београд, Народна књига“, 1981.
Несторов летопис или повест минулих лета, Београд, „Никола Пашић“, 2003.
Орбини, М. „Краљевство Славена“, „Голден маркетинг“ и „Народне новине“, 1999.
Паусаније, „Опис Хеладе“, Нови Сад, Матица српска, 1990.
Плутарх, „Славни ликови антике“, Нови Сад, Матица српска, 1990.

Петровић, др С. „Сиситем српске митологије“, Ниш, „Просвета“, 2000.
Пешић, др Р. „Велесова књига“, Београд, „Пешић и синови“, 2003.
Пешић, др Р. „Завера порицања“, Београд, „Пешић и синови“
Платон, „О језику и сазнању“, Београд, „Рад“,1998.
Прајс, Р. С. „Хомерова слепа публика“, фељтон, Београд, „Политика“, 1984.
Прокић, Р. „Средњевековна архитектура Петрушке области“, Крагујевац, „Светлост“, 1986.
Радојичић, Ђ. Сп. „Григорије из Горњака“, Историјски часопис, број 3, Београд, 1952.
Радуловић, О. „Срби потомци Трибала?“, Београд, „Политика Експрес“ 7. 03. 1993.
Рељковић, М. „Сатир илити дивји човек“, Београд, 1929.
Свети Сава и Стеван Провенчани: Житије Светог Симеуна, Београд, 1998.
"Словенска митологија – енциклопедијски речник" - "Цептер", Београд, 2001.
Спремић, С. „Деспот Ђурађ Бранковић“, Београд, 1994.
Станчић, Стојић, А. „Најстарији језик Библије...“, репринт, ИПА „Мирослав“, Београд 1994.
Стојић, М. „Гвоздено доба у басену Велике Мораве“, Светозарево-Београд, 1986.
Станојевић, др С. „Народна енциклопедија Срба, Хрвата и Словенаца“, у 32 свеске, Загреб, Библиографски завод, 1925.
Станојевић, др С. „Историја српског народа“, Београд, 1926.
Ћоровић, др В. „Историја Срба“, Ниш, „Зограф“, 2001.
Филиповић, С. „Српско аријевски речник или архаично српски речник са додатком корена“, Београд „Пешић и синови“, 2010.
Херодотова историја I, Београд 1988.

Чајкановић, В. „Речник српских народних веровања о биљкама“, Београд, СКЗ, 1985.
Чајкановић, В., Стара српска религија и митологија, Београд, 1994.
Шафарик, П. „Славјанске древности“, Београд, 1896.
Цермановић-Кузмановић А. и Срејовић, Д. „Речник грчке и римске митологије“, Београд, 1992.

ОСНОВНИ БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О АУТОРУ

Мирослав Димитријевић (1950. Рашевица) је књижевник, публициста, новинар, есејист, историограф, књижевни критичар, антологичар и сакупљач народних умотворина. Објавио је око деведесет дела: песама, прича, романа, монодрама, сатире, монографија, антропогеографских и историјских студија, есеја, беседа, антологија, народних умотворина и песама за децу. Димитријевићеве књиге објављивали су најпознатији и најугледнији издавачи Србије и Југославије: Просвета, Народна књига, Беокњига, Београдска књига, Апостроф, Политика Експрес, Едиција „Хронике села“

Одбора за село Српске академије наука и уметности, Културно-просветна заједница Србије, Легенда из Чачка, Багдала из Крушевца, Светлост из Крагујевца, Удружење књижевника Србије – Књижевна заједница за Поморавски округ - Јагодина, Вук Караџић из Параћина, Књижевна келија Свети Сава из Параћина, Захарије Орфелин из Параћина, Реч младих из Ужица, Развигор из Пожеге, Удружење свесловенске учености-Београд и многе друге издавачке куће.

Превођен је на: енглески, немачки, руски, француски, румунски, бугарски, грчки, турски, русински, јапански, словеначки и македонски језик. Добитник је бројних књижевних награда и признања.

Заступљен је у више десетина антологија, зборника и панорама поезије и прозе у земљи и иностранству. Један је од најплоднијих сарадника едиције „Хронике села“ Српске академије наука и уметности и Културно-просветне заједнице Србије.

Уврштен је у две енциклопедије најпознатијих светских интелектуалаца на почетку двадесет првог века, у издању Универзитета Кембриџ у Енглеској.

Његове монодраме „Ортаци“ и „Заменик“ и комедија „Параћински ТВ гневник“ извођене су укупно преко стотину пута у позориштима широм Југославије, али и као дипломске представе на Факултетима драмских уметности у Новом Саду и Београду. Такође су емитоване у целости и на телевизији Канал М у Параћину, а у фрагментима и на другим телевизијским станицама.

Покренуо је и уређивао као главни и одговорни уредник следећа гласила: први параћински часопис за књижевност, уметност и културу „Дани“, први приватни лист за беседништво после Другог светског рата „Агапи“, три серије параћинског листа „14 дана“ и „Параћинских 14 дана“,

подлистак „Ђачки дани“, први српски приватни сатирични часопис „Голаћ“ и едицију „Прва књига“ у Параћину.

Био је један од оснивача и председник Студентског књижевног клуба „Шибље“ у Крагујевцу, Књижевног клуба „Мирко Бањевић“ и ИКАР-а (Издавачко Књижевно Артистичке Радионице) у Параћину, оснивач и први председник Подружнице Удружења књижевника Србије за Поморавски округ у Јагодини, а сада је потпредседник Књижевне заједнице УКС-а за Поморавски округ.

Водио је три издавачке куће - Књижевну келију „Свети Сава“, Издавачко предузеће „Захарије Орфелин“ и ИКАД и био је, такође, одговорни уредник у Издавачком предузећу „Вук Караџић“ у Параћину.

Покренуо је књижевне манифестације: Песничка олимпијада, Светосавски песнички маратон, Сатирични фестивал „Лакини дани“, Вече хумора и сатире... Такође је један од организатора Републичког „Турнира духовитости“, на коме је екипа Параћина освојила прво место у Србији, у сезони 1998/99. године, играјући његову комедију, и у његовој режији, „Параћински ТВ Гневник“. Бавио се и режијом многих значајних манифестација и приредби. Био је један од организатора и водитељ републичке културне манифестације „Сусрети села“ и редитељ програма екипе Мириловца (представника Параћина) која је освојила прво место у Србији у културно-уметничком стваралаштву, затим члан жирија многих такмичења, од којих истичемо: Такмичења рецитатора Србије „Песниче, дужност знаш“, Радничког културног стваралаштва и члан жирија и Организационог одбора Фестивала „Српско перо“ у Јагодини. Био је биран у више одбора и тела Удружења књижевника Србије.

Мирослав Димитријевић је установио и утемељио Србску духовну академију у Параћину 2005. године, данас признат

институт у култури. За једанаест година постојања (2015) награде и признања: „Раваничанин“, „Песничку хрисовуљу“, „Видосав Трепчанин“, „Велемајстор сатире“ и „Мајстор сатире“, затим Велику повељу, Велику повељу захвалности и Повељу-понело је преко 70 књижевника, уметника, научника и других истакнутих стваралаца, за трајан допринос српској књижевности, духовности, култури, историјској и националној баштини.

Димитријевић је 2015. године покренуо и приредио Летопис Српске духовне академије, који излази у електронским и штампаним издањима.

Мирослав Димитријевић је књижевне прилоге објављивао готово у свим најугледнијим књижевним часописима и листовима СФР Југославије и Србије: Књижевне новине, Књижевна реч, Летопис Матице српске, Поља, Улазница, Повеља, Око, Питања, Путеви, Руковети, Одјек, Браничево, Расковник, Овдје, Фронт, Багдала, Кораци, Доба, Дани, Студент, Младост, Омладинске новине, Омладина, НОН, Политика, Политика Експрес, Борба, Глас јавности, Песник, Јеж, Осмех, Ослобођење, Багдала, Универзитетска ријеч, Светлост, Победа, Домети, Венац, Нови пут, Стиг, Стварање, Књижевна збивања, Наш весник, Литературне слово, Тан, Глас, Факк, Рад, Траг, Село, Вестник, Јеж, Осмех, Дуга, Хаику момент, Хаику новине, Паун, Завичај, Задужбина, Реч младих, Просветни преглед, Задруга, Београдско школство, Гамбит, Равно, Ресавски поштоноша, Глас Подриња, Наш глас, Глас Полимља, Глас Оџака, 14 дана, Хроника, Наше стакло, Нови Поповац, Наше дело, Голаћ, Двоје, Црвена застава, Победа, Кикиндске, Слобода, Штампа, Параћинских 14 дана, Напредак, Лозничке новине, Агапе ...

Као новинар био је повремени или стални сарадник у више дневних, недељних и месечних гласила и неколико година дописник дневног листа „Наша борба“.

О његовом стваралаштву писали су најеминентнији српски и југословенски књижевници и критичари: Милисав Савић, Бранислав Петровић, Срба Игњатовић, Милован Витезовић, Драгомир Брајковић, Радомир Андрић, Радомир Мићуновић, Душко Трифуновић, Саша Хаџи Танчић, Димитрије Николајевић, Слободан Павићевић, Љубомир Ћорилић, Верољуб Вукашиновић, Дејан Богојевић, Бајо Џаковић, Слободан Жикић, Петар В. Арбутина, Гојко Ђоко, Томислав Маријан Билоснић, Владимир Девиде, Никола Мићевић, Мићо Цвијетић, Предраг Богдановић Ци, Хаџи Драган Тодоровић, Милијан Деспотовић, Милосав Славко Пешић, Живорад Ђорђевић, Борислав Хорват, Милета Аћимовић Ивков, Срба Ђорђевић, Зоран Петровић, Мирослав Тодоровић, Владан Ракић, Предраг Марковић, Рајко Лукач, Витомир Теофиловић, Петар Ј. Марковић, Јован Бабовић, Никола Владисављевић, Анђелко Ердељанин, Бане Јовановић, Душан Станковић, Ана Дудаш, Миодраг Игњатовић, Адам Нинковић, Љубиша Ђидић, Милојко П. Ђоковић, Радослав Прокић, Анто Ћосић, Алек Марјано, Бранко Димитријевић, Новак Драшковић, Васил Толевски, Душан Јаковљевић, Славко Седлар, Милован Вржина, Никола Корбутовски, Боро Латиновић, Живан Живковић, Небојша Миленковић, Зоран Додеровић, Адам Стошић, Слободан Симоновић, Момир Станисављевић, Светлана Арсић, Зорка Стојановић, Давид Кецман Дако, Емил Живадионовић, Никола Корбутовски, Јасмина Јовановић...

ДЕЛА:

НЕХАЈ КЛАТНА (песме), „Вук Караџић“, Параћин, 1972.
МОЈИ СВЕМИРСКИ ПРЕЦИ (песме), СИЗ културе, Параћин, 1975.
ВЕЛИКА ПОСТЕЉА (песме), „Вук Караџић“, 1976.
ПРОЛЕПШАЈ СЕ ОД ПЕСМЕ (зборник песама), СИЗ културе, Параћин, 1980.
ПРЕПОРУЧЕНА ПОШТА (песме), у оквиру трокњижја „Зидање воде“, СИЗ културе, Параћин, 1982.
ДУГА НАД ЗАВИЧАЈЕМ (зборник песама), СИЗ културе, Параћин, 1982.
ДОСОЉАВАЊЕ АНЂЕЛА (песме), Књижевно друштво „Развигор“, Пожега, 1985.
ГЕНЕРАЛНА ПОПРАВКА (песме), „Реч младих“, Титово Ужице, 1986.
СЕДМОГЛАВА (песме), „Логос“, Параћин, 1986.
АФОРИЗНИЦА, (афоризми), КК „Мирко Бањевић“, Параћин, 1987.
ЖЕЖЕНО (епиграми), „Вук Караџић“, Параћин, 1987.
ВОДЕ ВЕТРОВИТЕ (народне умотворине из Поморавља), „Светлост“, Крагујевац и „Вук Караџић“, Параћин, 1987.
ТЕЧНА ПШЕНИЦА (хаику), Хаику клуб „Мацуо Башо“, Кула, 1987.
ТЕЧНА ПШЕНИЦА (хаику), превод на јапански, 1987.
АНТОЛОГИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ХАИКУ ПОЕЗИЈЕ, објављивана у листу „14 дана“, Параћин, (1987)
АНТОЛОГИЈА СРПСКОГ АФОРИЗМА, објављивана у листу „14 дана“, Параћин (1987)
ХРЕБ (песме), „Вук Караџић“, Параћин, 1989.
СВРБИЈА (афоризми), „Вук Караџић“, Параћин, 1990.
ПОКАЗНИ ДАН СМРТИ (роман-књижевна пирамида), „Вук

Караџић“, Параћин, 1990.
ШУШУМИГЕ (песме за децу), „Вук Караџић“, Параћин, 1991.
У ДЕМОКРАТИЈУ, НАПРЕД МАРШ, (афоризми), „Захарије Орфелин“, Параћин, 1992.
УДАЈА ВОДЕ (поема), Књижевна келија „Свети Сава“, Параћин, 1993.
ПЕСМЕ (поезија), „Вук Караџић“, Параћин, 1995.
ЗНАМЕНИТИ ПАРАЋИНЦИ (монографија), Скупштина општине Параћин, 1996.
ЗНАМЕНИТОСТИ ПАРАЋИНСКИХ СЕЛА (монографија), Скупштина општине Параћин, 1996.
ЈАВНЕ ЧЕСМЕ У ОПШТИНИ ПАРАЋИН (монографија), Скупштина општине Параћин, 1996.
СТРАНИ ПУТОПИСЦИ О ПАРАЋИНУ (монографија), Скупштина општине Параћин, 1996.
НА ИЗВОРУ РЕЧИ (етимолошка студија), „Вук Караџић“, Параћин, 1996.
ЗНАМЕНИТИ ЋУПРИЧАНИ У ПРВОЈ СРПСКОЈ ЕНЦИКЛОПЕДИЈИ, (монографија), Скупштина општине Ћуприја, 1996.
ПЛАНА (монографија), Радио-новинско јавно предузеће „Параћин“, Параћин, 1996.
МИРИЛОВАЦ (монографија), Одбор Српске академије наука и уметности за проучавање села, Београд и Културно просветна заједница Републике Србије, Београд, 1996.
ХРЕБ (изабране песме), „Народна књига“, Београд, 1997.
БЕСЕДЕ (беседе), „Народна књига“, Београд, 1997.
ЗЛАТОУСТИ И ЗЛАТОПОЉЦИ, избор из византијске духовне поезије, емитовано на Радио Параћину у оквиру емисије „Добротољубље“, Параћин, (1998)
Разговори са познатим Србима – Радио издање Радио Параћина, „Добротољубље“, Параћин, (1998)

НОВЕ БЕСЕДЕ, Радио издање Радио Параћина – јутарњи програм - Параћин, (1998)
ДОЊЕ ВИДОВО (антропогеографска и историјска студија), Одбор Српске академије наука и уметности за проучавање села, Београд и Културно просветна заједница Републике Србије, Београд, 1997.
РАТАРИ (антропогеографска и историјска студија), Одбор Српске академије наука и уметности за проучавање села, Београд и Културно просветна заједница Републике Србије, Београд, 1997.
МОНОДРАМЕ (монодраме), „Багдала“, Крушевац, 1997.
ГОСПОД ЖЕЉЕН И ЉУБЉЕН (нова србска молитвена поезија-антологија), Књижевна омладине Јагодине, Јагодина, 1997.
ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА ОПШТИНЕ ПАРАЋИН (монографија), Скупштина општине Параћин, 1997.
АНТОЛОГИЈА ПОМОРАВСКОГ САТИРИЧНОГ АФОРИЗМА-АПСА, „Политика Експрес“, Београд, 1998.
ПАРАЋИНСКИ ТВ ГНЕВНИК (комедија), „Политика Експрес“, Београд, 1998.
СТАРЕ СРПСКЕ МЕРЕ (есеј) сепарат часописа „Дани“, Подружница Удружења књижевника Србије, Јагодина, 1998.
ДАВИДОВАЦ (антропогеографска и историјска студија), Одбор Српске академије наука и уметности за проучавање села, Београд и Културно просветна заједница Републике Србије, Београд, 1999.
ЋИЋЕВАЦ СА ОКОЛИНОМ, (антропогеографска и историјска студија), Одбор Српске академије наука и уметности за проучавање села, Београд и Културно просветна заједница Републике Србије, Београд, 1999.
БУДУЋНОСТ ЈЕ УВЕК ИСПРЕД (монографија), Подружница

Удружења књижевника Србије, Јагодина, 1999.
СПОМЕНИЦА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“, (монографија), Подружница Удружења књижевника Србије, Јагодина, 1999.
УДРУЖЕЊЕ МС-ВЕЛИКА ПОРОДИЦА (монографија) Параћин, 1999.
БЛЕСАВСКА ШКОЛА (афоризми), Подружница Удружења књижевника Србије, Јагодина, 2000.
МЛАЂЕ ДРВЕНО ДОБА (поезија), Подружница Удружења књижевника Србије, Јагодина, 2000.
ПРАВОСЛАВНИ ХАИКУ (антологија), Подружница Удружења књижевника Србије, Јагодина, 2000.
СТО ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ПАРАЋИНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ (монографија), Гимназија Параћин, 2001.
КЊИЖЕВНИ ЛЕТОПИС ПАРАЋИНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ, (зборник), Гимназија Параћин, 2001.
ОДРАСТАЊЕ АНЂЕЛА (песме), „Просвета“, Београд, 2002.
САВРЕМЕНИ СРПСКИ АФОРИЗАМ, часопис „Дани“, подлистак „Параћинских 14 дана“ (скраћена верзија), Параћин, 2002.
ЧАСТ СВАКОМЕ, ДЕМОКРАТИЈА НИКОМЕ (афоризми), „Београдска књига“ и „Апостроф“, Београд, 2002.
ПОТОЧАЦ (антропогеографска и историјска студија), Одбор Српске академије наука и уметности за проучавање села, Београд и Културно-просветна заједница Републике Србије, Београд, 2004.
СРБИ У ПРАИСТОРИЈИ (телевизијски мини серијал РТВ Канал М) Параћин, 2007.
АФРОДИТИН ДАР (хит роман), „Калиграф“, Београд, 2008.
ЉУБАВ БЕЛОГ МОНАХА (хит роман), Удружење књижевника Србије, Подружница Поморавског округа, Београд-Јагодина, 2010.

ДОЊА МУТНИЦА (антропогеографска и историјска студија), Културно-просветна заједница Републике Србије, 2013.
РАШЕВИЦА (антрополошко-лингвистичка и историјска студија), Културно-просветна заједница Републике Србије, Београд, 2012.
ШАВАЦ (антропогеографска и историјска студија), Културно-просветна заједница Републике Србије, Београд, 2012.
ЧУВАРИ ТАЈНОГ БЛАГА, хит роман, (прво издање) Удружење свесловенске учености, Београд, 2011.
ЧУВАРИ ТАЈНОГ БЛАГА (друго издање) едиција „Бестселер“, издавач „Беокњига“, Београд, (2012)
ГАУМАТА, роман, издавач „Легенда“, Чачак, (2012)
САКРИВЕНА ИСТОРИЈА СРБА, историографска студија, Удружење свесловенске учености, Београд, 2011.
АНТОЛОГИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ХАИКУ ПОЕЗИЈЕ, објављивана у листу „14 дана“ Параћин, (1987)
АНТОЛОГИЈА СРПСКОГ АФОРИЗМА, објављивана у листу „14 дана“, Параћин (1987)
НАЈКРАЋЕ ПРИЧЕ (двојезично издање на српском и француском у штампи),
ВЕВЕРИЦА (хаику-двојезично издање на српском и енглеском у штампи), Друштво пријатељства Југославија-Јапан, Универзитетска секција Нови Сад, Хаику клуб „Александар Нејгебауер“ Нови Сад.
ГАУМАТА, роман (друго издање) Удружење свесловенске учености, Београд, (2012)
ЧУВАРИ ТАЈНОГ БЛАГА, (роман- друго издање), библиотека Бестселер, „Беокњига“, Београд, 2012.
ГАУМАТА, (роман), Мала класична библиотека, „Легенда“, Чачак, 2012.
ГАУМАТА (роман) друго издање, Удружење свесловенске учености-Београд, 2013.

ДОЊА МУТНИЦА (антропогеографска и историјска студија), Одбор за село Српске академије наука и уметности и Културно-просветна заједница Србије, Београд, (2013)
РАШЕВИЦА (историјско-лингвистичка студија), Културно-просветна заједница Србије, Београд, 2012.
АНТОЛОГИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ХАИКУ ПОЕЗИЈЕ, објављивана у листу „14 дана“ у Параћину, 1987.
АНТОЛОГИЈА СРПСКОГ АФОРИЗМА, објављивана у листу „14 дана“ у Параћину, 1987.
САВРЕМЕНИ СРПСКИ АФОРИЗАМ, (скраћена верзија) „Дани“-подлистак „Параћинских 14 дана“ за књижевност и културу, Параћин, 2002.
РАЗГОВОРИ СА НАЈПОЗНАТИЈИМ СРБИМА, Радио издање Радио Параћина - емисија „Добротољубље“, 1998.
НОВЕ БЕСЕДЕ , Радио издање Радио Параћина, јутарњи програм, 1998.
ТЕЛЕВИЗИЈСКЕ БЕСЕДЕ, ТВ издање РТВ Канал М у Параћину (суботом поподне) 1998.
БЕСЕДЕ (3), објављиване у листу „Параћинских 14 дана“, на страници „Духовност““, 2000-2003.
МОРАВА И МОРАВЦИ – ПЛАНЕТАРНИ ФЕНОМЕН (антропогеографија) издавач ИК „Пешић и синови“, Београд, 2013.
ЗЛАТНО ДОБА, (песме) , Удружење књижевника Србије – Књижевна заједница Поморавског округа, Јагодина-Београд, 2013.
ТАЈНЕ И ЧУДЕСА ГРАДА ЂЕРЂЕЛИНА (роман) награђен на конкурсу издавача за најбољи рукопис 2014. године, Удружење свесловенске учености-Београд, 2014.
СРЕЋАН КРАЈ (песме) Удружење књижевника Србије-Књижевна заједница Поморавског округа, Београд-Јагодина и Српска духовна академија – Параћин, 2014.

МИРОСЛАВЉЕВО КЊИЖЕВНО ЈЕВАНЂЕЉЕ (књижевна критика о стваралаштву Мирослава Димитријевића) Удружење књижевника Србије – Књижевна заједница Поморавског округа, Београд-Јагодина и Српска духовна академија-Параћин, 2014.
ИЗ ИСТОРИЈЕ СРБА СТАРЕ И НОВЕ ЕРЕ (историографски зборник) – **Изабрана дела, први том**, ИК „Мирослав“ – Београд, 2014.
РАШЕВИЦА (други том – зборник докумената) Удружење свесловенске учености – Београд и Српска духовна академија – Параћин, 2014.
КРАТКЕ ПРИЧЕ О ДУГОВЕЧНОМ (изабране и нове приче) – **Изабрана дела,** Удружење књижевника Србије –Књижевна заједница Поморавског округа,
Београд-Јагодина и Биндер СЗР- Београд, 2014. (Књига је изабрана на конкурсу Општине Параћин за финансирање најбољих пројеката у култури 2014.)
СРЕЋАН КРАЈ (нове и изабране песме – први том) изабрана дела Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености, Београд, 2015.
ОТАЦ ДРЕСИРА ЗЕМЉОТРЕС (изабране песме – други том) изабрана дела Мирослава Димитријевића,Удружење свесловенске учености, Београд, 2015.
РОМАНИ - трилогија 1, изабрана дела Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености – Београд, 2015.
РОМАНИ – трилогија 2, изабрана дела Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености – Београд, 2015.
ДУХОВНЕ БЕСЕДЕ – нове и изабране беседе, изабрана дела Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености – Београд, 2015.
КУКУРЕКОХ (нови и изабрани афоризми), изабрана дела

Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености – Београд, 2015.
ДРАМСКО СТВАРАЛАШТВО (монодраме и једночинке) изабрана дела Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености – Београд, 2015.
ШУШУМИГЕ (песме за децу) изабрана дела Мирослава Димитријевића, Удружење свесловенске учености – Београд, 2015.
ДРЕВНА ПАМЕТАРНИЦА ЗЕМЉЕ И НАРОДА МОРАВА – Сакривена историја Срба, други део, Удружење свесловенске учености Београд, 2015.

ЗАСТУПЉЕНОСТ У АНТОЛОГИЈАМА И ИЗБОРИМА ПОЕЗИЈЕ И ПРОЗЕ

АНТОЛОГИЈА „30 година „Српског пера“- добитници награде „Златни Орфеј“, приредио Бајо Џаковић, Јагодина 2015.
„ЗРНЦА“-Антологија најкраће приче на српском језику, приредили Дејан Богојевић и Душан Стојковић, Легенда, Чачак, 2012.
„ЗРНЦА“-Антологија најкрајше србске прозе (превод на словеначки), „Апокалипса“, Љубљана, 2012.
„ПРОЛЕЋНА КИША ПЕСАМА“, „Spring Poetry Rain”, на српском и енглеском, Никозија (Кипар), мај 2012.
„ЗАВЕШТАЊА“ – зборник најбољих радова књижевника дијаспоре и матице, Удружење српских писаца Швајцарске, приредио Братислав Живуловић, Швајцарска (2012)
ЕНЦИКЛОПЕДИЈА КРУШЕВЦА И ОКОЛИНЕ, приредио Слободан Симоновић, Крушевац, 2012.
БИСЕРИ БАЛКАНСКОГ АФОРИЗМА, антологија, приредио Васил Толевски, Београд, 2011.

АЗБУЧНИК СРПСКОГ АФОРИЗМА, приредио др Душан Јаковљевић, Зрењанин, 2008.
ВРАГ И ШАЛА, антологија српског афоризма, приредио Витомир Теофиловић, Београд, (2000)
ЧОРТ И ШУТКА, антологија српског афоризма Витомира Теофиловића, превод на руски језик, Москва, (2002)
АНТОЛОГИЈА СРПСКОГ КЊИЖЕВНОГ АФОРИЗМА „АФОКАЛИПСА“ приредио Александар Бељак, Београд, (1987)
КО ЈЕ КО У ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ХУМОРУ, САТИРИ И КАРИКАТУРИ, лексикон најпознатијих, приредио Милован Вржина, Београд, (1998)
СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА, приредио Радомир Мићуновић, „Унус Мундус“, Ниш, (2007)
СЛУЧАЈНИ УЗОРАК, антологија афоризама, приредио Витомир Теофиловић, Геа, Београд, 2005.
НАЈЛЕПШЕ САТИРИЧНЕ ПРИЧЕ, „Алма“, Београд, 2003.
У ПРИЧИ И ОКОЛО, најлепша остварења са конкурса за најлепшу причу, „Алма“, Београд, 2009.
МИРИС ПЕРА, видео антологија, приредио Слободан Ивановић на РТВ Канал М, Параћин, 2008.
НАЈКРАЋЕ ПРИЧЕ 2008, зборник кратких прича, приредио Ђорђе Оташевић, Београд, 2009.
САТИРИЧНЕ ПРИЧЕ 2003, Београд, „Алма“ (2003)
КЊИЖЕВНИ ЛЕТОПИС ПАРАЋИНСКЕ ГИМНАЗИЈЕ, стваралаштво професора и ученика, Параћин, 2001.
ДВАДЕСЕТ МЛАЂИХ СРПСКИХ ПЕСНИКА, приредили Предраг Марковић и Рајко Лукач, „Питања“, Загреб, (1979)
ГРАНА КОЈА МАШЕ, антологија хаику песника Југославије, приредио Милијан Деспотовић, Пожега, (1991)
ВЕНАЦ ХАИКУ ПЕСАМА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ПЕСНИКА,

приредио Славко Седлар, Нови Сад, (1987)
ИЗБОР ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ХАИКУ ПЕСНИШТВА, приредио Боро Латиновић, Оџаци, (1987)
СОНЕТ И ХАИКУ, пет најпознатијих хаиђина и сонетиста, избор: Никола Мићевић, "Путеви", Бања Лука, (1987)
ЛЕПТИР НА ЧАЈУ (прва југословенска хаику антологија), приредио Милијан Деспотовић (1991)
ПТИЦЕ У ПЛАВЕТНИЛУ (панорамски преглед југословенске хаику поезије у коме су заступљена 399 песника), приредили Милијан Деспотовић, Љиљана Петровић и Боро Латиновић (1991)
РАСТИМО ЗАЈЕДНО, избор поезије Драгице Шредер, двојезично издање на српском и немачком језику, „Српска књига“, Рума, (2003)
ГОСТ СА ИСТОКА, студија др Живана Живковића, Ниш, (1996)
НАЈБОЉИ ХАИКУ СТИХОВИ, избор Боре Латиновића, Жарка Димића и Аце Видића, Ваљево, (1993)
ЗЛАТНА ХРИЗАНТЕМА 93, југословенска хаику поезија, Ниш, (1993)
ТРЕЋИ ТАЛАС, студија Небојше Миленковића, Нови Сад, (1997)
ОД КИШЕ РАСТЕ НЕБО, антологија поморавске хаику поезије, саставио Мирослав Чопа, Параћин, (1997)
ЗБОРНИК ХАИКУ ПОЕЗИЈЕ, избор Моме Димића и Небојше Миленковића, Оџаци, (1997)
АНТОЛОГИЈА КЊИЖЕВНОГ СТВАРАЛАШТВА ШУМАДИЈЕ И ПОМОРАВЉА, часопис „Кораци“, Крагујевац, (1977)
МУДРАЦИ СУ СА ВАМА, подсетник из антологије најлепших мисли светских и домаћих мислилаца, Нови Сад, (1990)

КОСОВСКИ ОРФЕЈ, антологија најлепших песама о Косову, приредио Коља Корбутовски, Београд, (1989)
ФАНТАСТИЧНИ МЕХАНИЧАРИ, избор најлепших прича пет најбољих југословенских аутора на конкурсу НОН-а, Београд, (1985)
АНТОЛОГИЈА САВРЕМЕНЕ КЊИЖЕВНОСТИ ПОМОРАВЉА, приредио Бајо Џаковић, Јагодина, (1992)
ПЕСНИЧКИ КЉУЧ СМЕДЕРЕВА, приредио Горан Ђорђевић, Смедерево, (1994)
ТЕСЛА-МАГИЈА И ПОЕЗИЈА, антологија, приредио Никола Корбутовски, (1998)
И НА НЕБУ И НА ЗЕМЉИ, избор поезије, сачинио Топлица Симић, (1996)
НАЈЛЕПШИ СТИХОВИ, приредили Љубивоје Ршумовић и Радомир Андрић, Београд, (1981/82)
ЗБОРНИК НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА КЊИЖЕВНЕ ОМЛАДИНЕ СРБИЈЕ, Београд, (1978)
ЗБОРНИК НАЈЛЕПШИХ ПРИЧА КЊИЖЕВНЕ ОМЛАДИНЕ СРБИЈЕ, Београд, (1978)
ПЕСНИЧКА ВИДЕО АНТОЛОГИЈА, приредио Слободан Жикић, ТВ Јагодина, 1998.
ДВА МИНУТА ЗА КЊИЖЕВНОСТ, избор из књижевне критике Слободана Жикића, ТВ Јагодина, 1997.
ПЕСМЕ О КОСОВУ, избор из поезије поморавских књижевника, „Доба“, приредили Бајо Џаковић и Слободан Жикић, Јагодина, (2009)
САЗВУЧЈЕ ГЕНЕРАЦИЈА, Велимир Вили Хубач, Лесковац 2006.
КОСОВСКА ПЕСНИЧКА ПОСЛАНИЦА, избор Николе Корбутовског, 1989.
СРЦЕ У ИЗЛОГУ, избор из књижевног стваралаштва просветних радника Србије, Београд, 1980.

КРЕДОМ ПО УМУ, књижевност просветних радника Србије, Београд, 1982.
88 НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА О ТИТУ, антологија, приредио Никола Корбутовски, Београд
СЛОВО ЉУБВЕ, зборник међународног фестивала поезије, Свилајнац, 1998.
ПРОЛЕПШАЈ СЕ ОД ПЕСМЕ, зборник поезије, Параћин, 1984.
САТИРИЗИЧНИ УГАО, избор најлепших афоризама, Параћин, 1984.
ПОТКОЗЈАЧКИ СУСРЕТИ, награђени аутори, Куманово, (1989)
ШПАНИЈИ-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПЕСНИЦИ, антологија, приредио Никола Корбутовски, Краљево, 1986.
ПОД НЕБОМ КРУШЕВЦА, књижевно-историјски зборник мр Адама Стошића, Крушевац, 1996.
ДИГ ЗА ПЕСМУ, 66 најлепших песама о Каленићу, приредио Топлица Симић, Рековац, 1996.
ПИСАЊЕ УЗ ВЕТАР, антологија поморавског афоризма, приредио Александар Добросављевић, Јагодина, 1997.
СРПСКА ПЕСНИЧКА ПЛЕТЕНИЦА, антологија, приредио М. Томић, Нови Сад, 2003.
ЗЛАТНА СТРУНА, десет најлепших песама, Међународног фестивала поезије, Смедерево, 1981.
ДЕСЕТ НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала поезије, Врбас, (1975)
ДЕСЕТ НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала поезије, Врбас, (1977)
ДЕСЕТ НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала поезије, Врбас, (1978)
ДЕСЕТ НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала поезије, Врбас, (1979)

ДЕСЕТ НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Фестивала младих песника Југославије, Титоград, (1976)
ДЕСЕТ НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Фестивала младих песника Југославије, Подгорица, (1985)
ПЕЧАТ ВАРОШИ СРЕМСКОКАРЛОВАЧКЕ, избор најлепших песама са конкурса, Сремски Карловци
АНТОЛОГИЈА СВЕТСКОГ АФОРИЗМА, Љубиша Михајловић, Сврљиг, (2002)
АНТОЛОГИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ АФОРИЗМА, Љубиша Михајловић, Сврљиг, (2003)
ПАРАЋИН И ОКОЛИНА, илустрована енциклопедија, Параћин, (2003)
ЗБОРНИК НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала у Суботици, (1975)
ЗБОРНИК НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала у Суботици (1976)
ЗБОРНИК НАЈЛЕПШИХ ПЕСАМА, Југословенског фестивала у Суботици, (1981)
ПЕСМА НАС ЈЕ ОДРЖАЛА, зборник, Јагодина, (1999)
АНТОЛОГИЈА ЉУБАВНЕ ПОЕЗИЈЕ ПОМОРАВЉА „СТРАСТ У ВЕНАМА“, приредио Бајо Џаковић, Јагодина, (2000)
НАЈЛЕПШЕ ПЕСМЕ О КНЕГИЊИ МИЛИЦИ, антологија, приредили Бајо Џаковић и Слободан Жикић, Јагодина, (2008)
КРАТКЕ ПРИЧЕ НАЈПОЗНАТИЈИХ АУТОРА, 2007. на интернет сајту www.donstalens.com/fun/satira/price_04.php
ТИМОЧКА ЛИРА – 50 година Фестивала културе младих Србије – 45 година поезије, Књажевац, (2011)
„ЋИРИЛИЦА-СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА“, зборник најбољих песама, Петровац на Млави, (2012).
Зборник песама „Чегарске ватре“, Ниш, 2015.

КЊИЖЕВНЕ НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

НАГРАДА „ДУШАН СРЕЗОЈЕВИЋ“ ЗА СВЕУКУПАН КЊИЖЕВНИ РАД, КОЈИ ОСТАВЉА ТРАЈАН ПЕЧАТ НАШОЈ КУЛТУРНОЈ БАШТИНИ И ОПЛЕМЕЊУЈЕ СРПСКЕ ДУХОВНЕ ПРОСТОРЕ, КК „Ђура Јакшић“, Јагодина, 2015.
НАГРАДА „ЗЛАТНИ ОРФЕЈ“ ЗА СВЕВРЕМЕНИ ПЕЧАТ И ТРАЈАН ДОПРИНОС СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОЈ БАШТИНИ, Фестивал „Српско перо“, Јагодина, 2014.
ИНТЕРНАЦИОНАЛНО ПРИЗНАЊЕ АКАДЕМИЈЕ „ИВО АНДРИЋ“ ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО, Академија „Иво Андрић“, Београд, 2013.
НАГРАДА „СЕЛИМИР В. МИЛОСАВЉЕВИЋ“ за најбољи драмски комедиографски текст на анонимном конкурсу Међународног фестивала дечјих сцена – ДОПС у Јагодини, 2014.
НАГРАДА „РАВАНИЧАНИН“ за изузетан и трајан допринос српској књижевности, историји, духовности и култури - награда за животно дело, Српска духовна академија, (2012)
НАГРАДА „ЖИВОЈИН ПАВЛОВИЋ“ ЗА НАЈБОЉИ РОМАН 2011. ГОДИНЕ – „ЧУВАРИ ТАЈНОГ БЛАГА“, Књижевни клуб „Ђура Јакшић“ и Скупштина града Јагодине (2012)
ПОВЕЉА ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО-Удружење књижевника Србије, Књижевна заједница Поморавског округа (2012)
ОКТОБАРСКА НАГРАДА ПАРАЋИНА ЗА КЊИЖЕВНО СТВАРАЛАШТВО(1987)
ПЛАКЕТА УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ за књижевност и трајни допринос угледу и развоју Удружења, поводом стогодишњег јубилеја УКС-а, Београд (2006)
ВЕЛИКА ПОВЕЉА Подружнице Удружења књижевника Србије за трајан допринос и углед књижевничке организације

(2007)
ВЕЛИКА ПОВЕЉА Фестивала поезије „Мајско перо“ у Јагодини
(2011)
ПОМОРАВСКИ ОРФЕЈ, признање за најбољу књигу песама „Хреб“ (2002)
„САТИРИЧНО ПЕРО“ за најбољу књигу афоризама „Част свакме, демократија никоме“, Зајечар, (2002)
НАГРАДА „НАШ ГЛАС“ СМЕДЕРЕВСКЕ ПЕСНИЧКЕ ЈЕСЕНИ, Смедерево, (1990)
ПЕСНИЧКА ХРИСОВУЉА, за трајан допринос српској књижевности, Српска духовна академија, Параћин, (2005)
ДРУГА НАГРАДА ЗА КРАТКУ ПРИЧУ 2007. на интернет сајту: www.donstalens.com/fun/satira/price_04.php
НАГРАДА ФОНДА „МИРКО ЈОВАНОВИЋ“ Скупштине општине Крагујевац, за најбоље уметничко остварење, (1982)
НАГРАДА „СВЕТОЛИК РАНКОВИЋ“, истоимене Народне библиотеке у Аранђеловцу, за најбољу приповетку (1983)
НАГРАДА „ЊЕГОШ“ истоимене Матичне библиотеке у Књажевцу, на конкурсу за најбољу збирку кратких прича, Књажевац, (2003)
ДИПЛОМА „КАЈУХ“ за песничко остварење, Ниш, (1983)
НАГРАДА И ДИПЛОМА „ГОРДАНИНО ПРОЛЕЋЕ“, Сврљиг, (1983)
НАГРАДА и ДИПЛОМА КЊИЖЕВНОГ ДРУШТВА „РАЗВИГОР“, за најбоље сатирично остварење, Пожега, (1983)
ДИПЛОМА ФЕСТИВАЛА КУЛТУРЕ МЛАДИХ СРБИЈЕ, за најбоље књижевно остварење, Књажевац, (1975)
ДРУГА НАГРАДА И ДИПЛОМА ЗА НАЈБОЉЕ ПЕСНИЧКО ОСТВАРЕЊЕ на Сусретима песника Шумадије и Поморавља

(1976)
НАГРАДА и ПЛАКЕТА ЗАЈЕДНИЦЕ КЊИЖЕВНИХ КЛУБОВА СРБИЈЕ, на песничком митингу, Лазаревац, (1982.)
„ЗЛАТНА ХРИЗАНТЕМА“, Југословенског фестивала хаику поезије, Ниш, (1993)
ДРУГА НАГРАДА РАДИО БЕОГРАДА, за најбољи афоризам године, (1995)
ТРЕЋА НАГРАДА РАДИО БЕОГРАДА, за најбољи афоризам године, (1996)
НАГРАДА ЛИСТА „МЛАДОСТ“ за најбољи циклус прича, Београд, 1979.
НАГРАДА ЛИСТА „НОН“ за збирку прича, Београд, (1985)
ПРВА НАГРАДА ЛИСТА „РАД“ за најбоље песничко остварење, Београд, (1987)
ПРВА НАГРАДА „ПРОСВЕТНОГ ПРЕГЛЕДА“ за најбоље песничко остварење, Београд (1980)
ПРВА НАГРАДА „ПРОСВЕТНОГ ПРЕГЛЕДА“ за најбоље прозно остварење, Београд, (1982)
ПРВА НАГРАДА ЛИСТА „ОМЛАДИНА“ за најбоље прозно стваралаштво, Крагујевац, (1980)
ТРЕЋА НАГРАДА ЛИСТА „ОМЛАДИНА“ за најбоље песничко остварење, Крагујевац (1980)
ДИПЛОМА ЗА НАЈБОЉЕ ПЕСНИЧКО ОСТВАРЕЊЕ, Фестивала културе младих Србије, Књажевац, (1976)
ДРУГА НАГРАДА НА ФЕСТИВАЛУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПОЕЗИЈЕ МЛАДИХ, Врбас, (1975)
ДРУГА НАГРАДА НА ФЕСТИВАЛУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПОЕЗИЈЕ МЛАДИХ, Врбас, (1977)
ТРЕЋА НАГРАДА НА ФЕСТИВАЛУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПОЕЗИЈЕ МЛАДИХ, Врбас, (1978)
ТРЕЋА НАГРАДА НА ФЕСТИВАЛУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ

ПОЕЗИЈЕ МЛАДИХ, Врбас, (1979)
ДРУГА НАГРАДА ЛИСТА „НАШ ВЕСНИК“ за поезију, Куманово, (1989)
ДРУГА НАГРАДА КК „ЂУРА ЈАКШИЋ“ за збирку песама „Припитомљена оловка“, Јагодина, (1975)
ДРУГА НАГРАДА КК „ЂУРА ЈАКШИЋ“ за збирку прича „Слатки рулет“, Јагодина, (1975)
ПРВА НАГРАДА КК „ЂУРА ЈАКШИЋ“ за циклус песама „Плави плајваз“, Јагодина, (1978)
НАГРАДА ФЕСТИВАЛА ПОЕЗИЈЕ „ОМЛАДИНА“, Суботица, (1975)
НАГРАДА ФЕСТИВАЛА ПОЕЗИЈЕ „ОМЛАДИНА“, Суботица, (1976)
НАГРАДА ФЕСТИВАЛА ПОЕЗИЈЕ „ОМЛАДИНА“, Суботица, (1981)
ЗАХВАЛНИЦА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ФЕСТИВАЛА, Суботица, (1981)
ПРВА НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ТЕКСТ на Фестивалу дечјих песама, Параћин, (1985)
ПРВА НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ТЕКСТ на Фестивалу дечјих песама, Параћин. (1986)
ТРЕЋА НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ТЕКСТ на Фестивалу дечјих песама, Параћин, (1986) ,
ПРВА НАГРАДА НА ЈУГОСЛОВЕНСКОМ КОНКУРСУ ЗА НАЈБОЉУ ПЕСМУ, Лозница, (1982)
ДРУГА НАГРАДА НА КОНКУРСУ ЗА НАЈБОЉУ ПЕСМУ, Организација Уједињених нација за Србију, Београд, (1975)
ДИПЛОМА "РАТКОВИЋЕВИХ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ" Бијело Поље, (1985)
ДИПЛОМА "ЛИМСКИХ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ"', Пријепоље, (1984)
ТРЕЋА НАГРАДА ЗА РЕПОРТАЖУ НА ФЕСТИВАЛУ

УДРУЖЕНИХ РАДИО СТАНИЦА СРБИЈЕ (са Ренатом Балдуинијем), Дивчибаре, (1997)
ПОВЕЉА ТВ БЕОГРАД, ТВ САРАЈЕВО И ТВ НОВИ САД „ЗНАЊЕ ИМАЊЕ“, Београд, (1982)
ПОВЕЉА САБОРА ЛИКОВНИХ УМЕТНИКА СРБИЈЕ, Супска (Ћуприја), (1995).
ПОВЕЉА ЗА НАЈВЕЋИ БРОЈ ИЗДАТИХ КЊИГА, Завичајни музеј, Параћин, (1995)
ПЛАКЕТА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ФЕСТИВАЛА ПОЕЗИЈЕ У ВРБАСУ, Врбас, (1977)
ЗАХВАЛНИЦА ОДБОРА ЗА СЕЛО СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, Београд, (1997)
ЗАХВАЛНИЦА ОДБОРА ЗА СЕЛО СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ, Београд, (1998)
ПРИЗНАЊЕ ЗА ДОПРИНОС И УНАПРЕЂЕЊЕ РАЗВОЈА ИНФОРМИСАЊА, Параћин, (1984)
ПОВЕЉА ЗА ДОПРИНОС РАЗВОЈУ КЊИЖЕВНОГ ЖИВОТА, Књижевни клуб „Мирко Бањевић“, Параћин, (1982), као и друге награде и признања
ПРИЗНАЊЕ УДРУЖЕЊА ПАРАЋИНАЦА У БЕОГРАДУ, за допринос и сарадњу у листу „Параћинац“ (2012)
ПРИЗНАЊЕ КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СРБИЈЕ – БЕОГРАД, за развој библиотеке „Хроника села“ (2012)
ПРИЗНАЊЕ ФЕСТИВАЛА „ЋИРИЛИЦА-СЛОВО СРПСКОГ ЛИЦА“ Петровац на Млави, (2012)
НАГРАДА Књижевног клуба „ИВО АНДРИЋ“ – Земун, за најбољу причу (2012), поводом годишњице добијања Нобелове награде Иве Андрића

САДРЖАЈ

Уместо уводника: Забрањена археологија и забрањена историја Срба ----------5
Општи приступ ----------7
Град на Јухору старији од Троје и Вавилона ---------- 10
Увод ---------- 10
Географски положај планине Јухор ---------- 12
Планински мегаполис из Прасрбског доба ----------13
Стратешки значај Јухора ----------15
Скраћивање српске историје ----------19
Поддунавска Србија и Поморавље – колевка белог европеида ---------- 21
Зашто се прећуткују налази из бакарног доба? ---------- 22
Познају се бедеми најстаријег јухорског утврђења ---------- 23
Целине града на Ветрену и око Јухора ---------- 25
Најстарији археолошки локалитети на Јухору и у подножју планине ---------- 28
Бакарно доба – Јухор и ризнице драгоцености ---------- 39
Српска оцила нали на симбол евра?! ---------- 46
Часни крст ---------- 49
Може да се зове и лисичји, само не српски град ---------- 50
Пећине на Јухору и око њега ---------- 51
Топонимија Јухора и околине са санскритском коренском основом ---------- 53
Етничка припадност народа подјухорја и Поморавља ------ 60
Кратак опис српских племена која се везују за Поморавље и Јухор ---------- 62
Град на Јухору старији од древних српских мегаполиса ---- 73
Град на Великом Ветрену старији од Троје ---------- 77
После пада српске Троје Срби основали Нову Троју – Лондон ---------- 78
Град Велики ветрен старији од Вавилона---------- 81
Резиме ---------- 82
Тројан град на Великој Морави и култ бога Тројана --- 86

Херакло је бог Сербон, српски цар Тројан ---------- 89
Тројан град у црквеним предањима ----------95
Тројан град у народним предањима ---------- 97
Тројанови градови и бедеми ---------- 100
Тројанова земља ---------- 101
Цар Тројан у књижевности ---------- 103
Култ цара и бога Тројана у Срба ---------- 104
„Трачки коњаник“ пронађен код Параћина
представља цара и бога Тројана ---------- 109
Археолошки налази у Тројан граду ---------- 112
Култ бога Ђурђа и Ђерђелин
(Ђурђелин) праисторијски град ---------- 114
Култ старог српског бога Ђурђа –Ђурума ---------- 117
Легенда о Ђерђелину – запис Станоја
Мијатовића 1905---------- 124
Култ бога Бака у околини Параћина ---------- 126
Кравље богомоље ---------- 126
Крилати бакови – српски богови ---------- 130
И Сарбати – Сармати су поштовали бакове ---------- 133
Водени бик из Стришке баре ---------- 134
Аполоново светилиште код Параћина ---------- 137
Аполон је првобитни рашки бог Аплу ---------- 139
Где се тачно налази Аполоново
светилиште код Параћина? ---------- 142
Проклета Јерина и богиња Јарина ---------- 147
Цар Јустинијан Први и три Ветрена ---------- 159
Ратари – име српске богиње и српског племена ------ 167
Иран – село у Петрушкој области ---------- 170
Сирбал – знак владарског достојанства
српских царева ---------- 174
У селу Војска – утврђено насеље из старијег
гвозденог доба ---------- 176
Село Сикирица из доба камене секирице ---------- 179
Божур – бог господар цветова ---------- 181
Српска кућа из Сталаћа стара 4000 година ---------- 185

Рибарско насеље из каменог доба у Сталаћу ---------- 187
Ћићевац окружен праисторијским селима ---------- 189
„Бедем“ код Маскара – куће из праисторије ----------191
Моравска црква старија од римске ----------193
Свети Андреја Првозвани основао
моравску епископију----------194
Свети Петар прво утврђује Христову цркву у Срба -------197
Свети апостол Павле проповедао Моравцима
Христов наук на српском језику ---------- 199
И други истраживачи потврђују српску истину ---------- 201
Апостол Павле хвалио Србе ---------- 203
Манастир Мирилово ---------- 206
Општи закључак: величнаствена праисторија Срба
Моравца или како упокојити
аждајкињу србождерку ---------- 209
Најстарији помен српског имена у ведама ---------- 211
И Хрвати признају првобитност српског имена ---------- 212
Сербули из Асурбанипалове библиотеке ---------- 213
Сарбаниси из Мисира (Египта) ---------- 213
На глиненој плочици из Румуније –
српско писмо и српски језик ---------- 214
Српско име код хроничара Старог и Новог века ----------215
„Прави значај имена Срб“ – по Милошу Милојевићу ----- 218
Праисторијска географија са српским називима ---------- 219
Градови и места са српским називима ---------- 220
Реке и језера са српским именима ---------- 221
Списак писаца и хроничара од првог до седмог века
Христове ере који спомињу Србе----------222
Српско име на родном Балкану – према попису
Ђуре Даничића ---------- 223
Срби на античким географским картама ---------- 225
Народ Морава постоји од праисторије до данас ---------- 228
Мораве у Јерменији и Средњој Азији ---------- 231
Шта је потребно учинити да би се однос према
научној аргументацији променио? ----------237

Српска кућа није на сред пута, већ родни дом народа
беле пути – колевка савремене цивилизације----------240
Препорука читаоцима и љубитељима истините
српске историје----------243
Литература ----------244
Основни библиографски подаци о аутору ---------- 251
Додатак (Apendix) ---------- 278

ДОДАТАК (APENDIH)

Србија има **три Мораве** (Јужну, Западну и Велику) и **три Моравице** (Чачанску, Сокобањку и Прешевску). И **небројена моравишта** и **моравчета,** односно, мртваја, затока, језера, млака, баришта, преосталих после мањих изливања или поплава и након исправљања меандара Мораве.

*

Јужна Морава настаје од Биничке реке (место Карадаг), а ова од Големе и Слатинске реке, и када се Биничка Морава у врањској котлини, код Бујановца, споји са Моравицом из прешевске долине, настаје – Јужна Морава.

*

Западна Морава настаје од Голијске Моравице у коју се улива Ђетиња у пожешкој долини, и са Јужном Моравом састаје се испод Сталаћа, односно близу Варварина на месту – Саставци, где чине – Велику Мораву, на надморској висини 138 метара.

*

Слив Мораве заузима 37.561 квадратних километара територије земље Србије, а у моравском сливу, најгушће насељеном, данас живи преко 70 одсто становника.

*

Од Сталаћа до Дунава Велика Морава има 66 кривина – меандара. Хидрографски систем Мораве чине укупно 2.300 водотокова

*

Велика Морава је одувек била пловна река, почев од дубоке историјске прошлости па све до краја 19. века. По њој су пловиле: пловице, ђемије, шајке, бродице, лађе, пароброди, и мања превозна средства: сплавови, чамци, скеле...

*

Бертрандон де ла Брокијер је записао 1432. године да је Бајазит испод Сталаћа имао флоту од око 100 шајки за превоз војника и коња. То пристаниште чувала је гарда од 300 турских војника.

*

Султан Мехмед Други је 1455. године код данашње Ћуприје имао бродоградилиште, у коме је изградио велику моравску флоту, којом је кренуо да освоји Смедерево и Београд.

*

Лаке бродице по Морави половиле су и 1565. године у време Сулејмана Величанственог, који је од њих направио понтонски мост и прешао Велику Мораву код Ћуприје у даљем освајању Будима, Пеште и Беча.

*

Енглески лекар др Браун 1669. године, на путу ка Стамболу, идући у дипломатску посету Мехмеду Четвртом, бележи да се роба из Србије вози Моравом у Дунав, а из Угарске и Аустрије уз Мораву за горње крајеве.

*

Први пароброд са називом „Морава“ допловио је 1873. године до Ћуприје, а 1879. године стигао је и до Сталаћа. Од пројекта пловности на Морави одустало се због чишћења Велике Мораве, посао који је захтевао велика финансијска средства.

*

Поплаве катастрофалних размера на Великој Морави догодиле су се 1650. године, када је вода однела села Доње Видово, Шавац и Чепуре, и нанела велике штете атарима села Својнова, Поточца, Рашевице, Трешњевице...

*

Ђурђевданска поплава из 1879. године потопила је готово целу долину Мораве од Цариградског друма до пута Гиље- Варварин. Та поплава однела је стару Стрижу, чији житељи су се после тога преселили на вишу терасу, место Коњарник, где се Стрижа и данас налази. Велика поплава задесила је села на обалама Велике Мораве и 1956. године.

*

Последња велика поплава догодила се 2014. године у мају, када су се излиле све три Мораве, њихове притоке и бујичарски водотоци. Та катастрофална поплава – библијских размера, потопила је пола града

Параћина, околна села и атаре села на левој обали Велике Мораве. По штети коју је ова поплава нанела, не може да се мери ни са једном претходном природном катастрофом од када се оне бележе или памте.

*

Француски песник Ламартин је у 19. веку прошао долином Велике Мораве и забележио да путује кроз „океан србских шума“. Данас је само око 13 одсто површине Моравског слива покривено шумом.

*

Велика Морава пролази кроз 12 општина централне Србије, на њој постоје 11 мостова, од којих је најлепши и највећи бетонски мост између Чепура и Рашевице на регионалном путу (државни пут 2. реда) Параћин-Рашевица. Дугачак је 275, а широк 8,3 метара. Пуштен је у саобраћај 24. новембра 1984. године.

*

На Великој Морави данас постоји само једна воденица код манастира Златенац у свилајначкој општини. „Од Сталаћа до Ћуприје нема воденица на Морави, а даље до Кулича има их 96“, записао је 1869. године инжењер А. Алексић у „Гласнику Српског ученог друштва“ после испитивања могућности пловидбе на Великој Морави. У истом тексту инжењер Алексић се жали да те воденице витларе (са једним или два витла) представљају највећу сметњу пловидби, да их сељаци постављају где хоће и да се понашају као власници реке. Последњу воденицу у параћинској општини држао је Лазар Николић из Стриже, на обали код Доњег Видова, све до почетка 21. века. На левој обали Велике Мораве у атару села Рашевице последња воденица „моравка“ престала да ради појавом првог електричног млина 1964. године. Њени власници – ортаци били су: Чедомир Стошић, Добривоје Ђокић, Радивоје Димитријевић-Рада Рибарац и Миливоје Димитријевић - Дуне...

*

На Великој Морави данас превози 9 скела. Последња скела између Рашевице и Чепура престала је да саобраћа с једне на другу обалу, изградњом моста 1984. године.

*

Са гашењем српске индустрије, после 2000. године, и са мањим изливањем хемијског и индустријског отпада у њено корито, Велика Морава је постала много чистија река. У њој су се поново појавили ракови, шкољке необичне величине, али од 2005. године све је мање рибљих врста и рибљег фонда. Роде опет насељавају обале Мораве, речни галебови надлећу таласе, а појавиле су се и „египатске“ ласте.

*

Скоро 70 одсто цркава и манастира у Србији припада моравском сливу, тако да их је немогуће овде све набројати. Споменућемо само оне најзначајније и највеће: Студеница, Жича, Сопоћани, Градац, Бањска, Бошњане, Каленић, Раваница, Сисевац, Лешје, Извор, Љубостиња, Манасија, Копорин....

*

На десној обали Велике Мораве, у доњем току Ресаве, комплекс од седам манастира назива се у народу „Ресавска света гора“, а однедавно и све чешће „Моравска Света гора“. То су манастири: Златенац, Миљков манастир, Томић, Радешин, Ивковић, Добреш и Девесин.

*

Треба истаћи и комплекс од 10 манастира и два света места из Овчарско-кабларске клисуре–„Србску Свету гору“: Ваведење, Вазнесење, Преображење, Света Тројица, Сретење, Благовештење, Илиње, Јовање, Никоље и Успење Пресвете Богородице, као и цркву посвећену Светом Сави – Савиње и цркву пећину – Кађеницу.

*

Комплекс цркава и манастира у долини реке Црнице и Грзе – „Црничка Света гора“ изнад Параћина у средњем веку је имала 21 манастир, чији остаци су и данас видљиви, и још 23 сакрална објекта који се спомињу само у предањима. Данас се могу видети манастири: Сисојевац, Намасија (у рушевинама), Свети Јован Главосек (у рушевинама), Блага Марија Петрушка (у рушевинама), манастир Света Петка у Извору, манастир Пресвете Мајке Богородице у Лешју, црква Светог Архангела Гаврила у Давидовцу...